

SKÅNE 2025

Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos

SKÅNE 2025

Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos

© Region Skåne

Utgivningsort: Malmö

Foto: Freddy Billqvist

Produktion: Wilma Designbyrå / Regional utveckling, Region Skåne

Motiv: Yusef, Love, Simon, Leo, Idun och Liv på S:t Hans backar i Lund.

Tryck: Elanders

Förfrågningar:

Anders Axelsson, Regional utveckling, Tel: +46 40 675 34 09, anders.axelsson@skane.se

Christian Lindell, Regional utveckling, Tel: +46 40 675 34 12, christian.lindell@skane.se

Det är tillåtet att kopiera och på annat sätt mångfaldiga innehållet i denna publikation. Användning av foton kräver dock särskilt tillstånd från Region Skåne. Om du citerar, var god uppge källan på följande sätt:

Källa: Region Skåne, Skåne 2025 – Utbildnings och arbetsmarknadsprognos (publicerad 2016)

ISBN: 978-91-639-1287-0

Förord

Det här är andra gången som Region Skåne tar fram en långsiktig utbildnings- och arbetsmarknadsprognos. Arbetet är en del i ett gemensamt samarbete med Länsstyrelsen i Stockholm, Västra Götalandsregionen och regionerna i Östra Mellansverige.

Syftet med prognosen är att ge ett regionalt planeringsunderlag som kan bidra till en ökad samverkan mellan utbildningsaktörer, arbetslivet och offentliga aktörer.

Vår förhoppning är att prognosen ska utgöra ett kunskapsunderlag som kan användas för att utveckla långsiktiga utbildningssatsningar som kan möta framtidens behov.

Skåne, precis som de flesta andra regioner, står inför utmaningen att klara framtidens kompetensbehov, att skapa en bra matchning mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft med rätt utbildning och rätt kompetens.

Skånes befolkning växer och jobben blir fler samtidigt som regionen brottas med Sveriges lägsta sysselsättningsgrad och en relativt hög arbetslöshet. Den snabba strukturomvandlingen, där nya företag och branscher växer fram, ställer nya krav på utbildnings- och kompetensinsatser.

I januari 2010 fick alla regionala självstyrelseorgan och samverkansorgan eller Länsstyrelser i uppdrag av regeringen att etablera regionala kompetensplattformar för samverkan inom kompetensförsörjning och utbildningsplanering på kort och lång sikt. En viktig del i uppdraget handlar om att ta fram kunskapsunderlag och behovsanalyser över framtida regionala utbildningsbehov.

Utbildningsprognosen har tagits fram av Eric Hellsing, Inger Huggare, Oskar Nilsson, Anna Nyman, Katja Olofsson, Johan Tollebrant, Stefan Vikenmark, Anna Wilén och Karin Zetterberg Grünewald vid SCB:s prognosinstitut. Sysselsättnings- och näringsgrensprognosen har gjorts av Christer Anderstig och Martin Lagnerö vid WSP Analys & Strategi. Ett särskilt tack riktas till Tillväxtverket och Tillväxtanalys som bidragit med finansiering och till Thomas Behrens vid Arbetsförmedlingen i Skåne för värdefulla synpunkter. Anders Axelsson och Christian Lindell har varit Region Skånes projektledare.

Mikael Stamming
Utvecklingsdirektör
Region Skåne

Innehåll

■ Sammanfattning.....	8
■ 1. Regional jämförelse	11
■ 2. Befolkningen.....	33
■ 3. Branscher och yrken.....	38
■ 4. Gymnasieskolan.....	61
■ 5. Högskolan.....	67
■ 6. Yrkehögskolan.....	74
■ 7. Befolkningens utbildning	85
■ 8. Framtidsutsikter	90
Folk- och grundskolenivå	
Folk- och grundskoleutbildning	92
Gymnasial nivå	
Barn- och fritidsutbildning	94
Byggtutbildning	96
Data-, el- och energiteknisk utbildning	98
Fordonsutbildning.....	100
Handel- och administrationsutbildning.....	102
Högskoleförberedande utbildning.....	104
Industriutbildning.....	106
Naturbruksutbildning	108
Restaurang- och livsmedelsutbildning	110
Transportutbildning.....	112
VVS-utbildning.....	114
Vård- och omsorgsutbildning	116
Eftergymnasial nivå	
Agronom- och hortonomutbildning.....	118
Apotekarutbildning	120
Arbets terapeututbildning	122
Arkitektutbildning.....	124
Biologutbildning	126
Biomedicinsk analytikerutbildning	128
Datautbildning.....	130
Ekonomutbildning	132
Fritidspedagogutbildning	134
Fysikerutbildning.....	136
Fysioterapeut-/sjukgymnastutbildning	138
Förskollärarytutbildning.....	140
Humanistisk utbildning.....	142
Journalistik och medievetenskaplig utbildning.....	144
Juristutbildning	146
Kemistutbildning	148
Konstnärlig utbildning	150
Läkarutbildning	152
Lärarytutbildning för grundskolans tidigare år	154
Utbildning inom medieproduktion.....	156
Personal- och beteendevetarutbildning.....	158
Psykologutbildning	160
Receptarieutbildning.....	162

Samhällsvetar- och förvaltningsutbildning	164
Speciallärar- och specialpedagogutbildning.....	166
Tandhygienistutbildning.....	168
Tandläkarutbildning.....	170
Tandsköterskeutbildning.....	172
Veterinärutbildning.....	174
Yrkeslärarutbildning.....	176
Ämneslärarutbildning.....	178
■ 9. Sjuksköterskor.....	181
Grundutbildade sjuksköterskor	196
Röntgensjuksköterskor.....	197
Barnmorskor	198
Specialistutbildade sjuksköterskor: totalt	199
Specialistutbildade sjuksköterskor: Anestesi, intensiv, operation och ambulans	200
Specialistutbildade sjuksköterskor: Barn och ungdom.....	201
Specialistutbildade sjuksköterskor: Distriktssköterskor	202
Specialistutbildade sjuksköterskor: Psykiatrisk vård.....	203
■ 10. Ingenjörer	207
Gymnasieingenjörutbildning	226
Högskoleingenjörutbildning: totalt.....	228
Civilingenjörutbildning: totalt	229
Civilingenjörutbildning: Industriell ekonomi	230
Civilingenjörutbildning: Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri.....	231
Civilingenjörutbildning: Maskin-, fordons- och farkostteknik	232
Civilingenjörutbildning: Teknisk fysik, elektro- och datateknik.....	233
Civilingenjörutbildning: Kemi-, bio-, material- och geoteknik.....	234
■ Bilagor	
Bilaga 1: Prognosmodell.....	241
Bilaga 2: Utbildningsgrupper.....	254
Bilaga 3: Näringsgrensindelning (SNI 2007)	259
Bilaga 4: Näringsgrensindelning YH.....	261
Bilaga 5: Yrkesklassificering (SSYK).....	262
Bilaga 6: Yrkesgrupper i de regionala prognoserna	265

Sammanfattning

De flesta regioner i Sverige står inför utmaningar när det gäller att säkra en långsiktig kompetensförsörjning som leder till bra matchning mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft med rätt utbildning och kompetens.

Under de kommande åren är det många som lämnar arbetslivet samtidigt som arbetslösheten är relativt hög. Den pågående strukturomvandlingen av näringslivet innebär en betydande förskjutning från industrisektorn till tjänstesektorn och ett ökat kunskapsinnehåll i flera branscher.

I rapporten beskrivs utvecklingen i Skåne i jämförelse med Stockholm och Västra Götaland samt de fyra länen Södermanland, Östergötland, Örebro och Västmanland. I kapitel 2 – 7 beskrivs huvuddragen i utvecklingen av demografin, näringslivet, arbetsmarknaden och utbildningsstrukturen. I kapitel 8 – 10 redovisas prognoser för 60 utbildningsgrupper i Skåne fram till 2025. Två kapitel ägnas särskilt åt arbetsmarknadens utveckling för sjuksköterskor och ingenjörer.

- Befolkningen i Skåne antas öka till nästan 1,4 miljoner år 2025. Det är en ökning med 120 000 personer mellan 2013 och 2025. Ökningen i de mest yrkesaktiva åldrarna (20-64 år) beräknas till 40 000 personer. Uttryckt som andel av den totala befolkningen minskar dock gruppen något.
- Fler personer flyttar till Skåne från övriga delar av landet än vad som flyttar därifrån och det väntas fortsätta även under prognosperioden. Inflyttningen från utlandet väntas överstiga utflyttningen till utlandet. Störst antas skillnaden mellan in- och utvandring vara under prognosperiodens första hälft.
- År 2013 var drygt 560 000 personer i åldern 16-74 år sysselsatta i Skåne. Mellan 2013 och 2025 väntas antalet förvärvsarbetande i åldern 16-74 år öka med drygt 55 000 personer. Det innebär en total sysselsättningsökning på 10 procent.
- Sysselsättningsgraden i Skåne är den lägsta bland Sveriges 21 län. 2013 var sysselsättningsgraden 74 procent i Skåne (inklusive Öresundspendlarna) jämfört med 77 procent för riket. Sysselsättnings-

graden i Skåne förväntas ligga kvar på samma låga nivå även 2025.

- Av de förvärvsarbetande arbetade cirka 79 procent inom tjänstesektorn år 2013. Andelen som arbetar inom tjänstesektorn väntas öka till 82 procent år 2025. Sysselsättningen beräknas öka relativt kraftigt inom framför allt hushållstjänster (skola, vård, hotell och restaurang m.m), cirka 35 000 personer, och inom producenttjänster, cirka 13 000 personer. Sysselsättningen inom byggindustrin beräknas däremot utvecklas något svagare och tillverkningsindustrin bedöms fortsätta krympa.
- Av de som påbörjade ett högskoleförberedande gymnasieprogram hösten 2011 hade 85 procent avgått med gymnasieexamen eller studiebevis våren 2014. Motsvarande andel för dem som påbörjade ett yrkesprogram var 71 procent.
- Under prognosperioden beräknas cirka två tredjedelar av de som får gymnasial kompetens från gymnasieskolan komma från högskoleförberedande program. Antalet avgångna från gymnasieskolan beräknas vara som lägst 2017-2018 och som högst 2025. Jämfört med antalet avgångna från gymnasieskolan läsåret 2013/14 är det framförallt färre bygg- och hantverksutbildade som i genomsnitt under prognosperioden beräknas avgå från gymnasieskolan.
- Flera utbildningsgrupper får ett betydande tillskott från komvux. Exempelvis beräknas fler vård- och omsorgsutbildade komma från komvux än från gymnasieskolan.
- Antalet sökande till olika yrkesexamensprogram på eftergymnasial nivå har sedan 2000/01 ökat på samtliga större utbildningar, undantaget utbildningen mot högskoleingenjörsexamen. Störst söktryck (förstahandssökande per antagen) är det till psykolog, fysioterapeut-, jurist- och läkarutbildningen. Antalet nybörjare de senaste åren är fler än någonsin på flera yrkesprogram. Antalet högskolenybörjare mot generell examen har dock minskat sedan toppåren 2009/10 – 2011/12.

- Två av tre som tog högskoleexamen 2013/14 var kvinnor. Kvinnodominansen var störst inom utbildningsområdena pedagogik och lärarutbildning och hälso- och sjukvård samt social omsorg där cirka fyra av fem var kvinnor.
- Rörligheten bland högskoleutbildade till och från Skåne är stor. Det är dock i princip lika många högskoleutbildade som beräknas flytta till som från Skåne. Utpendlingen av arbetskraft från Skåne beräknas samtidigt överstiga inpendlingen inom i stort sett samtliga grupper av högskoleutbildade.
- Utbildningsnivån har stigit de två senaste decennierna. Idag har 41 procent av befolkningen i länet i åldern 20-64 år en eftergymnasial utbildning. År 2025 väntas andelen ha ökat till 45 procent (51 procent av kvinnorna och 40 procent av männen). Andelen med folk- och grundskoleutbildning har däremot mer än halverats sedan 1990 och beräknas fortsätta minska.
- Antalet elever i grundskoleåldrarna beräknas öka med cirka 20 procent i Skåne fram till 2025. Detta bidrar till en tilltagande brist under prognosperioden inom flertalet lärarutbildningar, då efterfrågan beräknas öka betydligt.
- Efterfrågan på eftergymnasialt datautbildade beräknas öka kraftigt men även tillgången beräknas öka i samma omfattning under prognosperioden. Den kraftiga tillgångsökningen riskerar att leda till risk för överskott på datautbildade i Skåne.
- För industriutbildade beräknas tillgången minska kraftigare än efterfrågan. Det samma gäller för fordonsutbildade. För gymnasieingenjörer beräknas bristen bli särskilt stor. För civil- och högskoleingenjörer beräknas, med undantag för vissa inriktningar, tillgång och efterfrågan utvecklas i takt med varandra.
- Efterfrågan på gymnasialt vård- och omsorgsutbildade beräknas öka kraftigt under perioden fram till 2025. Ökningen beror på en växande befolkning och en ökad andel äldre i befolkningen. Trots måttliga pensionsavgångar beräknas tillgången minska något vilket sammantaget riskerar att skapa en bristsituation.
- Efterfrågan på specialistutbildade sjuksköterskor beräknas öka. En växande befolkning och stora pensionsavgångar innebär att dagens brist på specialistutbildade sjuksköterskor riskerar att förstärkas.

I en jämförelse av prognosutfallen för Skåne med de två andra storstadsregionerna och de fyra regionerna i Östra Mellansverige framkommer det att brist kan förväntas uppstå inom flera liknande utbildningsgrupper, något som kan leda till ökad konkurrens om dessa utbildningsgrupper. Det visar på ett ökat behov av att förstärka utbildnings- och kompetensutvecklingsinsatserna på regional nivå.

Skåne 2025 – Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos på webben

På Region Skånes hemsida hittar du extramaterial kopplat till prognosen (utveckling.skane.se). Utöver extra referensmaterial, så hittar du här också användbara resurser, till exempel för att hålla egna presentationer.

Direktlänk: <http://utveckling.skane.se/publikationer/rapporter-analyser-och-prognoser/skane2025>

SAMMANFATTNING

1. Regional jämförelse

I detta kapitel görs en jämförelse avseende prognosutfallet för Stockholms län, Skåne, Västra Götalandsregionen och för de fyra länen Sörmland, Östergötland, Örebro och Västmanland.

FYRA RAPPORTER

Under 2016 publiceras fyra rapporter kring framtida regional kompetensförsörjning. Detta är en av dessa fyra rapporter. En av rapporterna avser kompetensförsörjningen i Stockholms län, en annan behandlar kompetensförsörjningen i Skåne, ännu en rapport situationen i Västra Götalandsregionen och dess fyra delregioner: Göteborgsregionen, Skaraborg, Sjuhärad och Fyrbodal och ytterligare en rapport situationen i Sörmlands, Östergötlands, Örebro och Västmanlands län.

De sistnämnda länen ingår tillsammans med Uppsala län i Östra Mellansverige. Inom ramen för detta arbete kring framtida regional kompetensförsörjning ingår dock inte Uppsala län. För enkelhetens skull används här ändå beteckningen Östra Mellansverige för de fyra länen Sörmland, Östergötland, Örebro och Västmanland.

EFTERFRÅGEUTVECKLINGEN UNDER PROGNOSSPERIODEN

Sett till hela arbetsmarknaden beräknas efterfrågan¹ på arbetskraft mellan 2013 och 2025 öka med 20 procent i Stockholms län, 10 procent i Skåne, 9 procent i Västra Götalandsregionen och 7 procent i Östra Mellansverige. I Västra Götalandsregionen varierar ökningen kraftigt mellan delregionerna, där efterfrågan i Göteborgsregionen beräknas öka med 14 procent medan efterfrågan beräknas vara i stort sett oförändrad i Skaraborg och Fyrbodal och öka med 5 procent i Sjuhärad. I Östra Mellansverige beräknas utvecklingen av efterfrågan i de fyra länen variera mellan 6 och 8 procent.

Efterfrågan på arbetsmarknaden påverkas av befolkningsutvecklingen. När det gäller de demografidrivna branscherna *barnomsorg, grundskola, gymnasieskola, hälso- och sjukvård* och *äldreomsorg* är utvecklingen direkt kopplad till befolkningsutvecklingen. Befolkningsstillväxten i Stockholms län beräknas till cirka 20 procent mellan 2013 och 2025. I de tre övriga regionerna beräknas tillväxten till cirka 9 procent, se figur 1.1.

Andra viktiga faktorer för efterfrågeutvecklingen är antaganden om den ekonomiska utvecklingen, eventuella kompetensförskjutningar inom olika branscher samt antaganden om förändrade utbildningskrav inom olika yrken.

UTVECKLINGEN AV TILLGÅNGEN UNDER PROGNOSSPERIODEN

Tillgången på arbetskraft beräknas mellan 2013 och 2025 öka med 18 procent i Stockholms län, 8 procent i Skåne, 7 procent i Västra Götalandsregionen och 5 procent i Östra Mellansverige.

Tillgångsutvecklingen påverkas främst av det beräknade antalet som examineras, som flyttar in i och ut ur regionen, som arbetspendlar in i och ut ur regionen, som vidareutbildar sig och som går i pension.

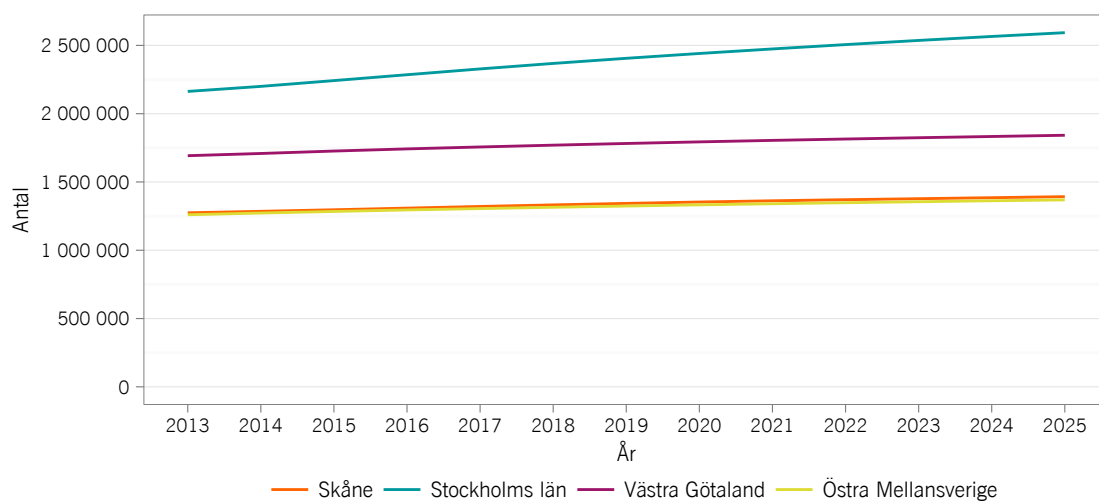
När det gäller utbildning finns samtliga gymnasiala utbildningar liksom flertalet högskoleutbildningar representerade i de fyra regionerna. På läns-/delregional nivå saknas dock ett antal högskoleutbildningar.

Den regionala kompetensförsörjningen påverkas, förutom av examinationen inom regionen, även av flytt- och pendlingsströmmar till och från regionen.

För samtliga regioner beräknas inflyttningen till regionen vara större än utflyttningen. Av inflyttarna till Stockholms län och Skåne beräknas cirka 40 procent vara immigranter. Motsvarande för Västra Götalandsregionen är drygt 25 procent och för Östra Mellansverige cirka 20 procent. För flertalet utbildningar där

¹ I utgångsläget 2013, det sista året med faktiska uppgifter, representeras efterfrågan av antalet förvärvsarbetande.

FIGUR 1.1 Befolkningen per region 2013–2025, prognos fr.o.m. 2014. Antal

Källa: Respektive regions befolkningsprognos

TABELL 1.1 Årlig examination från högskolan, yrkeshögskolan, gymnasieskolan, komvux och arbetsmarknadsutbildning (AMU), genomsnitt under prognosperioden 2015–2025. Antal

	Högskolan	Yrkeshögsk	Gymnasiesk	Komvux
Stockholms län	13 800	2 700	19 700	2 900
Skåne	7 100	1 400	11 300	1 500
Västra Götaland	9 300	2 200	15 300	2 100
Östra Mellansverige	5 900	1 400	11 800	1 700

Not: Regiontillhörighet efter examinerades folkbokföring.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 1.2 Årligt flyttnetto genomsnitt under prognosperioden 2015–2025, personer 16–74 år, samt pendlingsnetto, arbetskraften 16–74 år 2025. Antal

	Flyttnetto	Pendlingsnetto
Stockholms län	16 000	71 600
Skåne*	6 200	-23 200
Västra Götaland	4 800	-3 700
Östra Mellansverige	3 400	-21 100

*För Skåne ingår prognostiserad arbetspendling till Danmark

Källa: Prognosinstitutet, SCB

inflyttningen till regionen är stor är även utflyttningen stor. Bakom flyttnettot (antalet som flyttar in i regionen minus antalet som flyttar ut) finns således stora bruttoströmmar in i och ut ur regionerna, detta gäller samtliga regioner.

När det gäller arbetskraftspendlingen är antalet som pendlar in större än antalet som pendlar ut enbart i Stockholms län, se tabell 1.2.

FRAMTIDSUTSIKTER FÖR OLIKA UTBILDNINGSGRUPPER

I detta kapitel jämförs resultaten mellan de olika regionerna inom olika ämnesområden med fokus på utbildningsgrupper som är väl representerade i samtliga län och delregioner.

TOLKNING AV RESULTATEN FÖR OLIKA UTBILDNINGSGRUPPER

Utfallet för olika utbildningsgrupper kommer här att redovisas som skillnaden mellan beräknad framtida tillgång och beräknad framtida efterfrågan. Denna skillnad uttrycks här som ett balansläge. Balansläget visar skillnaden mellan tillgång och efterfrågan som andel av efterfrågan. Balansläget +15 innebär att tillgången ligger 15 procent över efterfrågan (överskott på utbildade), medan balansläget -15 innebär att tillgången ligger 15 procent under efterfrågan (brist/underskott på utbildade).

Underlag saknas för att uppskatta *storleken* på den eventuella bristen eller överskottet i utgångsläget. Den enda skillnad mellan tillgång och efterfrågan som kan mätas i utgångsläget är arbetslösheten, vilket innebär att efterfrågan i utgångsläget aldrig kan vara större än tillgången. Detta medför att prognosen i utgångsläget alltid redovisar ett visst överskott (arbetslöshet) oavsett hur det faktiskt förhåller sig avseende brist, balans eller överskott på utbildade.

Om det redan i utgångsläget råder brist eller överskott på en viss kompetens bör framtidsbedömningarna således ses i ljuset av detta och det är så resultaten ska tolkas. Om det exempelvis råder brist på en viss kompetens i utgångsläget och prognosberäkningarna anger brist på sikt bör prognosresultaten tolkas som förstärkt brist.

Balanskurvans lutning visar utvecklingen av tillgången i förhållande till utvecklingen av efterfrågan jämfört med dagens situation. En kurva som stiger innebär således att tillgången under prognosperioden beräknas öka snabbare än efterfrågan och vice versa.

PEDAGOGIK OCH LÄRARUTBILDNING

BRIST PÅ PERSONER MED PEDAGOGISK EXAMEN

Redan idag är det, generellt över hela landet, brist på flertalet kompetenser inom det pedagogiska området. Enligt beräkningarna över framtida tillgång och efterfrågan beräknas denna brist generellt tillta under prognosperioden fram till 2025.

I beräkningarna har inte någon hänsyn kunnat tas till krav på lärarlegitimation. Skulle även detta krav på ämneskompetens ställas skulle efterfrågeökningen bli än större. Inte heller har någon hänsyn kunnat tas till behovet av skolundervisning som finns bland asylsökande barn, då dessa inte är folkbokförda i landet och därmed inte finns med i befolkningsstatistiken. Även detta är en faktor som gör att efterfrågan, i alla fall kortsiktigt, riskerar att underskattas.

I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser på ett flertal lärarutbildningar. Om denna utbyggnad sker kommer dagens bristsituation inte att förstärkas i samma omfattning som annars skulle vara fallet.

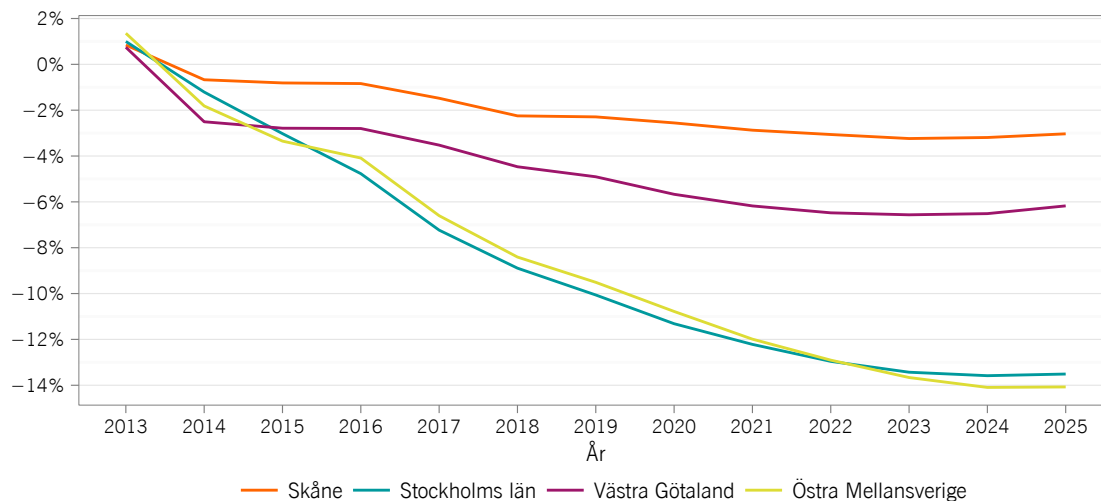
FÖRSKOLLÄRARUTBILDNING

Efterfrågan på utbildade förskollärare beräknas öka i samtliga regioner, störst beräknas ökningen bli i Stockholms län och i Västra Götalandsregionen, där efterfrågan beräknas öka med cirka 25 procent fram till år 2025. Även tillgången beräknas öka men i de flesta fall i lägre takt än efterfrågan. I Östra Mellansverige beräknas tillgången i stort sett vara oförändrad under prognosperioden.

Sammantaget innebär detta, med dagens dimensionering av förskollärarytbildningen, att den brist som idag råder på utbildade förskollärare beräknas förstärkas i flera av regionerna fram till år 2025. Detta gäller främst i Östra Mellansverige och i Stockholms län. Sett till läns-/delregionnivå kommer bristen att förstärkas framförallt i Östergötlands och Örebro län samt i Skaraborg och Sjuhärad. I övriga län/delregioner och i Skåne beräknas relationen mellan tillgång och efterfrågan vara i stort sett oförändrad relativt dagens situation, se figur 1.2.

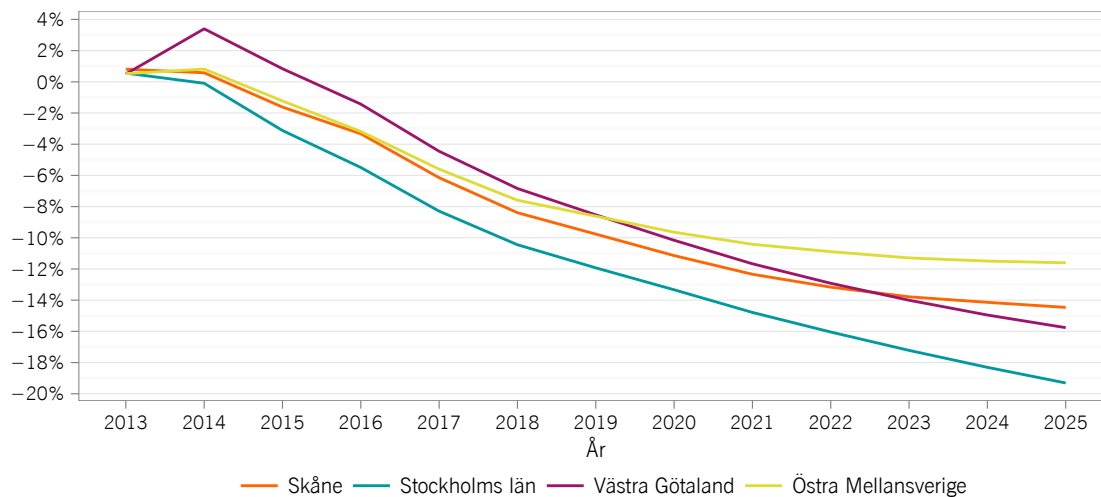
Ovanstående beräkning bygger på oförändrat antal nybörjarplatser på förskollärarytbildningen jämfört med läsåret 2014/15. Om utbyggnaden av antalet nybörjarplatser på förskollärarytbildningen sker enligt planerad utbyggnad i 2015 års budget kommer bristen inte att förstärkas under prognosperioden i samma omfattning som annars skulle vara fallet.

FIGUR 1.2 Balansläge 2013–2025 för utbildade förskollärare. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.3 Balansläge 2013–2025 för utbildade lärare för grundskolans tidigare år. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

LÄRARUTBILDNING FÖR GRUNDSKOLANS TIDIGARE ÅR

Den brist som idag råder på utbildade lärare för grundskolans tidigare år beräknas förstärkas i samtliga regioner fram till år 2025. Samtidigt som efterfrågan beräknas öka med cirka 35 procent i Stockholms län och med mellan 20 och 25 procent i övriga regioner beräknas tillgången öka med som mest cirka 10 procent i Östra Mellansverige, se figur 1.3. Orsaken till den starka efterfrågeökningen är framförallt att antalet elever i grundskoleåldrarna antas öka kraftigt fram till 2025. Antalet barn i åldern 6–15 år beräknas öka med cirka 30 procent i Stockholms län, med cirka 20 procent i Skåne och Östra Mellansverige och med drygt 15 procent i Västra Götalandsregionen. En annan orsak är att de idag verksamma lärarna utan pedagogisk examen på sikt antas ersättas av personer med pedagogisk examen.

Även om utbyggnaden av grundlärarutbildningen sker enligt plan i 2015 års budget kommer bristen att förstärkas i samtliga regioner under prognosperioden.

SPECIALLÄRAR-/SPECIALPEDAGOGUTBILDNING

Den brist som idag råder på utbildade speciallärare/specialpedagoger beräknas kraftigt förstärkas i samtliga regioner fram till år 2025. Starkast är trenden i Östra Mellansverige och i Stockholms län, se figur 1.4. Skälet till utvecklingen i Östra Mellansverige är att tillgången beräknas minska något samtidigt som efterfrågan beräknas öka med drygt 40 procent. I Stockholms län är orsaken till utvecklingen att en mycket kraftig efterfrågeökning på närmare 55 procent möter en beräknad tillgångsökning på cirka 10 procent. I Skåne och Västra Götalandsregionen beräknas efterfrågeökningen bli något lägre, cirka 25 respektive närmare 30 procent. Orsaken till den kraftiga efterfrågeökningen är framförallt ökade krav på speciallärarutbildning bland verksamma speciallärare och att antalet elever i grundskolan beräknas öka kraftigt under prognosperioden.

I Östra Mellansverige avviker Östergötland genom att inte ha en lika kraftigt negativ utveckling som de tre övriga länen.

Även om utbyggnaden av speciallärarutbildningen sker enligt plan kommer bristen att förstärkas under prognosperioden i samtliga regioner undantaget Skåne. Särskilt gäller detta i Östra Mellansverige (totalt) och i Stockholms län.

ANDRA LÄRARUTBILDNINGAR

Även avseende yrkeslärarutbildningen visar beräkningarna av framtida tillgång och efterfrågan på en tillta-

gande brist under prognosperioden i samtliga regioner, län och delregioner. Bland yrkeslärarna är det framförallt allt den minskade tillgången som skapar den förstärkta bristsituationen. Tydligast är detta i Göteborgsregionen där tillgången beräknas minska med drygt 35 procent under prognosperioden.

När det gäller ämneslärare beräknas efterfrågan öka kraftigt fram till 2025 i samtliga regioner. Störst beräknas ökningen bli i Stockholms län med närmare 40 procent, ökningen i Östra Mellansverige beräknas till närmare 30 procent och i Skåne och Västra Götalandsregionen till cirka 25 procent. Under samma period beräknas tillgången öka med cirka 15 procent i Stockholms län, cirka 10 procent i Skåne och med några få procent i Västra Götalandsregionen. I Östra Mellansverige beräknas tillgången minska med några procent. Sammantaget innebär det risk för brist på utbildade ämneslärare i samtliga fyra regioner, där bristen riskerar att bli störst i Östra Mellansverige. Arbetsmarknaden kan dock se olika ut inom utbildningsgruppen för olika typer av ämneskompetenser.

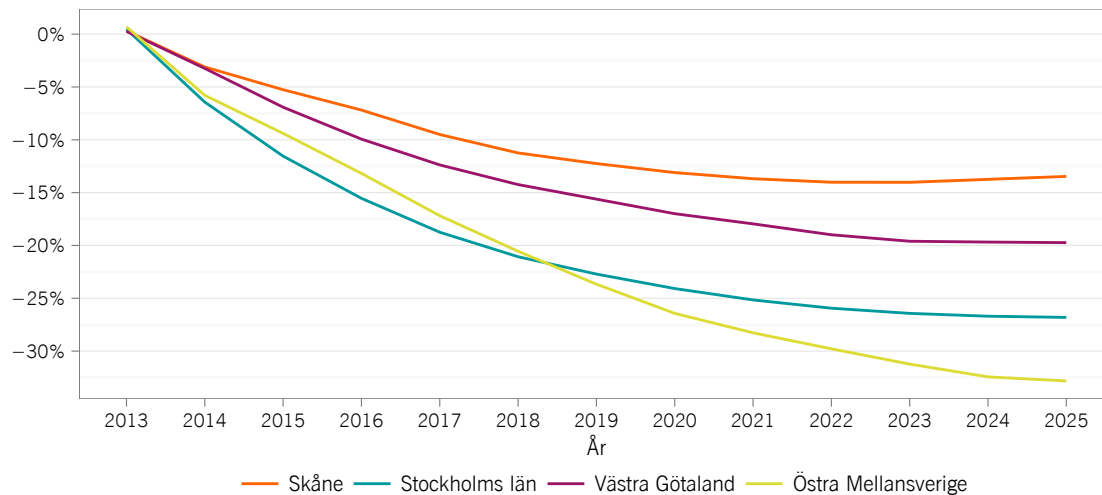
Vad gäller utvecklingen för fritidspedagogutbildade så varierar den mellan de fyra regionerna. Medan utvecklingen i Östra Mellansverige pekar på en tilltagande brist under prognosperioden pekar utvecklingen i Stockholms län på att dagens situation på arbetsmarknaden beräknas bli oförändrad under prognosperioden. I Skåne och Västra Götalandsregionen antas dagens bristsituation förstärkas, men inte i samma omfattning som i Östra Mellansverige. Efterfrågan på fritidspedagoger ökar i likartad omfattning i samtliga regioner, det är utvecklingen av tillgången som skiljer regionerna åt.

HUMANIORA OCH KONST

RISK FÖR ÖVERSKOTT

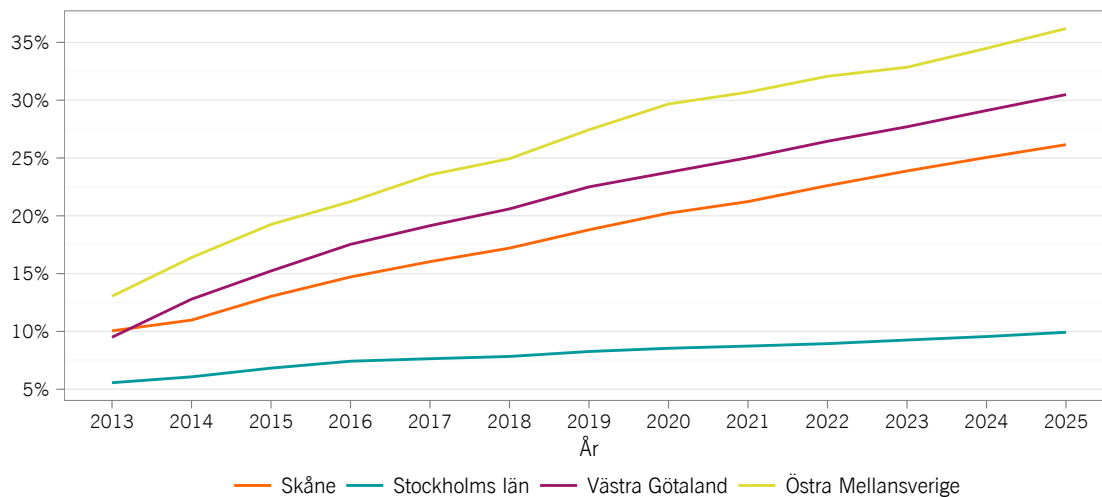
Inom det humanistiska och konstnärliga området redovisas tillgångs- och efterfrågeberäkningar för tre utbildningsgrupper: humanistisk respektive konstnärlig eftergymnasial utbildning och eftergymnasial utbildning inom medieproduktion. För samtliga tre utbildningsgrupper beräknas tillgången fram till år 2025 överstiga efterfrågan, vilket riskerar att leda till överskott på dessa grupper. Vad gäller konstnärligt utbildade i Stockholms län och utbildade inom medieproduktion i Skåne beräknas situationen dock vara relativt oförändrad jämfört med dagens situation. För eftergymnasial utbildning inom medieproduktion redovisas inga resultat för Västra Götalandsregionen.

FIGUR 1.4 Balansläge 2013–2025 för utbildade speciallärare/specialpedagoger. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.5 Balansläge 2013–2025 för humanistutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

HUMANISTISK UTBILDNING

Bland humanistutbildade är arbetslösheten i utgångsläget 2013 den näst högsta (endast konstnärligt utbildade ligger högre) av samtliga eftergymnasiala utbildningar som redovisas i rapporterna. Detta gäller för samtliga fyra regioner.

Såväl tillgång som efterfrågan på humanistutbildade beräknas öka under prognosperioden. Undantaget Stockholms län beräknas dock tillgången öka mycket kraftigare än efterfrågan. Detta trots att antalet högskole-nybörjare inom historisk-filosofiska och språkvetenskapliga ämnen minskat med mellan 15 och 25 procent sedan toppåret 2009/10. På sikt finns risk för relativt stort överskott på humanistutbildade i samtliga regioner undantaget Stockholms län, se figur 1.5.

SAMHÄLLSVETENSKAP, JURIDIK, HANDEL, ADMINISTRATION

INGEN BRIST PÅ UTBILDADE INOM DET SAMHÄLLSVETENSKAPLIGA OMRÅDET

Inom utbildningsområdet *samhällsvetenskap, juridik, handel, administration* beräknas såväl tillgång som efterfrågan öka under prognosperioden inom samtliga eftergymnasiala utbildningsgrupper i samtliga regioner. Med något enstaka undantag beräknas tillgångsökningen vara större eller lika stor som efterfrågeökningen.

För den gymnasiala gruppen inom utbildningsområdet, handels- och administrationsutbildade, beräknas däremot såväl tillgång som efterfrågan minska fram till 2025 i samtliga regioner. Då tillgången fram till 2025 antas minska i samma omfattning som efterfrågan beräknas situationen på arbetsmarknaden för handels- och administrationsutbildade förbli oförändrad jämfört med idag i samtliga fyra regioner. Efterfrågeminskningen på gymnasialt utbildade beror till stor del på att de som går i pension under prognosperioden till viss del antas ersättas av personer med högre formell kompetens.

EKONOMUTBILDNING

Efterfrågan på utbildade ekonomer beräknas öka med närmare 40 procent i Stockholms län och med cirka 30 procent i övriga regioner, se figur 1.6. En bidragande orsak till efterfrågeökningen är att andelen högskoleutbildade ekonomer beräknas öka inom vissa yrkesgrupper där kompetenskraven höjts, som t.ex. inom *Säljare, inköpare mäklare m.fl.* och *Redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.* Tillgången beräknas öka i samma omfattning som efterfrågan i Stockholms län

och i Västra Götalandsregionen medan den beräknas öka något mindre än efterfrågan i Skåne och något mer än efterfrågan i Östra Mellansverige.

Ekonomer är den grupp eftergymnasialt utbildade som tillsammans med civilingenjörer i störst utsträckning flyttar in i och ut ur regionerna, men det är endast i Stockholms län som flyttnettot ger ett större bidrag till kompetensförsörjningen.

Sammantaget beräknas situationen på arbetsmarknaden i samtliga fyra regioner förbli relativt oförändrad jämfört med idag.

SAMHÄLLSVETAR- OCH FÖRVALTNINGSUTBILDNING

Tillgången på samhälls- och förvaltningsutbildade beräknas öka något mer än efterfrågan inom samtliga fyra regioner. Störst beräknas skillnaden mellan utvecklingen av tillgång och av efterfrågan bli i Skåne och det är följaktligen främst i Skåne som det på sikt finns risk för överskott på samhällsvetar- och förvaltningsutbildade. I Stockholms län beräknas situationen vara relativt balanserad under prognosperioden, se figur 1.7.

På läns-/delregionnivå beräknas tillgången på samhälls- och förvaltningsutbildade minska i Örebro län och i Fyrbodal. För Örebro län medför detta att det på sikt finns risk för viss brist på samhällsvetar- och förvaltningsutbildade.

ANDRA UTBILDNINGAR INOM OMRÅDET

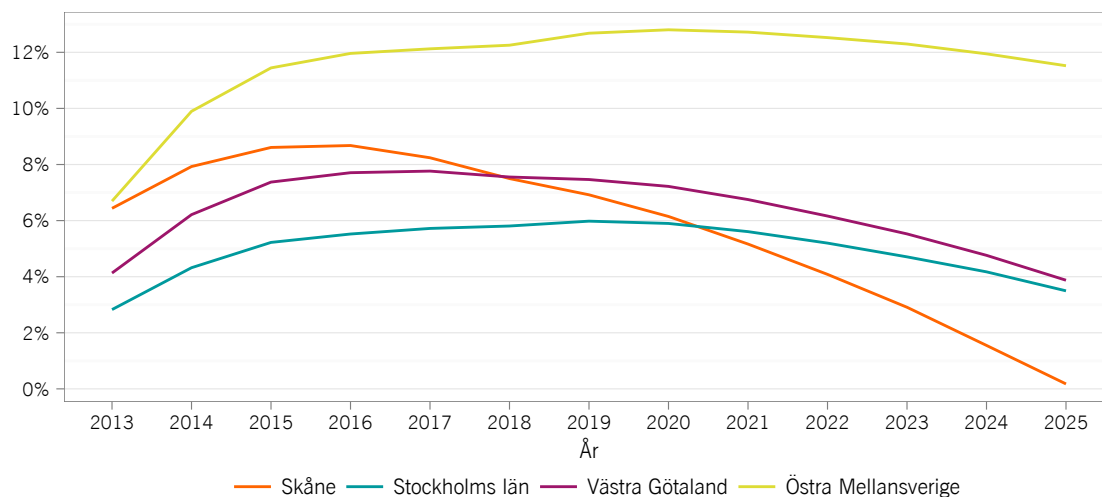
För Stockholms län, Skåne och Västra Götalandsregionen finns det på sikt risk för överskott på personal- och beteendevetare, för de två förstnämnda regionerna till och med risk för stort överskott. Tillgången i Östra Mellansverige beräknas däremot öka i samma takt som efterfrågan, vilket för denna region ger en mer balanserad utveckling.

För de med utbildning inom journalistik och medievetenskap väntas på sikt risk för överskott i samtliga fyra regioner och till och med risk för stort överskott i Stockholms län och Västra Götalandsregionen.

För juristutbildade i Stockholms län och i Skåne ser arbetsmarknaden under den kommande prognosperioden mer balanserad ut då tillgång och efterfrågan beräknas utvecklas i ungefär samma takt. Även i Västra Götalandsregionen antas situationen bli relativt balanserad medan ett visst överskott på juristutbildade kan väntas i Östra Mellansverige som beräknas ha en något svagare efterfrågeutveckling än övriga regioner.

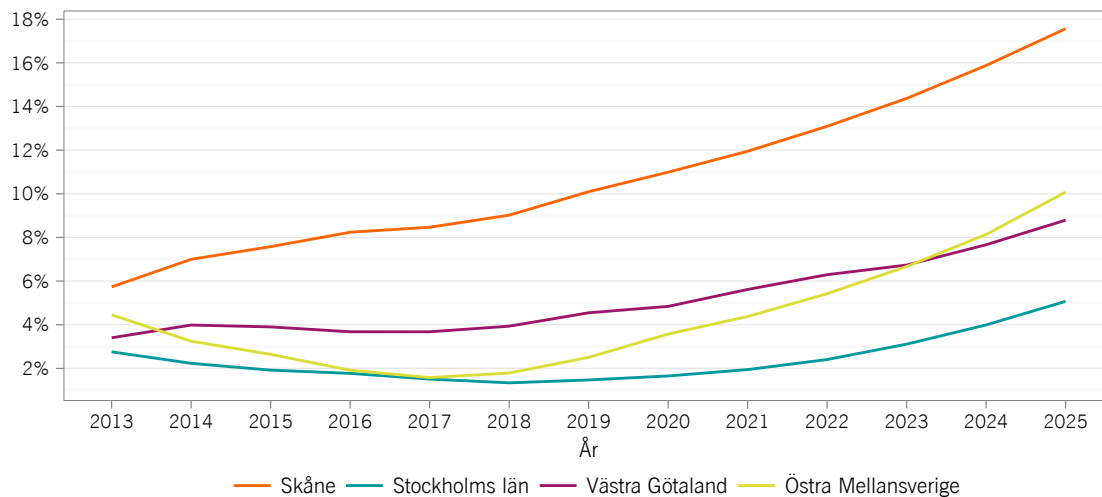

FIGUR 1.6 Balansläge 2013–2025 för ekonomutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.7 Balansläge 2013–2025 för samhällsvetar- och förvaltningsutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

NATURVETENSKAP, MATEMATIK OCH DATA

SVAG EFTERFRÅGEUTVECKLING FÖR NATURVETARE

Inom utbildningsområdet *naturvetenskap, matematik och data* redovisas den beräknade utvecklingen av tillgång och efterfrågan för eftergymnasialt utbildade inom data, för biolog-, kemist- och fysikerutbildade.

DATAUTBILDNING

Efterfrågan på eftergymnasialt datautbildade beräknas öka kraftigt i samtliga fyra regioner. Kraftigast beräknas ökningen bli i Stockholms län där efterfrågan beräknas öka med drygt 85 procent. I Skåne och Västra Götalandsregionen beräknas ökningen till cirka 55 procent och i Östra Mellansverige till drygt 40 procent. Till stor del kan efterfrågeökningen förklaras av att en större andel av de som i framtiden kommer att arbeta som dataspecialister, datatekniker eller dataoperatörer väntas ha en datautbildning. Till viss del beror ökningen även på att branschen *programvaruproducenter och datakonsulter m.m.* väntas växa relativt kraftigt till 2025.

Även tillgången beräknas öka kraftigt under prognosperioden, från närmare 40 procent i Östra Mellansverige till närmare 70 procent i Skåne. Den kraftiga tillgångsökning som med nuvarande dimensionering och flyttmönster beräknas i Skåne leder till risk för överskott på datautbildade i Skåne, medan den kraftiga efterfrågeökningen i Stockholms län gör att det blir risk för viss brist på datatutbildade i länet. I Västra Götalandsregionen och Östra Mellansverige beräknas situationen totalt sett vara mera balanserad under prognosperioden, se figur 1.8.

Även på delregional nivå beräknas tillgång och efterfrågan balansera varandra i Västra Götalandsregionen. I Östra Mellansverige beräknas det däremot bli viss brist på datautbildade i Sörmlands och Västmanlands län medan det väntas bli visst överskott i Östergötlands och Örebro län.

Eftergymnasial utbildning inom dataområdet sker inte enbart inom högskolan. Ett stort bidrag till att antalet utbildade inom dataområdet beräknas öka kraftigt är att datautbildningar även ges inom yrkeshögskolan. Utan bidraget från yrkeshögskolan skulle bristen i Stockholms län bli betydligt större och ett underskott riskeras i såväl Västra Götalandsregionen som Östra Mellansverige.

ANDRA UTBILDNINGAR INOM OMRÅDET

När det gäller utbildade biologer, fysiker och kemister

beräknas efterfrågeökningen fram till 2025 ligga på mycket blygsamma nivåer jämfört med efterfrågan på andra eftergymnasiala grupper. Detta gäller för samtliga regioner, men med en antydning till högre efterfrågan i Stockholms län. Samtidigt beräknas tillgången på biologer öka relativt kraftigt i flera av regionerna vilket beräknas leda till överskott inom samtliga fyra regioner och stort överskott i Östra Mellansverige. För kemister beräknas däremot tillgången minska under prognosperioden i samtliga regioner undantaget Östra Mellansverige där tillgången beräknas öka. Detta leder till risk för brist på kemistutbildade i Stockholms län, risk för viss brist i Västra Götalandsregionen, ett relativt balanserat läge i Skåne och risk för överskott i Östra Mellansverige.

TEKNIK OCH TILLVERKNING

BRIST PÅ GYMNASIALT UTBILDADE

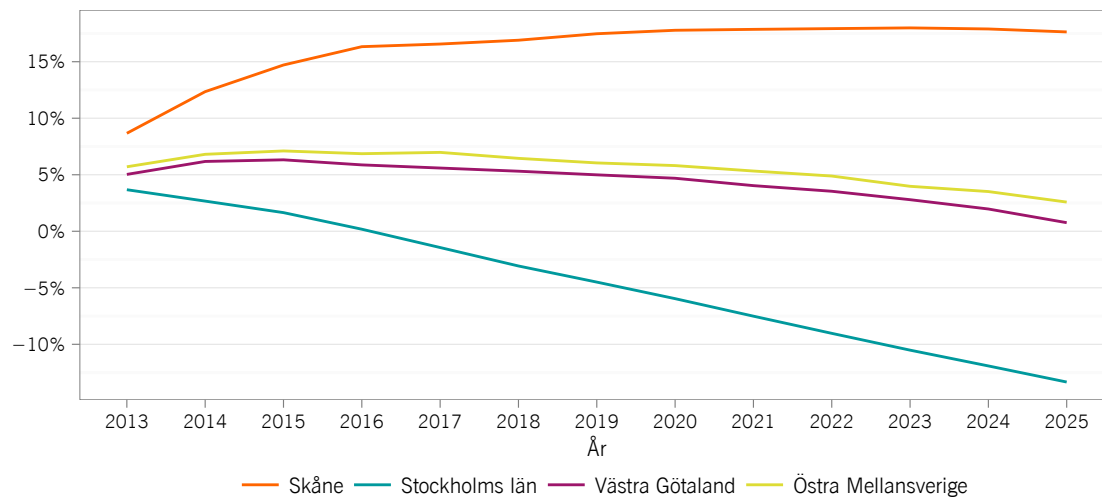
Inom teknikområdet beräknas efterfrågan på personer med gymnasial utbildning inom flera områden öka mer än tillgången under prognosperioden. För industriutbildade är förhållandet att tillgången beräknas minska kraftigare än efterfrågan, det samma gäller för gymnasieingenjörer. För civil- och högskoleingenjörer beräknas, med några undantag, tillgång och efterfrågan utvecklas mer i takt med varandra.

INDUSTRIUTBILDNING

Tillgången på industriutbildade beräknas minska med mellan 20 och 30 procent fram till 2025. Det svaga intresset för utbildningen medför att de måttliga pensionsavgångar som är att vänta under prognosperioden inte kan matchas av nytillskottet från gymnasieskolan. Men även efterfrågan på industriutbildade beräknas minska något under prognosperioden. Minskningen är störst i Stockholms län och Östra Mellansverige där efterfrågan beräknas minska med närmare 15 procent, i Skåne beräknas minskningen stanna vid cirka 5 procent. Den beräknade minskningen av efterfrågan beror delvis på att antalet sysselsatta i tillverkningsindustrin beräknas minska under prognosperioden och delvis på att de som går i pension i viss utsträckning antas ersättas av personer med eftergymnasial yrkesutbildning.

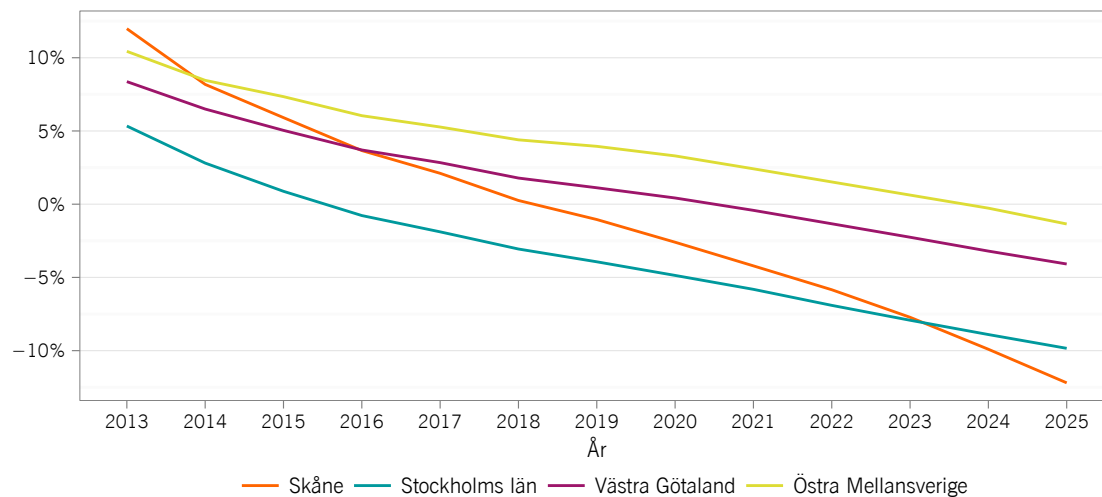
Sammantaget väntas det bli viss brist på industriutbildade i Skåne och Stockholms län medan situationen beräknas bli mer balanserad i de övriga regionerna. Observera dock att arbetslösheten i utgångsläget är relativt hög bland de industriutbildade, såväl i Skåne och

FIGUR 1.8 Balansläge 2013–2025 för datautbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.9 Balansläge 2013–2025 för industriutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Västra Götalandsregionen som i Östra Mellansverige, samtidigt som tre fjärdedelar av arbetsgivarna säger att det är brist på industriutbildade. Står dessa arbetslösa med en industriutbildning inte längre till industriarbetsmarkandens förfogande kommer den beräknade bristen i Stockholms län och i Skåne bli än större och den mer balanserade situationen i Västra Götalandsregionen och Östra Mellansverige övergå till en brist-situation, se figur 1.10.

BYGGUTBILDNING

Efterfrågan på byggutbildade beräknas fram till 2025 öka med cirka 35 procent i Stockholms län och med cirka 25 procent i de övriga regionerna. Orsaken till efterfrågeökningen är främst att fler av de som kommer att arbeta som bygg- och anläggningsarbetare 2025 beräknas ha en byggutbildning än vad som är fallet idag. Även byggbranschens tillväxt under prognosperioden väntas få viss betydelse för efterfrågeutvecklingen. Branschen beräknas växa med omkring 10 procent i samtliga fyra regioner. Tillgången beräknas under samma tid öka med 25 procent i Östra Mellansverige och med mellan 15 och 20 procent i de övriga regionerna. Det innebär att efterfrågan beräknas utvecklas något snabbare än tillgången i samtliga regioner, undantaget Östra Mellansverige där tillgång och efterfrågan beräknas utvecklas i samma takt. Fram till 2025 finns risk för tilltagande brist på byggutbildade i Stockholms län medan situationen ser ut att bli mer balanserad för övriga regioner, se figur 1.11. Observera att arbetslösheten är relativt hög bland de byggutbildade i utgångsläget, framförallt i Skåne. Står de arbetslösa inte till byggarbetsmarknadens förfogande kommer bristen bli något större i Stockholms län och situationen i Skåne på sikt inte vara lika balanserad som den annars skulle vara. En motverkande kraft till detta är den inpendling av byggarbetskraft från övriga Europa som inte syns i statistiken.

GYMNASIEINGENJÖRSUTBILDNING

Fram till 2025 beräknas tillgången på gymnasieingenjörer minska med cirka 40 procent i Stockholms län och Västra Götalandsregionen och med cirka 50 procent i Skåne och Östra Mellansverige. Detta även när det i beräkningarna har antagits att det antal nybörjarplatser som det beviljats statsbidrag för i och med återinförandet av gymnasieingenjörsutbildningen permanentas under hela prognosperioden. Den nuvarande dimensioneringen av gymnasieingenjörsutbildningen

kommer således inte alls att räcka till för att täcka de stora pensionsavgångar som är att vänta fram till 2025. Detta gäller samtliga regioner.

Även efterfrågan beräknas minska under prognosperioden, dock i mycket mindre omfattning än tillgången. Störst beräknas efterfrågeminskningen vara i Östra Mellansverige, med en nedgång med cirka 20 procent, och minst i Stockholm med en nedgång på drygt 5 procent. En bidragande orsak till att efterfrågan på gymnasieingenjörer beräknas minska på sikt är att en del av de gymnasieingenjörer som idag arbetar inom civilingenjör-, högstskoleingenjör- och teknikeryrken på sikt väntas ersättas av personer med en civil- eller högstskoleingenjörsutbildning. Sammantaget innebär detta att det är risk för stor brist på gymnasieingenjörer inom samtliga regioner. På länsnivå beräknas bristen bli som störst i Sörmland där tillgången beräknas minska med cirka 60 procent under prognosperioden.

CIVILINGENJÖRSUTBILDNING

Tillgången på civilingenjörsutbildade beräknas öka i ungefär samma omfattning som efterfrågan i samtliga fyra regioner, i Stockholms län dock på en något högre nivå än i övriga regioner. Detta innebär en relativt balanserad arbetsmarknad för civilingenjörsutbildade under prognosperioden. Detta gäller samtliga fyra regioner, se figur 1.13. På delregionnivå finns dock risk för viss brist på civilingenjörsutbildade i Skaraborg och Fyrbodal. Orsaken är att tillgången här beräknas minska något under prognosperioden.

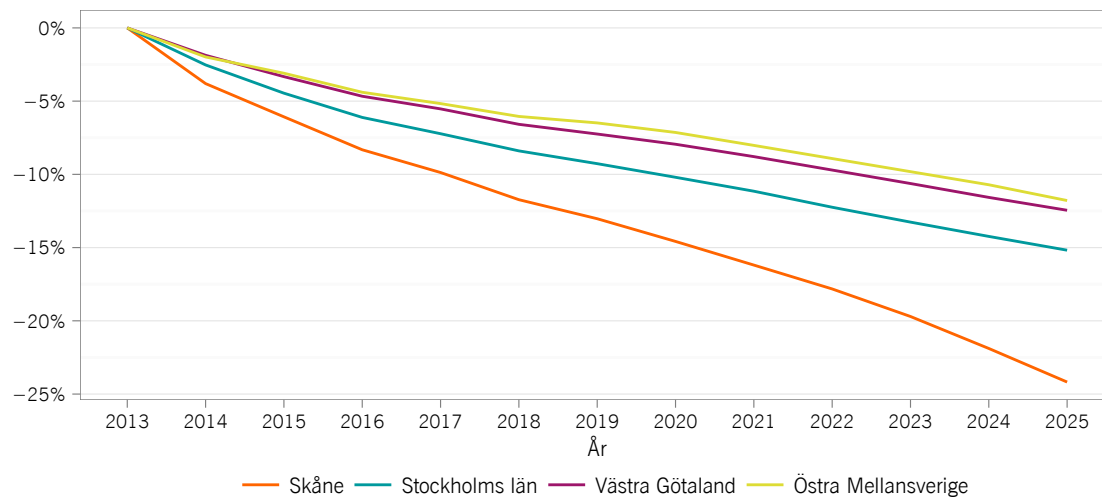
Går man ned på olika inriktningar inom utbildningen så finns det något större regionala skillnader avseende relationen mellan tillgång och efterfrågan.

ANDRA UTBILDNINGAR INOM TEKNIKOMRÅDET

För högstskoleingenjörer beräknas tillgång och efterfrågan öka i samma omfattning både i Stockholms län och i Skåne. Det innebär ett relativt balanserat läge på arbetsmarknaden för högstskoleingenjörsutbildade i dessa två regioner. I de två övriga regionerna växer tillgången något snabbare än efterfrågan, främst gäller det Västra Götalandsregionen där detta leder till risk för visst överskott på högstskoleingenjörsutbildade. På läns-/delregionnivå beräknas överskottet bli störst i Skaraborg, Fyrbodal och Örebro län. Samtidigt finns ett kraftigt underskott på gymnasieingenjörer, vars arbetsmarknad till vissa delar bör vara utbytbar med högstskoleingenjörernas.

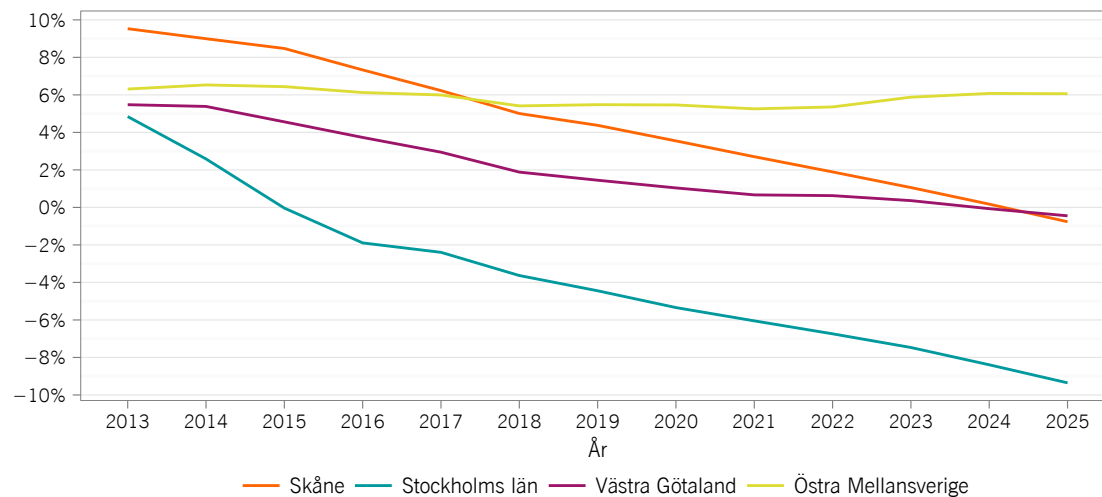
För fordonsutbildade finns det risk för viss brist i

FIGUR 1.10 Balansläge 2013–2025 för industriutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan. Om de i utgångsläget arbetslösa inte längre står till industriarbetsmarknadens förfogande

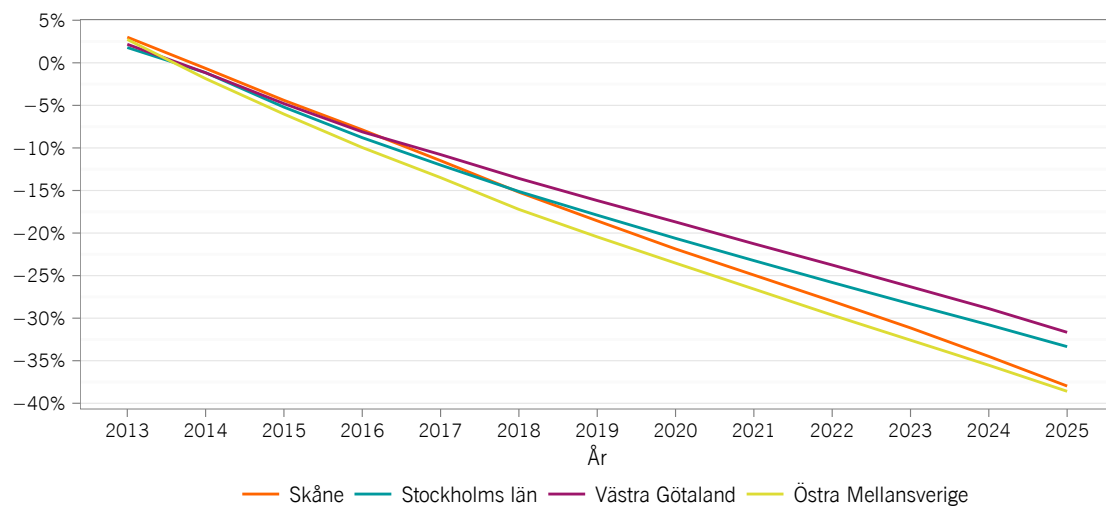
Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.11 Balansläge 2013–2025 för byggt utbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

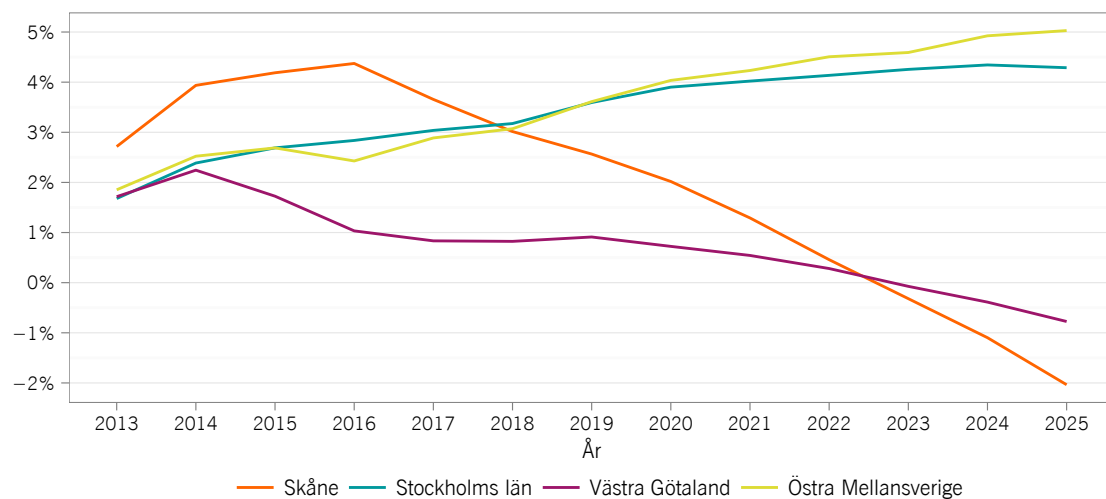
Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.12 Balansläge 2013–2025 för utbildade gymnasieingenjörer. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.13 Balansläge 2013–2025 för utbildade civilingenjörer. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Stockholms län och i Skåne medan läget är mer balanserat i Västra Götalandsregionen och Östra Mellansverige. Även här är arbetslösheten relativt stor och står de arbetslösa inte längre till förfogande för den aktuella arbetsmarknaden riskerar bristen att förstärkas i Stockholms län och Skåne och det balanserade läget i Västra Götalandsregionen riskerar att övergå i viss brist.

LANT- OCH SKOGSBRUK, DJURSJKVÅRD

RELATIVT BALANSERAD SITUATION FÖR GYMNASIALT UTBILDADE

Inom utbildningsområdet *lant- och skogsbruk, djursjukvård* finns utbildningsgrupperna naturbruksutbildade på gymnasial nivå, agronom- och hortonomutbildade och veterinärutbildade på eftergymnasial nivå. Av dessa är det endast naturbruksutbildade som redovisas för samtliga fyra regioner.

NATURBRUKSUTBILDNING

Tillgången på naturbruksutbildade beräknas öka något snabbare än efterfrågan i Stockholms län, medan det omvända förhållandet gäller i de tre övriga regionerna. I Stockholms län finns därmed risk för visst överskott på naturbruksutbildade medan det i övriga regioner på sikt beräknas bli en relativt god balans mellan tillgång och efterfrågan, se figur 1.14. Det förutsätter dock att de som i utgångsläget är arbetslösa står till den aktuella arbetsmarknadens förfogande. Är så inte fallet (sju av tio arbetsgivare uppger att det idag är brist på naturbruksutbildade) finns risk för viss brist på naturbruksutbildade i Skåne.

HÄLSO- OCH SJUKVÅRD, SOCIAL OMSORG

RISK FÖR FORTSATT BRIST INOM MÅNGA OLIKA OMRÅDEN

Inom utbildningsområdet *hälso- och sjukvård, social omsorg* beräknas det inom flera regioner bli brist på utbildade arbetsterapeuter, biomedicinska analytiker, receptarier, fysioterapeuter, barnmorskor, specialistsjuksköterskor, tandhygienister, tandsköterskor och tandläkare samt gymnasialt utbildade barn- och fritidsutbildade och vård- och omsorgsutbildade. Det som främst driver efterfrågan för dessa grupper är utvecklingen inom hälso- och sjukvården och inom äldreomsorgen, vilken i sin tur drivs av befolkningsutvecklingen och av att antalet äldre i befolkningen ökar. Inom flera områden är det redan idag brist på utbildade vilket innebär att

beräkningarna i många fall pekar på fortsatt eller till och med tilltagande brist.

VÅRD- OCH OMSORGSUTBILDNING

Efterfrågan på gymnasialt vård- och omsorgsutbildade beräknas öka med cirka 45 procent i Stockholms län och med mellan 20 och 25 procent i övriga regioner. En orsak till den stora efterfrågeökningen är att en större andel av de som 2025 kommer att arbeta som vård- och omsorgspersonal beräknas ha en vård- och omsorgsutbildning jämfört med idag. En annan orsak är utvecklingen av äldreomsorgen och hälso- och sjukvården under prognosperioden. Äldreomsorgen beräknas öka med drygt 30 procent i Stockholms län, cirka 25 procent i Östra Mellansverige, 20 procent i Västra Götalandsregionen och cirka 15 procent i Skåne. I Stockholms län beräknas tillgången öka med cirka 15 procent medan tillgången i övriga regioner, trots måttliga pensionsavgångar, beräknas minska något. Sammantaget ger detta en likartad bild i samtliga regioner med risk för brist på sikt, se figur 1.15.

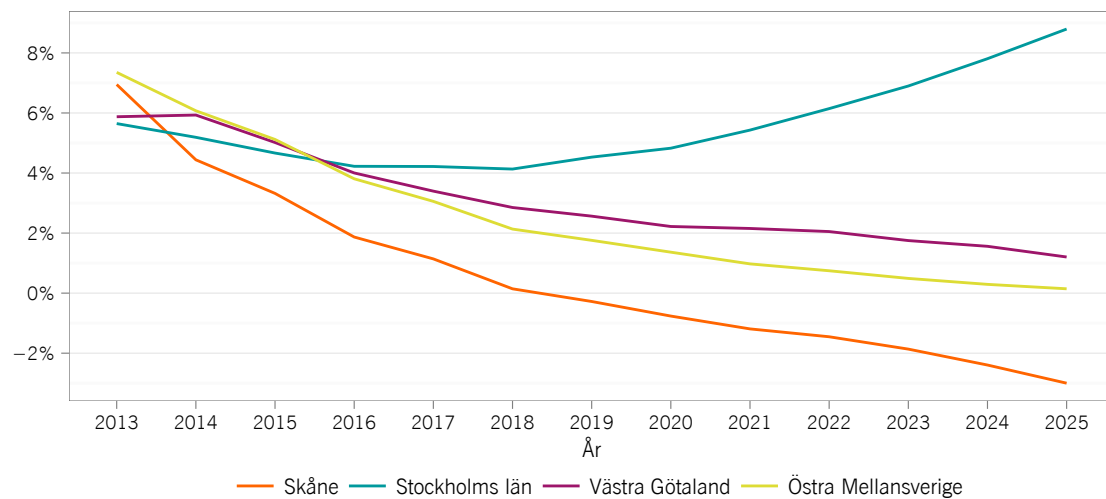
TANDSKÖTERSKEUTBILDNING

Om antagningen till tandsköterskeutbildningen ligger kvar på samma nivå som 2014, då den var en prioriterad utbildning inom yrkeshögskolan, kommer tillgången på tandsköterskor att minska med cirka 15 procent i Stockholms län och i Skåne och ligga kvar på ungefär nuvarande nivå i övriga regioner. Efterfrågan beräknas samtidigt öka med drygt 30 procent i Stockholms län, med cirka 20 procent i Västra Götalandsregionen och Östra Mellansverige och med drygt 15 procent i Skåne. Sammantaget innebär detta, om dimensioneringen av utbildningen inte förändras, allt från risk för stor brist på tandsköterskor i Stockholms län till risk för viss brist i Östra Mellansverige, se figur 1.16. På länsnivå är skillnaderna stora, det är risk för stor brist i Sörmland medan läget i Östergötlands län beräknas bli relativt balanserat.

BIOMICINSK ANALYTIKERUTBILDNING

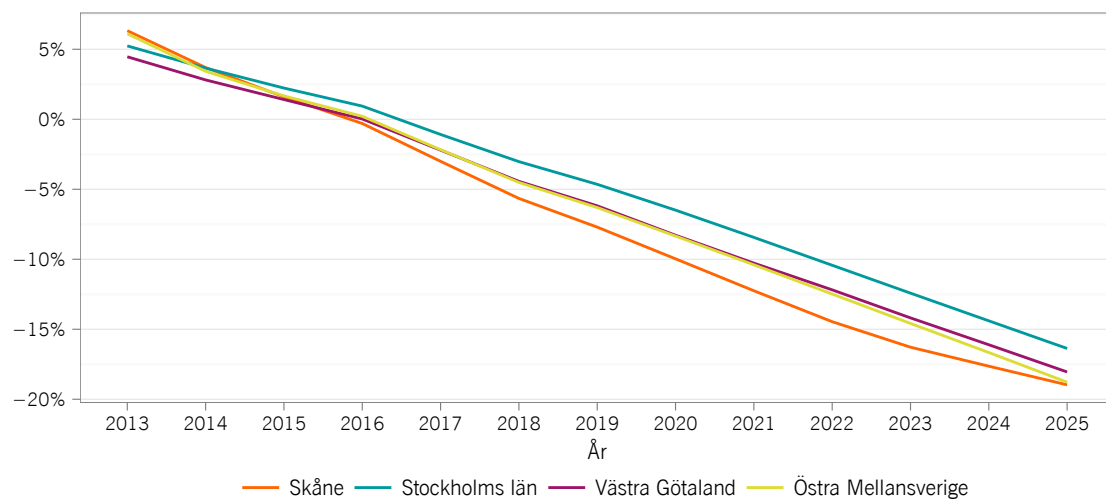
Efterfrågan på biomedicinska analytiker ökar relativt svagt med mellan cirka 5 och knappt 15 procent under prognosperioden. Samtidigt beräknas tillgången sjunka med cirka 20 procent i Stockholms län och Västra Götalandsregionen och med drygt 10 procent i Skåne. Den nuvarande dimensioneringen av utbildningen kommer således inte att räcka till för att täcka de stora pensionsavgångar som är att vänta fram till 2025 i dessa tre regioner. I Östra Mellansverige beräknas däremot till-

FIGUR 1.14 Balansläge 2013–2025 för naturbruksutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.15 Balansläge 2013–2025 för vård- och omsorgsutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

gången öka i samma omfattning som efterfrågan vilket innebär en relativt balanserad situation sett till hela regionen, se figur 1.17. Det finns dock stora skillnader mellan länen.

LÄKARUTBILDNING

Efterfrågan på läkare beräknas fram till 2025 öka med drygt 20 procent i Stockholms län och inom Västra Götalandsregionen. I Östra Mellansverige och Skåne beräknas ökningen stanna vid cirka 15 procent. Den främsta orsaken till att efterfrågan ökar är utvecklingen inom *hälso- och sjukvård*, som i sin tur hänger samman med befolkningsutvecklingen. Hälso- och sjukvården beräknas öka med cirka 25 procent i Stockholms län och med mellan 10 och 15 procent i de tre övriga regionerna. I samtliga fyra regioner beräknas tillgången utvecklas i takt med efterfrågan vilket innebär en relativt balanserad arbetsmarknad för läkare under prognosperioden.

En starkt bidragande anledning till det numera balanserade läget på arbetsmarknaden för läkare är utbyggnaden av läkarutbildningen under det senaste

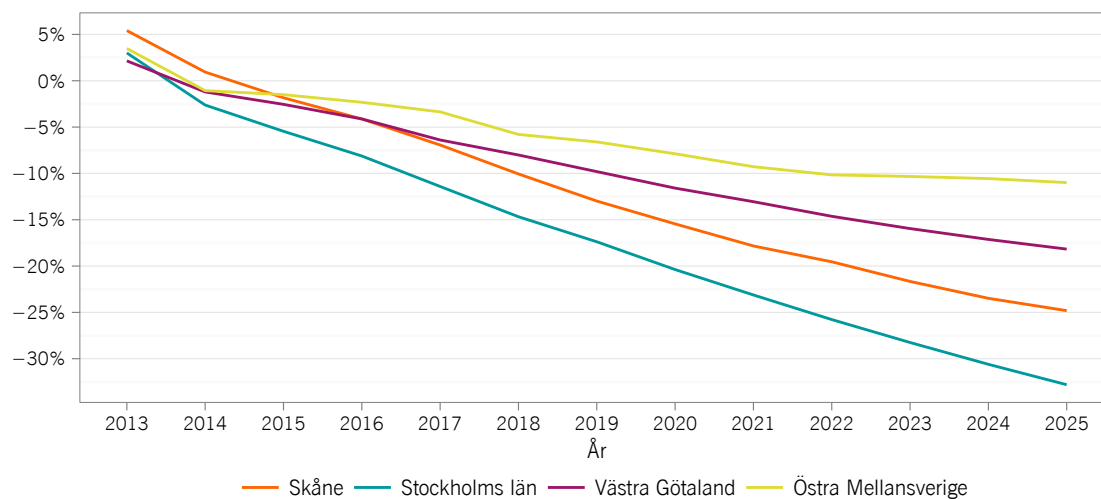
decenniet. De senaste tio åren har antalet nybörjarplatser på läkarutbildningen i landet ökat med drygt 50 procent. Trots detta är läkarförsörjningen fortfarande beroende av ett överskott av läkare från utlandet. Om lika många läkare skulle flytta ut ur som in i landet skulle den nu prognostiserade balanssituationen bytas ut mot viss brist på sikt inom såväl Västra Götalandsregionen som Östra Mellansverige.

På delregionnivå finns dock, redan under nuvarande förutsättningar, risk för brist på personer med läkarutbildning. Det gäller främst Skaraborg, där ett oförändrat flyttmönster på sikt ger en minskad tillgång på läkare.

RECEPTARIEUTBILDNING

Pensionsavgångarna bland receptarieutbildade antas under prognosperioden bli stora i samtliga regioner, då mellan 40 och 50 procent av dem i arbetskraften idag är 55 år eller äldre. I Stockholms län och i Skåne matchas detta mer än väl av nytillskottet av utbildade. I övriga regioner är så inte fallet och i Östra Mellansverige beräknas tillgången minska med cirka 25

FIGUR 1.16 Balansläge 2013–2025 för tandsköterskeutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

procent medan den beräknas minska med drygt 10 procent i Västra Götalandsregionen. Efterfrågan på utbildade receptarier beräknas samtidigt ligga kvar på dagens nivå i Östra Mellansverige och öka med 10–15 procent i de övriga regionerna. Sammataget innebär detta att en redan ansträngd situation, där 80 procent av arbetsgivarna anger att det idag är brist på nyutexaminerade receptarier, beräknas förvärras ytterligare under prognosperioden, framförallt i Östra Mellansverige och Västra Götalandsregionen, se figur 1.19.

TANDLÄKARUTBILDNING

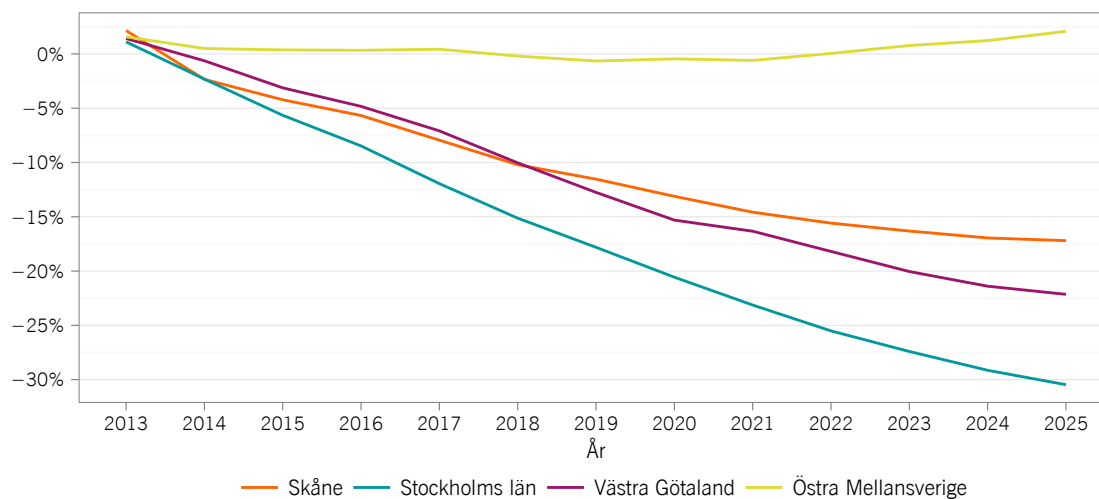
Efterfrågan på personer med tandläkarutbildning beräknas öka med närmare 20 procent i Stockholms län och med närmare 10 procent i övriga regioner fram till 2025. Efterfrågeökningen hänger samman med den beräknade ökningen inom *hälso- och sjukvård*, som i sin tur hänger samman med befolkningsutvecklingen. Under samma period beräknas tillgången öka något i Östra Mellansverige medan den beräknas minska något i övriga regioner. Tillgången beräknas således minska i flera regioner trots att antalet nybörjarplatser på landets

tandläkarutbildning byggts ut rejält under den senaste tioårsperioden. En anledning är att pensionsavgångarna beräknas bli stora i samtliga regioner, då cirka 45 procent av dem i arbetskraften idag är 55 år eller äldre. Sammataget innebär detta på sikt risk för brist på tandläkare i Stockholms län och i Västra Götalandsregionen och risk för viss brist i Skåne medan läget ser mer balanserat ut på totalnivå för Östra Mellansverige, se figur 1.20.

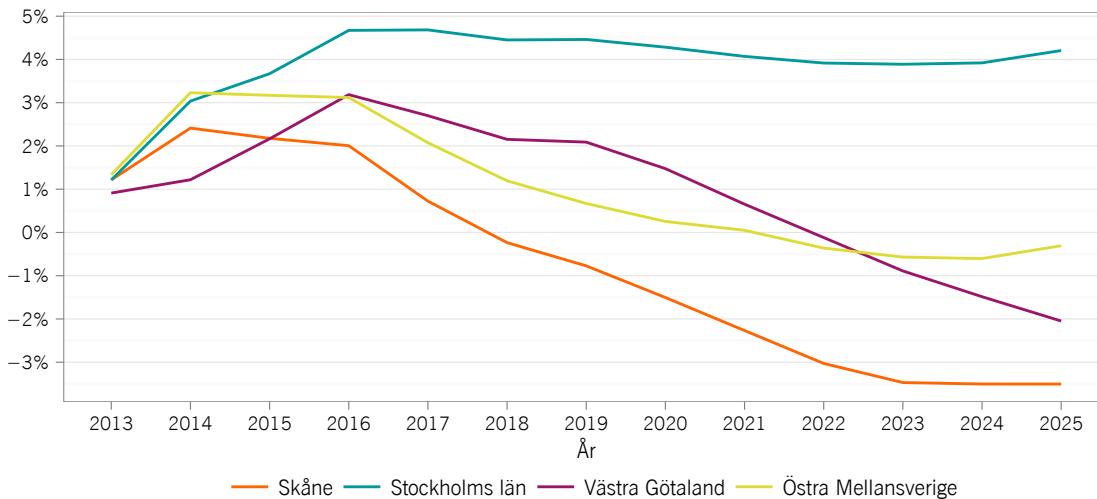
SPECIALISTSJUKSKÖTERSKEUTBILDNING

Efterfrågan på specialistutbildade sjuksköterskor beräknas under prognosperioden öka med drygt 25 procent i Stockholms län och i Västra Götalandsregionen och med mellan 15 och 20 procent i Skåne och Östra Mellansverige. Den främsta orsaken till att efterfrågan ökar är utvecklingen inom *hälso- och sjukvård*. Starkast är sambandet mellan sysselsättningsökningen inom *hälso- och sjukvård* och ökad efterfrågan på specialistsjuksköterskor i Stockholms län, Östra Mellansverige och Skåne. Under samma period beräknas tillgången öka något i Stockholms län och minska med cirka 5–10

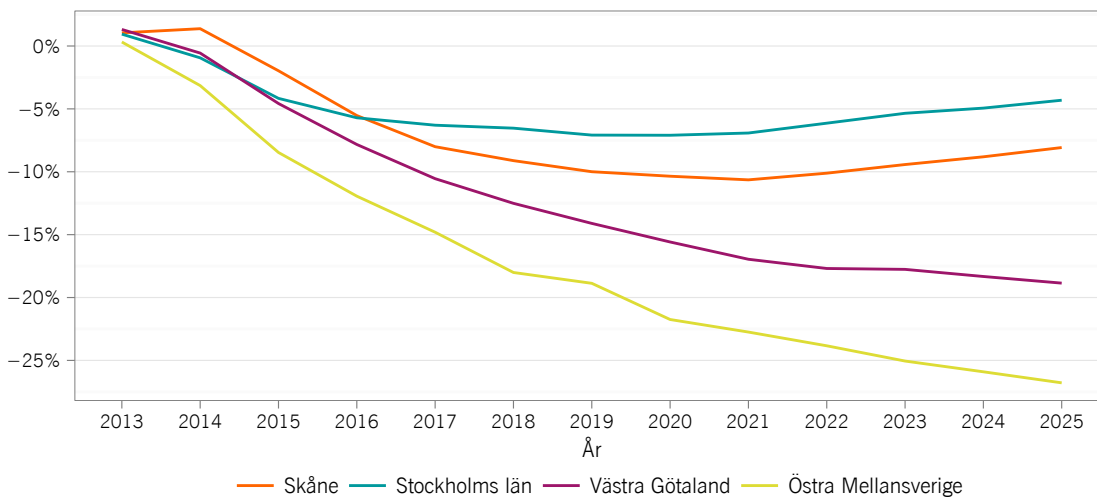
FIGUR 1.17 Balansläge 2013–2025 för utbildade biomedicinska analytiker. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

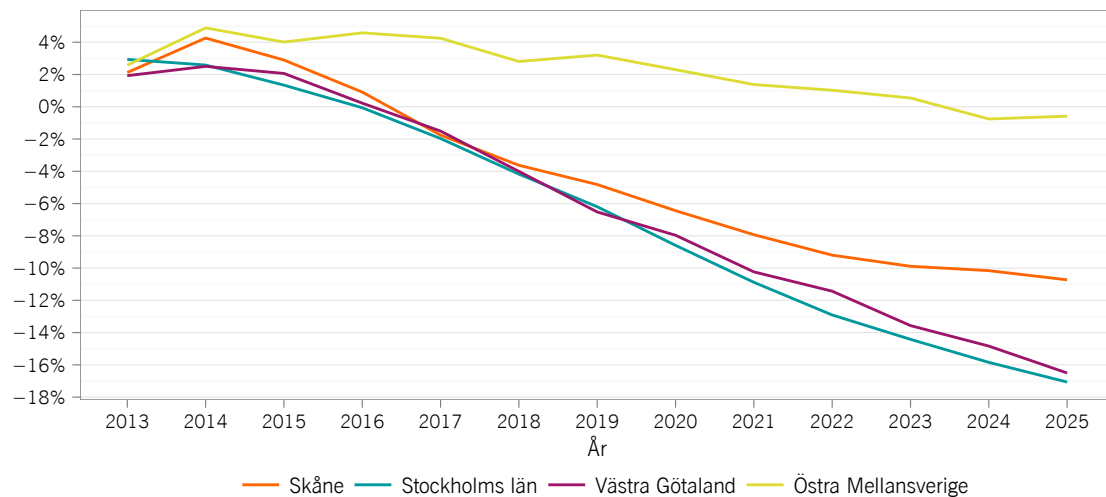
FIGUR 1.18 Balansläge 2013–2025 för utbildade läkare. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.19 Balansläge 2013–2025 för receptarieutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

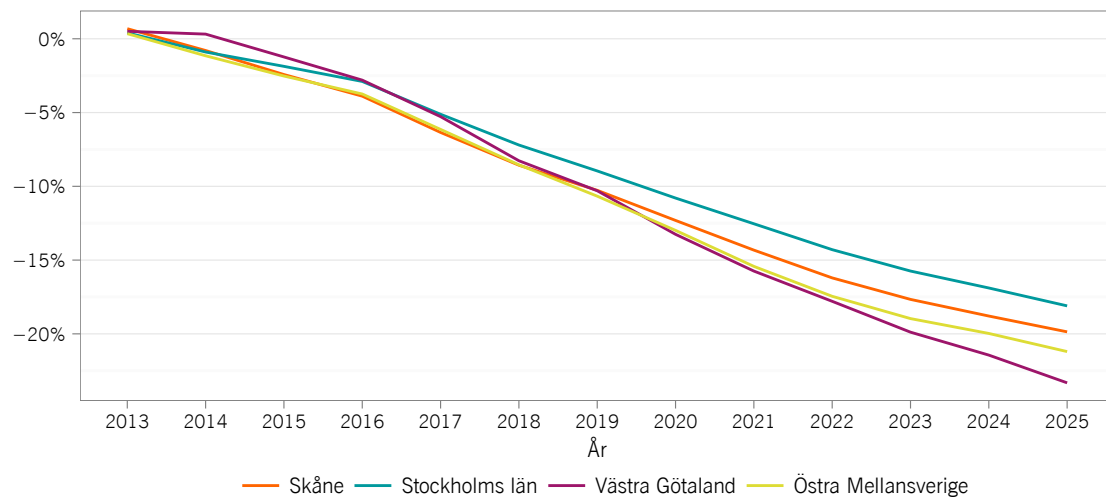
Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.20 Balansläge 2013–2025 för tandläkarutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 1.21 Balansläge 2013–2025 för specialistutbildade sjuksköterskor. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

procent i övriga regioner. Pensionsavgångarna under prognosperioden väntas bli stora i samtliga regioner, då cirka 45 procent av dem i arbetskraften idag är 55 år eller äldre. Sammantaget innebär det att dagens brist på specialistutbildade sjuksköterskor under prognosperioden riskerar att förstärkas i samtliga regioner, se figur 1.21.

I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser på specialistsjuksköterskeutbildningen. Även med denna utbyggnad beräknas dagens bristsituation förstärkas i samtliga regioner, dock i mindre omfattning än vad som annars skulle vara fallet.

Utvecklingen beräknas skilja sig åt mellan olika specialinriktningar. I Stockholms län, Västra Götalandsregionen och Östra Mellansverige antas bristen som andel av efterfrågan bli störst på specialistutbildade med inriktning mot psykiatri, medan detta i Skåne gäller för distriktssjuksköterskor.

BARNMORSKEUTBILDNING

I Stockholms län beräknas efterfrågan på barnmorskor öka med drygt 25 procent och i övriga regioner med 12–15 procent under prognosperioden. Under samma period beräknas tillgången öka med 20 procent i Stockholm och med drygt 5 procent i Skåne. I Östra Mellansverige beräknas tillgången ligga kvar ungefär på dagens nivå medan den i Västra Götalandsregionen beräknas minska med cirka 10 procent. Sammantaget innebär detta att dagens brist på barnmorskor på sikt beräknas vara relativt oförändrad i Stockholms län och i Skåne, samtidigt som bristen riskerar att kraftigt förstärkas framförallt i Västra Götalandsregionen, men även i Östra Mellansverige.

Byggs antalet nybörjarplatser på barnmorskeutbildningen ut enligt den plan som angavs i 2015 års budget kommer bristen i Stockholms län och i Skåne att väsentligt mildras under prognosperioden. I Östra Mellansverige kommer bristen inte längre att förstärkas och i Västra Götalandsregionen tilltar inte bristen alls i samma omfattning som annars skulle vara fallet.

GRUNDUTBILDADE SJKSKÖTERSKOR

Efterfrågan på grundutbildade sjuksköterskor beräknas öka med cirka 25 procent i Stockholms län, med cirka 10 procent i Skåne och Östra Mellansverige och med drygt 5 procent i Västra Götalandsregionen fram till 2025. Under samma period beräknas tillgången öka med cirka 30 procent i Stockholm, närmare 25 procent i Östra Mellansverige och med cirka 20 procent i de två

övriga regionerna. Sammantaget innebär detta, i de fall det i dag råder brist på grundutbildade sjuksköterskor, att denna brist på sikt kommer att mildras eftersom utvecklingen av tillgången är starkare än utvecklingen av efterfrågan. Framförallt gäller detta utanför Stockholms län.

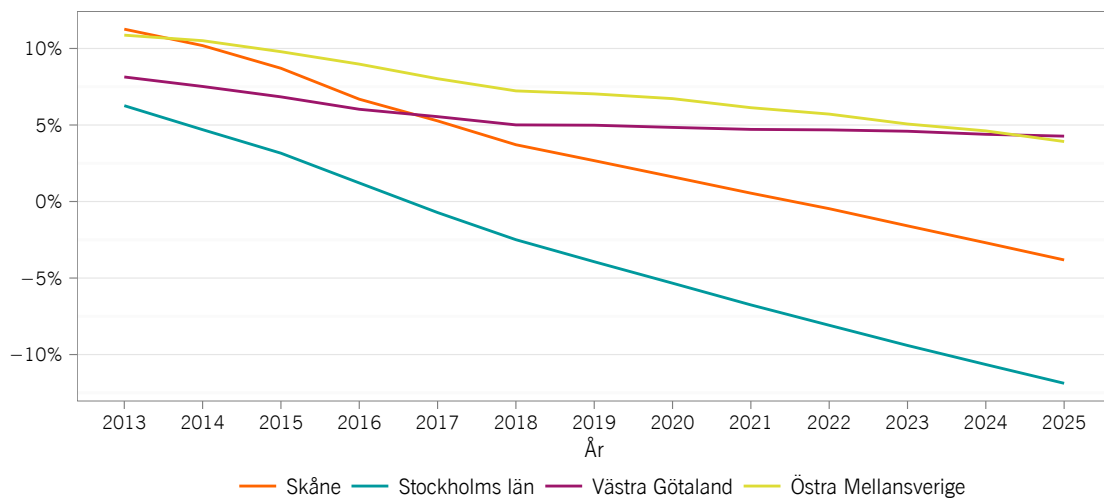
TJÄNSTER

RESTAURANG- OCH LIVSMEDELSUTBILDNING

Efterfrågan på restaurang- och livsmedelsutbildade på gymnasial nivå beräknas öka med närmare 30 procent i Stockholms län, med närmare 20 procent i Skåne och med cirka 15 procent i de två övriga regionerna. Efterfrågeökningen beror delvis på att fler av de som kommer att arbeta som storhushålls- och restaurangpersonal 2025 beräknas ha en restaurang- och livsmedelsutbildning, men även till viss del på att hotell- och restaurangbranschen växer. Hotell- och restaurangbranschen beräknas växa med cirka 25 procent i Stockholms län och i Östra Mellansverige, med cirka 20 procent i Skåne och strax under 20 procent i Västra Götalandsregionen. Tillgången beräknas under samma tid inte öka i riktigt samma takt som efterfrågan, främst gäller detta i Stockholms län. Sammantaget innebär det på sikt risk för viss brist på restaurang- och livsmedelsutbildade i Stockholms län, medan situationen ser ut att bli mer balanserad i övriga regioner, se figur 1.22.

Observera att arbetslösheten är relativt hög bland restaurang- och livsmedelsutbildade i utgångsläget, framförallt i Skåne och Östra Mellansverige. Står de arbetslösa inte till förfogande för den arbetsmarknad utbildningen syftar mot kommer bristen bli något större i Stockholms län och det relativt balanserade läget i Skåne riskerar att övergå i en bristsituation.

FIGUR 1.22 Balansläge 2013–2025 för restaurang- och livsmedelsutbildade. Skillnad mellan tillgång och efterfrågan. Procent av efterfrågan.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

BEFOLKNING & ARBETE

2. Befolkningen

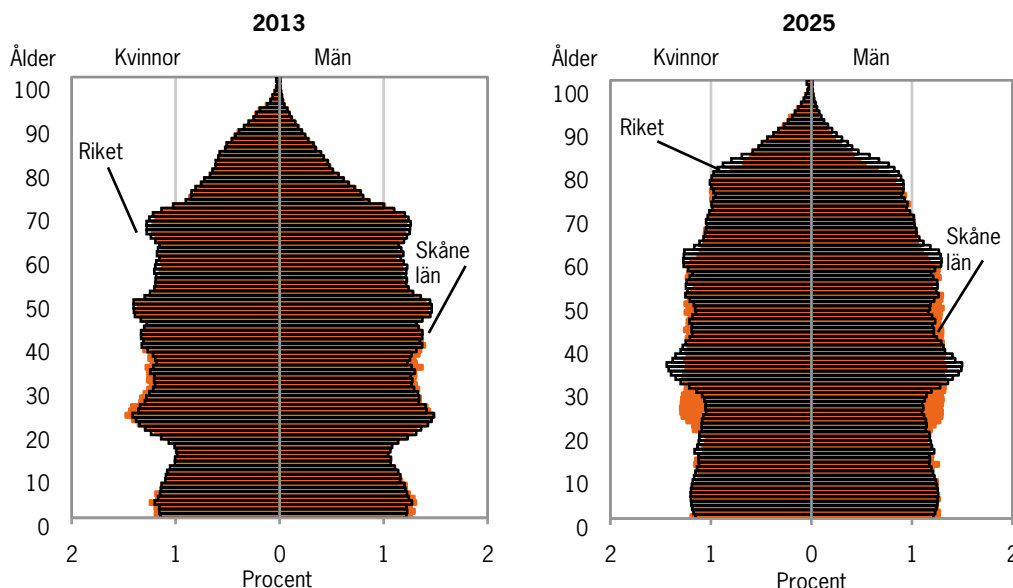
I detta kapitel redogörs för befolkningsutvecklingen² i Skåne fram till 2025. Befolkningen i både Skåne och i Sverige har ökat kraftigt de senaste åren. Skånes folkmängd var knappt 1,3 miljoner år 2013 och väntas öka med 120 000 invånare till nästan 1,4 miljoner år 2025.

Antalet barn som föds varierar över åren. Det gäller både i Skåne och i riket som helhet. Under 1940-, 1960- och 1990-talen föddes ett stort antal barn, medan det under de mellanliggande perioderna har fötts betydligt färre. I befolkningspyramiden, figur 2.1, återspeglas dessa variationer. Där syns även att kvinnor lever längre än män, vilket medför ett större antal kvinnor i de högre åldrarna.

Skillnaderna i åldersstruktur mellan Skåne och riket är inte speciellt stora idag. I Skåne är en något större andel i åldrarna 20–40 år, framförallt bland kvinnor. Det är samtidigt en något mindre andel av befolkningen som är i åldrarna 50–70 år.

År 2025 antas skillnaderna mellan Skåne och riket vara större. Då väntas Skåne ha en större andel i åldrarna 20–30 år och 40–50 år men en mindre andel i åldrarna 30–40 år och 80–90 år jämfört med riket. Åren runt millennieskiftet föddes få barn i Sverige, vilket syns tydligt i befolkningspyramiden för riket, år 2025 är de runt 25 år. Till Skåne antas det flytta in personer i dessa åldrar, vilket gör befolkningsstrukturen jämnare, se figur 2.1.

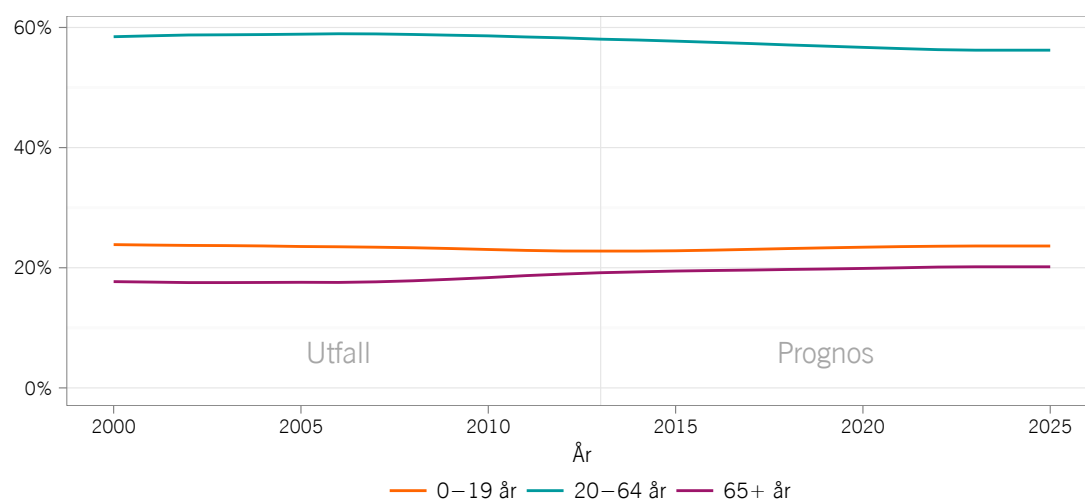
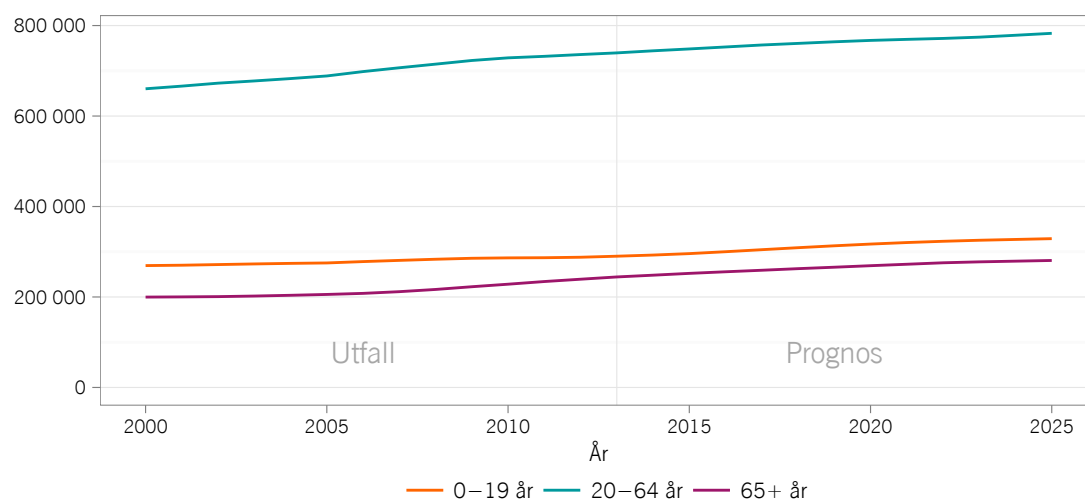
FIGUR 2.1 Befolkningspyramid för Skåne och riket. År 2013 och prognos för 2025. Procent

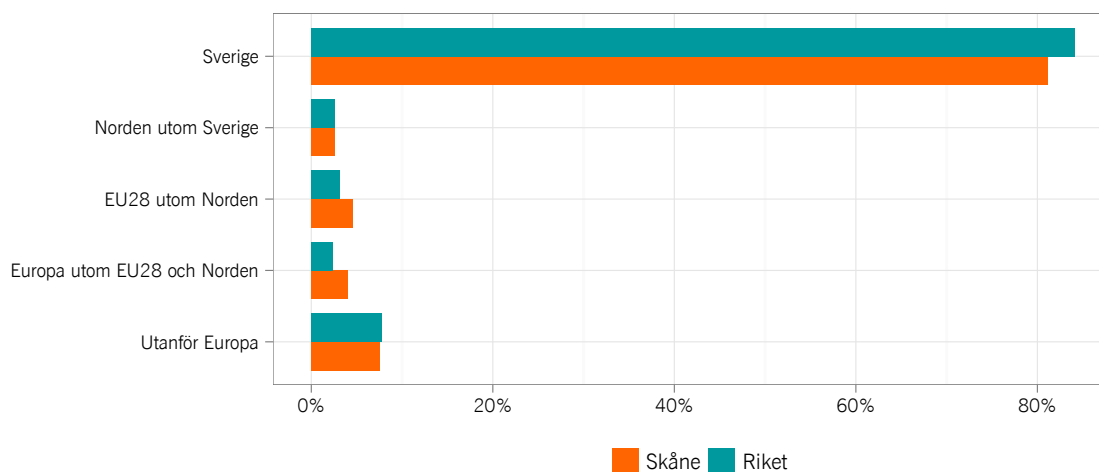
Källa: Registret över totalbefolkningen (RTB), SCB, för år 2013.
Region Skåne och Sveriges framtida befolkning 2014–2060, SCB, för år 2025

² Befolkningsprognosen som ligger till grund för denna rapport är utarbetad under år 2014

FIGUR 2.2 Befolkningen i olika åldrar i Skåne. År 2000–2013 samt prognos 2014–2025. Antal (tusental) och procent

Källa: Registret över totalbefolkningen (RTB), SCB.
Region Skåne för prognosåren

FIGUR 2.3 Befolkningen efter födelse-land i Skåne och riket. År 2013. Procent

ANTALET I YRKESAKTIV ÅLDER ÖKAR

Befolkningen i Skåne har ökat och förväntas fortsätta öka under prognosperioden. I figur 2.2 redovisas antalet och andelen personer i åldersgrupperna 0–19, 20–64 och 65 år eller äldre.

Huvuddelen av arbetskraften består av personer i åldrarna 20–64 år. Den åldersgruppen brukar därför benämnas de mest yrkesaktiva åldrarna. År 2013 bestod denna åldersgrupp i Skåne av 740 000 personer, vilket motsvarar 58 procent av Skånes befolkning. Gruppen har vuxit under lång tid och väntas fortsätta göra det, till drygt 780 000 år 2025.

Uttryckt som andel av den totala befolkningen i Skåne minskar dock gruppen 20–64 år något fram till år 2025, samtidigt som andelen i grupperna 0–19 och 65 år eller äldre ökar något. Fördelningen över de tre åldersgrupperna ser ungefär likadan ut i Skåne som i riket som helhet, både de senaste åren och under prognosperioden.

UTRIKES FÖDDA

I Skåne är det en något större andel av befolkningen som är utrikes född jämfört med riket som helhet. I riket var 16 procent av befolkningen utrikes födda år 2013 och i Skåne var motsvarande andel 19 procent. Andelen utrikes födda skiljer sig åt mellan olika ålders-

grupper. I gruppen 20–64 år var 24 procent utrikes födda i Skåne. I åldersgruppen 0–19 år var det 9 procent och bland de 65 år eller äldre 13 procent.

När det gäller födelse-land är det en större del av Skånes befolkning jämfört med riket som är födda i EU-länder och länder i Europa utanför EU och Norden, exempelvis Turkiet och forna Jugoslavien. Andelen som är födda i Norden och i länder utanför Europa är ungefär lika stor i Skåne som i riket, se figur 2.3.

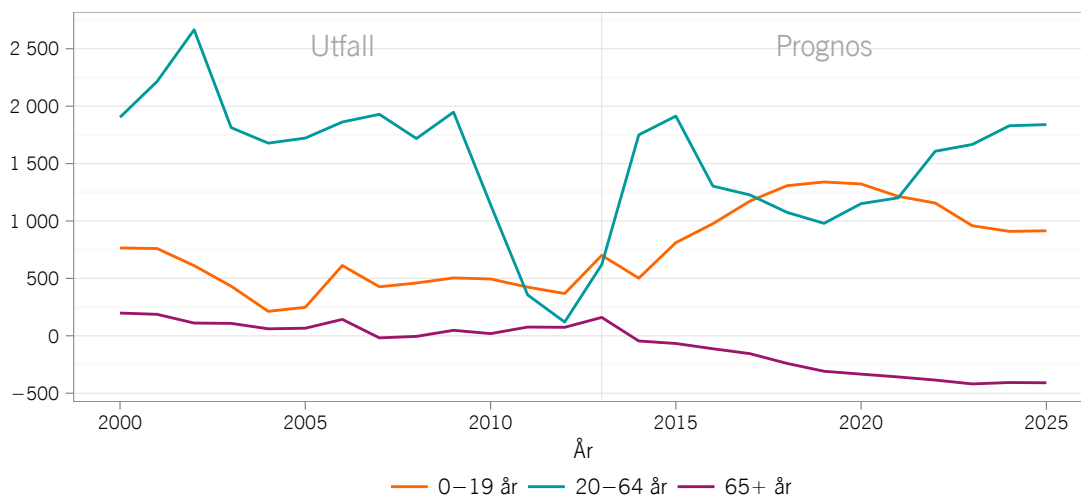
INRIKES OCH UTRIKES OMFLYTTNING

Fler personer flyttar till Skåne från någon annan del av landet än vad som flyttar därifrån och detta väntas fortsätta även under prognosperioden. Det brukar benämnas som ett positivt inrikes flyttnetto. Det är många i åldrarna 20–24 år som flyttar till Skåne, framför allt är det många studenter som flyttar till Lund och Malmö.

Totalt för alla åldrar antas det inrikes flyttnettet vara mellan 2 000 och 2 600 per år under prognosperioden. För åldersgruppen 20–64 år antas mellan 1 000 och 1 900 fler flytta in från andra delar av landet än ut fram till år 2025. För personer 65 år och äldre antas däremot fler personer flytta ut från Skåne än in.

In- och utvandringen till och från Sverige beror både på förhållanden i Sverige och i andra länder. Sedan

FIGUR 2.4 Inrikes flyttnetto i Skåne efter åldersgrupper. År 2000–2013 samt prognos för 2014–2025. Antal

Källa: Registret över totalbefolkningen (RTB), SCB
Region Skåne för prognosåren

1930-talet har Sverige haft ett invandringsöverskott så gott som varje år.

Under de senaste åren har invandringen till Sverige varit hög. Under år 2013 invandrade nästan 116 000 personer. Av dessa invandrade 16 200 till Skåne. Samtidigt var även utvandringen hög, från Skåne flyttade 10 200 personer till något annat land. Det innebär att Skåne hade ett utrikes flyttnetto på ungefär 6 000 personer. Under prognosperiodens början antas invandringen både till Skåne och till riket som helhet öka. På längre sikt antas invandringen minska samtidigt som antalet utvandrare beräknas öka. År 2025 beräknas det utrikes flyttnettot för Skåne vara drygt 3 300 personer, se figur 2.5.

Av de som invandrade till Skåne från utlandet år 2013 var 20 procent återvändande svenska medborgare, vilket var en något större andel än i riket totalt. Det var även en större andel som invandrade från de nordiska länderna samt EU-länderna. Däremot var andelen flyktingar av de som invandrade betydligt lägre i Skåne jämfört med riket. I Skåne kom drygt 20 procent av alla som invandrade som flyktingar, i riket totalt utgjorde de knappt 35 procent av de invandrade, se figur 2.6.

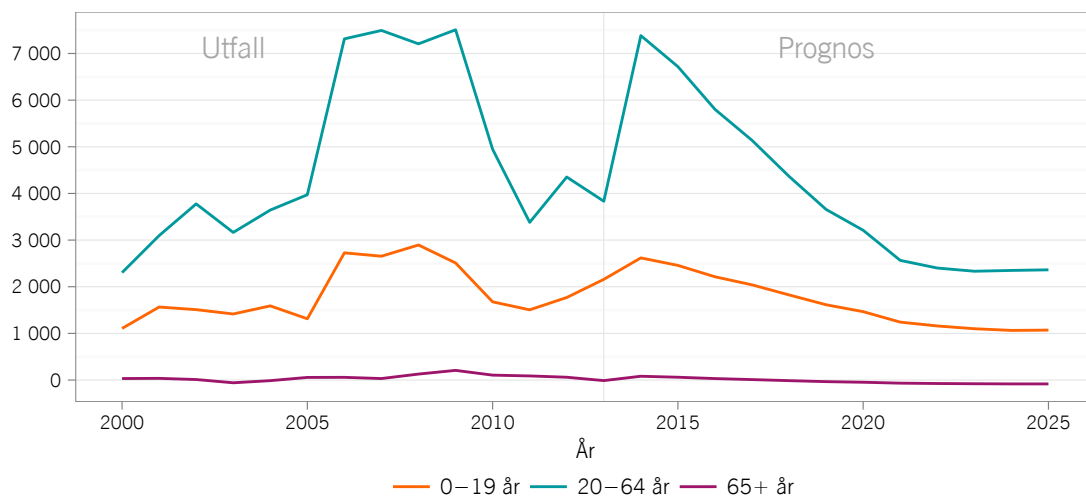
BEFOLKNINGSUTVECKLING EFTER 2013

Befolkningsprognosen som ligger till grund för denna rapport är utarbetad under år 2014. Den bygger på faktiska uppgifter till och med 2013 och är prognos från och med 2014. Under åren 2014 och 2015 har Sverige haft en rekordhög folkökning. För första gången någonsin har folkökningen överstigit 100 000 personer per år. Detta beror både på många födda barn, minskad dödlighet och på hög invandring till Sverige.

I Skåne har folkökningen år 2014 och 2015 varit 14 800 respektive 14 700 personer. Det är omkring 3 500 personer fler per år än i den prognos som här används.

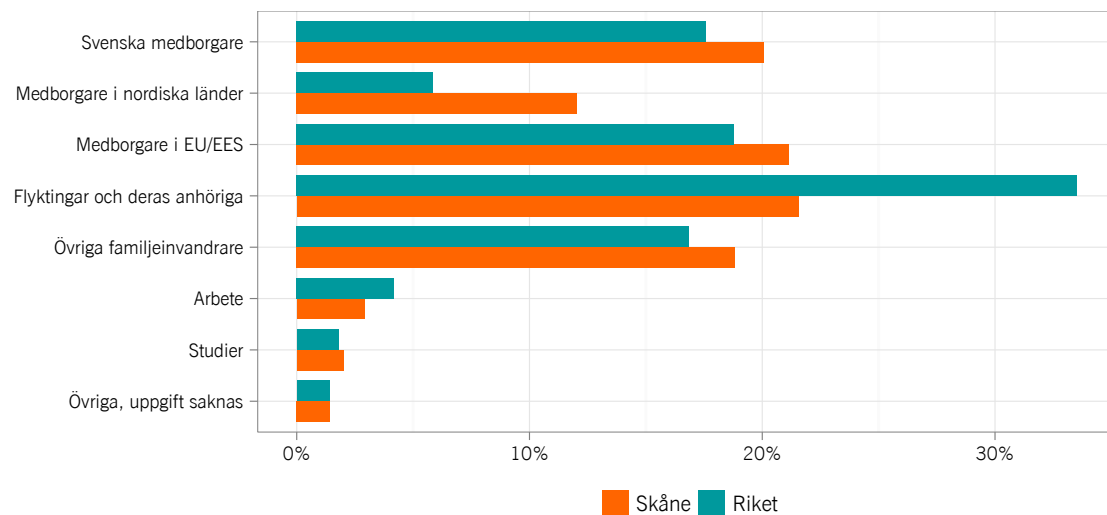
Under framförallt hösten 2015 var det många som sökte asyl i Sverige. En stor del av dessa personer har, som en följd av Migrationsverkets handläggningstider, ännu inte hunnit bli folkbokförda i Sverige. Nya lag- och regelförändringar påverkar även hur många av de asylsökande som får uppehållstillstånd och blir folkbokförda. Det är den folkbokförda befolkningen som används som population i befolkningsprognoserna.

FIGUR 2.5 Utrikes flyttnetto i Skåne efter åldersgrupper. År 2000–2013 samt prognos för 2014–2025. Antal

Källa: Registret över totalbefolkningen (RTB), SCB
Region Skåne för prognosåren

FIGUR 2.6 Invandring till Skåne och riket efter grund för bosättning. År 2013. Procent

Källa: Registret STATIV, SCB

3. Branscher och yrken

I detta kapitel redogörs för vilka branscher och yrken som de förvärvsarbetande arbetar i idag och hur utvecklingen väntas bli fram till år 2025. Mellan 2013 och 2025 väntas antalet sysselsatta i Skåne öka med 10 procent. Drygt åtta av tio beräknas år 2025 arbeta inom tjänstesektorn. Sysselsättningen beräknas öka kraftigt inom såväl hushållstjänster som inom producenttjänster samtidigt som tillverkningsindustrin beräknas fortsätta krympa.

NÄRINGSRENSSTRUKTUREN I SKÅNE

TJÄNSTESEKTORN DOMINERAR

År 2013 var drygt 560 000 personer i åldern 16–74 år sysselsatta³ i Skåne. Cirka 79 procent av dessa arbetade inom tjänstesektorn. Andelen som arbetar inom tjänstesektorn har ökat under 2000-talet som en följd av den strukturomvandling som skett i ekonomin.

De tjänsteproducerande verksamheterna består av branschgrupperna *hushållstjänster*, *producenttjänster* och *distributionstjänster*. Med *hushållstjänster* avses tjänster som i huvudsak riktar sig mot hushållen. Det rör sig om såväl privata som offentliga tjänster. Bland de privata tjänsterna återfinns bland annat hotell och restauranger samt fritids- och nöjesverksamhet. Inom offentliga tjänster återfinns myndigheter samt verksamheter inom vård, skola och omsorg såsom hälso- och sjukvård samt äldreomsorg. *Producenttjänster* består av tjänsteverksamheter riktade mot i första hand andra företag. Här ingår verksamheter som programvaru-producenter och datakonsulter, finansiella företag, företagskonsulter samt företag inom arbetsförmedling och bemanning. *Distributionstjänster* består av företag inom handeln, transport- och magasineringföretag samt post- och telekommunikationsbolag.

Under de senaste tjugo åren har hushållstjänsterna varit klart störst bland de tjänsteproducerande verksamheterna sett till antalet förvärvsarbetande. Under

perioden har dock sysselsättningen ökat relativt sett snabbare inom producenttjänster än inom hushållstjänster. Den genomsnittliga årliga ökningstakten har legat på 3,4 procent inom producenttjänster jämfört med 1,3 procent inom hushållstjänster. Inom producenttjänsterna har ökningen varit särskilt stor bland programvaru-producenter samt inom konsultverksamhet och bemanningsföretag. Utvecklingen av sysselsättningen inom distributionstjänster har uppgått till i genomsnitt 1,2 procent per år under perioden.

År 2013 sysselsatte den största gruppen inom tjänstesektorn, hushållstjänsterna, cirka 235 000 personer, vilket motsvarar 43 procent av den totala sysselsättningen i Skåne. De offentliga tjänsterna stod 2013 för 78 procent av hushållstjänsternas totala sysselsättning och de privata tjänsterna för 22 procent.

Den näst största delen av tjänstesektorn står distributionstjänster för. Dessa verksamheter sysselsatte cirka 108 000 personer år 2013, vilket motsvarar 20 procent av de förvärvsarbetande i Skåne. Distributionstjänsterna domineras av företag inom handeln.

Drygt 94 000 personer, motsvarande 17 procent av samtliga förvärvsarbetande, arbetade 2013 inom producenttjänster, se figur 3.2.

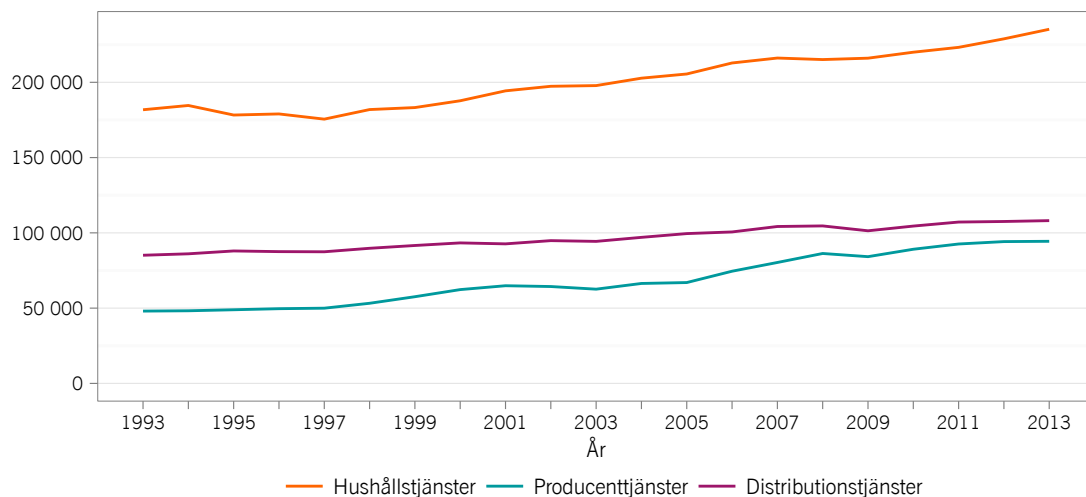
EN AV FEM ARBETAR INOM VARUPRODUCERANDE BRANSCHER

De varuproducerande branscherna består av branschgrupperna *tillverkningsindustri*, *byggindustri* och *övrig varuproduktion*. Totalt sett arbetade 21 procent av de förvärvsarbetande i Skåne inom dessa branschgrupper år 2013.

Under de senaste två decennierna har sysselsättningen i Skåne för varje år varit större inom tillverkningsindustrin än inom byggindustrin. Sedan år 2000 har dock denna skillnad minskat år för år, då syssel-

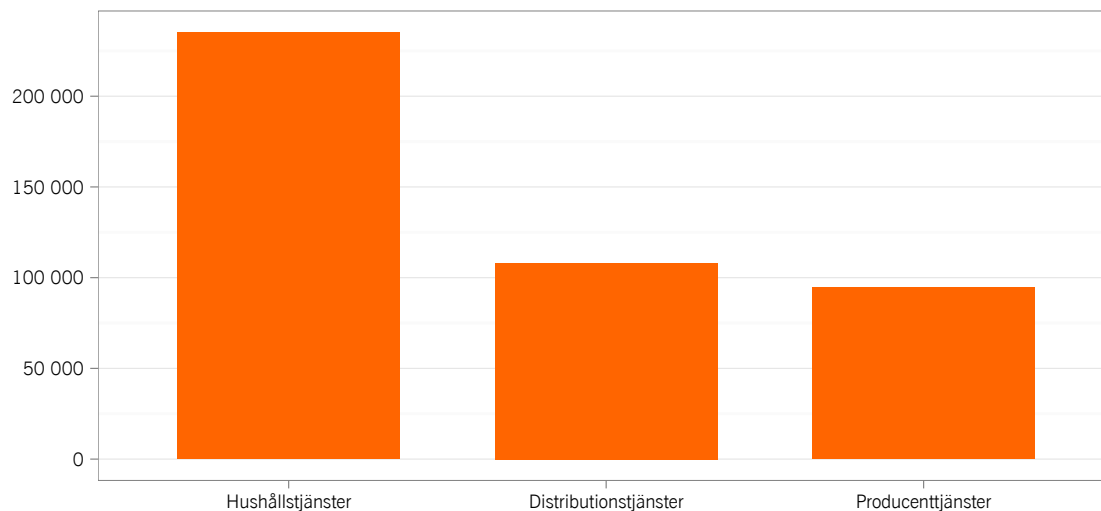
³ Alla sysselsättningsuppgifter i kapitlet avser den förvärvsarbetande dagbefolkningen, vilket syftar på de personer som arbetar i Skåne oavsett om de är bosatta i länet eller inte.

FIGUR 3.1 Antal förvärvsarbetande (16 år och äldre) inom de tjänsteproducerande branschgrupperna i Skåne, år 1993–2013

Källa: WSP Analys & Strategi

FIGUR 3.2 Antal förvärvsarbetande i åldern 16–74 år inom tjänsteproducerande verksamheter i Skåne, år 2013

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

sättningen inom tillverkningsindustrin minskat och sysselsättningen inom byggindustrin ökat.

En förklaring till sysselsättningsminskningen inom tillverkningsindustrin är den snabba produktivitetstillväxten i branschen. En annan viktig förklaring till att sysselsättningen inom industrin minskar är att tjänsterelaterade verksamheter inom tillverkningsindustrin i allt större utsträckning flyttar till tjänsteföretag som är specialiserade på dessa aktiviteter. Denna outsourcing av tjänsterelaterade verksamheter innebär att den sysselsättning som tillverkningsindustrin genererar är betydligt större än antalet sysselsatta inom tillverkningsindustrin.

År 2013 arbetade cirka 59 200 personer inom tillverkningsindustrin och cirka 39 500 inom byggindustrin, se figur 3.3. Dessa branscher stod därmed för 11 respektive 7 procent av länets totala sysselsättning. Inom tillverkningsindustrin är livsmedelsbranschen och maskinindustrin de största delbranscherna. År 2013 stod dessa verksamheter för närmare 40 procent av den totala industrisysselsättningen.

Inom *övrig varuproduktion* ingår bland annat jordbruk, skogsbruk och fiske samt gruvor och annan mineralutvinningsindustri. Detta är den minsta branschgruppen och den står idag för 3 procent av sysselsättningen i Skåne. År 2013 arbetade drygt 16 500 personer inom dessa verksamheter.

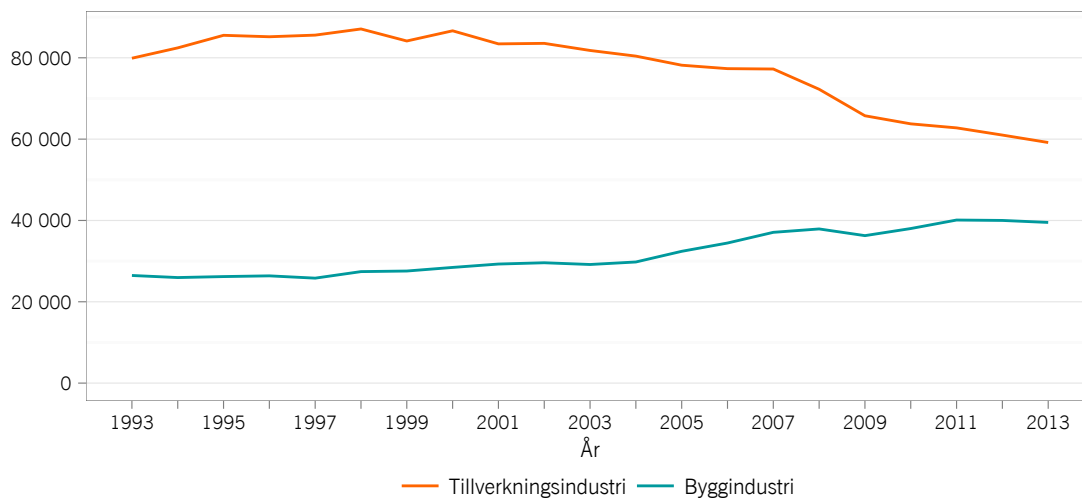
NÅGOT STÖRRE ANDEL HUSHÅLLSTJÄNSTER ÄN I ÖVRIGA STORSTADSREGIONER

I samtliga tre storstadsregioner dominerar tjänstesektorn kraftigt. År 2013 stod tjänstesektorn i Skåne för 79 procent av den totala sysselsättningen. Motsvarande andelar för Stockholms län var 86 procent och för Västra Götalandsregionen 76 procent.

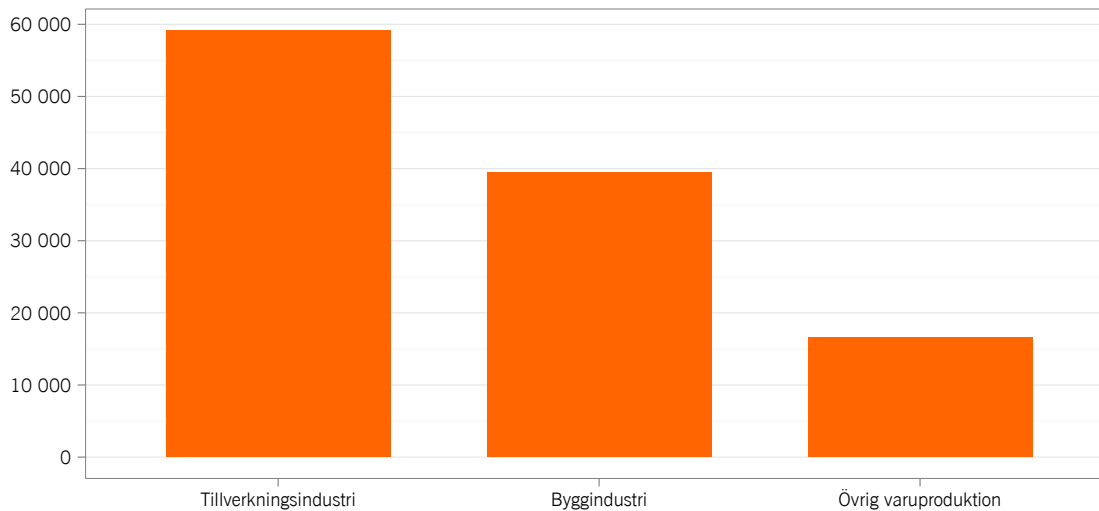
Trots att branschstrukturen jämförs över breda branschgrupper skiljer sig strukturen i Skåne ganska markant från den i Stockholms län. Jämförs strukturen, på denna grova nivå, med Västra Götalandsregionen är skillnaden dock ganska liten.

Jämfört med Stockholms län är en betydligt mindre andel sysselsatta inom de företagsinriktade producent-

FIGUR 3.3 Antal förvärvsarbetande (16 år och äldre) inom tillverkningsindustri och byggindustri i Skåne, år 1993–2013

Källa: WSP Analys & Strategi

FIGUR 3.4 Antal förvärsarbetande i åldern 16–74 år inom varuproducerande verksamheter i Skåne, år 2013

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

TABELL 3.1 Procentuell fördelning av förvärsarbetande i åldern 16–74 år i Skåne, Stockholms län och Västra Götalandsregionen efter branschgrupp, år 2013

Branschgrupp	Skåne	Stockholms län	Västra Götalandsregionen
Tillverkningsindustri	11	6	15
Övrig varuproduktion	3	1	2
Byggindustri	7	6	7
Distributionstjänster	20	20	19
Producenttjänster	17	26	16
Hushållstjänster	43	41	41
varav offentliga hushållstjänster	33	28	32
varav privata hushållstjänster	9	12	9
Summa alla branscher	100	100	100

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

tjänsterna i Skåne, 17 procent jämfört med 26 procent i Stockholms län. Å andra sidan är det fler i Skåne som är sysselsatta inom tillverkningsindustrin och i offentliga hushållstjänster än i Stockholms län. I jämförelse med strukturen i Västra Götalandsregionen är det främst en mindre andel som är sysselsatta inom tillverkningsindustrin i Skåne, 11 procent jämfört med 15 procent i Västra Götalandsregionen, och en något större andel som är sysselsatta inom hushållstjänster, se tabell 3.1.

Även övrig varuproduktion är något större i Skåne än i övriga storstadsregioner. Detta hänger samman med att jordbruket är relativt sett större i Skåne. Byggnadsindustrin är däremot ungefär lika stor i de tre storstadsregionerna relativt storleken på den totala sysselsättningen inom respektive region.

SYSSELSÄTTNINGSAUTVECKLING FRAM TILL 2025

Nedan beskrivs resultaten från den prognos som gjorts gällande sysselsättnings- och näringsgrensutvecklingen i Skåne till 2025. En central förutsättning för denna prognos är 2015 års Långtidsutrednings basscenario för produktion och sysselsättning per näringsgren. Prognosen över sysselsättningens utveckling i Skåne utgår från den regionala framskrivningen av basscenariot i Långtidsutredningen⁴ och från den regionala befolkningsprognos som ligger till grund för föreliggande rapport.

ANTALET FÖRVÄRSARBETANDE VÄNTAS ÖKA MED DRYGT 55 000 TILL 2025

Mellan 2013 och 2025 väntas antalet förvärsarbetande i Skåne i åldern 16–74 år öka med drygt 55 000 personer och därmed uppgå till drygt 615 000 personer år 2025. Detta innebär en total sysselsättningsökning på 10 procent, vilket motsvarar en årlig tillväxt på 0,8 procent. Skåne beräknas därmed att framöver ha en tillväxttakt i sysselsättningen som ligger i nivå med tillväxttakten i Västra Götalandsregionen men klart under tillväxttakten i Stockholms län. I Stockholms län väntas sysselsättningen i genomsnitt öka med 1,5 procent årligen fram till 2025, se figur 3.5.

Sysselsättningsgraden i Skåne är den lägsta bland Sveriges 21 län. 2013 var sysselsättningsgraden 74 procent i Skåne (inklusive Öresundspendlarna) jämfört med 77 procent för riket. Sysselsättningsgraden i Skåne

förväntas ligga kvar på samma låga nivå även 2025.

DEN FRAMTIDA NÄRINGSRENSUTVECKLINGEN

Den framtida sysselsättningen per näringsgren påverkas dels av hur befolkningen och dess åldersstruktur utvecklas under prognosperioden men också av hur näringsgrensstrukturen ser ut i länet i utgångsläget.

I Skåne väntas befolkningen växa under prognosperioden. Bland annat beräknas fler barn och unga i åldrarna 0–19 år tillkomma. Dessutom väntas antalet personer i åldern 65 år eller äldre öka i betydande omfattning. Detta kommer att få konsekvenser när det gäller behovet av såväl förskola som skola och äldreomsorg.

Vissa verksamheter är särskilt stora i Skåne i utgångsläget. Det är relativt sett fler sysselsatta i Skåne än i riket främst inom handeln och då särskilt inom parti- och provisionshandeln. Detta förklaras i hög grad av länets geografiska position som logistik- och transportnav. Att andelen sysselsatta inom civila myndigheter är lägre än rikets genomsnitt beror till största delen på att denna verksamhet i hög grad är koncentrerad till Stockholm, vilket får som effekt att sysselsättningsandelen är lägre i så gott som alla län utanför huvudstaden, se figur 3.6.

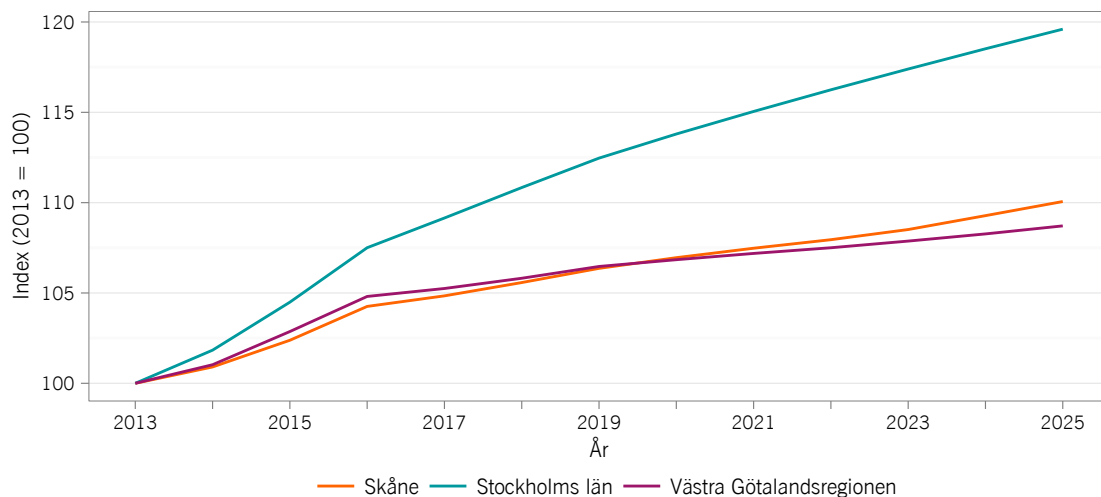
STRUKTUROMVÄNDNINGEN VÄNTAS FORTSÄTTA

Strukturomvandlingen i ekonomin uppkommer som en följd av förändringar i efterfrågan på de varor och tjänster som produceras och på produktivitetens utvecklingen inom de olika branscherna. Strukturomvandlingen medför bland annat förändringar i hur den totala sysselsättningen fördelar sig mellan olika branscher. Utvecklingen under de senaste decennierna har inneburit att tjänstesektorn ökat sin andel av den totala sysselsättningen samtidigt som den varuproducerande delen av ekonomin haft en sjunkande sysselsättningsandel. Denna utveckling väntas fortsätta fram till 2025. År 2025 väntas andelen som förvärsarbetar inom tjänstesektorn totalt sett uppgå till 82 procent i Skåne, jämfört med 79 procent 2013.

Antalet förvärsarbetande väntas öka inom samtliga branschgrupper, förutom inom tillverkningsindustrin och övrig varuproduktion där sysselsättningen minskar. Störst ökning i sysselsättningen väntas inom de tjänsteproducerande branschgrupperna, och då främst inom *hushållstjänster* och *producenttjänster*. Se figur 3.7.

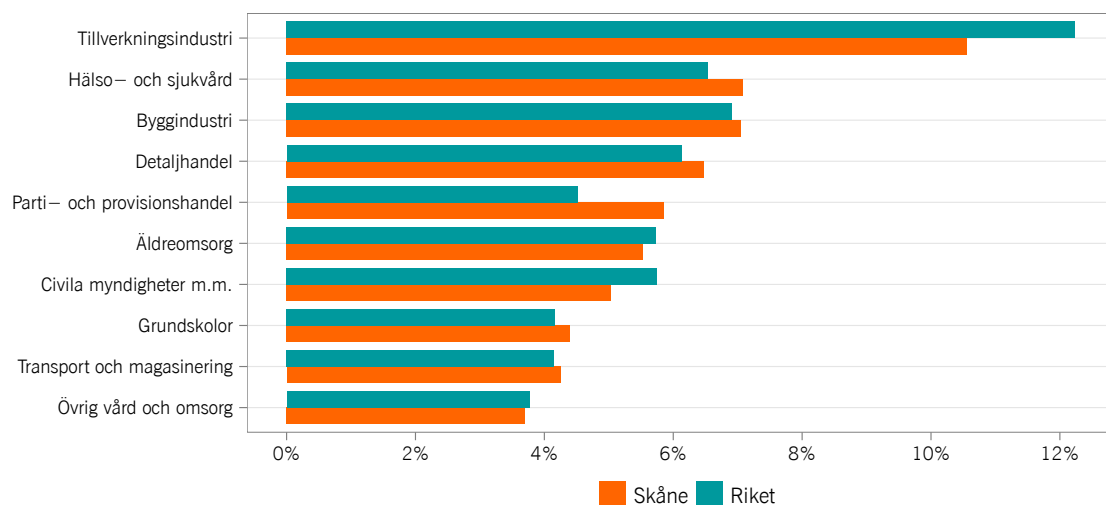
⁴ SOU 2015:101, Bilaga 7 till Långtidsutredningen 2015

FIGUR 3.5 Index över antal förvärvsarbetande i åldern 16–74 år i Skåne, Stockholms län och Västra Götalandsregionen, år 2013 samt prognos för 2014–2025. Index 2013=100

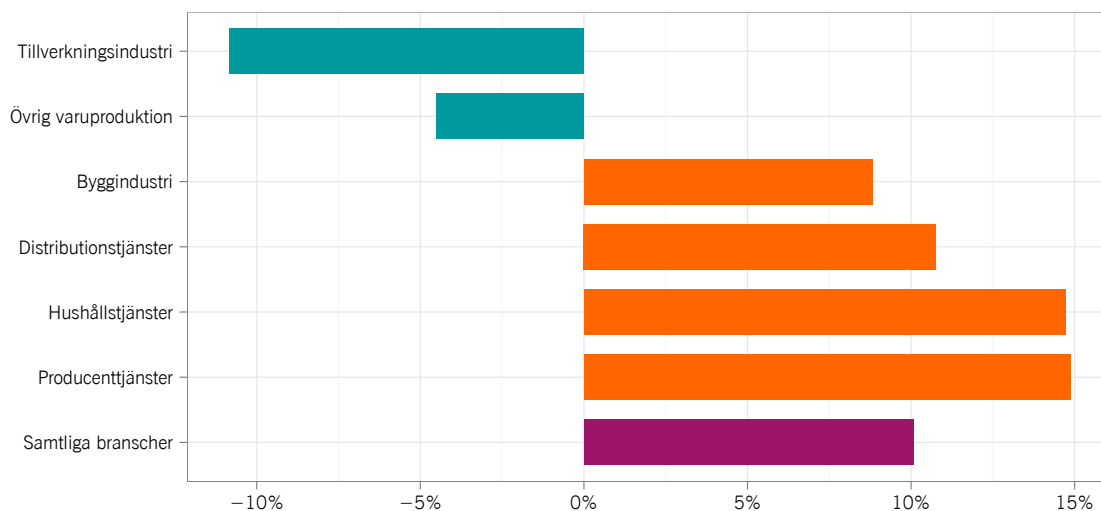
Källa: WSP Analys & Strategi

FIGUR 3.6 Andel förvärvsarbetande i de tio största näringsgrenarna i Skåne och jämförelse med riket år 2013, andel av total sysselsättning. Procent

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

FIGUR 3.7 Procentuell förändring av antalet förvärsarbetande efter branschgrupp i Skåne. Prognos för år 2025 jämfört med 2013

Källa: WSP Analys & Strategi

STOR SYSSELSÄTTINGSÖKNING INOM PRODUCENT-TJÄNSTER

Under de närmaste tio åren väntas sysselsättningen öka starkt inom *producenttjänster*. Antalet förvärsarbetande beräknas öka från närmare 95 000 år 2013 till drygt 108 000 personer år 2025, vilket motsvarar en ökning på cirka 15 procent.

De delbranscher som beräknas ha den största relativa ökningen i Skåne är bemanningsföretag samt juridiska och ekonomiska konsulter. Sysselsättningen inom bemanningsföretagen beräknas öka med cirka 40 procent fram till 2025 medan sysselsättningen inom branschen juridiska och ekonomiska konsulter väntas öka med cirka 30 procent. IT-branschen, som består av programvaruproducenter och datakonsulter, ökar inte i samma omfattning som i de andra storstadsregionerna, där den utgör en stor del av producenttjänsternas beräknade ökning, se tabell 3.2.

STOR ÖKNING AV SYSSELSÄTTNINGEN ÄVEN INOM HUSHÅLLSTJÄNSTER

Branschgruppen *hushållstjänster* beräknas växa från drygt 235 000 sysselsatta år 2013 till cirka 270 000

sysselsatta år 2025, vilket motsvarar en ökning på cirka 15 procent. Hushållstjänsternas andel av den totala sysselsättningen i Skåne väntas därmed växa från 43 procent år 2013 till 44 procent år 2025. Den del av tjänstesektorn som riktar sig mot hushållen domineras av offentliga tjänster inom vård, skola och omsorg. Sysselsättningen inom dessa verksamheter väntas öka som en följd av den framtida befolkningsökningen och den förändrade sammansättningen av befolkningen mot allt fler yngre och äldre. Antalet sysselsatta inom grundskolan, äldreomsorgen samt hälso- och sjukvården beräknas öka med vardera nära 5 000 personer fram till år 2025. Detta motsvarar ökningarna på cirka 20, 15 respektive drygt 10 procent, se tabell 3.3.

De privat dominerade delbranscherna inom *hushållstjänster* är minst räknat i antal sysselsatta, men beräknas öka mest procentuellt sett. Antal förvärsarbetande inom kultur, nöje och fritid väntas öka med cirka 4 500 personer, eller cirka 40 procent, fram till år 2025. Även branschen personliga tjänster väntas få en kraftig procentuell ökning av sysselsättningen, drygt 30 procent, vilket motsvarar närmare 4 600 personer.

TABELL 3.2 Antal förvärvsarbetande år 2013 och prognos för 2025 inom de fem branscher inom producenttjänster som väntas få den största procentuella förändringen av antal sysselsatta i Skåne

Bransch	Förvärvsarbetande		Förändring 2013–2025	
	2013	2025	Antal	Procent
Arbetsförmedling och bemanning	8 600	11 900	3 300	39
Juridiska och ekonomiska konsulter	5 900	7 600	1 700	29
Tekniska konsulter	10 800	13 200	2 400	22
Diverse företagstjänster	4 500	5 400	1 000	22
Uthyrningsfirmor	1 800	2 200	400	22

Källa: WSP Analys & Strategi

TABELL 3.3 Antal förvärvsarbetande år 2013 och prognos för 2025 inom de branscher inom offentliga respektive privata hushållstjänster som väntas få den största procentuella förändringen av antal sysselsatta i Skåne

Bransch	Förvärvsarbetande		Förändring 2013-2025	
	2013	2025	Antal	Procent
Offentliga tjänster				
Grundskolor	24 600	29 400	4 800	19
Äldreomsorg	31 000	35 800	4 800	16
Hälso- och sjukvård	39 700	44 400	4 700	12
Privata tjänster				
Enheter för kultur, nöje och fritid	10 800	15 300	4 500	41
Personliga tjänster och annan service	14 200	18 700	4 600	32

Källa: WSP Analys & Strategi

HANDELN ÖKAR MEST INOM DISTRIBUTIONSTJÄNSTER

Även sysselsättningen inom *distributionstjänster* väntas öka under prognosperioden, om än något svagare än för hushålls- och producenttjänster. Antalet förvärvsarbetande beräknas öka från cirka 108 000 personer år 2013 till närmare 120 000 personer år 2025. Detta motsvarar en ökning på cirka 10 procent. Distributionstjänsternas andel av den totala sysselsättningen i Skåne väntas uppgå till 20 procent av den totala sysselsättningen i länet år 2025.

Störst beräknas ökningen bli inom parti- och provisionshandel samt detaljhandel medan antalet sysselsatta inom telekommunikationsbolag beräknas minska på sikt, se tabell 3.4.

SYSSELSÄTTNINGEN INOM BYGGINDUSTRIN UTVECKLAS RELATIVT SVAGT

Antalet förvärvsarbetande inom *byggindustrin* har ökat kraftigt under de senaste två decennierna. Under perioden 1993–2013 ökade sysselsättningen inom byggindustrin med i genomsnitt 2 procent per år. Mellan

2004 och 2011 var ökningstakten i genomsnitt 4,3 procent per år. Under de kommande tio åren väntas sysselsättningen inom byggbranschen öka betydligt långsammare i Skåne, från cirka 39 500 personer år 2013 till cirka 43 000 personer år 2025. Detta motsvarar en årlig ökning på i genomsnitt 0,7 procent.

I och med att sysselsättningen inom byggbranschen väntas utvecklas i ungefär samma takt som arbetsmarknaden som helhet beräknas byggindustrins andel av den totala sysselsättningen i Skåne ligga kvar på 7 procent år 2025.

TILLVERKNINGSINDUSTRIN FORTSÄTTER ATT KRYMPA

Sysselsättningen inom *tillverkningsindustrin* har minskat under de senaste decennierna och väntas fortsätta att minska i Skåne under de kommande tio åren. Antalet förvärvsarbetande väntas minska från drygt 59 000 personer år 2013 till närmare 53 000 personer år 2025, vilket motsvarar en minskning på cirka 10 procent.

Det är maskinindustrin som står för den antalsmässigt största minskningen under perioden, med en beräknad nedgång på cirka 1 900 sysselsatta. Stål- och metallverk minskar dock relativt sett något mer, se tabell 3.5.

TABELL 3.4 Antal förvärvsarbetande år 2013 och prognos för 2025 inom de fem branscher inom distributionstjänster som väntas få den största procentuella förändringen av antal sysselsatta i Skåne

Bransch	Förvärvsarbetande		Förändring 2013-2025	
	2013	2025	Antal	Procent
Parti- och provisionshandel	32 800	37 200	4 400	13
Detaljhandel	36 300	41 100	4 800	13
Transport- och magasineringsföretag	23 800	26 100	2 300	10
Handel med motorfordon	9 400	9 700	300	3
Telekommunikationsbolag	1 400	1 200	-200	-12

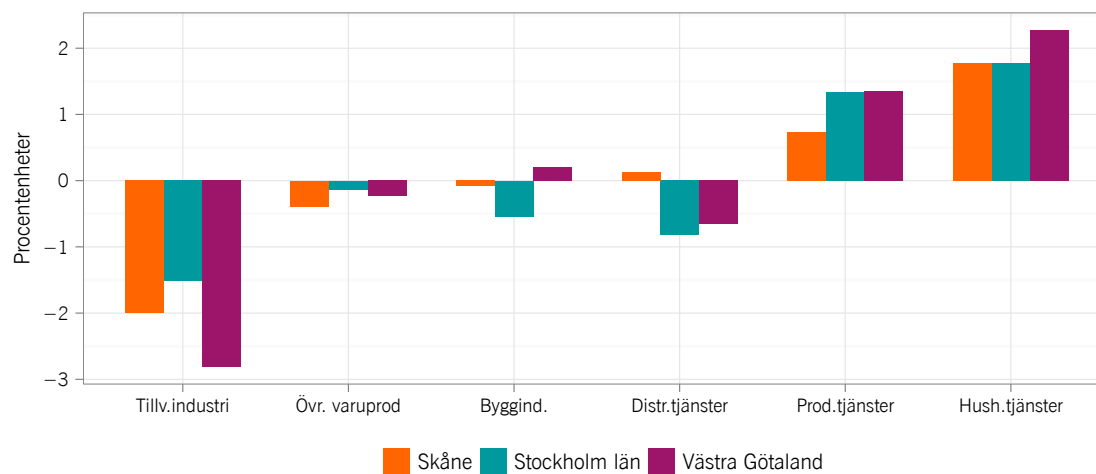
Källa: WSP Analys & Strategi

TABELL 3.5 Antal förvärsarbetande år 2013 och prognos för 2025 i de fem branscher inom tillverkningsindustrin som väntas få den största procentuella minskningen av antal sysselsatta i Skåne

Bransch	Förvärsarbetande		Förändring 2013-2025	
	2013	2025	Antal	Procent
Stål- och metallverk	1 800	1 500	-300	-19
Jord- och stenvaruindustri	3 700	3 100	-700	-18
Maskinindustri	11 200	9 300	-1 900	-17
Övrig industri	4 300	3 500	-700	-17
Grafisk industri	2 100	1 800	-300	-15

Källa: WSP Analys & Strategi

FIGUR 3.8 Förändring mellan 2013 och 2025 i andelen av de sysselsatta som arbetar inom respektive branschgrupp i Stockholms län, Skåne och Västra Götalandsregionen. Procentenheter

Källa: WSP Analys & Strategi

MINSKAD SYSSELSÄTTNING I JORDBRUKET

Sysselsättningen inom *övrig varuproduktion* i Skåne väntas minska svagt fram till 2025. Antalet förvärvsarbetande inom dessa verksamheter beräknas då uppgå till närmare 16 000 personer, vilket motsvarar knappt 3 procent av den totala sysselsättningen i länet. Inom jordbruket, som är den största branschen inom övrig varuproduktion, beräknas antalet sysselsatta minska med drygt 10 procent fram till 2025.

LIKARTAD UTVECKLING I ÖVRIGA STORSTADSREGIONER

Den övergripande utvecklingen av branschstrukturen är likartad i de tre storstadsregionerna. Tillverkningsindustrins andel av de förvärvsarbetande beräknas minska i samtliga regioner medan tjänstesektorns andel beräknas öka.

Minskningen av tillverkningsindustrin, mätt som andel av den totala sysselsättningen, väntas bli störst i Västra Götalandsregionen. Trots denna minskning kommer tillverkningsindustrin, på samma sätt som idag, att vara relativt sett större i Västra Götalandsregionen än i Stockholms län och Skåne år 2025.

Stockholms län är den storstadsregion där byggindustrin antas utvecklas svagast i förhållande till utvecklingen av hela arbetsmarknaden. Byggbranschens andel av den totala sysselsättningen i länet minskar något

medan branschandelen i princip är oförändrad i både Skåne och i Västra Götalandsregionen.

I samtliga storstadsregioner beräknas hushållstjänsternas och producenttjänsternas andelar av den totala sysselsättningen växa. Hushållstjänsterna växer generellt sett mer än tjänsterna riktade mot andra företag.

Distributionstjänsterna minskar sin andel av den totala sysselsättningen inom både Stockholms län och Västra Götalandsregionen medan andelen i Skåne väntas ligga kvar på dagens nivå år 2025.

Utvecklingen av branschgruppernas andelar av den totala sysselsättningen inom respektive storstadsregion illustreras i figur 3.8. I tabell 3.6 ges en översikt av hur branschstrukturen väntas se ut år 2025.

TABELL 3.6 Procentuell fördelning av förvärvsarbetande i åldern 16–74 år i Skåne, Stockholms län och Västra Götalandsregionen efter branschgrupp, prognos för år 2025

Branschgrupp	Skåne	Stockholms län	Västra Götalandsregionen
Tillverkningsindustri	9	5	12
Övrig varuproduktion	3	1	2
Byggindustri	7	6	7
Distributionstjänster	20	19	18
Producenttjänster	18	28	18
Hushållstjänster	44	42	43
varav offentliga hushållstjänster	33	29	33
varav privata hushållstjänster	10	13	10
Summa alla branscher	100	100	100

Källa: WSP Analys & Strategi

YRKESSTRUKTUREN PÅ ARBETSMARKNADEN

I detta avsnitt redogörs för yrkesfördelningen bland de förvärvsarbetande i Skåne år 2013. En beskrivning görs även av hur fördelningen på yrkesgrupper kommer att utvecklas enligt den prognos som tagits fram för år 2025.

Den indelning på yrkesgrupper som görs i avsnittet baseras på yrkesklassifikationen SSK 96. Krav ställs på att yrkesuppgifterna ska vara aktuella i förhållande till den utbildning som individerna har⁵.

INDELNING I YRKESOMRÅDEN

Yrken kan delas in i olika yrkesområden utifrån de kvalifikationskrav som vanligtvis ställs för arbete inom respektive område. De kunskaper och färdigheter som krävs för ett visst arbete behöver inte alltid inhämtas genom formell utbildning utan kan i många fall inhämtas genom arbetserfarenhet. Det som avses är de kvalifikationer som arbetet i fråga fordrar, inte de kvalifikationer som den person som utför arbetet har.

Fyra breda kvalifikationsnivåer kan avgränsas:

- *Arbete som normalt kräver teoretisk specialistkompetens*
Omfattar yrken med krav på teoretisk specialistkompetens i form av en längre universitets- eller högskoleutbildning, 3–4 år eller mer, som leder till en akademisk examen. Exempel på yrken

inom detta område är dataspecialister, civilingenjörer och jurister. Här ingår även hälso- och sjukvårdsspecialister som läkare och tandläkare.

- *Arbete som normalt kräver kortare högskoleutbildning*

Avser yrken med krav på eftergymnasial utbildning, dvs. gymnasieutbildning med påbyggnad eller kortare högskoleutbildning, på högst cirka 3 år. Här ingår bland annat ingenjörer och tekniker, forskollärare och fritidspedagoger⁶ samt yrken som säljare och redovisningsekonomer.

Ovanstående två nivåer läggs även samman som Arbeten som normalt kräver eftergymnasial utbildning.

- *Arbete som normalt kräver gymnasieutbildning*

Består av yrken med krav på gymnasiekompetens. Exempel på yrken med krav på gymnasieutbildning är vård- och omsorgspersonal såsom undersköterskor och vårdbiträden. I gruppen ingår även kontorsyrken som bokförings- och redovisningsassistenter.

- *Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning*

För dessa yrken finns inga eller små utbildningskrav. Här ingår bland annat yrken som städare samt köks- och restaurangbiträden.

⁵ Av de 561 000 förvärvsarbetande i Skåne år 2013 har 452 000 personer, eller 81 procent, en yrkesuppgift som avser huvudsakligt arbetsställe eller största förvärvskälla under året och som samtidigt inte hämtats från ett år som ligger tidigare i tid än senaste examensår. För att en yrkesuppgift ska användas i prognosberäkningarna och därmed även redovisas i detta kapitel måste dessa krav vara uppfyllda. Övriga 109 000 saknade en, i prognoshänseende, godkänd yrkesuppgift då yrkesuppgiften avsåg en bisyssla, var inaktuell eller helt saknades.

⁶ Den yrkesklassifikation som används (SSK 96) är nu tjugo år gammal. Sedan klassifikationen togs fram har en del utbildningar förlängts och betraktas nu som längre högskoleutbildningar. Detta gäller utbildningarna till arbetsterapeut, sjukgymnast, receptarie, sjuksköterska, biomedicinsk analytiker, forskollärare och fritidspedagog.

FÖRDELNING PÅ YRKESOMRÅDEN – EN ÖVERSIKT

I figur 3.9 visas de förvärvsarbetandes fördelning på yrkesområden i Skåne år 2013.

Totalt sett är det cirka 40 procent av de förvärvsarbetande⁷ som arbetar inom yrken som kräver någon form av eftergymnasial utbildning. De största grupperna inom yrkesområdet arbete som kräver teoretisk specialistkompetens är yrkesgrupperna som omfattar företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän, dataspecialister, civilingenjörer och arkitekter samt grundskollärare. År 2013 var antalet sysselsatta inom vardera av dessa fyra yrkesgrupper ungefär 10 000–11 000 personer.

Den största yrkesgruppen inom yrkesområdet arbeten som kräver kortare högskoleutbildning var gruppen som omfattar säljare, inköpare och mäklare, med cirka 21 400 personer år 2013. Den näst största gruppen utgörs av ingenjörer och tekniker, med cirka 12 400 förvärvsarbetande.

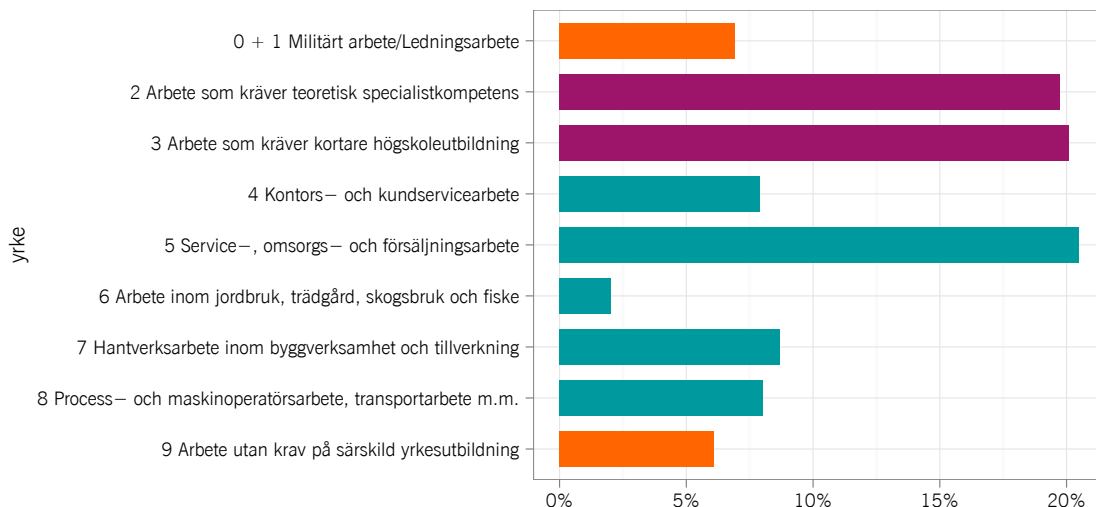
Totalt sett arbetar 47 procent av de förvärvsarbetande inom yrken som vanligtvis kräver gymnasiekompetens. Yrkesområdet service-, omsorgs- och försäljningsarbete

är klart störst med 20 procent av samtliga förvärvsarbetande i länet. Den största yrkesgruppen är vård- och omsorgspersonal, med drygt 59 000 personer. I gruppen ingår yrken som barnskötare, undersköterskor och vårdbiträden. En annan stor yrkesgrupp inom området är försäljare inom detaljhandeln, där drygt 22 000 personer ingår.

Övriga yrkesområden med krav på gymnasial kompetens är betydligt mindre. Cirka 9 procent av de förvärvsarbetande i Skåne arbetar inom hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning, där bland annat byggnads- och anläggningsarbetare samt byggnadshantverkare ingår. Utöver detta arbetar 8 procent inom kontors- och kundservicearbete, vilket omfattar yrkesgrupper som exempelvis bokförings- och redovisningsassistenter, lager- och transportassistenter samt kundinformatörer. Ytterligare 8 procent av de förvärvsarbetande återfinns inom process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m. Stora yrkesgrupper här är maskinoperatörer och fordonsförare.

Det minsta yrkesområdet, arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske, står för 2 procent av

FIGUR 3.9 Andel förvärvsarbetande i åldern 16–74 år i Skåne efter fördelning på yrkesområde, år 2013

Not: Lilafärgade staplar avser yrkesområden som normalt sett har krav på eftergymnasial utbildning och blåfärgade staplar avser yrkesområden som normalt sett har krav på gymnasieutbildning. För övriga yrkesområden ställs vanligtvis inga särskilda kvalifikationskrav.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

⁷ De andelar som redovisas i detta avsnitt relateras till de förvärvsarbetande som har en yrkesuppgift. Vi gör därmed ett antagande om att de förvärvsarbetande som saknar yrkesuppgift har samma fördelning på yrkesområden som de förvärvsarbetande för vilka vi har en yrkesuppgift.

sysselsättningen i Skåne. Den enskilt största yrkesgruppen inom området är växtodlare inom jordbruk och trädgård.

Utöver detta återfinns 6 procent av de förvärvsarbete inom yrkesområdet arbete utan krav på särskild yrkesutbildning. Detta yrkesområde domineras av servicearbeten som städare samt köks- och restaurangbiträden. Cirka 7 procent av de förvärvsarbete arbetar därutöver inom yrkesområdet ledningsarbete bestående av bland annat drift- och verksamhetschefer samt chefer för särskilda funktioner, se figur 3.9.

YRKESSTRUKTUREN PER BRANSCHGRUPP

Vilka yrken som är vanliga varierar mellan olika branscher utifrån den kompetens som efterfrågas inom respektive bransch. Nedan följer en beskrivning av hur yrkesfördelningen såg ut per branschgrupp år 2013 och hur den enligt prognosen kommer att utvecklas till 2025. Fokus ligger på hur de största yrkesgrupperna inom respektive yrkesområde kommer att utvecklas.

Hur antalet personer inom ett yrke utvecklas inom en specifik bransch under prognosperioden hänger samman med hur sysselsättningen inom branschen utvecklas och på hur *yrkesstrukturen*, eller fördelningen på yrken, i branschen förändras under perioden.

TILLVERKNINGSINDUSTRI

Idag arbetar var fjärde förvärvsarbete inom tillverkningsindustrin i yrken som kräver någon form av eftergymnasial utbildning, vilket illustreras i figur 3.10. Andelen som arbetar inom yrken med krav på kortare högskoleutbildning är större än andelen som arbetar inom yrken med krav på teoretisk specialistkompetens.

Bland arbeten som normalt sett har krav på eftergymnasial kompetens är den största yrkesgruppen *ingenjörer och tekniker*, med cirka 3 900 sysselsatta år 2013. Den största undergruppen är maskiningenjörer och maskintekniker. Dessa återfinns i stor utsträckning inom maskinindustrin. Fram till 2025 väntas antalet ingenjörer och tekniker inom tillverkningsindustrin minska med omkring 200 personer, eller cirka 5 procent. I och med att sysselsättningen inom tillverkningsindustrin totalt sett beräknas minska med cirka 10 procent under samma period innebär detta att andelen ingenjörer och tekniker inom tillverkningsindustrin ökar. Att andelen ingenjörer och tekniker beräknas öka hänger bland annat samman med att maskiningenjörer och maskintekniker under prognosperioden väntas fort-

sätta öka sin yrkesandel inom livsmedelsindustrin och maskinindustrin.

Den näst största yrkesgruppen är *säljare och inköpare*. År 2013 arbetade cirka 3 100 personer inom dessa yrken. Antalet säljare och inköpare väntas också minska med omkring 200 personer fram till år 2025, en minskning på cirka 5 procent.

Ungefär sex av tio inom tillverkningsindustrin arbetar idag i yrken som normalt kräver gymnasial utbildning. Den klart största yrkesgruppen är *maskinoperatörer* med cirka 10 400 förvärvsarbete. Maskinoperatörerna återfinns i hög grad inom livsmedelsindustrin samt inom gummi- och plastvaruindustrin. Fram till 2025 väntas antalet i yrkesgruppen minska till cirka 9 300 personer, eller med cirka 10 procent.

Den näst största yrkesgruppen med krav på gymnasieutbildning är *montörer*, med 2 800 personer inom yrket. Dessa arbetar främst inom maskinindustrin. Antalet montörer väntas minska med cirka 400 personer, eller med cirka 15 procent, till år 2025. Den främsta anledningen till minskningen är att sysselsättningen inom branscherna där de är verksamma minskar.

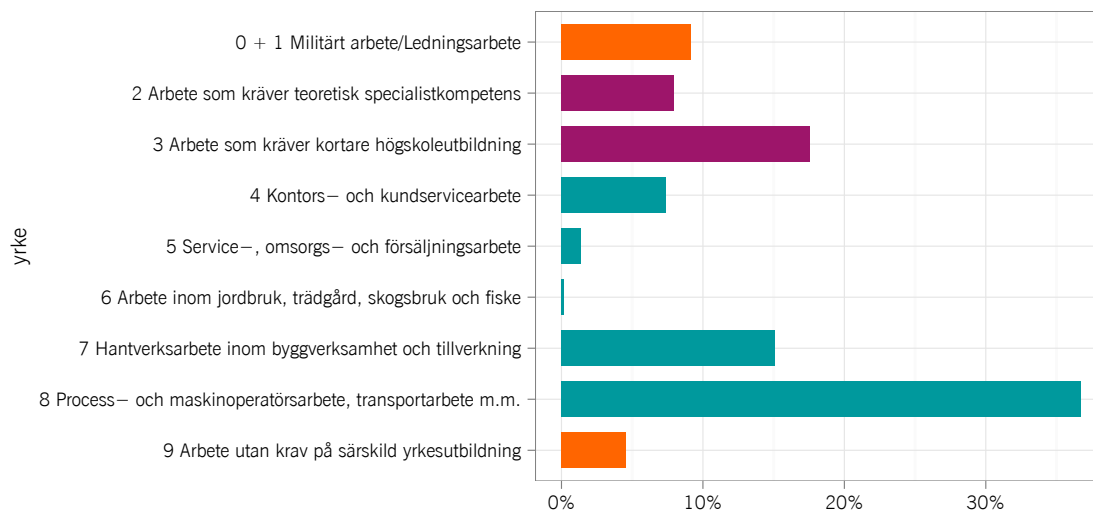
BYGGINDUSTRI

Yrkesstrukturen inom byggindustrin skiljer sig från den i övriga branschgrupper då endast 16 procent av de förvärvsarbete återfinns inom de yrkesområden som vanligtvis kräver någon form av eftergymnasial utbildning. De allra flesta av dessa återfinns inom yrken som kräver en kortare högskoleutbildning. Inom byggindustrin dominerar yrkesområdet *hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning*, vilket består av hantverksyrken som förutsätter en yrkesförberedande gymnasieutbildning. Se figur 3.11.

Den klart största yrkesgruppen bland yrken som kräver en eftergymnasial utbildning är *ingenjörer och tekniker*. År 2013 arbetade cirka 2 800 ingenjörer och tekniker inom byggindustrin. Det stora flertalet av dessa är byggnadsingenjörer och byggnadstekniker. Antalet ingenjörer och tekniker väntas öka med cirka 200 personer under prognosperioden, i takt med att den totala sysselsättningen inom byggindustrin beräknas växa. Ingenjörernas och teknikernas andel av sysselsättningen i branschen väntas förbli oförändrad jämfört med idag.

Tre fjärdedelar av de förvärvsarbete inom byggindustrin arbetade år 2013 inom yrken som kräver någon form av gymnasial utbildning. Yrkesområdet *hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning* är det största området med 63 procent av samtliga förvärvs-

FIGUR 3.10 Andel förvärvsarbetande i åldern 16–74 år inom tillverkningsindustrin i Skåne efter fördelning på yrkesområde, år 2013

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 3.7 Antal förvärvsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på eftergymnasial utbildning inom tillverkningsindustrin i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Ingenjörer och tekniker	3 900	3 700	-4
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	3 100	2 900	-5
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	2 000	1 900	-5
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	1 100	900	-13
Redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	800	780	-3
Branschutveckling tillverkningsindustri			-11

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärvsarbetande med godkänd yrkesuppgift

Källa: Prognosinstitutet, SCB

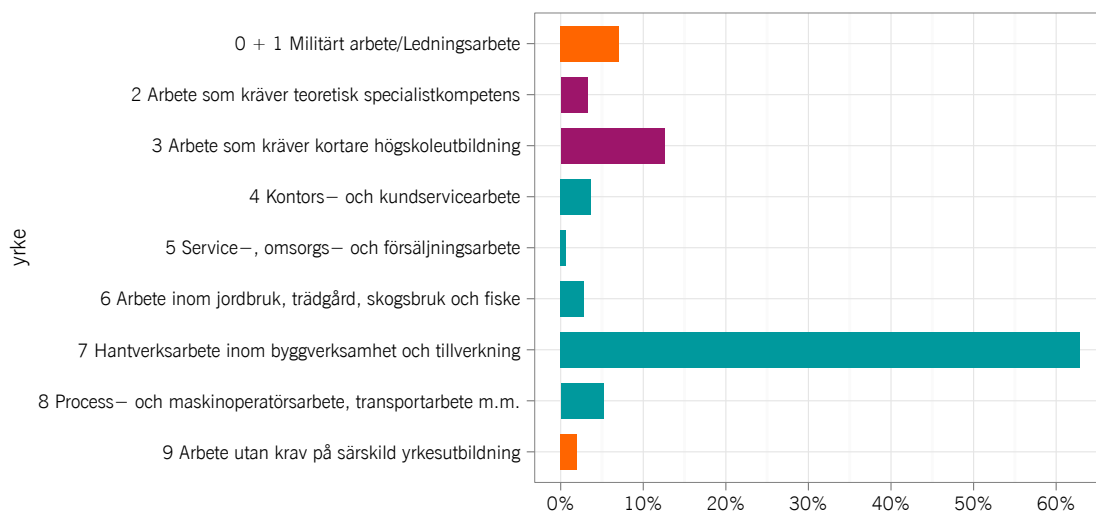
TABELL 3.8 Antal förvärsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på gymnasieutbildning inom tillverkningsindustrin i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Maskinoperatörer	10 400	9 300	-10
Montörer	2 800	2 400	-16
Övriga maskinoperatörer och montörer	2 300	2 000	-13
Processoperatörsarbete (exkl. driftsmaskinister)	2 100	1 800	-11
Maskin- och motorreparatörer	1 700	1 500	-9
Branschutveckling tillverkningsindustri			-11

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärsarbetande med godkänd yrkesuppgift.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 3.11 Andel förvärsarbetande i åldern 16–74 år inom byggindustrin i Skåne efter fördelning på yrkesområde, år 2013

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 3.9 Antal förvärvsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på gymnasieutbildning inom byggindustrin i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Byggnads- och anläggningsarbetare	8 800	9 700	9
Byggnadshantverkare	5 800	6 400	9
Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.	1 400	1 600	9
Maskinförare	910	990	9
Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	900	990	9
Branschutveckling byggindustri			9

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärvsarbetande med godkänd yrkesuppgift.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

arbetande inom branschen. Den största yrkesgruppen inom området är byggnads- och anläggningsarbetare.

Antalet byggnads- och anläggningsarbetare väntas öka från cirka 8 800 personer år 2013 till cirka 9 700 personer år 2025. Yrkesgruppen utvecklas därmed i samma takt som den totala sysselsättningen inom branschen, vilket innebär att yrkesandelen väntas vara oförändrad under prognosperioden. Även andra stora yrkesgrupper som *byggnadshantverkare* och *målare* antas utvecklas i samma takt som branschen i sin helhet.

DISTRIBUTIONSTJÄNSTER

Distributionstjänster består främst av företag inom handel och transport. Cirka 25 procent av de förvärvsarbetande inom distributionstjänster arbetar inom yrken som ställer krav på en eftergymnasial utbildning. Bland dessa är det en klart större andel som arbetar i yrken med krav på en kortare eftergymnasial utbildning, se figur 3.12.

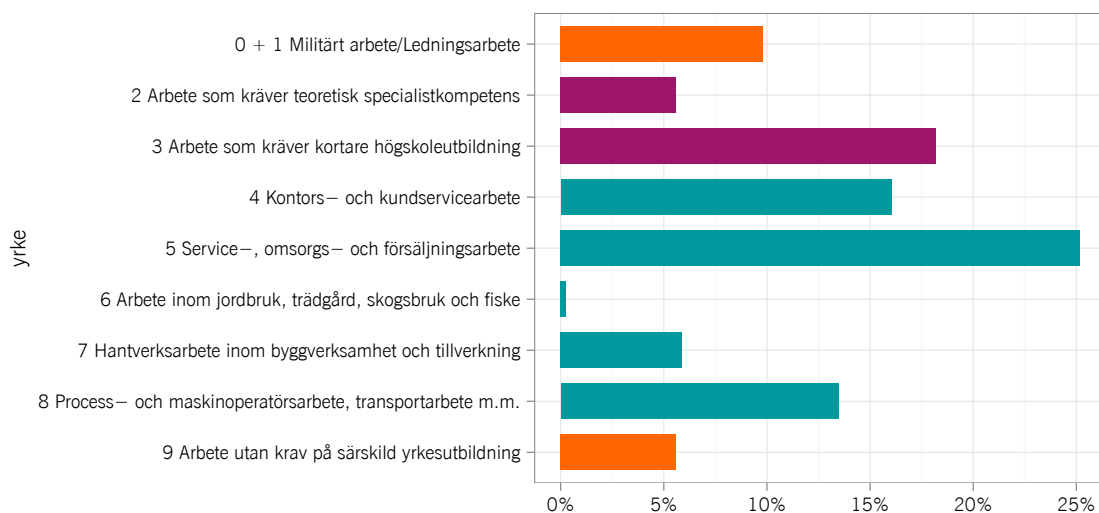
Bland yrken med normalt krav på eftergymnasial utbildning är yrkesgruppen *säljare och inköpare* störst med cirka 8 800 förvärvsarbetande, cirka tre fjärde-

delar av dessa är sysselsatta inom partihandeln. Antalet säljare och inköpare väntas öka med cirka 20 procent fram till 2025, samtidigt som sysselsättningen inom distributionstjänster totalt sett beräknas öka med cirka 10 procent. Den kraftiga ökningen av antalet säljare och inköpare beror dels på att sysselsättningen inom handelsföretagen ökar, men också på att yrkesgruppen under prognosperioden väntas stå för en allt större andel av sysselsättningen inom partihandeln.

En annan yrkesgrupp som relativt sett ökar mer än den totala sysselsättningen inom distributionstjänster är *ingenjörer och tekniker*. Antalet personer som arbetar inom dessa yrken väntas öka med cirka 35 procent fram till 2025. Den kraftiga ökningen av antalet ingenjörer och tekniker beror dels på att sysselsättningen inom handelsföretagen ökar, men också på att andelen ingenjörer och tekniker väntas fortsätta att växa inom partihandeln.

Cirka 60 procent av de förvärvsarbetande inom distributionstjänster arbetar idag inom yrken där krav på gymnasieutbildning ställs. Den största yrkesgruppen inom området är *försäljare inom detaljhandeln*.

FIGUR 3.12 Andel förvärsarbetande i åldern 16–74 år inom distributionstjänster i Skåne efter fördelning på yrkesområde, år 2013

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 3.10 Antal förvärsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på eftergymnasial utbildning inom distributionstjänster i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	8 800	10 500	19
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	1 600	1 800	13
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	1 500	1 800	19
Ingenjörer och tekniker	1 500	2 000	36
Agenter, förmedlare m.fl.	1 300	1 500	14
Branschutveckling distributionstjänster			11

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärsarbetande med godkänd yrkesuppgift.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 3.11 Antal förvärsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på gymnasieutbildning inom distributionstjänster i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	19 800	21 700	9
Fordonsförare	9 100	9 500	4
Lager- och transportassistenter	5 000	4 800	-5
Maskin- och motorreparatörer	3 100	3 400	10
Övrig kontorspersonal	2 500	2 400	-2
Branschutveckling distributionstjänster			11

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärsarbetande med godkänd yrkesuppgift.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

År 2013 arbetade cirka 19 800 personer inom denna yrkesgrupp. Antalet väntas växa till cirka 21 700 fram till 2025, en ökning på närmare 10 procent. Se tabell 3.11.

Antalet *lager- och transportassistenter* inom distributionstjänster beräknas minska med cirka 200 personer mellan 2013 och 2025. Lager- och transportassistenterna återfinns såväl inom parti- och detaljhandeln som i transport- och magasineringsföretag. Anledningen till att yrkesgruppen väntas minska är att deras yrkesandel väntas fortsätta att minska inom parthandeln.

PRODUCENTTJÄNSTER

Inom den del av tjänstesektorn som riktar sig mot andra företag återfinns drygt 55 procent av de förvärsarbetande inom yrken som vanligtvis kräver någon form av eftergymnasial utbildning. En något större del av dessa återfinns inom yrken med krav på teoretisk specialistkompetens, se figur 3.13.

Den största yrkesgruppen bland yrken med normalt

krav på eftergymnasial utbildning är *säljare, inköpare och mäklare* med cirka 8 000 personer. Närmare 60 procent av dessa arbetar inom banker och försäkringsbolag samt inom stödföretag till dessa verksamheter. Detta är verksamheter där sysselsättningen beräknas minska något under prognosperioden, vilket bidrar till att yrkesgruppen säljare, inköpare och mäklare totalt sett inte beräknas växa med mer än några enstaka procent. Detta kan jämföras med hela branschgruppen producenttjänster som väntas växa med cirka 15 procent.

Den näst största yrkesgruppen inom området är *dataspecialister*, med cirka 7 300 sysselsatta år 2013. Närmare två tredjedelar av dessa återfinns inom branschen programvaruproducenter och datakonsulter, men yrkesgruppen efterfrågas även i övriga branscher, främst inom forsknings- och utvecklingsinstitutioner. Antalet dataspecialister väntas öka med cirka 20 procent fram till 2025, främst som en följd av att sysselsättningen inom de branscher där de arbetar antas öka.

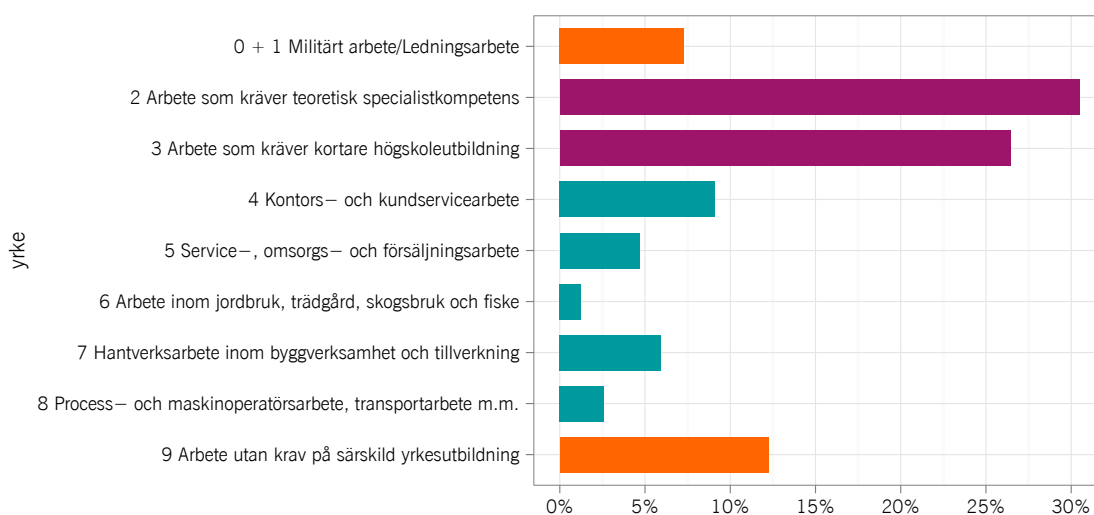
TABELL 3.12 Antal förvärsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på eftergymnasial utbildning inom producenttjänster i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	8 000	8 300	3
Dataspecialister	7 300	8 600	19
Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	5 300	6 300	18
Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	4 300	4 900	16
Ingenjörer och tekniker	2 900	3 400	20
Branschutveckling producenttjänster			15

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärsarbetande med godkänd yrkesuppgift.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 3.13 Andel förvärsarbetande i åldern 16–74 år inom producenttjänster i Skåne efter fördelning på yrkesområde, år 2013

Källa: Prognosinstitutet, SCB

HUSHÅLLSTJÄNSTER

Hushållstjänster består av tjänster som i första hand riktar sig mot hushåll. Branschgruppen domineras av offentliga tjänster inom vård, skola och omsorg. Cirka hälften av de förvärvsarbetande inom hushållstjänster arbetade år 2013 inom yrken med krav på eftergymnasial utbildning. En större del av dessa arbetar inom yrken med krav på teoretisk specialistkompetens, se figur 3.14.

Bland yrken med krav på eftergymnasial utbildning är tre av de fem största yrkesgrupperna inom hushållstjänster lärargrupper. Den största lärargruppen är *förskollärare och fritidspedagoger*, med cirka 11 900 personer. De som arbetar inom yrkesgruppen återfinns både inom grundskolan och i barnomsorgen. Det som driver på efterfrågan är att antalet barn som går i barnomsorgen och grundskolan beräknas öka fram till 2025. År 2025 väntas antalet förskollärare och fritidspedagoger i Skåne uppgå till cirka 13 600, en ökning med cirka 15 procent jämfört med år 2013.

Även antalet *grundskollärare* väntas öka från cirka 10 000 personer år 2013 till cirka 11 800 år 2025, en ökning på cirka 20 procent. Antalet grundskollärare väntas öka som en följd av att antalet barn i grundskoleåldern beräknas öka till 2025.

Antalet ungdomar i gymnasieåldern väntas också öka under perioden, vilket får till följd att efterfrågan på gymnasielärare ökar. Yrkesgruppen *gymnasielärare m.fl.*, som också innefattar lärare i estetiska och praktiska ämnen i grundskolan, väntas öka från cirka 6 700 till cirka 7 400 förvärvsarbetande mellan 2013 och 2025.

Personalbehovet beräknas öka även inom vården. Den största gruppen inom vårdsektorn för vilken krav på eftergymnasial utbildning ställs är *sjuksköterskor*⁸. År 2013 arbetade cirka 12 400 personer inom yrkesgruppen sjuksköterskor i Skåne. De allra flesta arbetar inom hälso- och sjukvården men det är också många som arbetar inom äldreomsorgen. Antalet sjuksköterskor väntas öka med cirka 2 000 personer, eller cirka 15 procent, fram till 2025. Ökningen av antalet sjuksköterskor beror i första hand på att efterfrågan på hälso- och sjukvårdstjänster väntas öka under perioden. Inom äldreomsorgen beräknas antalet sjuksköterskor öka som en följd av att branschen växer, men även som en följd av att sjuksköterskornas yrkesandel ökar något.

Även yrkesgruppen bestående av *hälso- och sjukvårdsspecialister* väntas öka under prognosperioden, från cirka 6 200 personer år 2013 till cirka 7 200 personer år 2025. Läkare är det enskilt största yrket inom yrkesgruppen. Efterfrågan på hälso- och sjukvårdsspecialister styrs i första hand av den allmänna sysselsättningsutvecklingen inom hälso- och sjukvården. Antalet hälso- och sjukvårdsspecialister beräknas öka snabbare än sysselsättningen inom hälso- och sjukvården, då läkarnas andel av sysselsättningen i branschen antas öka fram till 2025.

Bland yrken med normalt krav på gymnasial utbildning är den största yrkesgruppen inom området *vård- och omsorgspersonal*. Denna yrkesgrupp består av yrken som barnskötare, undersköterskor och vårdbiträden. Totalt sett arbetade cirka 56 500 personer som vård- och omsorgspersonal år 2013. Antalet sysselsatta inom yrkesgruppen väntas öka till drygt 61 000 personer år 2025, vilket motsvarar en ökning på cirka 10 procent.

Det enskilt största yrket inom gruppen vård- och omsorgspersonal är undersköterskor, med cirka 21 900 personer år 2013. Dessa arbetar främst inom äldreomsorgen samt inom hälso- och sjukvården. Antalet undersköterskor väntas öka till cirka 25 000 personer år 2025, en ökning med cirka 15 procent. Ökningen beror på att antalet undersköterskor väntas öka kraftigt inom äldreomsorgen. Denna ökning beror dels på att antalet förvärvsarbetande väntas öka kraftigt inom äldreomsorgen och dels på att undersköterskornas yrkesandel antas fortsätta att öka inom denna verksamhet.

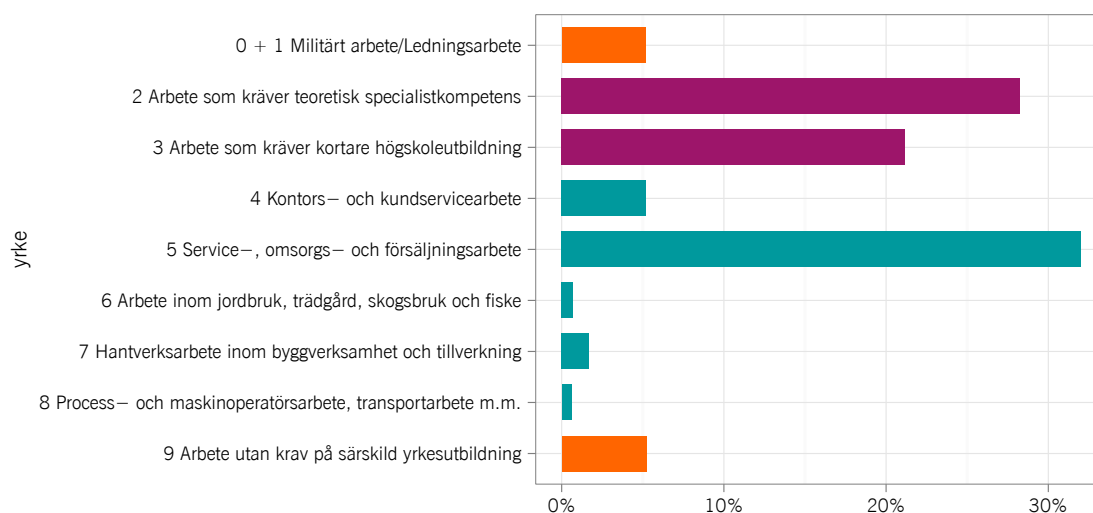
Inom yrkesgruppen vård- och omsorgspersonal återfanns år 2013 även cirka 14 700 vårdbiträden⁹. Dessa arbetar främst inom äldreomsorgen samt övrig vård och omsorg¹⁰. Antalet vårdbiträden väntas år 2025 ligga kvar på ungefär samma nivå som idag. Vårdbiträdernas yrkesandel väntas minska kraftigt inom äldreomsorgen, då de antas ersättas med undersköterskor. Inom övrig vård och omsorg antas deras yrkesandel däremot växa något, vilket bidrar till att motverka det minskade antalet vårdbiträden som väntas inom äldreomsorgen.

Bland vård- och omsorgspersonal återfinns även cirka 11 100 barnskötare. Dessa arbetar både inom barnomsorgen och inom grundskolan. Antalet barnskötare väntas öka med drygt 5 procent till år 2025.

⁸ Under yrkesbenämningen sjuksköterskor redovisas här yrkesgrupp 323 Sjuksköterskor tillsammans med yrkesgrupp 223 Barnmorskor; sjuksköterskor med särskild kompetens (exklusive barnmorskor). Gruppen omfattar därmed sjuksköterskor såväl med som utan särskild kompetens.

⁹ Här ingår även personer som arbetar inom yrket 5139 Övrig vård- och omsorgspersonal.

¹⁰ En stor del av vårdbiträdena inom övrig vård och omsorg arbetar inom öppna sociala insatser för personer med funktionsnedsättning.

FIGUR 3.14 Andel förvärvsarbetande i åldern 16–74 år inom hushållstjänster i Skåne efter fördelning på yrkesområde

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 3.13 Antal förvärvsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på eftergymnasial utbildning inom hushållstjänster i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Sjuksköterskor, med och utan särskild kompetens	12 400	14 400	16
Förskollärare och fritidspedagoger	11 900	13 600	15
Grundskollärare	10 000	11 800	19
Gymnasielärare m.fl.	6 700	7 400	10
Hälso- och sjukvårdsspecialister	6 200	7 200	17
Branschutveckling hushållstjänster			15

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärvsarbetande med godkänd yrkesutbildning.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 3.14 Antal förvärvsarbetande år 2013 och prognos för år 2025 samt procentuell förändring inom de fem största yrkesgrupperna med normalt krav på gymnasieutbildning inom hushållstjänster i Skåne

Yrkesgrupp	2013	2025	Procentuell förändring
Vård- och omsorgspersonal	56 500	61 400	9
Storhushålls- och restaurangpersonal	5 000	6 100	21
Övrig kontorspersonal	3 500	3 500	-1
Kontorssekreterare och dataregistrerare	2 800	2 900	4
Byggnadshantverkare	2 300	2 700	17
Branschutveckling hushållstjänster			15

Not: Antalsuppgifterna avser antalet förvärvsarbetande med godkänd yrkesutbildning.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

UTBILDNING

4. Gymnasieskolan

I detta kapitel redogörs för hur intresset för olika gymnasieprogram sett ut i Skåne under senare år och de könsskillnader som finns i valet av gymnasieprogram. Kapitlet avslutas med en redovisning av beräknat antal avgångna från gymnasieskolan och från komvux under prognosperioden.

ELEVER PÅ GYMNASIESKOLANS OLIKA PROGRAM

Hösten 2011 infördes den reformerade gymnasieskolan, GY 2011. Antalet elever¹¹ i gymnasieskolans årskurs 1 som var folkbokförda i Skåne var då cirka 17 100. Sedan dess har antalet elever minskat. Det hänger samman med att antalet 16-åringar i befolkningen har minskat. Lsåret 2014/15 var antalet elever i årskurs 1 i Skåne cirka 15 200.

Andelen elever på yrkesprogram i årskurs 1 i Skåne uppgick läsåret 2014/15 till 28 procent medan andelen elever på högskoleförberedande program var 55 procent. Det var ungefär samma fördelning som i riket som helhet. Jämfört med läsåret 2011/12 har andelen elever som läser yrkesprogram minskat medan andelen som läser högskoleförberedande program har ökat. Det gäller såväl i Skåne som i riket som helhet.

Inom gymnasieskolan finns fem introduktionsprogram för elever som är obehöriga till de nationella programmen. Introduktionsprogrammen är preparandutbildning, programinriktat individuellt val, yrkesintroduktion, individuellt alternativ och språkintrouktion. Målet med introduktionsprogrammen är att ge eleverna stöd att komma vidare till fortsatta studier eller till arbete. I Skåne gick omkring 17 procent av eleverna i årskurs 1 något av introduktionsprogrammen läsåret 2014/15. Motsvarande andel för riket var närmare 18 procent. I Skåne var andelen elever störst på språkintrouktion följt av individuellt alternativ,

med drygt 5 respektive 4 procent av samtliga elever i årskurs 1.

FLEST ELEVER PÅ HÖGSKOLEFÖRBEREDANDE PROGRAM

Lsåret 2014/15 var antalet elever på de högskoleförberedande programmens årskurs 1 i Skåne närmare 8 400, på yrkesprogrammen cirka 4 200 och på de fem introduktionsprogrammen omkring 2 600.

Samhällsvetenskapsprogrammet är det största gymnasieprogrammet i Skåne med nästan en femtedel av eleverna i årskurs 1 läsåret 2014/15. Naturvetenskapsprogrammet är näst störst och Ekonomiprogrammet det tredje största. Under de fyra läsår som gått sedan GY 2011 infördes är det Ekonomiprogrammet som har ökat mest i andel av gymnasieeleverna i årskurs 1 i Skåne – från närmare 7 procent läsåret 2011/12 till drygt 9 procent läsåret 2014/15. Även intresset för det samhällsvetenskapliga programmet har ökat något för varje år sedan 2011/12.

Bland yrkesprogrammen är det El- och energiprogrammet som har flest elever i Skåne. Där gick cirka 4 procent av gymnasieeleverna i årskurs 1 läsåret 2014/15. Knappt 3 procent av eleverna i årskurs 1 gick samma läsår Bygg- och anläggningsprogrammet och lika stor andel gick Fordons- och transportprogrammet. Även på Vård- och omsorgsprogrammet var andelen elever i årskurs 1 omkring 3 procent. Intresset för det Industritekniska programmet är lågt i Skåne och ligger under riksnittet. Mindre än 1 procent av gymnasieeleverna i årskurs 1 i Skåne har valt det Industritekniska programmet.

Sedan GY 2011 infördes har intresset för vissa yrkesprogram minskat medan andra ökat i popularitet. I Skåne är det framför allt intresset för Bygg- och anläggningsprogrammet och Hantverksprogrammet som har minskat kontinuerligt under de fyra läsår som gått

¹¹ Avser samtliga folkbokförda elever enligt läsårsnitt som är registrerade i årskurs 1, det vill säga både nybörjarelever och elever som tidigare varit registrerade i gymnasieskolan. Elever med tillfälliga personnummer är exkluderade. Merparten av de elever som saknar personnummer går på introduktionsprogrammet språkintrouktion.

sedan GY 2011 infördes. Den här utvecklingen är dock inte unik för Skåne utan syns även på riksnivå. Andelen elever i årskurs 1 på Bygg- och anläggningsprogrammet låg dock något högre i riket läsåret 2014/15 jämfört med i Skåne, 3,5 mot 2,9 procent. Intresset för hantverksprogrammet låg samma läsår på motsvarande nivå i riket som i Skåne.

TYDLIGA KÖNSSKILLNADER I PROGRAMVAL

Det är fortsatt tydliga skillnader i programval för flickor och pojkar i gymnasieskolan. Andelen pojkar är hög på El- och energiprogrammet, Bygg- och anläggningsprogrammet samt VVS- och fastighetsprogrammet. För dessa program var andelen pojkar över 95 procent i årskurs 1 läsåret 2014/15 i Skåne. Likaså dominerar pojkarna inom Fordons- och transportprogrammet och det Industritekniska programmet.

Högst andel flickor finns på Hantverksprogrammet, där andelen flickor i årskurs 1 var 95 procent läsåret 2014/15. Även på Vård- och omsorgsprogrammet samt Hotell- och turismprogrammet är andelen flickor hög.

Restaurang- och livsmedelsprogrammet samt Handels- och administrationsprogrammet var de yrkesprogram som läsåret 2014/15 hade jämnast könsfördelning i Skåne.

Inom de högskoleförberedande programmen är skillnaderna mellan könen inte lika stora, även om Teknikprogrammet och det Humanistiska programmet i hög grad domineras av pojkar respektive flickor. De program som läsåret 2014/15 hade jämnast könsfördelning bland gymnasieeleverna i årskurs 1 var Ekonomiprogrammet och Naturvetenskapsprogrammet.

När det gäller de enskilda introduktionsprogrammen i Skåne är könsfördelningen i flera fall relativt jämn. Dock finns viss övervikt av pojkar på alla program. Störst skillnad finns inom yrkesintroduktion där andelen pojkar i årskurs 1 var omkring 67 procent läsåret 2014/15, se figur 4.1.

PROGNOS ÖVER AVGÅNGNA FRÅN GYMNASIESKOLAN

För att beräkna det framtida antalet elever i årskurs 1 har regionens befolkningsprognos från år 2014 över antalet 16-åriga flickor och pojkar använts tillsammans

med uppgifter om andelen flickor och pojkar per program i årskurs 1 höstterminen 2014. I prognosen antas att andelen ungdomar som börjar på gymnasieskolans olika program ligger kvar på 2014 års nivå. I den mån det varit möjligt har de elever som går introduktionsprogrammen förts till det nationella program det närmast anknäver till. Skälet till detta är att de elever som går på introduktionsprogrammen kan bli behöriga och byta till ett nationellt program under studiernas gång. Av de omkring 2 600 elever i årskurs 1 som hösten 2014 gick på ett introduktionsprogram i Skåne har på så sätt drygt en tredjedel av eleverna kunnat föras till ett nationellt program.

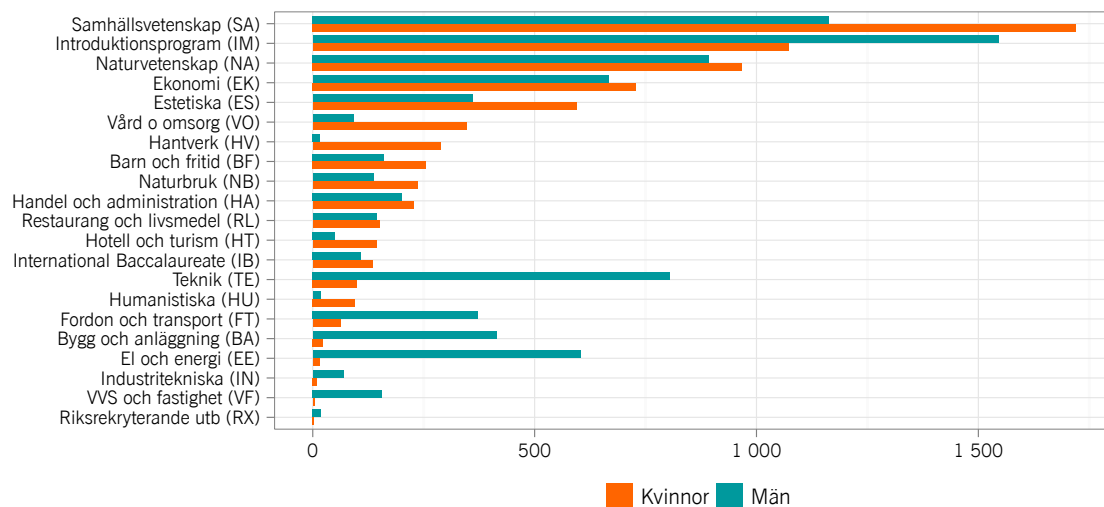
I prognosen antas att andelen som får gymnasial kompetens av de som påbörjat en gymnasieutbildning blir densamma som läsåret 2013/14, vilket är det första läsåret med avgångna från nya gymnasieskolan, GY11. Med gymnasial kompetens avses de elever som får ett avgångsbetyg i form av gymnasieexamen eller som avgår med studiebevis. Studiebevis utfärdas till de elever som inte uppfyller alla krav för gymnasieexamen. Som underlag i beräkningarna ingår även de elever som läsåret 2013/14 avgick med studiebevis om färre än 2 500 poäng, det vill säga färre poäng än motsvarande ett helt program.¹² Merparten av dem som avgått med studiebevis har motsvarande tre års studier.

Vårterminen 2014 var det cirka 11 800 elever i Skåne som fick ett avgångsbetyg i form av gymnasieexamen eller som avgick med studiebevis. Närmare 2 300 elever, eller 19 procent, avgick med studiebevis. Andelen med studiebevis var betydligt högre bland elever på yrkesprogram.

Av de elever som hösten 2011 påbörjade ett högskoleförberedande program var andelen som tagit examen eller avgått med studiebevis vårterminen 2014 omkring 85 procent. Högst var andelen på Ekonomiprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet, 91 respektive 88 procent. Bland de elever som hösten 2011 påbörjade ett yrkesprogram eller ett introduktionsprogram med samma yrkesinriktning var motsvarande andel 71 procent. Högst var andelen på El- och energiprogrammet, 79 procent, samt Naturbruksprogrammet, 77 procent. Lägst andel återfinns bland de elever som hösten 2011 påbörjade Fordons- och transportprogrammet eller det

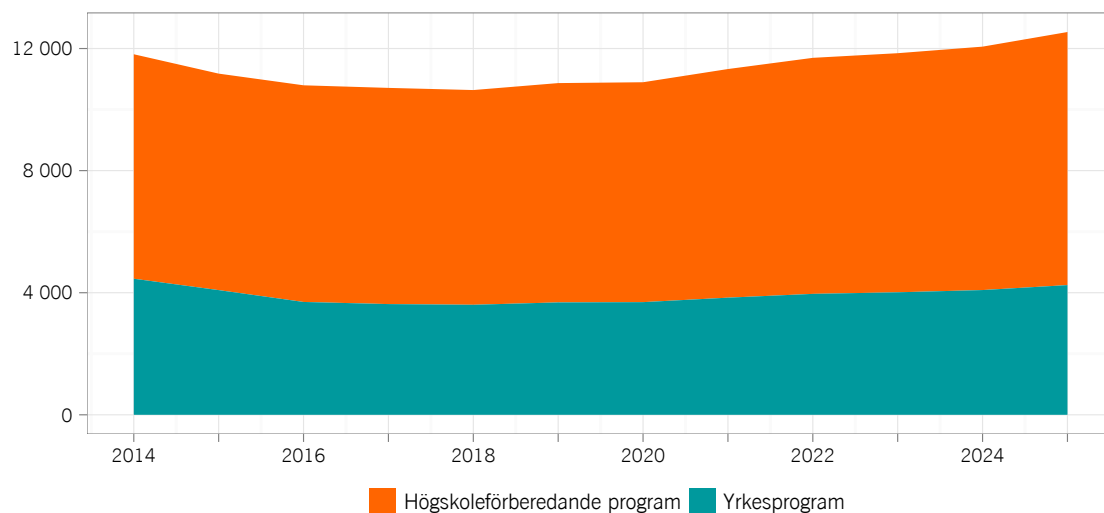
¹² I registret över befolkningens utbildning räknas man som utbildad på gymnasial nivå om man har tagit poäng motsvarande minst ett års studier. Antalet avgångna från gymnasieskolan omfattar därför även dessa elever.

FIGUR 4.1 Antal flickor och pojkar i årskurs 1 läsåret 2014/15 på respektive gymnasieprogram. Uppgifterna avser folkbokförda i Skåne vid läsårsnitt. Sorterad efter antal flickor

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 4.2 Antal avgångna från gymnasieskolans nationella program. År 2014 samt prognos för 2015–2025. Folkbokförda i Skåne

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 4.1 Andel elever i åk 1 per gymnasieprogram, efter läsår. Uppgifterna avser folkbokförda i Skåne vid läsårsnitt. Procent

Gymnasieprogram	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Ekonomi (EK)	6,9	7,8	8,7	9,2
Estetiska (ES)	6,6	6,6	6,3	6,3
Humanistiska (HU)	0,8	0,7	0,8	0,7
Naturvetenskap (NA)	12,0	11,9	12,8	12,3
Samhällsvetenskap (SA)	17,3	17,3	18,1	19,0
Teknik (TE)	5,8	6,2	6,5	6,0
International Baccalaurate (IB)	1,3	1,4	1,4	1,6
Barn- och fritid (BF)	2,7	2,6	2,8	2,7
Bygg- och anläggning (BA)	4,2	3,9	3,4	2,9
El- och energi (EE)	4,2	3,9	3,7	4,1
Fordons- och transport (FT)	2,8	3,0	3,2	2,9
Handels- och administration (HA)	2,9	2,7	2,9	2,8
Hantverk (HV)	3,4	2,8	2,5	2,0
Hotell- och turism (HT)	1,1	1,3	1,3	1,3
Industri tekniska (IN)	0,7	0,7	0,7	0,5
Naturbruk (NB)	2,5	2,5	2,5	2,5
Restaurang- och livsmedel (RL)	2,4	2,2	1,9	1,9
VVS- och fastighet (VF)	1,0	1,2	1,1	1,1
Vård- och omsorg (VO)	2,7	2,8	3,0	2,9
Riksrekryterande utbildningar (RX)	0,1	0,1	0,2	0,1
Introduktionsprogrammen (IM)	18,5	18,4	16,2	17,3
	100,0	100,0	100,0	100,0

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 4.2 Antal avgångna från gymnasieskolan per utbildningsgrupp. Folkbokförda i Skåne läsåret 2013/14 samt prognos för läsåren 2014/15–2024/25

Utbildningsgrupp	Lsåret 2013/14	Genomsnitt per läsår 2014/15-2024/25
Högskoleförberedande utbildning	7 300	7 400
Handels- och administrationsutbildning	440	390
Byggtutbildning	660	450
Data-, el- och energiteknisk utbildning	590	520
Fordonsutbildning	230	230
Industriutbildning	120	90
VVS-utbildning	130	140
Naturbruksutbildning	360	360
Barn- och fritidsutbildning	390	410
Vård- och omsorgsutbildning	370	390
Restaurang- och livsmedelsutbildning	330	250
Transportutbildning	200	200

Källa: Prognosinstitutet, SCB

Industritekniska programmet, 62 respektive 63 procent.

På sikt beräknas 66 procent av de som får gymnasial kompetens från gymnasieskolan komma från högskoleförberedande program och 34 procent från yrkesprogram. Under prognosperioden beräknas avgångarna från gymnasieskolan i Skåne vara som lägst år 2017–2018 och som högst år 2024–2025.

ANTAL AVGÅNGNA ELEVER PER UTBILDNINGSGRUPP

De gymnasiala utbildningsgrupper som redovisas i denna rapport har i möjligaste mån anpassats efter programstrukturen i den nya gymnasieskolan. Fordons- och transportprogrammet redovisas i två olika utbildningsgrupper där inriktningarna mot *karosseri och lackering, lastbil och mobila maskiner* samt *personbil* ingår i den utbildningsgrupp som benämns Fordonsutbildning. Inriktningarna mot *godshantering* samt *transport* hör hemma inom utbildningsgruppen Transportutbildning. Även för andra gymnasieprogram finns viss överlappning mellan utbildningsgrupperna beroende på de inriktningar som ges inom respektive program. VVS- och fastighetsprogrammets inriktning mot *fastighet* redovisas i utbildningsgruppen Byggtbildade medan övriga inriktningar inom programmet redovisas inom VVS-utbildning. I gruppen VVS-utbildning redovisas även de som läser inriktningen *energiteknik* inom el- och energiprogrammet. Övriga inriktningar inom el- och energiprogrammet redovisas i utbildningsgruppen Data-, el-, och energiteknisk utbildning. Även inom industritekniska programmet finns viss koppling till gruppen VVS-utbildning i form av inriktningen *driftsäkerhet och underhåll* som redovisas där. Övriga inriktningar inom industritekniska programmet redovisas i gruppen Industriutbildning liksom några inriktningar på hantverksprogrammet, till exempel *finsnickeri* och inriktning mot låssmed.

I nedanstående tabell redovisas faktiskt antal avgångna från gymnasieskolan per utbildningsgrupp läsåret 2013/14 samt prognostiserad genomsnittlig examination under läsåren 2014/15–2024/25. Tabellen omfattar endast de utbildningsgrupper för vilka en prognos redovisas. Vissa gymnasieprogram är därför inte representerade i tabellen.

Jämfört med antalet avgångna läsåret 2013/14 är det framförallt färre byggtbildade som i genomsnitt under prognosperioden beräknas avgå från gymnasieskolan. Det återspeglar de senaste årens sjunkande antal nybörjare

på byggtutbildningen. Även avgångna med restaurang- och livsmedelsutbildning, industriutbildning, handels- och administrationsutbildning och data-, el- och energiteknisk utbildning beräknas bli färre i genomsnitt per år under prognosperioden jämfört med läsåret 2013/14.

Generellt varierar antalet avgångna under prognosperioden med storleken på elevkullarna och störst antal avgångna väntas i slutet av prognosperioden.

ANTAL AVGÅNGNA FRÅN KOMVUX

Kommunal vuxenutbildning, komvux, erbjuds till vuxna som saknar kunskaper motsvarande grundskolan eller gymnasieskolan. Över åren har antalet elever varierat kraftigt, mycket som en följd av olika statliga satsningar på vuxenutbildningen. Enligt uppgifter från Skolverket studerade år 2014 omkring 27 400 elever i komvux i Skåne, vilket är en ökning med cirka 3 200 elever sedan 2012.

Även personer som ”examineras” från komvux räknas in i prognosen. Studier i komvux tas dock endast med i beräkningarna om de medför en höjning av utbildningsnivån eller förändrad utbildningsinriktning inom samma nivå för den studerande. För att räknas som ett utbildningslyft krävs att man läser in gymnasiekurser som motsvarar ett års studier i gymnasieskolan.

För gruppen Vård- och omsorgsutbildning väntas tillskottet från komvux överstiga tillskottet från gymnasieskolan under prognosperioden. Givet de senaste årens utbildningsmönster i Skåne beräknas ett årligt tillskott på 560 personer med motsvarande utbildning från komvux, jämfört med i genomsnitt 390 personer från Vård- och omsorgsprogrammet inom gymnasieskolan. Även för andra utbildningsgrupper är tillskottet från komvux betydande i relation till antalet avgångna från gymnasieskolan. Detta gäller till exempel gruppen Handels- och administrationsutbildning som beräknas få ett årligt tillskott på cirka 170 personer från komvux, mot i genomsnitt cirka 390 från gymnasieskolan. På samma sätt beräknas ett årligt tillskott på cirka 110 personer från komvux till gruppen Restaurang- och livsmedelsutbildning, mot i genomsnitt cirka 250 från gymnasieskolan, se tabell 4.3.

FORTSATTA STUDIER

Fortsatta studier är vanligast bland elever från de studieförberedande programmen. Av de i Skåne som våren 2010 gick ut från Naturvetenskapsprogrammet med

TABELL 4.3 Antal "examinerade" elever från komvux per utbildningsgrupp. Prognos för läsåren 2014/15–2024/25. Folkbokförda i Skåne

Utbildningsgrupp	Genomsnitt per läsår 2014/15-2024/25
Högskoleförberedande utbildning	310
Handels- och administrationsutbildning	170
Byggtutbildning	90
Data-, el- och energiteknisk utbildning	30
Fordonsutbildning	30
Industriutbildning	30
Naturbruksutbildning	10
Barn- och fritidsutbildning	70
Vård- och omsorgsutbildning	560
Restaurang- och livsmedelsutbildning	110
Transportutbildning	40

Källa: Prognosinstitutet, SCB

slutbetyg och med grundläggande högskolebehörighet var 81 procent studerande tre år senare¹³. Bland de som gick ut från Samhällsvetenskapsprogrammet var motsvarande andel 63 procent. Även avgångna från de yrkesförberedande programmen Barn- och fritidsprogrammet samt Omvårdnadsprogrammet studerade i relativt stor omfattning tre år efter sina avslutade gymnasiestudier, 41 respektive 35 procent.

Observera att detta avser avgångna från den gymnasieskola som föregick nuvarande gymnasieskola. Jämfört med den gamla gymnasieskolan ger yrkesprogrammen idag inte behörighet till högskolan, men elever på yrkesprogram har rätt att läsa kompletterande kurser för att få högskolebehörighet.

¹³ Med studerande avses personer som erhållit någon form av studieersättning under aktuellt år.

5. Högskolan

I detta kapitel görs först en kort beskrivning av de lärosäten som finns i Skåne. Därefter redovisas söktrycket till olika utbildningar, antalet nybörjare under senare år på olika yrkesexamensprogram och könsskillnader i valet av utbildning. Kapitlet avslutas med en redovisning av framtida examination inom olika högskoleutbildningar och de högskoleutbildades rörlighet till och från regionen.

HÖGSKOLANS EXPANSION

Den svenska högskolan har under de senaste decennierna expanderat kraftigt och denna utveckling kan ses även i Skåne. Läsåret 2014/15 hade antalet högskolenybörjare på lärosätena i Skåne ökat med cirka 65 procent sedan läsåret 1993/94. Ökningen var närmare 90 procent fram till 2009/10 och därefter har det således skett en minskning av antalet högskolenybörjare.

I examensstatistiken syns ännu inte de senaste årens nedgång i antalet nybörjare och i Skåne ökade antalet personer som tog sin första examen med drygt 80 procent mellan läsåren 2000/01 och 2013/14.

LÄROSÄTEN INOM REGIONEN

I Skåne finns fyra lärosäten för högskoleutbildning: Lunds universitet, Malmö högskola, Högskolan Kristianstad och Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp. Lsåret 2013/14 var antalet studenter, omräknat till helårsstudenter, cirka 46 000 på de fyra lärosätena sammantaget.

LUNDS UNIVERSITET

Lunds universitet grundades 1666 och är idag Sveriges näst äldsta lärosäte efter Uppsala universitet. Från början fanns fyra fakulteter: teologisk, juridisk, medicinsk och filosofisk. 1969 integrerades Tekniska högskolan i Lund, LTH, med universitetet. Senare har också bland annat Socialhögskolan, de konstnärliga högskolorna och Ekonomihögskolan tillkommit. Vid bildandet av Malmö högskola 1998 överfördes en del av Lunds universitets utbildningar i Malmö dit, främst lärarutbildningen och tandvårdsutbildningen. Däremot tillhör de konstnärliga och medicinska utbildningarna i Malmö

fortfarande Lunds universitet. År 2000 etablerades campus Helsingborg som en del av Lunds universitet. En stor del av den medicinska utbildningen och forskningen bedrivs i samarbete med Skånes universitetssjukhus som finns både i Lund och i Malmö.

Lsåret 2013/14 hade universitetet cirka 27 700 helårsstudenter på grundnivå och avancerad nivå. Samma läsår tog drygt 4 900 personer sin första examen, en ökning av antalet förstagssexaminerade med cirka 80 procent sedan läsåret 2000/01.

HÖGSKOLAN KRISTIANSTAD

Som en del av högskolereformen 1977 inrättades ett antal nya högskolor i Sverige, en av dessa var Högskolan Kristianstad. Innan hade här bedrivits högre utbildning i form av förskole- och lärarutbildning. Efter en omorganisation år 2008 har högskolan idag två sektioner för utbildningsverksamhet: Sektionen för hälsa och samhälle och Sektionen för lärande och miljö.

Lsåret 2013/14 hade högskolan närmare 5 000 helårsstudenter. Samma läsår tog drygt 950 personer sin första examen, en ökning av antalet förstagssexaminerade med cirka 60 procent sedan läsåret 2000/01.

MALMÖ HÖGSKOLA

Malmö högskola bildades 1998. Basen utgjordes av högskoleutbildningar som redan tidigare fanns i Malmö och som tillhört Lunds universitet eller Malmö kommun, bland annat tandläkar-, lärar- och sjuksköterskeutbildningar. Tandläkarhögskolan i Malmö grundades 1948 som en självständig högskola. Vårdhögskolan i Malmö tillhörde fram till Malmö högskolas bildande Malmö kommun. Lärarhögskolan i Malmö bildades 1960 och tillhörde under en period Lunds universitet. Det finns dock fortfarande vissa utbildningar som är lokaliserade till Malmö men som ges av Lunds universitet.

Lsåret 2013/14 hade högskolan drygt 12 300 helårsstudenter. Samma läsår tog drygt 2 100 personer sin första examen, en ökning av antalet förstagssexaminerade med cirka 105 procent sedan läsåret 2000/01.

SVERIGES LANTBRUKSUNIVERSITET I ALNARP

Sveriges Lantbruksuniversitet i Alnarp har sin verksamhet koncentrerad kring landskapsarkitektur, trädgård, växtproduktion och sydsvenskt jord- och skogsbruk. Här finns cirka 900 studenter som utbildar sig till bland annat hortonomer, landskapsarkitekter, landskapsingenjörer, trädgårdsingenjörer och lantmästare.

UTBILDNINGAR SOM GES PÅ LÄROSÄTEN INOM REGIONEN

Av de högskoleutbildningar som redovisas i denna rapport är det endast utbildningar mot agronom-, veterinär-, apotekar- och receptarieexamen som inte bedrivs på någon av regionens högskolor¹⁴.

ANTAL SÖKANDE

Vad avser antal sökande till olika yrkesexamensprogram har antalet ökat mellan läsåren 2000/01 och 2014/15 på samtliga utbildningar¹⁵ undantaget högskoleingenjörsutbildningen. Specialistsjuksköterskeutbildningarna startade först 2001/02 och har idag fler sökande än under det första läsåret.

SÖKANDEKVOT

Som en bedömning av intresset för olika utbildningar beräknas en sökandekvot genom att antalet behöriga förstahandssökande divideras med antalet antagna till utbildningen. En förändrad sökandekvot behöver dock inte innebära ett förändrat intresse, då det kan vara antalet antagna som förändrats. Om antalet antagna förändras i samma utsträckning som intresset kan å andra sidan sökandekvoten vara densamma trots ett förändrat intresse.

Till höstterminen 2015 hade utbildningen till psykolog ett söktryck motsvarande 19 förstahandssökande per antagen. Även utbildningarna till fysioterapeut, jurist och läkare hade ett mycket högt söktryck i Skåne.

Jämförs söktrycket idag med hur det sett ut under åren sedan den nya utbildnings- och examenstrukturen infördes i Sverige 2007 finner vi att det har varit ett högre söktryck under det senaste året/de senaste åren till utbildningarna mot arbetsterapeut, jurist, civilekonom,

civilingenjör, grund- och ämneslärare. Detsamma gäller för utbildningarna mot kandidatexamen. För flertalet av dessa utbildningar är det ett ökat antal sökande som höjt söktrycket. För civilekonomutbildningen är det däremot ett minskat antal utbildningsplatser som höjt söktrycket.

Söktrycket till barnmorskeutbildningen och till specialistsjuksköterskeutbildningen har minskat. I det första fallet på grund av ett ökat antal antagna och i det andra fallet på grund av ett minskat antal sökande. På högskoleingenjörsutbildningen har intresset ökat sedan bottenåret 2005/06. Söktrycket ligger dock på ungefär samma nivå då antalet antagna utökats i ungefär samma takt som antalet sökande, se figur 5.1.

Den största skillnaden i söktryck mellan lärosätena finns på tandhygienistutbildningen, där det är ett betydligt större söktryck till Malmö högskola än till Högskolan Kristianstad.

EXAMINATION EFTER FOLKBOKFÖRING

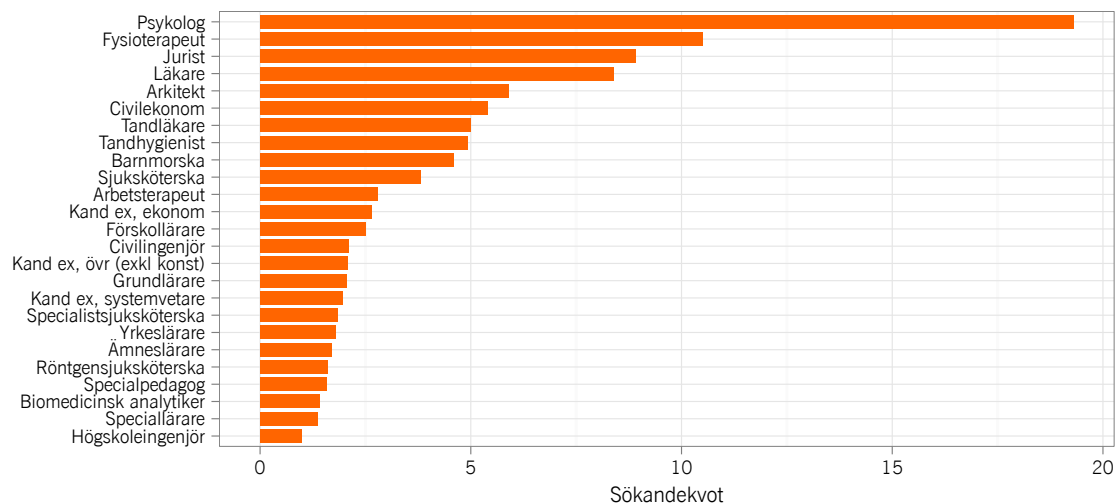
Högskoleutbildningen har idag en stor regional spridning men är inte primärt inriktad mot den regionala kompetensförsörjningen. Då det finns en stor rörlighet av kompetens över landet måste hänsyn tas till den in- och utflyttning som sker mellan olika regioner för att kunna beräkna framtida tillgång på utbildade med olika kompetens. Detta innebär att antalet nybörjare och antalet examinerade måste beräknas efter var en person är folkbokförd och inte vid vilket lärosäte han/hon studerar, vilket i sin tur kan leda till att det finns nybörjare och examinerade i en region trots att utbildningen inte ges på lärosätena inom den aktuella regionen.

Det är vanligt att studera i en annan region än där man är folkbokförd. Av de som läsåret 2014/15 var nybörjare på ett yrkesexamensprogram och som var folkbokförda i Skåne började cirka 20 procent på lärosäten utanför Skåne. Omvänt var drygt 15 procent av programnybörjarna på lärosätena i Skåne inte folkbokförda i regionen.

¹⁴ Med "inte bedrivs" avses här: saknar programnybörjare läsåret 2014/15 (yrkesexamensutbildningar) alternativt saknar högskolenybörjare läsåret 2013/14 (generella utbildningar).

¹⁵ Avser för denna rapport relevanta utbildningar mot arkitekt-, barnmorske-, civilingenjör-, fysioterapeut-/sjukgymnast-, jurist-, läkar-, psykolog-, biomedicinsk analytiker-, högskoleingenjör-, sjuksköterske-, specialistsjuksköterske-, specialpedagog-/speciallärare-, tandhygienist- och tandläkarexamen samt sammantaget motsvarande äldre lärarexamen.

FIGUR 5.1. Antal behöriga förstahandssökande per antagen (sökandekvot) för ett urval av yrkesprogram och för kandidatexamen (grupperad). Uppgifterna avser Skånes lärosäten höstterminen 2015

Not: Hälften av utbildningarna finns på flera lärosäten i regionen och för dessa har ett genomsnitt avseende sökandekvoten beräknats. Det gäller utbildningar till biomedicinsk analytiker, förskollärare, grundskollärare, högskoleingenjör, sjuksköterska, specialistsjuksköterska, speciallärare, specialpedagog, tandhygienist, ämneslärare samt kandidatexamen, ekonom, kandidatexamen, systemvetare och kandidatexamen, övriga (exkl. konst).

Källa: Universitetskanslersämbetet

FRAMTIDA EXAMINATION

Vid beräkningarna av den framtida examinationen antas att antalet nybörjare på olika yrkesexamensprogram under hela prognosperioden blir lika stort som antalet nybörjare läsåret 2014/15. För generella examina antas att antalet högskolenybörjare på övriga utbildningsprogram och fristående kurser ligger på samma nivå som läsåret 2013/14. Syftet är att se vilka konsekvenserna blir för den framtida kompetensförsörjningen av ett i princip oförändrat utbildningssystem. Även examensfrekvenserna, hur många som tagit examen jämfört med antalet som påbörjade en utbildning ett visst antal år tidigare, ligger fast under prognosperioden.

ÖKAT ANTAL NYBÖRJARE PÅ FLERA YRKESEXAMENS-PROGRAM

På yrkesprogrammen mot läkar- och tandläkarexamen var antalet nybörjare läsåret 2014/15 som var folkbokförda i Skåne det högsta antalet någonsin. Även nybörjarna mot speciallärar-/specialpedagogexamen, tandhygienist- och biomedicinsk analytikerexamen är idag betydligt fler än de var för 8–10 år sedan. För flera andra utbildningar har antalet nybörjare legat kvar på ungefär samma nivå under de senaste 12 åren. Sedan den nya lärarutbildningen infördes läsåret 2011/12 har antalet nybörjare mot yrkeslärarexamen ökat för varje år och antalet nybörjare mot ämneslärarexamen ökat de två senaste åren, se tabell 5.1.

TABELL 5.1. Antal nybörjare på yrkesexamensprogram läsåren 2003/04–2014/15 för ett urval av yrkesprogram. Uppgifterna avser folkbokförda i Skåne vid läsårsnitt nybörjarläsåret.

	2003/04	2005/06	2007/08	2009/10	2011/12	2012/13	2013/14	2014/15
Arbets terapeutexamen	71	62	66	63	57	64	64	60
Arkitektexamen	54	48	50	72	59	49	61	54
Barnmorskeexamen	21	18	38	23	24	24	27	34
Biomed. analytikerexamen	70	44	47	87	95	101	109	104
Civilingenjörsexamen	999	973	958	1 031	1 034	1 006	1 009	968
Fysioterapeut-/Sjukgymnastexamen	94	80	92	97	84	81	98	92
Högskoleingenjörsexamen	519	335	339	440	434	500	515	512
Jurist-/Juris kandidatexamen	236	225	245	254	274	241	268	280
Läkarexamen	164	143	189	195	203	247	226	259
Psykologexamen	80	71	89	84	93	89	85	85
Sjuksköterskeexamen	612	553	626	596	628	651	606	617
Specialistsjuksköterskeexamen	241	203	255	267	305	276	261	290
Specialpedagog-/Speciallärarexamen	155	125	92	150	161	153	152	182
Tandhygienistexamen	23	18	47	42	41	54	55	57
Tandläkarexamen	37	56	60	50	57	70	70	78
Förskolläraryexamen					480	486	578	542
Grundlärarexamen (inr. fritidshem)					91	105	85	112
Grundlärarexamen (inr. försk.klass, åk1-6)					339	354	323	331
Yrkeslärarexamen					64	70	85	98
Ämneslärarexamen					607	578	672	763

Not: Högskoleingenjörsexamen omfattar här även brandingenjör-, sjöingenjör- och maskinteknikerexamen (utgör cirka 10 procent av nybörjarna). Läsåret 2011/12 infördes en ny lärarutbildning med olika typer av examen, åren innan dess gavs en utbildning med en gemensam examen.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

ANTALET HÖGSKOLENYBÖRJARE MOT GENERELL EXAMEN HAR MINSKAT

I beräkningarna av framtida tillgång på utbildade med olika typer av generell examen är det antalet högskolenybörjare¹⁶ inom olika ämnesområden/utbildningsinriktningar läsåret 2013/14 som läggs in i beräkningarna.

Till skillnad mot antalet nybörjare på flera yrkesexamensprogram har antalet högskolenybörjare mot generell examen minskat inom alla områden sedan toppåren 2009/10–2011/12. Två orsaker till det stora antalet högskolenybörjare under dessa år var en sämre arbetsmarknad och ovanligt stora årskullar i åldern 19–21 år. För att då möta den ökade efterfrågan från studenterna tillförde riksdagen extra medel till högskolorna för 2010 och 2011.

Minskningen har varit störst inom områdena ekonomi och teknik där antalet högskolenybörjare läsåret 2013/14 i det närmaste hade halverats sedan toppåren. Motsvarande var antalet nybörjare inom journalistik och medievetenskap närmare 45 procent lägre, inom informatik/data- och systemvetenskap samt inom bete-

endevetenskap cirka 30 procent lägre.

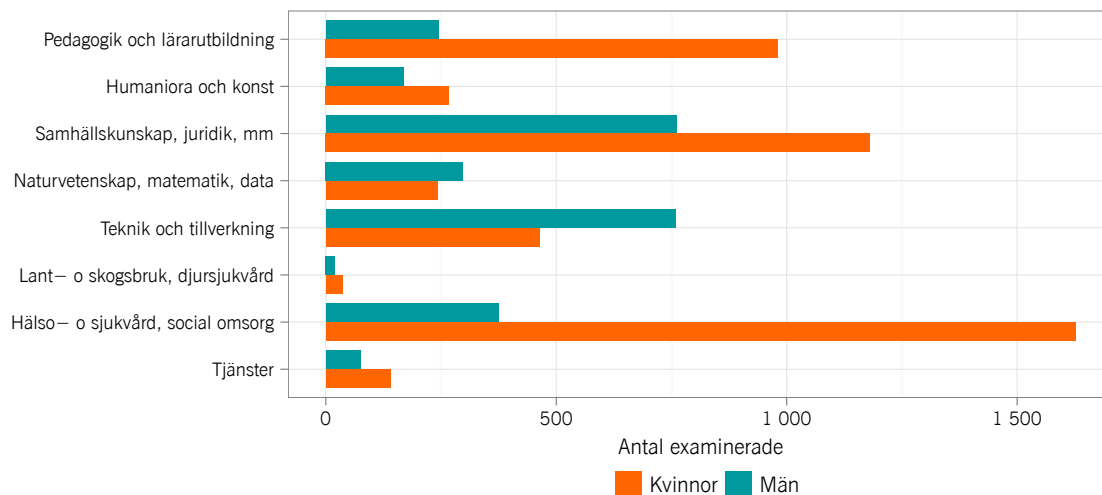
Även masternybörjarna har minskat inom flera områden sedan toppåret 2010/11. Antalet nybörjare på mastersprogrammen inom naturvetenskap var cirka 45 procent lägre 2013/14 och motsvarande inom de samhällsvetenskapliga ämnena var drygt 25 procent lägre.

TVÅ AV TRE SOM EXAMINERAS FRÅN HÖGSKOLAN ÄR KVINNOR

Två av tre som tog en högskoleexamen 2013/14 var kvinnor. Orsaken till den kraftiga övervikten av kvinnor bland de examinerade beror inte bara på att det är en större andel kvinnor bland nybörjarna utan också på att kvinnor i större utsträckning än män fullföljer sina studier och tar ut en examen.

Kvinnodominansen var störst inom *pedagogik och lärarutbildning* och *hälso- och sjukvård och social omsorg* där cirka 80 procent av de examinerade var kvinnor. Det finns också inriktningar med större andel män. Andelen män var störst inom *teknik och tillverkning* där drygt 60 procent av de examinerade var män, se figur 5.2.

FIGUR 5.2. Antal examinerade kvinnor och män läsåret 2013/14 fördelade efter inriktning. Folkbokförda i Skåne 31/12 2013.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

¹⁶ Med högskolenybörjare avses här studenter som är nybörjare på program utanför yrkesexamensprogrammen eller på fristående kurser. Till högskolenybörjarna inom ekonomi räknas dock även nybörjarna på civilekonomprogrammen.

Mellan 2013 och 2025 beräknas andelen kvinnor¹⁷ öka inom hälften av högskolegrupperna som redovisas i rapporten. I övriga grupper beräknas fördelningen mellan kvinnor och män vara oförändrad eller andel män öka.

Det är främst bland utbildade kemister, agronomer, samhällsvetare jurister, apotekare, arkitekter, civilingenjörer och utbildade inom medieproduktion som andelen kvinnor beräknas öka (med 6–13 procentenheter). Andelen män beräknas öka främst bland utbildade tandhygienister, arbetsterapeuter, röntgensjuksköterskor och fysioterapeuter (med 5–9 procentenheter).

FRAMTIDSBEDÖMNINGAR

IN- OCH UTFLYTTNING AV HÖGSKOLEUTBILDADE BERÄKNAS BALANSERA VARANDRA

Kompetensförsörjningen på regional nivå påverkas inte bara av den utbildning som sker inom regionen utan även av i vilken utsträckning kompetens flyttar eller pendlar in och ut ur regionen.

För att beräkna utvecklingen av den framtida tillgången på högskoleutbildade behövs även en bedömning av den framtida in- och utflyttningen. Utbildningsfördelningen bland de som flyttar till och från Skåne från och till övriga landet antas under prognosperioden vara densamma som den genomsnittliga fördelningen åren 2011–2013. Invandrarnas utbildningsfördelning antas vara densamma som den genomsnittliga fördelningen bland invandrare åren 2004–2013 och utvandrnas utbildningsfördelning som den genomsnittliga fördelningen bland utvandrare åren 2005–2014, se tabell 5.2.

Under prognosperioden 2015–2025 beräknas det examineras närmare 7 300 civilingenjörer i Skåne¹⁸. Andra grupper med en beräknad stor examination är grundutbildade sjuksköterskor (cirka 5 400 examinerade), förskollärare (cirka 4 600 examinerade) och ekonomer (cirka 4 500 examinerade).

Under prognosperioden beräknas totalt drygt 64 000 personer examineras från högskolan¹⁹. Under samma tid beräknas närmare 55 000 högskoleutbildade flytta in till Skåne. Antalsuppgifterna avser här redovisade högskoleutbildningar.

För 70 procent av utbildningarna beräknas tillskottet från den egna examinationen bli större än tillskottet från inflyttningen. Främst gäller det utbildade tandhy-

gienister, speciallärare/specialpedagoger, förskollärare, fritidspedagoger, biomedicinska analytiker, specialist-sjuksköterskor, röntgensjuksköterskor, barnmorskor, yrkeslärare och lärare för grundskolans tidigare år där antalet examinerade beräknas till mer än dubbelt så många som antalet som flyttar in med denna kompetens. Detta gäller även för utbildade inom data när examinationen från yrkeshögskolan läggs till.

För de resterande 30 procenten av utbildningarna beräknas således tillskottet från inflyttningen bli större än tillskottet från examinationen. För utbildade veterinärer, kemister, fysiker, konstnärer och ekonomer beräknas tillskottet från inflyttningen bli mer än dubbelt så stort som tillskottet från den egna examinationen. Men även för utbildade läkare beräknas ett större tillskott från inflyttning än från examination.

En del av dem som någon gång examinerats inom regionen eller som flyttat in med viss kompetens flyttar också ut ur regionen. I relation till utbildningsgruppernas storlek beräknas den största utflyttningen från Skåne ske av utbildade konstnärer, samhällsvetare, biologer, fysiker, tandläkare, läkare och inom medieproduktion.

Vägs examination, inflyttning och utflyttning samman (netto) finner vi att antalet högskoleutbildade i Skåne, inom här redovisade grupper, beräknas öka med drygt 66 000 under prognosperioden. Från detta skall sedan dras de som beräknas vidareutbilda sig och de som beräknas gå i pension.

Störst netto under prognosperioden i relation till utbildningarnas storlek i utgångsläget beräknas det bli för utbildade tandhygienister, samhällsvetare, humanister, personal- och beteendevetare, speciallärare/specialpedagoger, grundutbildade sjuksköterskor, yrkeslärare och psykologer.

UTPENDLING FRÅN SKÅNE

Förutom in- och utflyttning har även arbetspendling betydelse. För Skåne beräknas utpendlingen överstiga inpendlingen i stort sett samtliga högskolegrupper. För de högskoleutbildningar som redovisas för Skåne beräknas den antalsmässigt största negativa nettopendlingen ske bland utbildade ekonomer, civil-, högskoleingenjörer och läkare. Utbildningsfördelningen bland in- och utpendlare antas under prognosperioden vara densamma som fördelningen i genomsnitt åren 2011–2013.

¹⁷ Andel av dem i arbetskraften 16–74 år

¹⁸ Med examinerade i Skåne menas examinerade folkbokförda i Skåne vid läsårsmitt examensläsåret.

¹⁹ För att i beräkningarna räknas som examinerad ska man ha tagit en examen som inneburit att man höjt sin utbildningsnivå eller tagit en examen på samma nivå men med en annan inriktning än tidigare. Dessa förändringar ska samtidigt medföra att man byter utbildningsgrupp.

TABELL 5.2. Antal med aktuell utbildning i Skåne i åldern 20–64 år 2014 samt prognos för antal examinerade, antal in- och utflyttade och netto (examinerade + inflyttade - utflyttade) år 2015–2025 per utbildningsgrupp.

	Antal 2014	Examination	Inflyttning	Utflyttning	Netto
Agronom- och hortonomutbildning	930	170	230	-200	200
Apotekarutbildning	490	220	190	-200	200
Arbetssterapeututbildning	1 400	490	260	-330	420
Arkitektutbildning	900	370	310	-320	350
Barnmorskeutbildning	830	390	150	-190	350
Biologiutbildning	3 500	1 700	2 100	-2 400	1 500
Biomedicinsk analytikerutbildning	1 600	810	190	-250	750
Civilingenjörsutbildning	16 100	7 300	6 300	-7 100	6 400
Datautbildning	5 300	1 800	1 800	-1 600	2 000
Ekonomutbildning	16 700	4 500	9 800	-8 400	5 900
Fritidspedagogutbildning	2 200	860	190	-120	930
Fysikerutbildning	1 100	310	770	-690	390
Fysioterapeututbildning	1 900	740	520	-660	590
Förskollärarytutbildning	9 000	4 600	900	-660	4 900
Humanistisk utbildning	5 200	2 600	3 300	-2 600	3 400
Högskoleingenjörsutbildning	7 700	4 100	2 800	-3 100	3 800
Journalistik och mediev. utb	1 900	1 000	990	-1 100	970
Juristutbildning	4 300	2 300	1 400	-1 900	1 800
Kemistutbildning	1 600	170	930	-600	500
Konstnärlig utbildning	3 900	1 100	3 400	-2 700	1 800
Läkarutbildning	5 600	2 600	3 200	-3 400	2 400
Läraryt., grundsk. tidigare år	9 700	2 800	1 400	-1 200	3 000
Personal- och beteendevetarutb	3 400	2 300	1 300	-1 300	2 300
Psykologutbildning	1 200	750	640	-610	780
Receptarieutbildning	550	240	130	-70	290
Röntgensjuksköterskeutbildning	510	280	90	-100	280
Samhällsvetar- och förvaltn.utb	5 300	4 000	3 200	-3 500	3 700
Sjuksköterskeutbildning, grund	9 100	5 400	2 900	-2 600	5 700
Specialistsjuksköterskeutbildning	6 500	2 600	750	-730	2 600
Speciallärar- och specialped. utb	2 200	1 500	220	-200	1 500
Tandhygienistutbildning	460	520	70	-140	450
Tandläkarutbildning	1 300	660	640	-770	530
Utbildning inom medieproduktion	1 100	320	700	-740	280
Veterinärutbildning	440	30	260	-270	20
Yrkeslärarytutbildning	1 400	830	330	-250	910
Ämneslärarytutbildning	10 300	4 000	2 300	-1 900	4 400
	145 500	64 300	54 700	-52 700	66 300

Not: Masterexamen inom teknikområdet klassificeras här som civilingenjörsutbildning och kandidat- och magisterexamen inom teknikområdet som högskoleingenjörsutbildning. Utöver ovan angiven examination från högskolan beräknas cirka 2 000 personer med datautbildning och cirka 120 personer med utbildning inom medieproduktion examineras från yrkeshögskolan under prognosperioden.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

6. Yrkeshögskolan

Yrkeshögskoleutbildning (YH) kombinerar teoretiska studier och stark arbetslivsanknytning. Flest beviljade platser med avslut 2016–2021 i Skåne finns inom utbildningsområdena Ekonomi, administration och försäljning, Data/IT, Samhällsbyggnad och byggt teknik samt Teknik och tillverkning. Störst antal YH/KY-utbildade finns inom yrkena systemerare/programmerare, försäljare fackhandel och undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.

OM YRKESHÖGSKOLAN OCH HUR UTBUD OCH EFTERFRÅGAN BESKRIVS

Yrkeshögskoleutbildning (YH) är en eftergymnasial utbildningsform som kombinerar teoretiska studier och stark arbetslivsanknytning. Utbildningarna i yrkeshögskolan ska svara mot behoven av kvalificerad arbetskraft i arbetslivet eller medverka till att utveckla eller bevara kvalificerat yrkeskunnande inom smala yrkesområden, som är betydelsefulla för individen och samhället.²⁰

Myndigheten för yrkeshögskolan beslutar om vilka utbildningar som kan ingå i yrkeshögskolan och beviljar statsbidrag till utbildningsanordnarna. Syftet med detta kapitel är att förse aktörer på arbetsmarknaden med kunskap om utbud och efterfrågan på yrkeshögskoleutbildningar. Denna kunskap kan till exempel hjälpa kompetensplattformar och arbetslivets organisationer att se om och var det behövs yrkeshögskoleutbildningar för att möta arbetslivets behov av kompetens.

Eftersom yrkeshögskolan är behovsanpassad varierar innehåll och inriktning över tid. Nya utbildningar startar och gamla läggs ner allt eftersom arbetsmarknaden förändras. Detta medför att det är svårt att göra en prognos över hur många personer med examen från yrkeshögskolan som kommer att finnas inom olika utbildningsinriktningar i framtiden. I denna rapport

redovisas det beviljade utbildningsutbudet för yrkeshögskolan så som det såg ut när rapporten togs fram. Om utbudet ska öka krävs det att ansökningar som stöds av arbetslivet lämnas in till myndigheten vid den årliga ansökningsomgången.²¹

Utbildningsutbudet redovisas här i form av platser på utbildningsomgångar som avslutas under perioden 2016–2021, det vill säga antal personer som skulle komma ut på arbetsmarknaden om alla platser fylldes och om alla antagna tog examen. Platser med avslut 2016–2021 avser alla utbildningar som myndigheten fattat beslut om till och med januari 2016. Eftersom inte alla platser på utbildningarna nyttjas och inte alla antagna tar examen redovisas även uppgifter om andel outnyttjade utbildningsplatser och examensgrad.

Efterfrågan på examinerade från yrkeshögskolan kan inte prognostiseras på samma sätt som efterfrågan på utbildade/examinerade från andra utbildningsformer. Kvalificerad yrkesutbildning²²/yrkeshögskoleutbildning är en ny utbildningsform med få examinerade jämfört med till exempel gymnasieskolan och högskolan. Därför redovisas här istället andelen med examen från yrkeshögskolan i yrken och branscher samt hur denna andel har förändrats över tid. Att andelen har ökat tyder på att det finns en efterfrågan, framförallt om yrket eller branschen i övrigt har minskat i antal sysselsatta.²³

YRKESHÖGSKOLEUTBILDNINGAR I SKÅNE

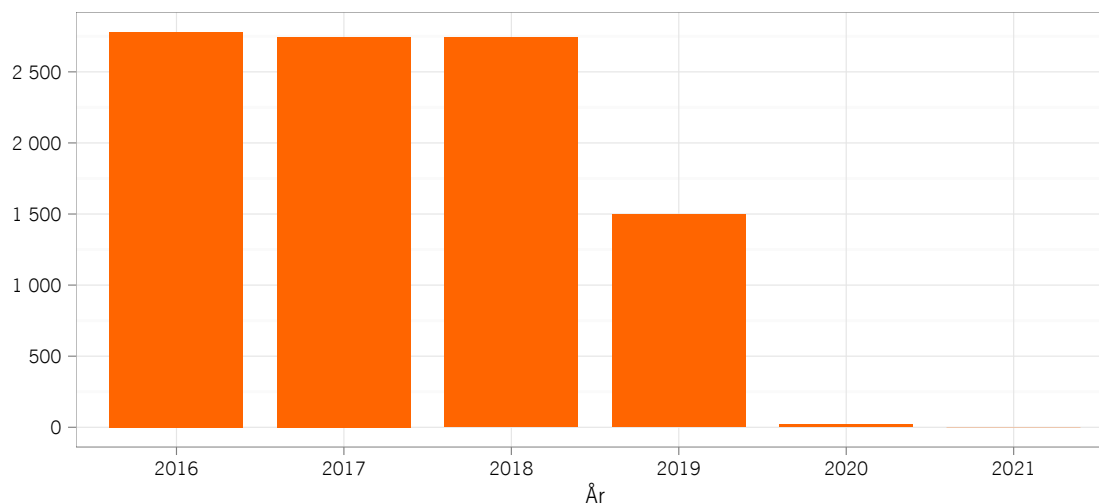
Utbudet av yrkeshögskoleutbildade i Skåne beror till viss del på vilka yrkeshögskoleutbildningar som bedrivs i Skåne och hur många utbildningsplatser dessa utbildningar har. Även examensgraden och därmed hur många som examineras från utbildningarna har betydelse. Nedan beskrivs utbildningsutbudet och antal examinerade i Skåne.

²⁰ Mer information om yrkeshögskoleutbildning finns på www.yrkeshogskolan.se och www.myh.se

²¹ Myndigheten för yrkeshögskolan publicerar varje vår det befintliga utbudet av utbildningsplatser inom yrkeshögskolan på www.myh.se.

²² Kvalificerade yrkesutbildningar (KY) kan sägas vara YH-utbildningarnas föregångare och har sedan år 2009 successivt fasats ut och ersatts av YH-utbildningar. De sista KY-utbildningarna avslutades år 2013.

²³ Myndigheten för yrkeshögskolan följer också årligen upp de examinerades sysselsättning året efter examen. Resultaten från undersökningen finns publicerade på www.myh.se.

FIGUR 6.1 Antal utbildningsplatser (YH) i Skåne med avslut år 2016–2021

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

UTBILDNINGAR OCH UTBILDNINGSPLATSER

Inom yrkeshögskolan i Skåne finns närmare 350 utbildningsomgångar med 9 800 utbildningsplatser med avslut under tidsperioden 2016–2021 beviljade.

Att utbudet inom yrkeshögskolan redovisas som utbildningsomgångar och platser istället för utbildningar beror på att en utbildning kan ha flera omgångar (starter) som påbörjas och avslutas vid olika tidpunkter. För varje utbildning beviljas maximalt två omgångar. Normalt påbörjas en omgång per kalenderår.

Antal platser med avslut sjunker för varje år under perioden 2016–2021. Det beror på att utbildningsstocken fylls på allt eftersom Myndigheten för yrkeshögskolan beviljar nya utbildningar. Alla beviljade utbildningsomgångar med avslut 2016 och framåt har ännu inte startat. Några av dessa utbildningsomgångar kan komma att ställas in, bland annat på grund av lågt söktryck. Avslutsåret kan också komma att justeras för en del utbildningsomgångar.

Liksom i riket totalt är *Ekonomi, administration och försäljning* det största utbildningsområdet i Skåne. Därefter följer *Data/IT, Samhällsbyggnad och byggt teknik* samt *Teknik och tillverkning*. Dessa fyra utbildningsområden står för sammanlagt 71 procent av utbildningsplatserna i Skåne med avslut under åren 2016–2021.

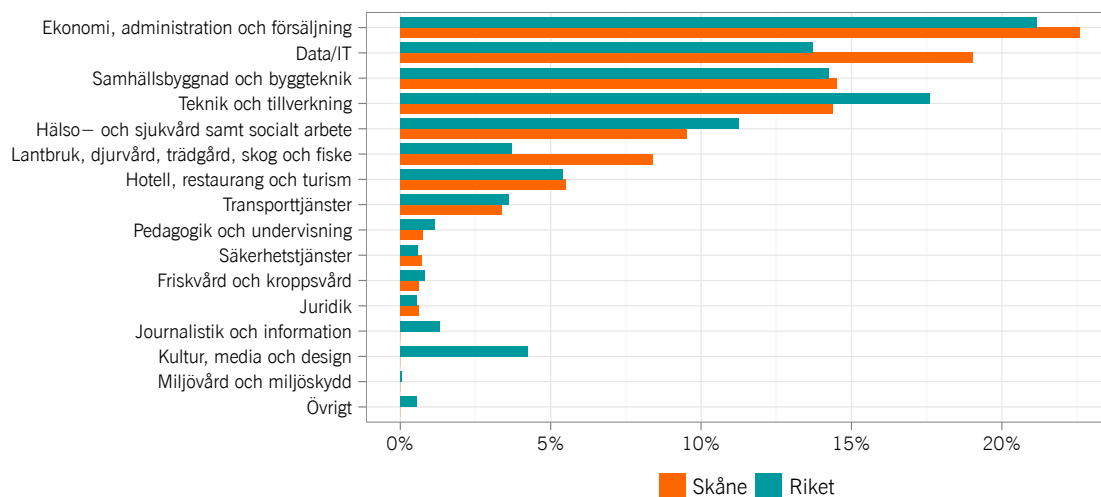
De största skillnaderna mot utbildningsutbudet i riket totalt är att Skåne har en större andel platser inom *Data/IT* samt *Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske* och en lägre andel platser inom *Teknik och tillverkning*. Skåne saknar också utbildningar inom *Kultur, media och design* vars platser utgör 4 procent av det totala utbudet av YH-utbildningar i Sverige. Det finns inte heller några utbildningar i Skåne inom *Journalistik och information* eller *Miljövård och miljöskydd*. Dessa utbildningsområden är emellertid mycket små även om man tittar på utbildningsutbudet totalt sett i Sverige.

Den utbildningsinriktning som har flest platser med avslut år 2016–2021 i Skåne är *Redovisningsekonom* med drygt 590 platser (se tabell 6.1). Därefter följer *Vårdadministratör* och *Produktionsledare/arbetsledare bygg* med drygt 420 utbildningsplatser vardera. Dessa utbildningsinriktningar hör även till de vanligaste inom yrkeshögskolan totalt sett (se tabell 6.2). Totalt sett är det emellertid *Vårdadministratör* som är den inriktning som har flest platser med avslut 2016–2021 medan *Redovisningsekonom* har näst flest platser.

OUTNYTTJADE PLATSER OCH EXAMENSGRAD

Alla utbildningsplatser bidrar inte till den framtida kompetensförsörjningen. Två faktorer som påverkar

FIGUR 6.2 Utbildningsplatser (YH) i Skåne som avslutas år 2016–2021, procentuell fördelning efter utbildningsområde

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

hur många som examineras och därmed kommer arbetsmarknaden till förfogande är hur stor andel av utbildningsplatserna som utnyttjas och hur stor andel av de studerande som fullföljer utbildningen och tar examen.

Av de drygt 10 300 utbildningsplatser som beviljades med avsedd start åren 2011–2014 i Skåne var det 9 procent som inte utnyttjades, antingen ställdes utbildningsomgången in eller så utnyttjades inte samtliga platser på utbildningsomgången. Andelen outnyttjade platser var något lägre i Skåne än i riket totalt, där 13 procent av platserna med avsedd start 2011–2014 inte utnyttjades.

Under år 2014 examinerades²⁴ 11 500 personer från en YH-utbildning. Närmare 1 700 av dessa examinerades från en YH-utbildning som bedrivits i Skåne. Det var

2 500 personer som påbörjat studier på någon av de YH-utbildningar som avslutades i Skåne under 2014, vilket gav en examensgrad på 68 procent år 2014. Examensgraden var något lägre än i riket totalt där motsvarande andel var 72 procent. Examensgraden i Skåne har legat på 67–68 procent under hela perioden 2011–2014²⁵ medan examensgraden totalt sett inom yrkeshögskolan har ökat något. Det finns emellertid en viss eftersläpning i uppgifterna varför antalet examine-rade och examensgraden för framförallt år 2014 kan komma att öka marginellt.

Det var totalt 10 300 personer som påbörjade någon av de YH/KY-utbildningar som avslutades i Skåne under åren 2011–2014. Av dessa var det drygt 6 900 personer som tog examen från utbildningen. Flest examinerade

²⁴ Inom yrkeshögskolan räknas examinerade som antalet som examinerats på de utbildningsomgångar som avslutats under ett kalenderår. Detta oavsett vilket år som personen tog sin examen. Det finns ingen statistik om hur många som fullföljt en yrkeshögskoleutbildning utan att ha tagit examen.

²⁵ För åren 2011–2013 avser examensgraden examinerade från både YH- och KY-utbildningar. KY-utbildningar har sedan år 2009 successivt fasats ut och ersatts av YH-utbildningar. De sista KY-utbildningarna avslutades år 2013.

TABELL 6.1 De tio utbildningsinriktningar (YH) i Skåne med flest platser med avslut år 2016–2021.

Utbildningsinriktning	Utbildningsområde	Antal platser med avslut 2016-2021
Utbildningar till/inom		
Redovisningsekonom	Ekonomi, administration och försäljning	592
Vårdadministratör	Ekonomi, administration och försäljning	423
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	Samhällsbyggnad och byggt teknik	422
Systemhantering och programmering	Data/IT	386
Nätverkstekniker, mjukvara	Data/IT	259
Databasutvecklare	Data/IT	250
Hovslagare	Lantbruk, djurvård, trädgård, skog och fiske	245
Automationstekniker	Teknik och tillverkning	236
E-handel	Ekonomi, administration och försäljning	210
Kart- och mättekniker	Samhällsbyggnad och byggt teknik	210

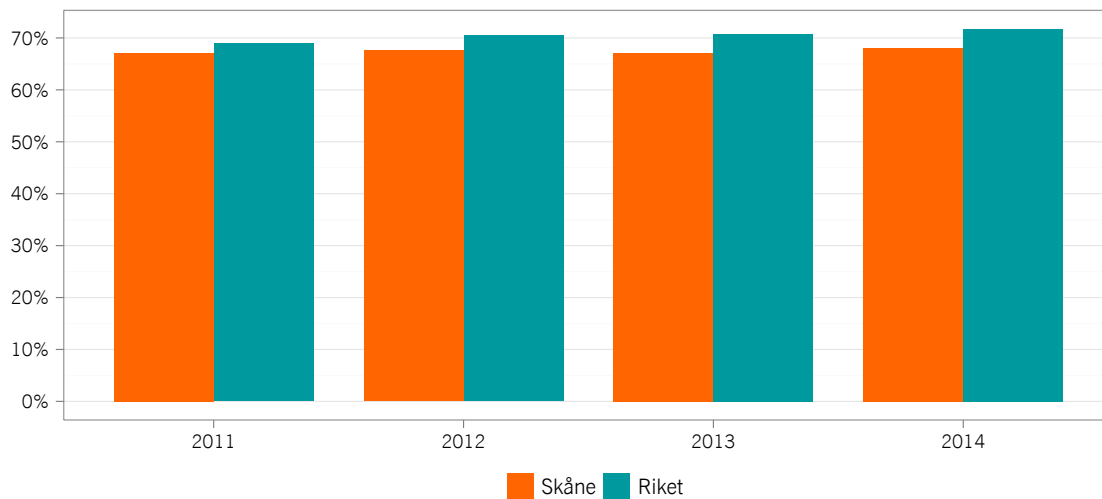
Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

TABELL 6.2 De tio utbildningsinriktningar (YH) i riket med flest platser med avslut år 2016–2021.

Utbildningsinriktning	Utbildningsområde	Antal platser med avslut 2016-2021
Utbildningar till/inom		
Vårdadministratör	Ekonomi, administration och försäljning	3 299
Redovisningsekonom	Ekonomi, administration och försäljning	2 791
Systemhantering och programmering	Data/IT	2 512
Tandsköterska	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	2 134
Företagsförsäljning	Ekonomi, administration och försäljning	1 911
Produktionsledare/arbetsledare, bygg	Samhällsbyggnad och byggt teknik	1 714
Löneadministratör	Ekonomi, administration och försäljning	1 553
Webbutvecklare	Data/IT	1 364
Automationstekniker	Teknik och tillverkning	1 114
Vidareutbildningar för undersköterskor – äldreomsorg	Hälso- och sjukvård samt socialt arbete	1 106

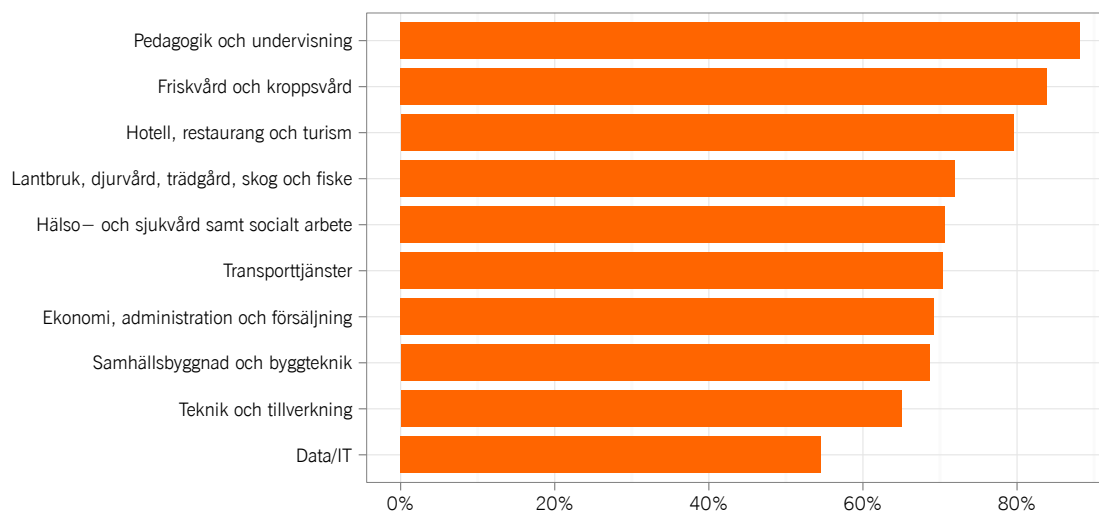
Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

FIGUR 6.3 Examensgrad för YH/KY-utbildningar i Skåne år 2011–2014. Procent

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

FIGUR 6.4 Examensgrad (procent) från YH/KY-utbildningar i Skåne år 2011–2014 efter utbildningsområde.

Not: I figuren visas enbart utbildningsområden med minst 100 studerande som påbörjat utbildning.

Källa: Myndigheten för yrkeshögskolan

under åren 2011–2014 hade utbildningsområdet *Ekonomi, administration och försäljning* med närmare 2 100 examinerade, vilket utgjorde 30 procent av alla examinerade i Skåne. Även utbildningsområdena *Data/IT, Teknik och tillverkning, Samhällsbyggnad och byggteknik* samt *Hälso- och sjukvård samt socialt arbete* hade relativt många examinerade under perioden. Av utbildningsområden med minst 100 studerande som påbörjat utbildningen var det *Pedagogik och undervisning* samt *Friskvård och kroppsbehandling* som hade högst examensgrad för perioden 2011–2014 i Skåne, 88 procent respektive 84 procent. Båda dessa utbildningsområden var emellertid relativt små. Liksom i riket totalt var examensgraden i Skåne lägst inom *Data/IT*, 55 procent. Examensgraden för *Data/IT* i riket var emellertid något högre, 58 procent.

SYSSELSÄTTNING EFTER YRKESHÖGSKOLE-UTBILDNING

År 2013 fanns det 560 500 förvärvsarbetande med arbetsplats i Skåne, varav 89 procent var anställda och 11 procent företagare. Av de förvärvsarbetande med arbetsplats i Skåne var det 10 400 personer, motsvarande 1,9 procent, som hade en YH- eller KY-utbildning som högsta utbildning (denna grupp benämns fortsättningsvis YH/KY-utbildade).²⁶ Andelen YH/KY-utbildade var något högre i Skåne än totalt i riket, där 1,7 procent av de förvärvsarbetande var YH/KY-utbildade. Liksom i riket totalt har andelen YH/KY-utbildade i Skåne ökat över tid. År 2010 var det 1,3 procent av de förvärvsarbetande med arbetsplats i Skåne som hade en YH/KY-utbildning som högsta utbildning. Det var en något lägre andel av de YH/KY-utbildade som var företagare jämfört med samtliga förvärvsarbetande i Skåne. Av de YH/KY-utbildade var 94 procent anställda och 6 procent företagare.

YRKESGRUPPER

De yrken i Skåne som år 2013 hade flest YH/KY-utbildade var *systemerare och programmerare, försäljare fackhandel* samt *undersköterskor, sjukvårdsbiträden med flera*. De hade vardera över 440 förvärvsarbetande med YH/KY-utbildning. Även om antalet förvärvsarbetande med YH/KY-utbildning var störst för dessa tre

yrkesgrupper var dock andelen av yrkesgruppen som hade YH/KY-utbildning relativt liten. I yrkesgruppen systemerare och programmerare hade 4,5 procent en YH/KY-utbildning. Motsvarande andelar var 3,0 procent bland försäljare fackhandel och 1,9 procent bland undersköterskor, sjukvårdsbiträden med flera.

För att få en bild av vilka utbildningsinriktningar som är vanligast bland de tre yrkesgrupper i Skåne med flest YH/KY-utbildade studeras de YH/KY-examinerade 2006–2012 med YH/KY-utbildning som högsta utbildning. Av de som år 2013 arbetade inom yrkesgruppen *systemerare och programmerare* i Skåne var det vanligast att ha läst en YH/KY-utbildning med inriktning mot systemvetenskap och programvaruteknik. Även utbildningar inom datoranvändning och andra typer av datautbildningar var vanliga bland denna yrkesgrupp. Inom yrkesgruppen *försäljare, fackhandel* var YH/KY-utbildningar med inriktning mot Inköp, försäljning och distribution, Ledarskap, organisation och styrning, Marknadsföring samt Turism, resor och fritid vanligast. För yrkesgruppen *undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.* var omvårdnadsutbildningar inriktade mot äldreomsorg vanligast bland de KY/YH-utbildade men även omvårdnadsutbildningar inriktade mot sjukvård var relativt vanliga.

Liksom i riket totalt var *lokförare* den yrkesgrupp i Skåne som år 2013 hade högst andel YH/KY-utbildade. De drygt 200 YH/KY-utbildade utgjorde 33,1 procent av yrkesgruppen. För ytterligare fyra yrkesgrupper²⁷ utgjorde de YH/KY-utbildade mer än 10 procent av de förvärvsarbetande. Det var för yrkesgrupperna *kartingenjör med flera* (13,1 procent), *reseproducenter* (10,9 procent), *resebyrå- och turistbyråtjänstemän* (10,5 procent) samt *elingenjörer och eltekniker* (10,1 procent). Främst *reseproducenter* men även *kartingenjörer med flera* är emellertid små yrkesgrupper med totalt 110 respektive 240 förvärvsarbetande med arbetsplats i Skåne år 2013.

Bland de större yrkesgrupperna i Skåne för YH/KY-utbildade (minst 50 förvärvsarbetande 2013 med YH/KY-utbildning) var *kontorssekreterare, läkarsekreterare med flera* den där andelen YH/KY-utbildade ökat mest mellan 2010 och 2013 (se tabell 6.4). För denna yrkesgrupp ökade andelen med YH/KY-utbild-

²⁶ Det kan vara fler än dessa 10 400 sysselsatta som hade en YH/KY-utbildning men det är bara de med YH/KY-utbildning som högsta utbildning som omfattas av analysen och som avses när begreppet YH/KY-utbildade används.

²⁷ Jämförelsen av andelen med YH/KY-utbildning är exklusive de yrkesgrupper som bestod av färre än 100 förvärvsarbetande totalt sett.

TABELL 6.3 De 20 vanligaste yrkena för förvärvsarbetande YH/KY-utbildade med arbetsplats i Skåne. År 2013

Yrkesgrupp	Förvärvsarbetande totalt		varav YH/KY-utbildning
	Antal	Antal	Andel (procent)
Systemerare och programmerare	10 006	452	4,5
Försäljare, fackhandel	14 496	442	3,0
Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.	23 564	441	1,9
Företagssäljare	13 158	421	3,2
Övrig kontorspersonal	11 657	379	3,3
Kontorssekreterare, läkarsekreterare m.fl.	3 929	374	9,5
Datatekniker	4 139	365	8,8
Skötare och vårdare	8 483	326	3,8
Bokförings- och redovisningsassistenter	6 478	258	4,0
Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	18 690	249	1,3
Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker	3 335	207	6,2
Lokförare	619	205	33,1
Redovisningsekonomer m.fl.	3 224	168	5,2
Övriga ingenjörer och tekniker	3 747	165	4,4
Administrativa assistenter	6 080	147	2,4
Receptionister m.fl.	2 987	142	4,8
Elingenjörer och eltekniker	1 278	129	10,1
Tandsköterskor	1 363	121	8,9
Barnskötare m.fl.	12 878	116	0,9
Försäljare, dagligvaror	9 085	115	1,3

Not: Uppgift om yrke saknas för 6,4 procent av de förvärvsarbetande 2013 med arbetsplats i Skåne och för 3,4 procent av de förvärvsarbetande med YH/KY-utbildning och arbetsplats i Skåne.

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

TABELL 6.4 De 10 yrken för förvärvsarbete med arbetsplats i Skåne där andelen YH/KY-utbildade ökat mest 2010–2013 (Avser yrkesgrupper med minst 50 YH/KY-utbildade 2013.)

Yrkesgrupp	Andel förvärvsarbete med YH/KY-utbildning (procent)		Förändring 2010–2013 i procentenheter
	2010	2013	
Kontorssekreterare, läkarsekreterare m.fl	5,3	9,5	4,2
Tandsköterskor	5,8	8,9	3,1
Tele- och elektronikreparatörer m.fl	1,7	4,6	2,9
Elingenjörer och eltekniker	7,2	10,1	2,9
Redovisningsekonomer m.fl	2,4	5,2	2,8
Resebyrå- och turistbyråtjänstemän	8,0	10,5	2,5
Civilingenjörer m.fl., bygg och anläggning	2,1	4,6	2,5
Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker	3,8	6,2	2,4
Övriga ingenjörer och tekniker	2,4	4,4	2,1
Lokförare	31,1	33,1	2,0

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

ning med 4,2 procentenheter mellan dessa år. Därefter följer yrkesgrupperna *tandsköterskor*, *tele- och elektronikreparatörer med flera* samt *elingenjörer och eltekniker* där andelen YH/KY-utbildade ökade med runt 3 procentenheter. För samtliga nämnda fyra yrkesgrupper har antalet förvärvsarbete totalt sett minskat i yrkesgruppen medan antalet förvärvsarbete med YH/KY-utbildning har ökat. Detta har lett till den ökade andelen med YH/KY-utbildning.

Tandsköterskor och vårdadministratörer (den senare ingår i yrkesgruppen *kontorssekreterare, läkarsekreterare*) är båda yrken som numera utbildas i princip enbart inom yrkeshögskolan. Detsamma gäller för lokförare, som även var den yrkesgrupp i Skåne som år 2013 hade högst andel YH/KY-utbildade.

NÄRINGSGRENAR

Den näringsgren som 2013 sysselsatte flest med arbetsplats i Skåne var *vård och omsorg; sociala tjänster* och därefter följde *handel och företagstjänster*.²⁸ Bland YH/KY-utbildade var företagstjänster den näringsgren som sysselsatte flest med arbetsplats i Skåne tätt följd av *handel* samt *vård och omsorg; sociala tjänster*.

Av näringsgrenarna är *information och kommunikation* den där andelen med YH/KY-utbildning har ökat mest mellan 2010 och 2013 i Skåne (se tabell 6.6), från 2,9 procent av de förvärvsarbete år 2010 till 4,7 procent år 2013. En stor del av de förvärvsarbete inom denna näringsgren arbetar som systemerare och programmerare, vilket tidigare konstaterats vara det yrke i Skåne med störst antal YH/KY-utbildade 2013. Även för näringsgrenarna *fastighetsverksamhet* och företag inom *energi och miljö* har andelen med YH/

²⁸ Observera att näringsindelningen i detta kapitel skiljer sig mot övriga delar av rapporten. Se bilaga 4.

TABELL 6.5 Antal förvärvsarbetande med arbetsplats i Skåne, totalt och med YH/KY-utbildning, efter näringsgren. År 2013

Näringsgren	Förvärvs-	YH/KY-utbildning	varav
	arbetande totalt	Antal	Andel (procent)
Jordbruk, skogsbruk och fiske	12 660	133	1,1
Tillverknings- och utvinningsindustri	59 615	998	1,7
Företag inom energi och miljö	5 426	130	2,4
Byggindustri	39 512	738	1,9
Handel	78 469	1 642	2,1
Transport och magasinering	28 304	573	2,0
Hotell och restauranger	17 749	274	1,5
Information och kommunikation	18 192	846	4,7
Finans- och försäkringsverksamhet	7 819	156	2,0
Fastighetsverksamhet	9 644	230	2,4
Företagstjänster	65 988	1 791	2,7
Civila myndigheter och försvaret	28 226	427	1,5
Utbildningsväsendet	63 805	413	0,6
Vård och omsorg; sociala tjänster	92 544	1 634	1,8
Personliga och kulturella tjänster m.m.	24 999	389	1,6
Okänt	7 578	69	0,9
Totalt	560 530	10 443	1,9

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

KY-utbildning ökat mer än för övriga näringsgrenar. För båda dessa näringsgrenar har andelen med YH/KY-utbildning ökat med 1 procentenhet. Värt att nämna är även *tillverknings- och utvinningsindustrin* där det totala antalet förvärvsarbetande i näringsgrenen har minskat mellan 2010 och 2013 i Skåne. Trots detta har antalet YH/KY-utbildade inom näringsgrenen ökat.

BESKRIVNING AV YH/KY-EXAMINERADE MED ARBETSPLATS I SKÅNE

Av de som examinerades från en YH/KY-utbildning (oavsett studieort) under år 2006–2012 var drygt

8 200 förvärvsarbetande med arbetsplats i Skåne år 2013. Av de examinerade med arbetsplats i Skåne hade 7 100 YH/KY som högsta utbildning.

Om examinerade 2006–2012 med förvärvsarbete och YH/KY-utbildning som högsta utbildning studeras framkommer följande om de med arbetsplats i Skåne. Av de 7 100 med arbetsplats i Skåne var 54 procent kvinnor och 46 procent män. De var år 2013 i genomsnitt 33,6 år gamla och 14 procent hade utländsk bakgrund²⁹. Inga större skillnader framkommer mellan de YH/KY-examinerade med arbetsplats i Skåne jämfört med gruppen YH/KY-examinerade med förvärvsarbete

²⁹ Personer med utländsk bakgrund definieras som personer som är utrikes födda eller inrikes födda med två utrikes födda föräldrar.

TABELL 6.6 Andel förvärvsarbetande med arbetsplats i Skåne som har YH/KY-utbildning, efter näringsgren. År 2010 och 2013. Procent

Näringsgren	Andel förvärvsarbetande med YH/KY-utbildning		Förändring 2010-2013 i procentenheter
	2010	2013	
Jordbruk, skogsbruk och fiske	1,0	1,1	0,0
Tillverknings- och utvinningsindustri	1,1	1,7	0,6
Företag inom energi och miljö	1,4	2,4	1,0
Byggindustri	1,1	1,9	0,8
Handel	1,5	2,1	0,6
Transport och magasinering	1,5	2,0	0,5
Hotell och restauranger	1,3	1,5	0,2
Information och kommunikation	2,9	4,7	1,7
Finans- och försäkringsverksamhet	1,5	2,0	0,5
Fastighetsverksamhet	1,4	2,4	1,0
Företagstjänster	2,0	2,7	0,7
Civila myndigheter och försvaret	1,1	1,5	0,4
Utbildningsväsendet	0,4	0,6	0,3
Vård och omsorg: sociala tjänster	1,2	1,8	0,6
Personliga och kulturella tjänster m.m.	1,1	1,6	0,4
Okänt	0,7	0,9	0,2
Totalt	1,3	1,9	0,6

Källa: Statistiska centralbyrån (SCB)

totalt sett. Av de examinerade med arbetsplats i Skåne hade 79 procent studerat på en YH/KY-utbildning som bedrevs i Skåne. En övervägande majoritet av de YH/KY-utbildade som arbetade i Skåne hade således även utbildats i regionen. Av samtliga YH/KY-examinerade 2006–2012 med förvärvsarbete 2013 hade 65 procent sin arbetsplats i det län där de gått sin YH/KY-utbildning.

TABELL 6.7 Examinerade från YH/KY 2006–2012 med YH/KY som högsta utbildning och förvärvsarbete efter kön, ålder och svensk/utländsk bakgrund. År 2013

	Examinerade med förvärvsarbete och arbetsplats i Skåne	Samtliga examinerade med förvärvsarbete
Totalt	7 132	51 594
Könsfördelning (procent)		
Kvinna	54	56
Man	46	44
Ålder		
Medelålder	33,6 år	33,2 år
Svensk/utländsk bakgrund (procent)		
Inrikes födda med en inrikes och en utrikes född förälder	9	9
Inrikes födda med två inrikes födda föräldrar	77	77
Inrikes födda med två utrikes födda föräldrar	4	5
Utrikes födda	10	9

Not: Tabellen avser enbart YH/KY-examinerade 2006–2012 med YH/KY som högsta utbildning och förvärvsarbete 2013.
Källa: Statistiska centralbyrån (SCB) och Myndigheten för yrkeshögskolan

7. Befolkningens utbildning

I detta kapitel redogörs för hur mäns och kvinnors utbildningsnivå har utvecklats sedan år 1990 och hur utbildningsnivån i Skåne förändras under prognosperioden. Därefter redogörs för vilken utbildningsnivå de som i framtiden väntas flytta till och från Skåne antas ha.

ANDELEN EFTERGYMNASIALT UTBILDADE FORTSÄTTER ATT ÖKA

Utbildningsnivån i Skåne har, liksom i övriga Sverige, stigit successivt under de senaste två decennierna. Förändringen beräknas fortsätta under prognosperioden, men i något långsammare takt än tidigare.

Utbildningsnivån i Skåne är i stort sett densamma som i riket. Andelen med folk- eller grundskola som sin högsta utbildning har mer än halverats i Skåne sedan 1990 och beräknas fortsätta minska framöver. Även andelen gymnasialt utbildade beräknas minska något. I Skåne har 43 procent i åldrarna 20–64 år en utbildning på gymnasial nivå som sin högsta utbildning, se figur 7.1. År 2025 väntas andelen vara 41 procent. Andelen med eftergymnasial utbildning har ökat från 25 procent 1990 till dagens nivå på 41 procent. År 2025 väntas 45 procent av Skånes befolkning ha en eftergymnasial utbildning.

STÖRRE ANDEL KVINNOR HAR EFTERGYMNASIAL UTBILDNING

Kvinnors utbildningsnivå har ökat i snabbare takt än mäns utbildningsnivå de senaste två decennierna och idag är det fler kvinnor än män som har en eftergymnasial utbildning. År 1990 hade 27 procent av männen i åldrarna 20–64 år en eftergymnasial utbildning och idag är andelen 37 procent. Bland kvinnor har andelen ökat från 23 till 46 procent. Om nuvarande utbildningsmönster står sig kommer skillnaden mellan könen att öka ytterligare under prognosperioden och år 2025

väntas 51 procent av kvinnorna och 40 procent av männen i Skåne ha en eftergymnasial utbildning.

STOR INVANDRING AV EFTERGYMNASIALT UTBILDADE

För Skåne är inflyttning – i synnerhet i åldrarna 25–34 år – en viktig förutsättning för kompetensförsörjning³⁰.

Förändringen av dagens utbildningsnivå fram till 2025 är dels beroende av den utbildning som antas ske i Skåne och dels av den in- och utflyttning som beräknas ske till och från Skåne. Det handlar dels om de som flyttar inom Sverige (inrikes flytt) och dels om de som invandrar och utvandrar till och från Sverige (utrikes flytt).

I prognosen antas de som flyttar inom landet ha samma utbildningsmönster (nivå och inriktning på utbildningen) som de som flyttat till och från Skåne har haft de senaste tre åren. Vidare antas de som i framtiden invandrar och utvandrar till och från Skåne ha samma utbildningsmönster som de som invandrat och utvandrat haft i genomsnitt de senaste tio åren.

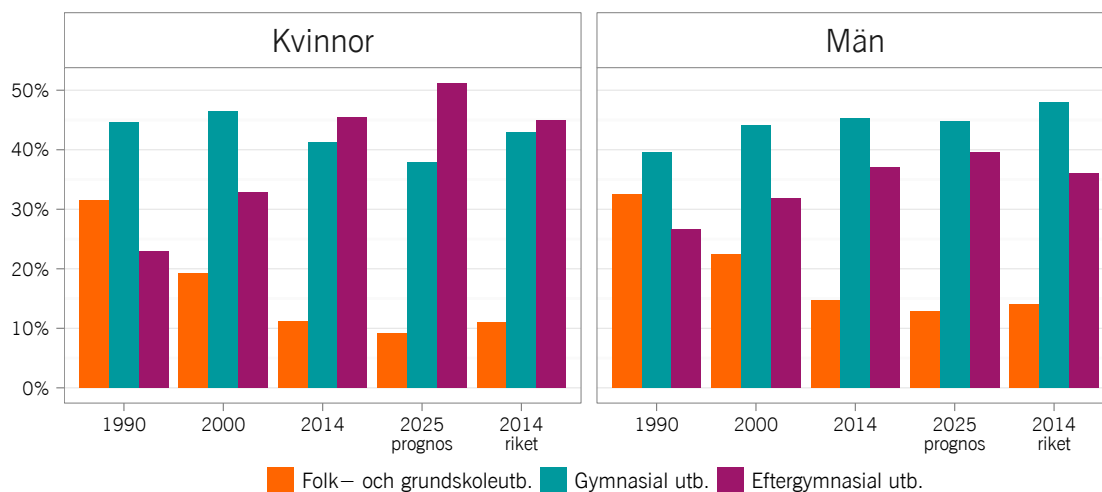
Totalt sett under prognosperioden beräknas antalet som flyttar till Skåne överstiga antalet som flyttar från Skåne med i genomsnitt 5 100 personer i åldern 20–64 år årligen. Det motsvarar drygt 56 000 personer under prognosperioden 2015–2025. Cirka tre fjärdedelar av det positiva flyttnettot beror på att antalet invandrare är större än antalet utvandrare. Utbildningsnivån skiljer sig åt mellan de som flyttar inom landet jämfört med de som invandrar.

UTBILDNINGSNIVÅ BLAND DE SOM FLYTTAR INOM LANDET

Bland de som flyttar inom landet är högutbildade mer flyttbenägna än lågutbildade. Under prognosperioden beräknas i genomsnitt närmare 16 300 personer årligen flytta till Skåne från andra delar av Sverige. Antalet som

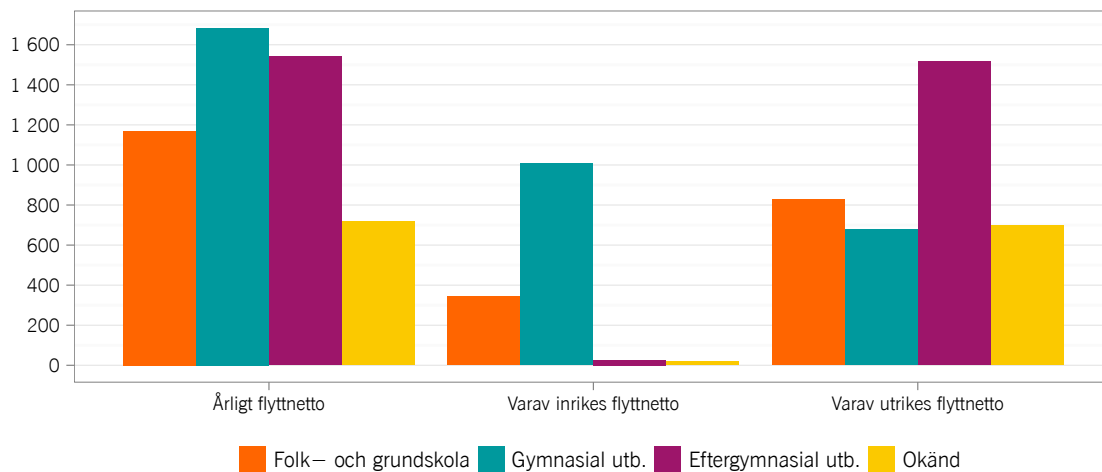
³⁰ Region Skåne 2012, Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos för Skåne – med sikte på 2020

FIGUR 7.1 Utbildningsnivå för kvinnor och män i Skåne i åldern 20–64 år. 1990, 2000, 2014 och prognos för 2025. Procent

Not: Gymnaseingenjörutbildade och tandsköterskeutbildade redovisas här som eftergymnasialt utbildade.
 Källa: Utbildningsregistret, SCB, och Prognosinstitutet, SCB (för prognosåret)

FIGUR 7.2 Årligt flyttnetto till/från Skåne i åldern 20–64 år efter utbildningsnivå, genomsnitt för prognosåren 2015–2025. Antal

Källa: Prognosinstitutet, SCB

lämnar Skåne beräknas till drygt 14 900 personer vilket leder till ett positivt flyttnetto per år på närmare 1 400 personer. Det motsvarar årligen närmare 0,2 procent av dagens befolkning i yrkesaktiv ålder 20–64 år. Mer än hälften av de som flyttar till och från Skåne har eftergymnasial utbildning. Under prognosperioden väntas dock antalet med eftergymnasial utbildning som flyttar till Skåne vara ungefär lika många som antalet som flyttar från Skåne. Däremot väntas ett årligt överskott av gymnasialt utbildade med drygt 1 000 personer och av personer med folk- och grundskola som sin högsta utbildning med drygt 300 personer.

UTBILDNINGSNIVÅN BLAND IN- OCH UTVANDRARE

In- och utvandringen till och från Skåne har varit stor under de senaste tio åren, men väntas minska under prognosperioden. Antalet invandrare beräknas överstiga antalet utvandrare med i genomsnitt 3 700 personer per år, vilket innebär ett utrikes flyttnetto på närmare

41 000 personer under hela prognosperioden 2015–2025. Det motsvarar årligen närmare 0,5 procent av dagens befolkning i yrkesaktiv ålder 20–64 år, se figur 7.2.

En stor del av de som invandrat de senaste tio åren har haft en eftergymnasial utbildning och det väntas även de som invandrar framöver att ha. Till skillnad från de som flyttar inom landet är det bland personer som invandrar en betydande andel som har motsvarande folk- och grundskoleutbildning. Av det totala utrikes flyttnettot på 41 000 utgörs cirka 16 700 av eftergymnasialt utbildade, 7 500 av gymnasialt utbildade och 9 100 av personer med folk- och grundskoleutbildning. Det är även en stor del av invandrarna där det saknas uppgift om utbildningsnivå. Det handlar om totalt 7 700 personer under prognosperioden. Det är därför svårt att få en heltäckande bild av utbildningsmönstret bland de som in- och utvandrar.

FRAMTIDSUTSIKTER

8. Framtidsutsikter

I detta kapitel redovisas resultaten av prognosberäkningarna för Skåne i form av figur, tabeller och kommenterande text för 44 olika utbildningsgrupper³¹. Först redovisas gymnasiala utbildningar och därefter eftergymnasiala utbildningar. Inledningsvis ges en kort beskrivning av vad som visas på respektive utbildningssida.

DAGSLÄGET PÅ ARBETSMARKNADEN

Den enda skillnad mellan tillgång och efterfrågan som kan mätas i utgångsläget är arbetslösheten. Efterfrågan kan i utgångsläget således aldrig vara större än tillgången. Därför utgår prognosen alltid utifrån ett visst överskott (arbetslöshet), oavsett hur det faktiskt förhåller sig avseende brist, balans eller överskott på utbildade.

I prognosen antas också att de som idag är arbetslösa står till den aktuella arbetsmarknadens förfogande.

I vissa fall görs bedömningar om det i utgångsläget råder brist, god tillgång eller balans mellan tillgång och efterfrågan på arbetskraft med en given utbildning. För att göra dessa bedömningar används resultaten från SCB:s årliga Arbetskraftsbarometer i kombination med Arbetsförmedlingens Yrkeskompass. Arbetskraftsbarometern omfattar ett urval av utbildningar och för vissa utbildningsgrupper saknas därför bedömning av utgångsläget. Resultaten redovisas endast för riket som helhet och regionala skillnader kan givetvis förekomma. För att fånga upp de regionala skillnaderna används Yrkeskompassen. Yrkeskompassen syftar dock till att beskriva jobbomöjligheterna för ett visst yrke och inte för en viss utbildning, därför används den endast då överensstämmelsen mellan yrke och utbildning är relativt god.

Även nivån på andelen arbetslösa i kombination med andelen som arbetar i ett yrke som stämmer överens med utbildningen kan säga något om dagsläget. En hög andel arbetslösa i kombination med en relativt låg andel som arbetar i ett matchande yrke kan tyda på en låg efterfrågan på utbildade och eventuellt ett visst överskott i dagsläget. Om andelen som arbetar i ett matchande yrke dessutom har minskat de senaste åren kan det tyda på att efterfrågan på denna grupp har minskat.

PROGNOS TILL 2025

FIGUREN PROGNOIS ÖVER TILLGÅNG OCH EFTERFRÅGAN PÅ ARBETSKRAFT

Figuren innehåller två kurvor som innefattar:

- Det faktiska antalet förvärvsarbetande³² i åldern 16–74 år (2009–2013) samt den beräknade framtida efterfrågan på arbetskraft i åldern 16–74 år (2014–2025)
- Den faktiska tillgången på arbetskraft³³ i åldern 16–74 år (2009–2013) samt den beräknade framtida tillgången på arbetskraft i åldern 16–74 år (2014–2025)

För vissa utbildningsgrupper visas även en alternativ tillgångskurva:

- För förskolläro- och lärutbildning, lärutbildning för grundskolans tidigare år samt speciallärar- och specialpedagogutbildning syftar den alternativa tillgångskurvan till att beskriva effekten av en utökning av antalet utbildningsplatser enligt 2015 års budget.
- För datautbildade visar den alternativa kurvan vad som händer om det från och med 2016 inte antas några personer till yrkeshögskolans datautbildningar och framtida examination enbart kommer från högskolan.
- För tandsköterskeutbildade visar den alternativa tillgången på vad som händer om antalet nybörjare från och med 2016 återgår till samma nivå som innan det blev en prioriterad utbildning inom yrkeshögskolan.
- För läkare anger den alternativa tillgångskurvan vad som händer om invandringsöverskottet av läkarutbildade uteblir.

OSÄKER EFTERFRÅGEUTVECKLING INOM SKOLA OCH HÄLSO- OCH SJUKVÅRD

Den officiella befolkningsstatistiken, som ligger till grund för beräkningarna, utgår från den folkbokförda befolkningen i Sverige. Under senare år, och framförallt

under hösten 2015, har det varit många som sökt asyl i Sverige. Då även asylsökande har rätt till bland annat skola och vård riskerar efterfrågan av dessa tjänster kortsiktigt att underskattas, framförallt kanske efterfrågan inom förskola och skola.

LÄS MER OM BERÄKNINGARNA

Beträffande de förutsättningar som ligger till grund för beräkningen av den framtida tillgången respektive efterfrågan på arbetskraft hänvisas till avsnitten Tillgången på utbildade respektive Efterfrågan på utbildade i bilaga 1 Modellen.

ÖVRIGA UPPGIFTER SOM REDOVISAS I TEXTEN

ANTAL FÖRVÄRVSARBETANDE

Antal förvärvsarbetande i åldrarna 16–74 år i respektive utbildningsgrupp. Avser förvärvsarbetande med arbetsställe inom regionen.

ANDEL UTRIKES FÖDDA

Andelen utrikes födda av de förvärvsarbetande i åldrarna 16–74 år i respektive utbildningsgrupp.

ANTAL EXAMINERADE OCH FLYTTARE

Observera att prognosen över antalet examinerade och antal som flyttar till och från respektive region avser perioden 2015–2025. Första prognosår är dock 2014 då de senast tillgängliga uppgifterna över antalet förvärvsarbetande och antalet i arbetskraften är för 2013.

PENSIONSavgångar

De antalsuppgifter som nämns i texten avseende andelen som är 55 år eller äldre avser de i arbetskraften i åldern 16–74 år.

ÖVRIGA TABELLER OCH FIGURER

FÖRVÄRVSFREKVENS

Figuren innehåller tre olika uppgifter:

- andel förvärvsarbetande i utbildningsgruppen för riket
- andel förvärvsarbetande i utbildningsgruppen för regionen
- andel av anställda som arbetar i ett yrke som matchar deras utbildning (matchad förvärvsgrad) för regionen

Samtliga uppgifter avser personer i åldern 20–64 år och åren 2009–2013.

ARBETSLÖSHET

Antal arbetslösa³⁴ i procent av arbetskraften 20–64 år. År 2009 och 2013.

KÖNSFÖRDELNING

Uppgifterna avser andelen män respektive kvinnor i arbetskraften i åldern 16–74 år för åren 2009, 2013 och prognos för 2025

GENOMSNITTLIG MÅNADSLÖN

Uppgifterna avser genomsnittlig månadslön³⁵ 2014 för kvinnor respektive män i åldern 18–66 år.

DE VANLIGASTE YRKENA 2013

Uppgifterna avser de förvärvsarbetande i åldern 16–74 år.

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

Uppgifterna redovisar antalet personer i arbetskraften i åldrarna 16–74 år, för åren 2013 och prognos för 2025.

³¹ Prognosresultat för sjuksköterskor och ingenjörer redovisas i separata kapitel

³² Enligt SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS)

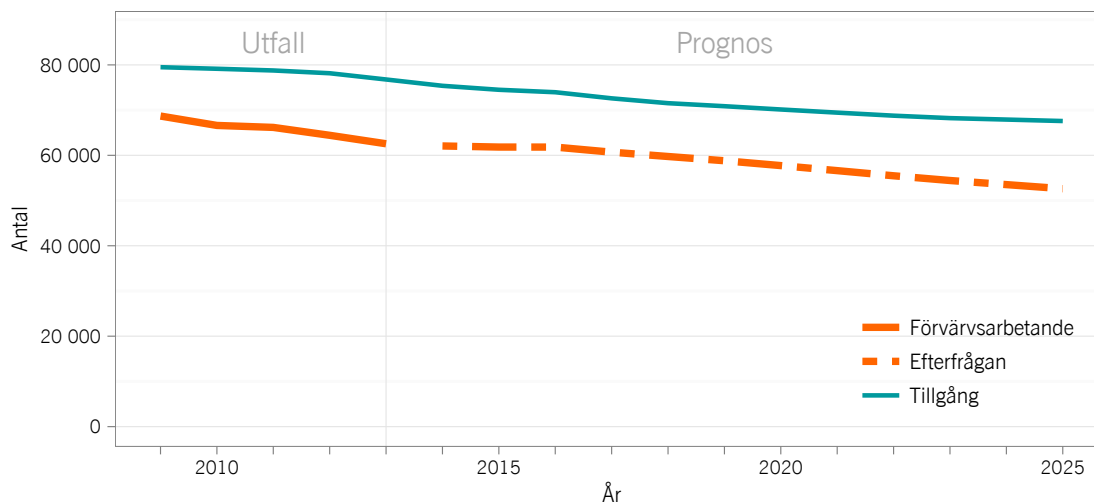
³³ I arbetskraften ingår förvärvsarbetande (enligt RAMS) samt arbetslösa (enligt Arbetsförmedlingens register över arbetssökande

³⁴ Som arbetslös definieras personer som var inskrivna på Arbetsförmedlingen som öppet arbetslösa eller som sökande i program med aktivitetsstöd sista dagen i mätmånaderna september, oktober och/eller november.)

³⁵ Enligt SCB:s lönestatistik

Folk- och grundskoleutbildning

FIGUR 8.1 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

MÄN OCH KVINNOR HAR SKILDA ARBETSMARKNADER

År 2013 var det totalt cirka 62 600 personer med enbart folk- och grundskoleutbildning som förvävsarbetade i Skåne. Det är en minskning med cirka 6 100 personer sedan 2009. Andelen förvävsarbetande i de mest yrkesaktiva åldrarna 20-64 år är idag drygt 55 procent och arbetslösheten närmare 20 procent. Valet av yrke är till stor del könsbundet. Drygt 20 procent av kvin-

norna arbetar som vård- och omsorgspersonal, 15 procent som städare och drygt 10 procent som försäljare inom detaljhandel. Männerna är mer spridda på olika yrken och arbetar bland annat som fordonsförare, byggnads- och anläggningsarbetare samt byggnadshantverkare.

Idag är drygt 60 procent med enbart folk- eller grundskoleutbildning män och så väntas vara fallet även 2025. Andelen utrikes födda är 21 procent vilket är högre än genomsnittet för

FÖRVÄVVSFREKVENNS

Andel förvävsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	14,1	19,8
Riket	13,3	16,9

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

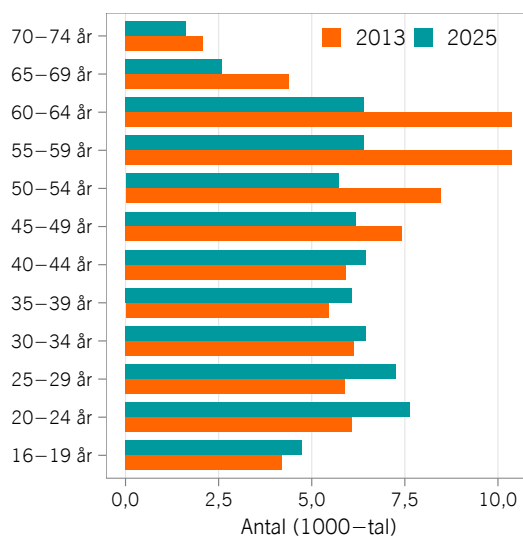
	2009	2013	2025
Kvinnor	38	38	36
Män	62	62	64

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	23 700
Män	27 700
Totalt	26 200

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	22
	Städare m.fl.	15
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	12
♂	Fordonsförare	9
	Byggnads- och anläggningsarbetare	7
	Byggnadshantverkare	7

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

ÖVERSKOTT VÄNTAS UNDER HELA PROGNOSEPERIODEN

Pensionsavgångarna väntas bli relativt stora under prognosperioden då cirka 35 procent idag är 55 år eller äldre. Tillskottet väntas samtidigt bli litet då de allra flesta ungdomar idag skaffar sig en utbildning på minst gymnasial nivå. Det tillskott som väntas kommer främst via invandringen då antalet invandrare med motsvarande folk- och grundskoleutbildning beräknas överstiga antalet som utvandrar med i genomsnitt cirka 900 personer årligen, vilket innebär ett tillskott på cirka 10 000 personer under hela prognosperioden. Även antalet som flyttar till Skåne med folk- och grundskoleutbildning från övriga landet väntas överstiga antalet som flyttar från Skåne med drygt 7 000 personer under hela prognosperioden.

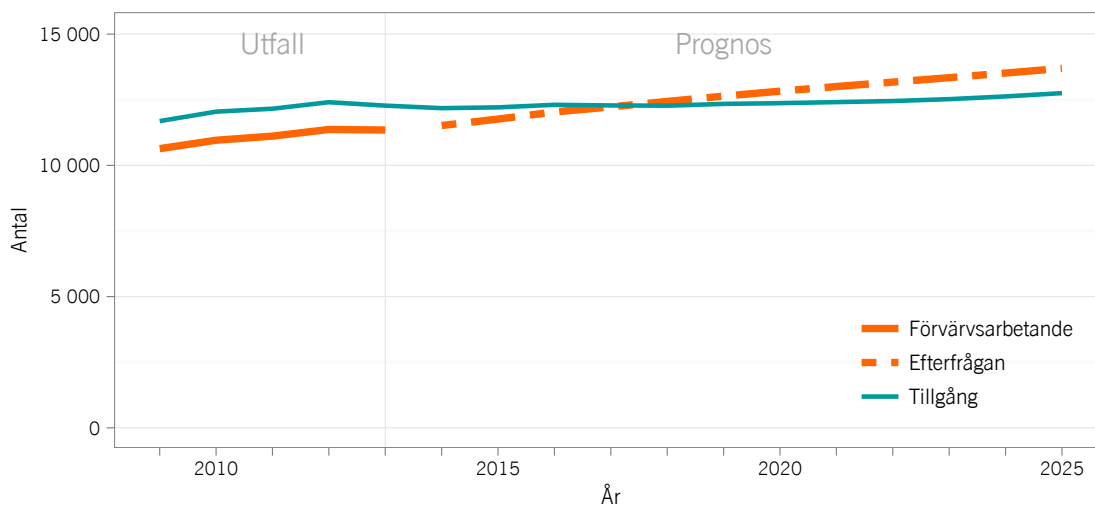
Sammantaget beräknas tillgången på folk- och grundskoleutbildade enligt prognosen att minska med drygt 10 procent fram till 2025. Efterfrågan väntas minska något mer och därmed väntas ett fortsatt överskott på folk- och grundskoleutbildade i Skåne.

Arbetsmarknadssituation 2025

Överskott 14 960 personer

Barn- och fritidsutbildning

FIGUR 8.2 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

ANDELEN MÄN ÖKAR

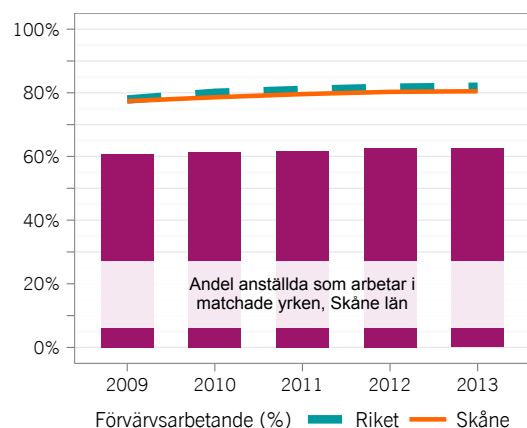
Samtliga tre inriktningar på gymnasieskolans barn- och fritidsprogram ingår i utbildningsgruppen; fritid och hälsa, socialt arbete och pedagogiskt arbete. År 2013 var det cirka 11 300 personer med barn- och fritidsutbildning som förvärsarbetade i Skåne. Av dessa arbetade cirka 30 procent inom *barnomsorgen*, cirka 10 procent inom vardera *grundskolan*, *äldreomsorgen* respektive *övrig vård och omsorg*. Närmare hälften av

kvinnorna och 20 procent av männen arbetar exempelvis som barnskötare. Utbildningsgruppen är kraftigt kvinnodominerad men andelen män har ökat och väntas fortsätta öka för att år 2025 uppgå till drygt 25 procent. Andelen utrikes födda är 11 procent, jämfört med genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärsarbetande är 81 procent och arbetslösheten är 7,2 procent. Närmare 65 pro-

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	8,1	7,2
Riket	7,9	6,3

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

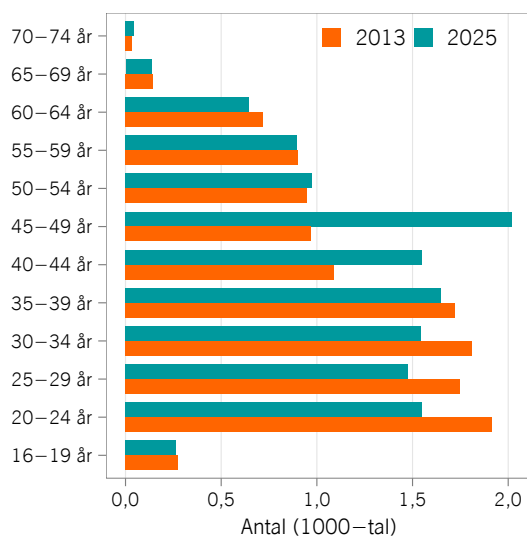
	2009	2013	2025
Kvinnor	85	83	73
Män	15	17	27

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	22 700
Män	25 600
Totalt	23 200

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Barnskötare m.fl.	46
	Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	9
	Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.	9
♂	Barnskötare m.fl.	19
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	7
	Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

cent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna i Skåne mindre goda för barnskötare.

RELATIVT BALANSERAT LÄGE UNDER PROGNOSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 410 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolans barn- och fritidsprogram varje år. Det motsvarar cirka 4 500 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas ytterligare totalt drygt 700 personer utbildas via komvux. Utöver examinationen beräknas cirka 2 500 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgången väntas bli liten då cirka 15 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget innebär det att antalet examinerade och inflyttare beräknas bli något fler än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig vilket leder till att tillgången ökar med några procent till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med cirka 20 procent vilket dels beror på att branscherna *barnomsorg* och *grundskolor* väntas

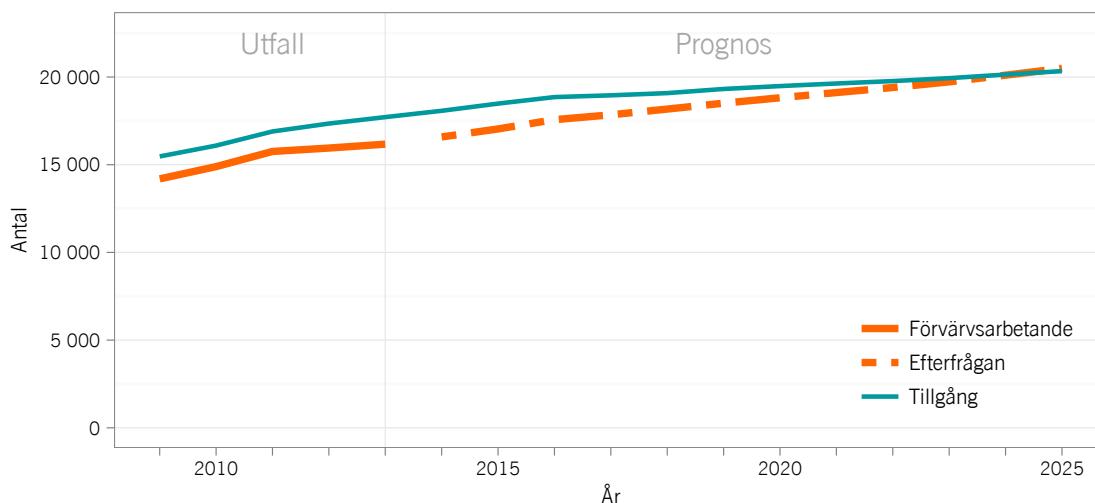
Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -940 personer

växa något till 2025, dels på att en större andel av de som kommer att arbeta som barnskötare i framtiden antas ha barn- och fritidsutbildning jämfört med de som i dag arbetar inom yrket. Sammantaget väntas arbetsmarknadsläget för barn- och fritidsutbildade i Skåne bli relativt balanserat under prognosperioden.

Byggutbildning

FIGUR 8.3 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA JOBBMÖJLIGHETER IDAG

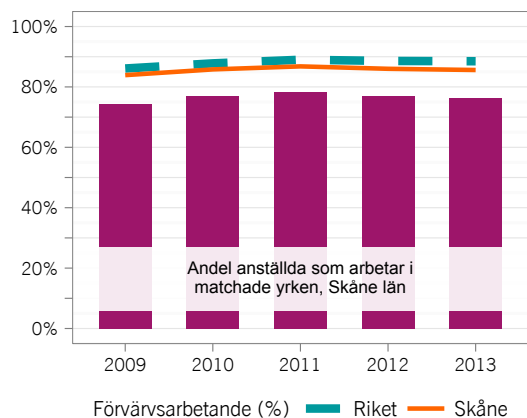
Utbildningsgruppen omfattar förutom gymnasieskolans bygg- och anläggningsprogram även inriktningen mot fastighet på gymnasieskolans VVS- och fastighetsprogram samt motsvarande äldre utbildningar. År 2013 var det cirka 16 200 personer med en byggutbildning på gymnasial nivå som förvärsarbetade i Skåne. Det är en ökning med närmare 15 procent sedan 2009. Av dessa arbetade närmare sex av tio inom bygg-

industrin. Mansdominerad är stor då 98 procent av de utbildade är män.

Andelen förvärsarbetande är 86 procent och arbetslösheten är 7,4 procent. Drygt 75 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna i Skåne goda för de flesta yrkena inom bygg och anläggning. För grovarbetare, som inte kräver ett yrkesbevis, är det svårare att få jobb eftersom många söker dessa arbeten.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	7,2	7,4
Riket	5,9	4,9

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

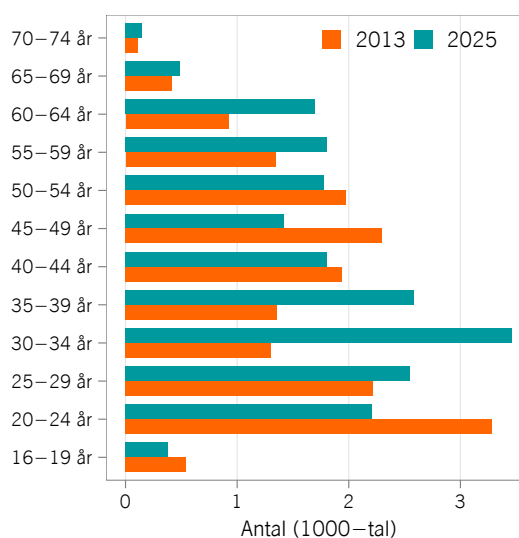
	2009	2013	2025
Kvinnor	2	2	3
Män	98	98	97

GENOMSNIITLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	25 300
Män	29 200
Totalt	29 100

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	26
	Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.	13
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	11
♂	Byggnads- och anläggningsarbetare	40
	Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.	8
	Byggnadshantverkare	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**BALANSERAT ARBETSMARKNADSLÄGE 2025**

Intresset för gymnasieskolans byggprogram har minskat de senaste fyra åren. Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 450 personer som är folkbokförda i Skåne examineras till utbildningsgruppen från gymnasieskolan varje år. Det motsvarar cirka 5 000 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas ytterligare totalt 1 200 personer utbildas framförallt via komvux men även via AMU. Utöver examinationen beräknas 1 900 byggt utbildade flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgången väntas bli relativt liten då cirka 15 procent är 55 år eller äldre.

Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli fler än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig. Det innebär att tillgången ökar med cirka 15 procent till år 2025. Det är dock svårt att få en heltäckande bild av tillgången på byggt utbildade. Dels har många med byggt utbildning lämnat branschen vid tidigare konjunktur nedgångar, dels sker en inpendling av arbetskraft från övriga Europa.

Efterfrågan på byggt utbildade beräknas öka med cirka 25 procent under prognosperioden.

Arbetsmarknadssituation 2025

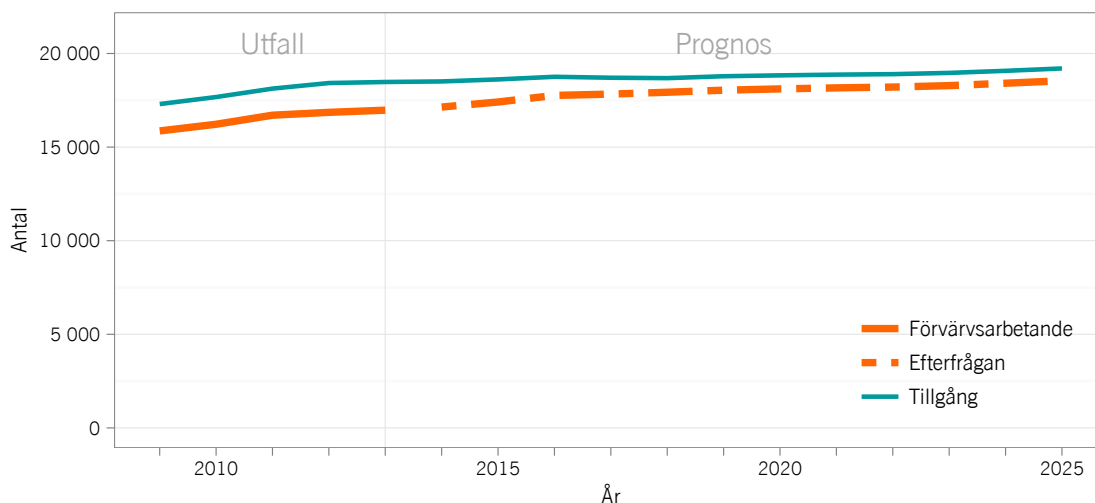
Brist -160 personer

Orsaken till efterfrågeökningen beror bland annat på att byggbranschen väntas växa något samtidigt som fler av de som år 2025 kommer att arbeta inom byggyrken som exempelvis bygg- och/eller anläggningsarbetare antas ha en byggt utbildning. Enligt beräkningarna väntas ett relativt balanserat läge på arbetsmarknaden för byggt utbildade i Skåne då tillgången väntas möta efterfrågan väl i slutet av prognosperioden. Observera att arbetslösheten i utgångsläget är relativt hög bland de byggt utbildade. Står dessa arbetslösa inte längre till arbetsmarknadens förfogande kan det relativt balanserade läget övergå till en viss brist 2025. Hur arbetsmarknaden kommer att se ut för de byggt utbildade är mycket beroende av det framtida konjunkturläget och vilken utbildningsinriktning man har.

Data-, el- och energiteknisk utbildning

FIGUR 8.4 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

SJU AV TIO ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

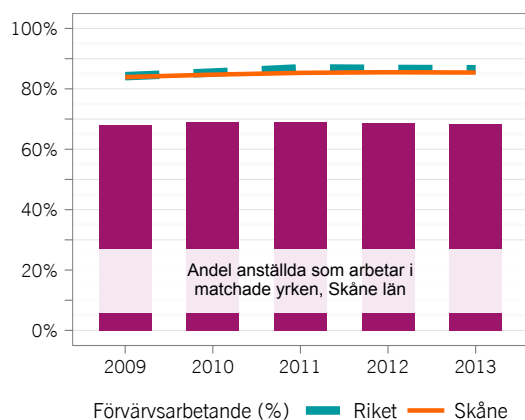
År 2013 var det cirka 17 000 personer med data, el- och energiteknisk utbildning på gymnasial nivå som förvärvsarbetade i Skåne, vilket är något fler än 2009. Av dessa arbetade drygt 25 procent inom byggindustrin, drygt 10 procent inom *parti- och provisionshandel* och drygt 5 procent inom *maskinindustrin*. Mansdominansen är stor då 98 procent av de utbildade är män.

Andelen utrikes födda är 8 procent vilket är lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 85 procent och arbetslösheten är 6,7 procent. Närmare 70 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det idag totalt sett i landet ett visst överskott på nyutexaminerade inom dator-

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	7,0	6,7
Riket	6,6	5,4

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

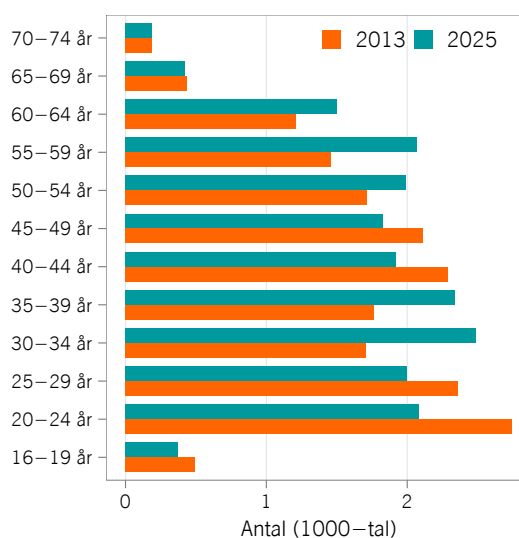
	2009	2013	2025
Kvinnor	2	2	3
Män	98	98	97

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	26 700
Män	31 100
Totalt	31 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	16
	Montörer	9
	Byggnadshantverkare	6
♂	Byggnadshantverkare	21
	Elmontörer, tele- och elektronikreparatörer m.fl.	9
	Ingenjörer och tekniker	9

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

och kommunikationsteknik men viss brist på utbildade med inriktning mot elteknik och framförallt automation. Regionala skillnader kan förekomma.

BALANSERAT LÄGE I FRAMTIDEN

Gymnasieskolans el- och energiprogram har idag tre större inriktningar: automation, dator- och kommunikationsteknik och elteknik. Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 530 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolan varje år. Det motsvarar cirka 5 800 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas ytterligare totalt cirka 350 personer utbildas via komvux under prognosperioden. Utöver examinationen beräknas drygt 3 000 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då närmare 20 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli något fler än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig vilket innebär att tillgången ökar med cirka 5 procent till 2025.

Efterfrågan väntas öka med cirka 10 procent till 2025. En orsak till efterfrågeökningen är att

Arbetsmarknadssituation 2025

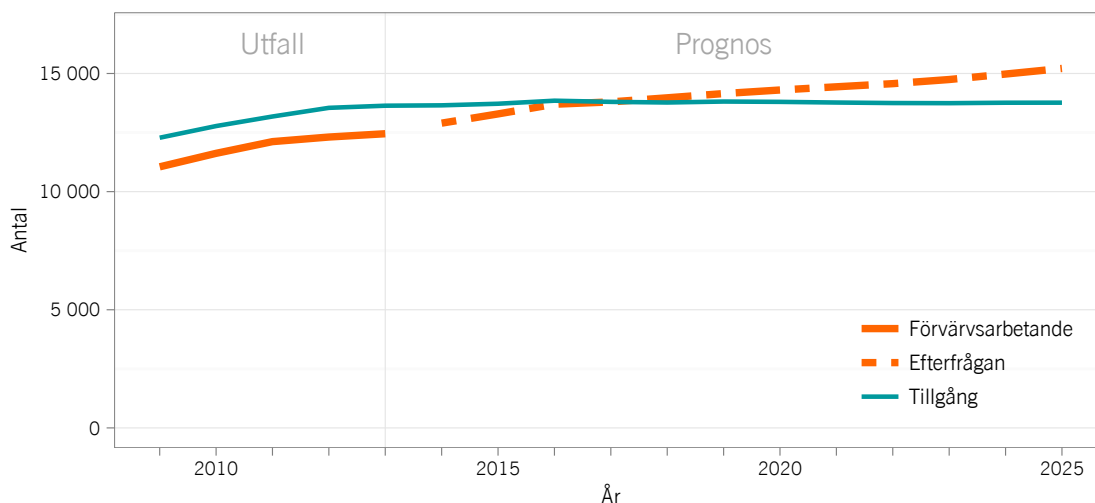
Överskott 660 personer

byggindustrin beräknas växa något. Samtidigt förväntas andelen med data-, el eller energiteknisk utbildning öka inom exempelvis maskinoperatörs- och monteringsarbete, vilket också bidrar till en ökad efterfrågan.

Prognosen visar totalt sett på ett relativt balanserat läge mellan tillgång och efterfrågan på gymnasialt utbildade inom data-, el och energiteknik i Skåne. Arbetsmarknaden kan dock se olika ut beroende på utbildningsinriktning.

Fordonsutbildning

FIGUR 8.5 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

TRE AV FYRA ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

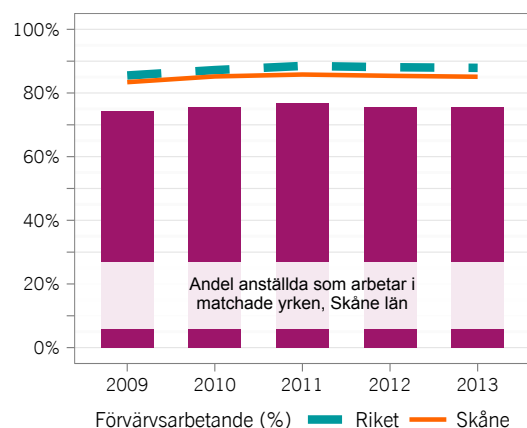
Gymnasieskolans fordons- och transportprogram har flera inriktningar. Inriktningarna mot karoseri och lackering, lastbil och mobila maskiner eller personbil ingår i det som här benämns fordonsutbildning. År 2013 var det cirka 12 400 personer med fordonsutbildning på gymnasial nivå som förvärsarbetade i Skåne. Av dessa arbetade cirka 25 procent inom *handel med motor-*

fordon, närmare 15 procent inom *transport- och magasineringsföretag* och 10 procent inom *byggindustrin*. Mansdominansen är stor då 97 procent av de utbildade är män. Andelen utrikes födda är 12 procent vilket är något lägre än genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

Andelen förvärsarbetande är 85 procent och arbetslösheten är 7,7 procent. Cirka tre av fyra arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	8,6	7,7
Riket	6,9	5,5

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

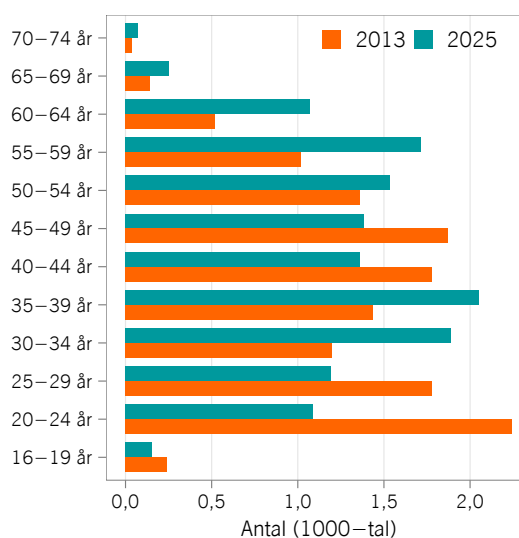
	2009	2013	2025
Kvinnor	2	3	4
Män	98	97	96

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	24 100
Män	28 500
Totalt	28 400

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	18
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	11
	Fordonsförare	11
♂	Maskin- och motorreparatörer	21
	Fordonsförare	10
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

i Arbetskraftsbarometern 2015 är det idag totalt sett i landet en viss brist på nyutexaminerade med fordonsutbildning. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna i Skåne goda för exempelvis lastbils- och bilmekaniker.

RISK FÖR BRIST I FRAMTIDEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 230 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolan till utbildningsgruppen varje år. Det motsvarar cirka 2 600 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas ytterligare totalt närmare 500 personer utbildas via komvux eller AMU. Utöver examinationen beräknas drygt 1 700 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgången väntas bli liten till 2025 då knappt 15 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli lika många som antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig. Det innebär att tillgången ligger kvar på dagens nivå till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med drygt 20 procent. Att efterfrågan ökar beror bland annat på att de som arbetar som

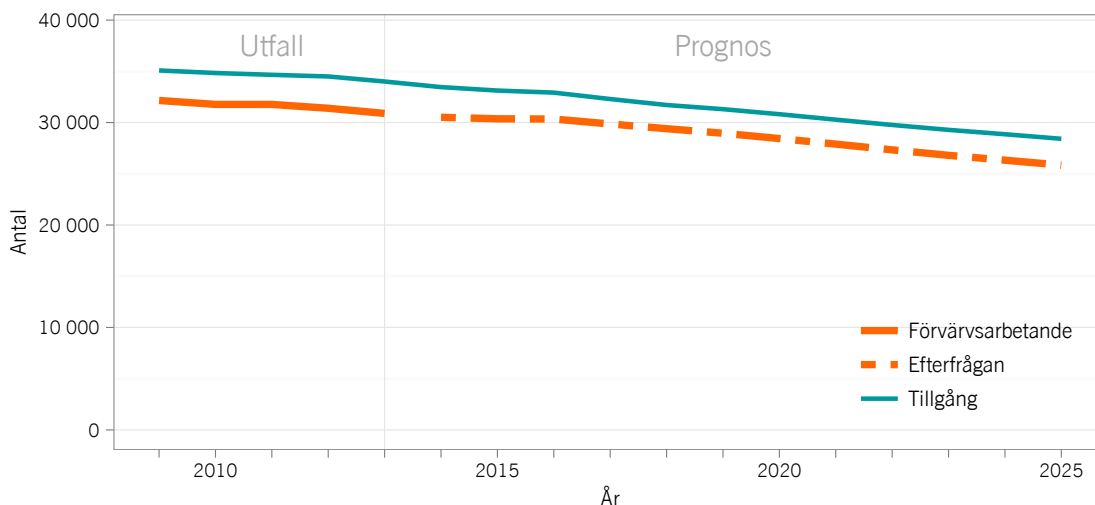
Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -1 450 personer

maskin- och motorreparatörer, fordonsförare eller maskinoperatörer i framtiden i större utsträckning än idag antas ha en fordonsutbildning. Sammantaget pekar prognosen på viss brist på fordonsutbildade i Skåne mot slutet av prognosperioden. Observera att arbetslösheten i utgångsläget är relativt hög bland de fordonsutbildade. Står dessa arbetslösa inte längre till den aktuella arbetsmarknadens förfogande riskerar den beräknade bristen att bli än större.

Handel- och administrationsutbildning

FIGUR 8.6 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

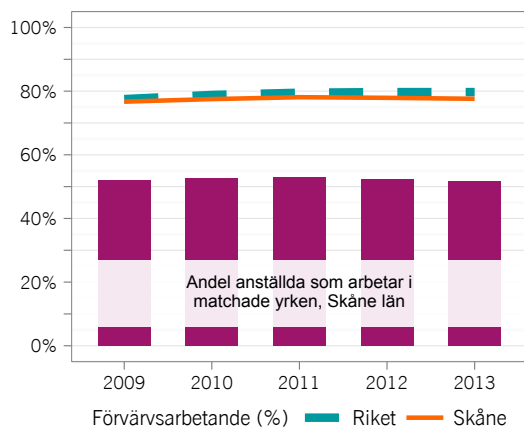
STOR YRKESPRIDNING

Utbildningsgruppen innefattar såväl den nya gymnasieskolans handels- och administrationsprogram som äldre motsvarande utbildningar. År 2013 var det cirka 30 900 personer med en handels- och administrationsutbildning som förvärvsarbetade i Skåne vilket är något färre än 2009. Av dessa arbetade 15 procent inom *detaljhandel*, 9 procent inom *parti- och provisionshandel* och 6 procent inom *civila myndigheter*.

Yrkesspridningen är stor. Vanliga yrken bland både män och kvinnor är olika försäljningsyrken men bland kvinnor är även arbete som vård- och omsorgspersonal vanligt. Idag utgör kvinnorna ungefär två tredjedelar av de handels- och administrationsutbildade men könsfördelningen förväntas bli något jämnare vid prognosperiodens slut. Andelen utrikes födda är 14 procent vilket är något lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	8,0	9,0
Riket	7,2	7,3

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

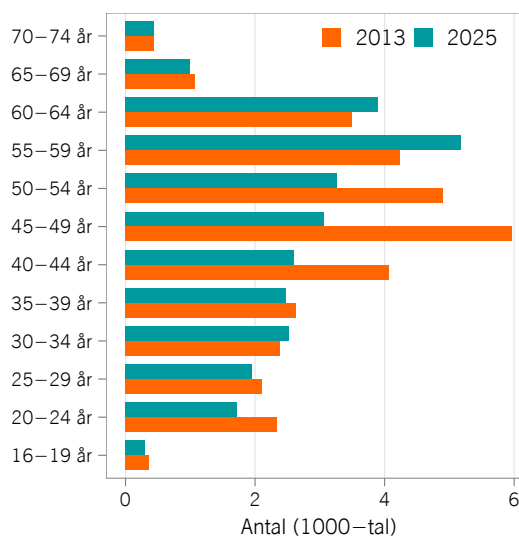
	2009	2013	2025
Kvinnor	67	66	60
Män	33	34	40

GENOMSNISSLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	26 600
Män	30 300
Totalt	28 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	15
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	13
	Övrig kontorspersonal	8
♂	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	13
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	12
	Lager- och transportassistenter	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

Andelen förvärvsarbetande är 78 procent och arbetslösheten 9 procent. Drygt 50 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Den relativt höga arbetslösheten och att endast hälften arbetar i ett yrke som matchar deras utbildning kan tyda på ett visst överskott på utbildade i dagsläget.

RISK FÖR FORTSATT ÖVERSKOTT

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 390 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolans handels- och administrationsprogram varje år. Det motsvarar cirka 4 300 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas ytterligare totalt 2 500 personer utbildas framförallt via komvux men även via AMU. Utöver examinationen beräknas drygt 8 100 personer med handel- och administrationsutbildning på gymnasial nivå flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som drygt 5 800 flyttar därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga till 2025 då drygt en av fyra idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli färre än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig vilket innebär att tillgången på handels- och administrationsutbildade minskar med cirka

Arbetsmarknadssituation 2025

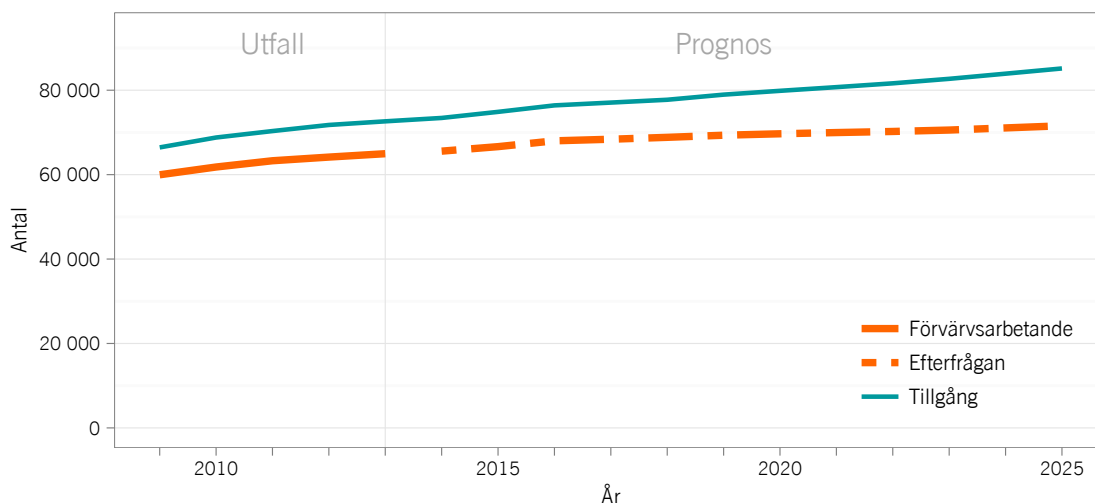
Överskott 2 570 personer.

15 procent till år 2025.

Efterfrågan beräknas också minska i ungefär samma omfattning som tillgången. Efterfrågeminskningen beror till stor del på att de som går i pension under prognosperioden till viss del antas ersättas av personer med högre formell kompetens. Enligt prognosen finns risk för fortsatt överskott på handels- och administrationsutbildade i Skåne.

Högskoleförberedande utbildning

FIGUR 8.7 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

STOR YRKESSPRIDNING

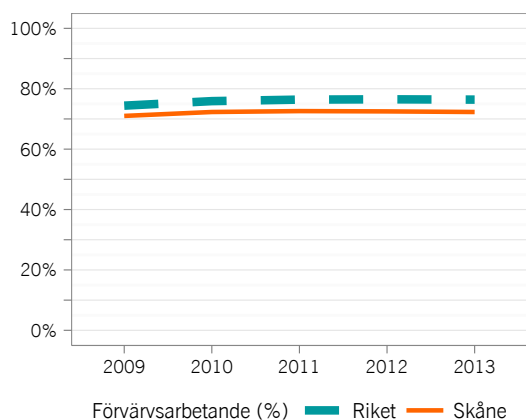
År 2013 var det totalt cirka 65 000 personer med en högskoleförberedande gymnasieutbildning som förvärsarbetade i Skåne. Andelen förvärsarbetande i de mest yrkesaktiva åldrarna 20–64 år var 72 procent och arbetslösheten 9,3 procent. I utbildningsgruppen ingår ekonomi-, naturvetenskaps och samhällsvetenskapsprogrammen, estetiska och humanistiska programmet samt motsvarande äldre utbildningar³⁶. Som

följd av den breda sammansättningen av gruppen är spridningen över branscher stor. Drygt var tionde arbetar inom *detaljhandel*, många arbetar också inom *parti- och provisionshandel*, *hotell och restauranger* och *äldreomsorgen*.

Utbildningsgruppen består av ungefär lika många kvinnor som män och så väntas det även vara framöver. Bland kvinnor arbetar cirka en av fem som vård- och omsorgspersonal. Det är även vanligt att kvinnorna arbetar inom försälj-

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	8,3	9,3
Riket	7,3	7,4

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

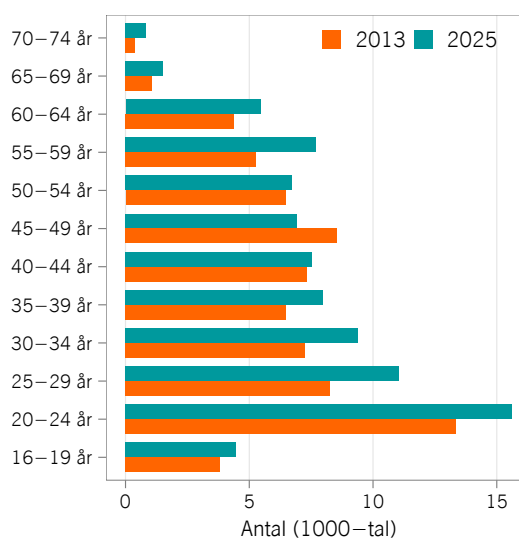
	2009	2013	2025
Kvinnor	55	54	51
Män	45	46	49

GENOMSNISSLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	26 500
Män	30 100
Totalt	28 100

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	20
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	13
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	7
♂	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	11
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	8
	Vård- och omsorgspersonal	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

ningsyrken. Männerna är något mer spridda inom olika yrken men arbetar främst som säljare och inköpare. Andelen utrikes födda är 14 procent vilket är en något lägre andel än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

RISK FÖR ÖVERSKOTT UNDER PROGNOSSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 6 700 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från något av de högskoleförberedande programmen varje år. Det motsvarar cirka 74 000 personer under hela prognosperioden. Därtill väntas drygt 4 800 personer utbildas via komvux. Utöver examinationen beräknas cirka 52 000 personer med denna utbildningsbakgrund flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som 39 000 väntas flytta därifrån. Pensionsavgången väntas bli liten då cirka 15 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli fler än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig vilket innebär att tillgången ökar med drygt 15 procent till 2025.

Arbetsmarknadssituation 2025

Överskott 13 580 personer.

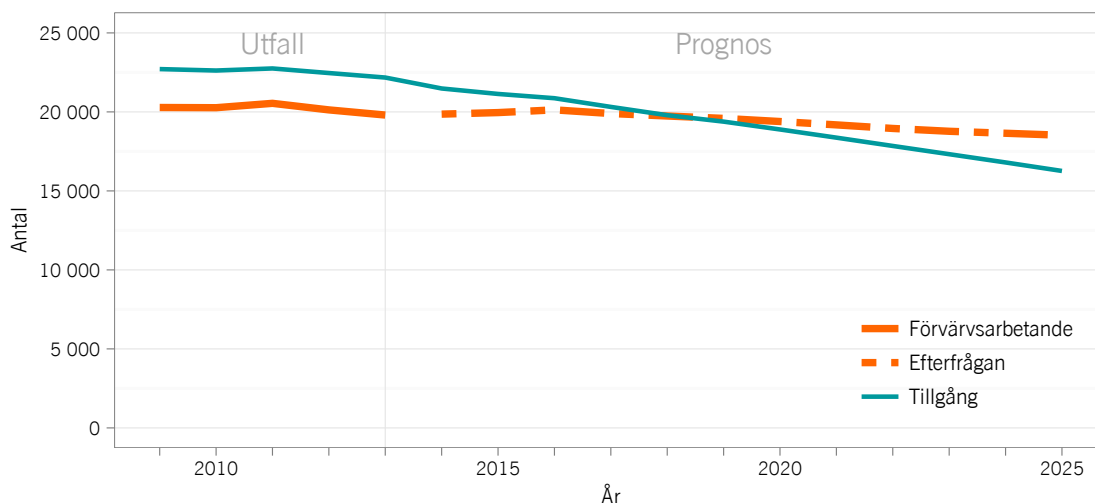
Efterfrågan beräknas under samma period öka med cirka 10 procent. Sammantaget visar prognosen att tillgången väntas överstiga efterfrågan varvid det finns risk för ett överskott på högskoleförberedande gymnasieutbildade i Skåne fram till 2025. Efterfrågan kan dock komma att bli väsentligt större då det inom exempelvis äldreomsorgen väntas en stor brist på personal med rätt kompetens. Om denna kompetens inte går att få tag på kan personer med en högskoleförberedande gymnasieutbildning komma att efterfrågas.

³⁶ Teknikprogrammet inom gymnasieskolan är numera ett högskoleförberedande program och hör hemma inom denna utbildningsgrupp. Den framtida examinationen från teknikprogrammet har dock lagts utanför redovisningen eftersom ingen efterfrågan har kunnat beräknas för detta nytillskott.

Industriutbildning

FIGUR 8.8 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

SEX AV TIO ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

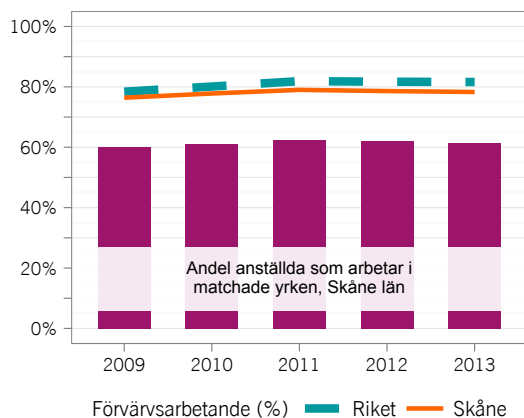
Gymnasieskolans industritekniska program har idag fyra inriktningar. Inriktningarna mot processteknik, produkt- och maskinteknik samt svetsteknik ingår i det som här benämns industriutbildning. Dessutom ingår inriktningarna mot finsnickeri och övrigt hantverk på hantverksprogrammet. År 2013 var det cirka 19 800 personer med en industriutbildning på gymnasial nivå

som förvärvsarbetade i Skåne. De förvärvsarbetande återfinns inom många olika branscher. Cirka 35 procent arbetar inom tillverkningsindustrin där *metallindustrin* och *maskinindustrin* är de vanligaste branscherna. Utöver det arbetar drygt 10 procent inom *byggindustrin*.

Utbildningsgruppen är mansdominerad och andelen män väntas öka ytterligare något under prognosperioden. Kvinnorna med denna kompetens återfinns många gånger inom andra

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	10,0	10,0
Riket	9,1	7,5

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

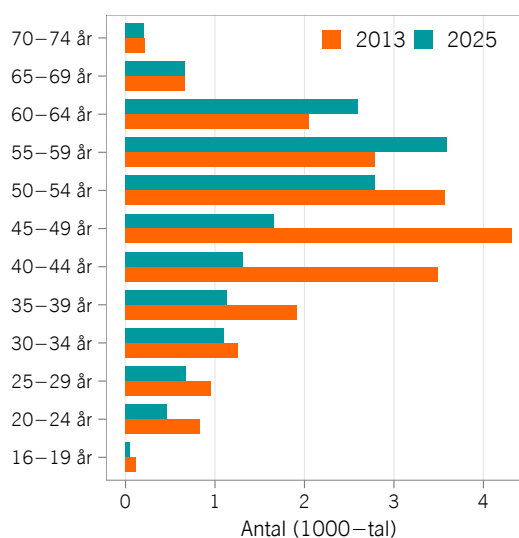
	2009	2013	2025
Kvinnor	13	12	10
Män	87	88	90

GENOMSNISSLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	26 400
Män	28 600
Totalt	28 400

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	23
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	10
	Städare m.fl.	6
♂	Byggnadshantverkare	6
	Byggnads- och anläggningsarbetare	6
	Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

branscher. Andelen utrikes födda är 13 procent vilket är något lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 78 procent och arbetslösheten är 10 procent. Cirka 60 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det idag totalt sett i landet brist på både nyutexaminerade och yrkeserfarna med industriteknisk utbildning. Regionala skillnader kan förekomma.

RISK FÖR BRIST I FRAMTIDEN

Det är ett svagt intresse för det industritekniska programmet och enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 90 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolan till utbildningsgruppen varje år. Det motsvarar cirka 1 000 personer under hela prognosperioden. Ett stort tillskott väntas via AMU. Totalt beräknas 1 700 personer utbildas via framförallt AMU men även via komvux. Utöver examinationen beräknas drygt 3 400 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som något färre, 3 100, väntas flytta därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då cirka 25 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas

Arbetsmarknadssituation 2025

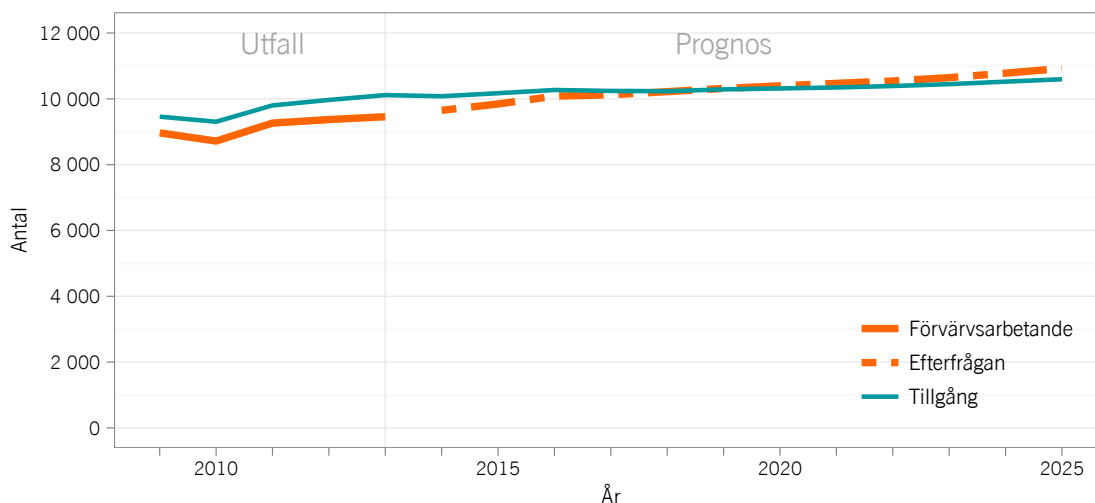
Brist -2 260 personer.

antalet examinerade och inflyttare bli färre än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig vilket innebär att tillgången väntas minska med cirka 25 procent till 2025.

Efterfrågan beräknas också minska något, men då först under prognosens andra halva, för att år 2025 vara cirka 5 procent lägre än idag. Då tillgången väntas minska i större utsträckning än efterfrågan finns risk för en viss brist på industriutbildade i slutet av prognosperioden. Observera att arbetslösheten i utgångsläget är relativt hög bland de industriutbildade. Står dessa arbetslösa inte längre till industriarbetsmarkadens förfogande kommer den beräknade bristen bli än större i framtiden.

Naturbruksutbildning

FIGUR 8.9 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

DRYGT HÄLFTEN ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

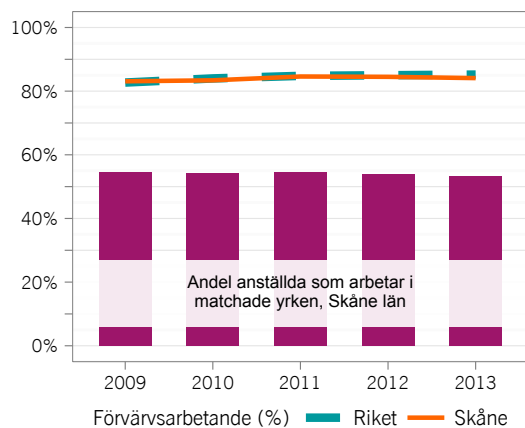
År 2013 var det cirka 9 500 personer med naturbruksutbildning på gymnasial nivå som förvärvsarbetade i Skåne. Av dessa arbetade cirka 30 procent inom *jordbruk* och 10 procent inom *byggindustrin*. Idag är två tredjedelar av de naturbruksutbildade män men andelen kvinnor har ökat och väntas fortsätta öka för att år 2025 uppgå till cirka 40 procent. Naturbruksprogram-

met har fyra inriktningar: djur, lantbruk, skog och trädgård och det är framförallt inriktningen mot djur som flickorna väljer. Det är dock en stor andel av de naturbruksutbildade kvinnorna som arbetar inom yrken som inte är direkt kopplade till utbildningen. Andelen utrikes födda är 6 procent vilket är betydligt lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 84 procent och

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	5,2	6,3
Riket	6,2	5,5

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

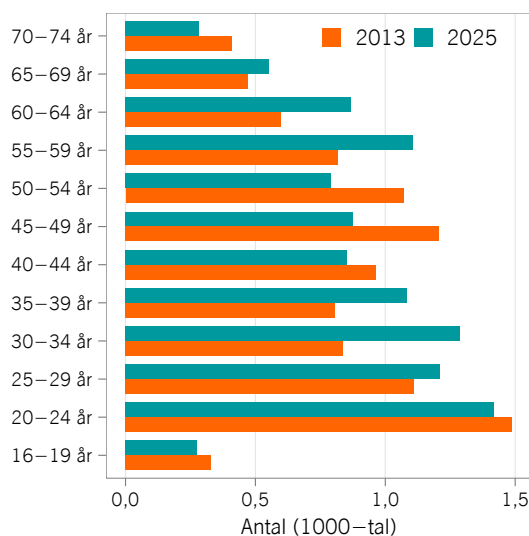
	2009	2013	2025
Kvinnor	28	33	41
Män	72	67	59

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	24 400
Män	27 100
Totalt	26 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	24
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	10
	Djuruppfödare och djurskötare	7
♂	Växtodlare inom jordbruk och trädgård	21
	Djuruppfödare och djurskötare	10
	Maskinförare	10

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

arbetslösheten är 6,3 procent. Cirka 55 procent av de anställda arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning, en andel som dock kan vara något underskattad då många av de naturbruksutbildade är företagare för vilka det saknas yrkesuppgift. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det totalt sett i landet brist på nyutexaminerade naturbruksutbildade. Regionala skillnader kan förekomma.

RELATIVT BALANSERAT ARBETSMARKNADSLÄGE ÅR 2025

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 360 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolans naturbruksprogram varje år. Det motsvarar cirka 3 900 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas ett litet tillskott på totalt 100 personer från komvux och AMU. Utöver examinationen beräknas cirka 2 500 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då närmare 25 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli något fler än antalet som flyttar ut, går i pension eller

Arbetsmarknadssituation 2025

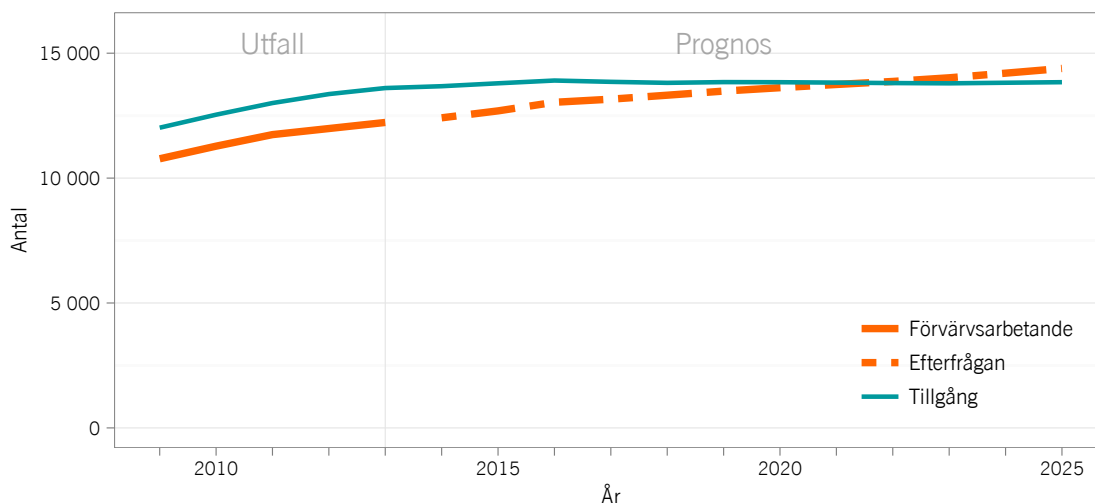
Brist -330 personer.

vidareutbildar sig vilket innebär att tillgången ökar med cirka 5 procent till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med cirka 15 procent. Det beror bland annat på att fler av de som år 2025 kommer att arbeta inom utbildningens målyrken såsom exempelvis växtodlare och djurskötare antas ha en naturbruksutbildning jämfört med hur det ser ut idag. Sammantaget beräknas läget på arbetsmarknaden vara relativt balanserat för naturbruksutbildade i Skåne under prognosperioden.

Restaurang- och livsmedelsutbildning

FIGUR 8.10 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

DRYGT HÄLFTEN ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

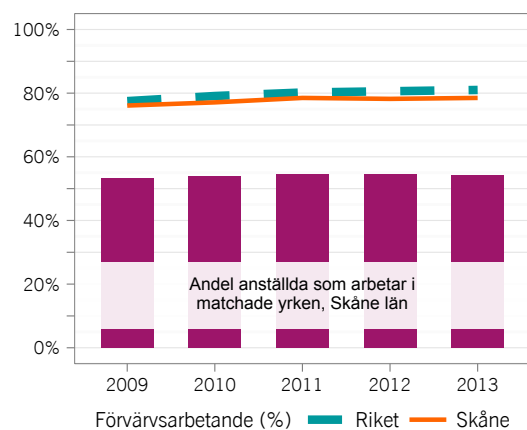
År 2013 var det cirka 12 200 personer med restaurang- och livsmedelsutbildning som förvärvsarbetade i Skåne. Av dessa arbetade drygt 20 procent inom *hotell och restaurang*, drygt 10 procent inom *detaljhandeln*, drygt 5 procent inom *livsmedelsindustrin* och cirka 5 procent inom *äldreomsorgen*. Könsfördelningen bland de restaurang- och livsmedelsutbildade i Skåne är

relativt jämn och väntas vara det även framöver. Andelen utrikes födda är 15 procent vilket är ungefär lika stor andel som genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

Andelen förvärvsarbetande är 79 procent och arbetslösheten är hög 9,1 procent. Cirka 55 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det totalt sett i landet viss brist på nyutexaminerade med

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	9,2	9,1
Riket	9,1	7,7

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

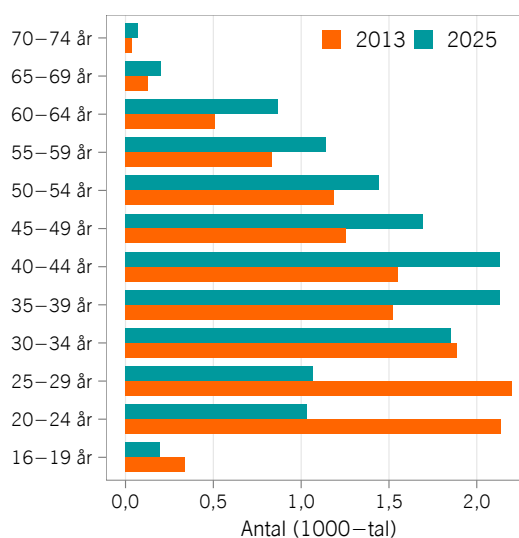
	2009	2013	2025
Kvinnor	53	53	53
Män	47	47	47

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	23 200
Män	26 200
Totalt	24 500

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Storhushålls- och restaurangpersonal	21
	Vård- och omsorgspersonal	17
	Köks- och restaurangbiträden	16
♂	Storhushålls- och restaurangpersonal	19
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	8
	Köks- och restaurangbiträden	5

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

restaurangutbildning. Regionala skillnader kan förekomma.

SVÅRBEDÖMD TILLGÅNG

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 250 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolans restaurang- och livsmedelsprogram varje år. Det motsvarar drygt 2 700 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas totalt närmare 1 800 utbildas via framförlallt komvux men även via AMU. Utöver examinationen beräknas cirka 3 700 personer med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många, 3 900, väntas flytta därifrån. Pensionsavgången väntas bli liten då endast 10 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli ungefär lika många som antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig. Det innebär att tillgången på restaurang- och livsmedelsutbildade väntas ligga kvar på ungefär dagens nivå till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med närmare 20 procent. Ökningen beror bland annat på att branschen hotell och restauranger väntas växa samt att fler av de som år 2025 kommer att arbeta som storhushålls- och

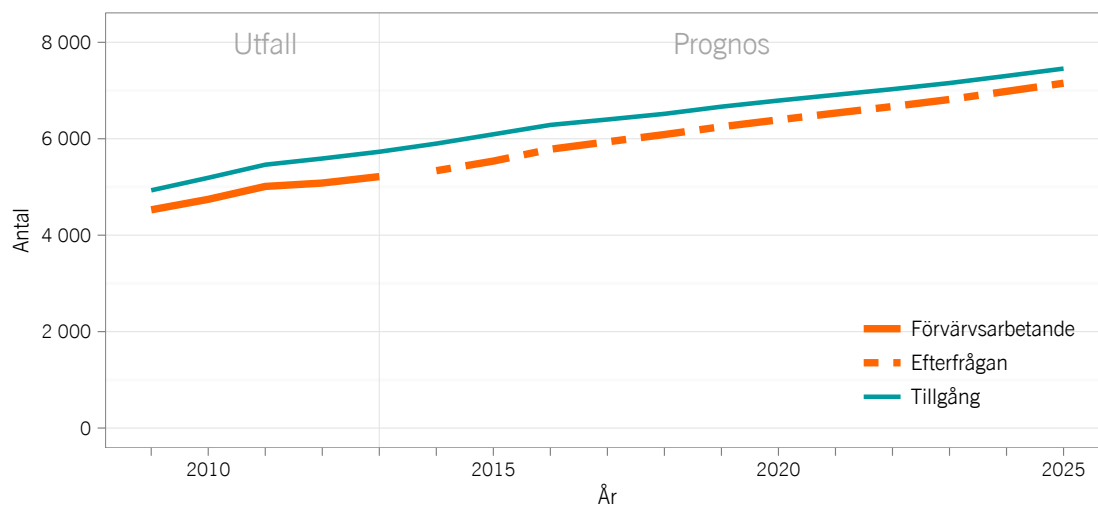
Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -550 personer.

restaurangpersonal antas ha en restaurang- och livsmedelsutbildning jämfört med idag. Sammantaget visar prognosen på en relativt balanserad arbetsmarknad i slutet av prognosperioden. Observera att arbetslösheten i utgångsläget är hög bland de restaurang- och livsmedelsutbildade. Står dessa arbetslösa inte längre till den aktuella arbetsmarknadens förfogande väntas det relativt balanserade läget att övergå till en bristsituation år 2025.

Transportutbildning

FIGUR 8.11 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

DRYGT SEX AV TIO ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

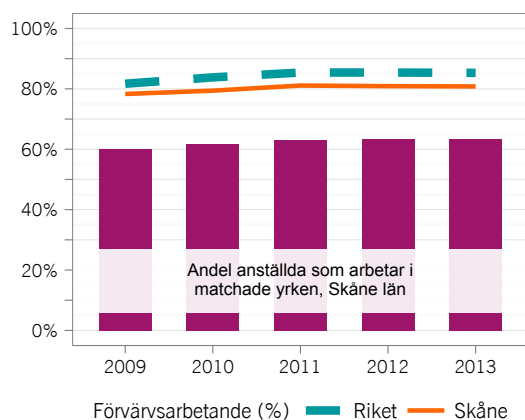
Gymnasieskolans fordons- och transportprogram har flera olika inriktningar. Inriktningarna mot godshantering och transport ingår i det som här benämns transportutbildning. År 2013 var det cirka 5 200 personer med transportutbildning som förvärvsarbetade i Skåne. Av dessa arbetade cirka 45 procent inom *transport- och magasineringsföretag* och närmare 15 procent

inom *byggindustrin*. Utbildningsgruppen är kraftigt mansdominerad och väntas vara det även framöver. Andelen utrikes födda är 16 procent vilket är desamma som genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

Andelen förvärvsarbetande är 81 procent och arbetslösheten är hög, 8,9 procent. Cirka 65 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	8,0	8,9
Riket	7,1	6,4

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

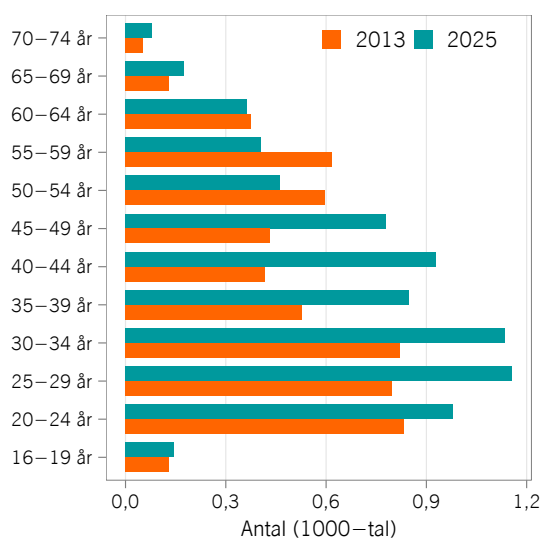
	2009	2013	2025
Kvinnor	7	7	9
Män	93	93	91

GENOMSNISSLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	26 300
Män	27 000
Totalt	26 900

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Fordonsförare	38
	Vård- och omsorgspersonal	11
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	6
♂	Fordonsförare	44
	Maskinförare	7
	Byggnads- och anläggningsarbetare	5

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**RELATIVT BALANSERAT ARBETSMARKNADSLÄGE UNDER PROGNOSEPERIODEN**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 200 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolan till utbildningsgruppen varje år. Det motsvarar drygt 2 200 personer under hela prognosperioden. Därtill väntas totalt cirka 1 200 personer utbildas via komvux och AMU. Utöver examinationen beräknas cirka 1 100 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då cirka 20 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli betydligt fler än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig vilket innebär att tillgången på transportutbildade ökar med cirka 30 procent till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med drygt 35 procent. Ökningen beror främst på att en större andel av de som kommer arbeta som fordonsförare och maskinförare i framtiden antas ha en transportutbildning jämfört med idag. Då tillgång och efterfrågan ökar i ungefär samma utsträckning visar prognosen på ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge för transport-

Arbetsmarknadssituation 2025

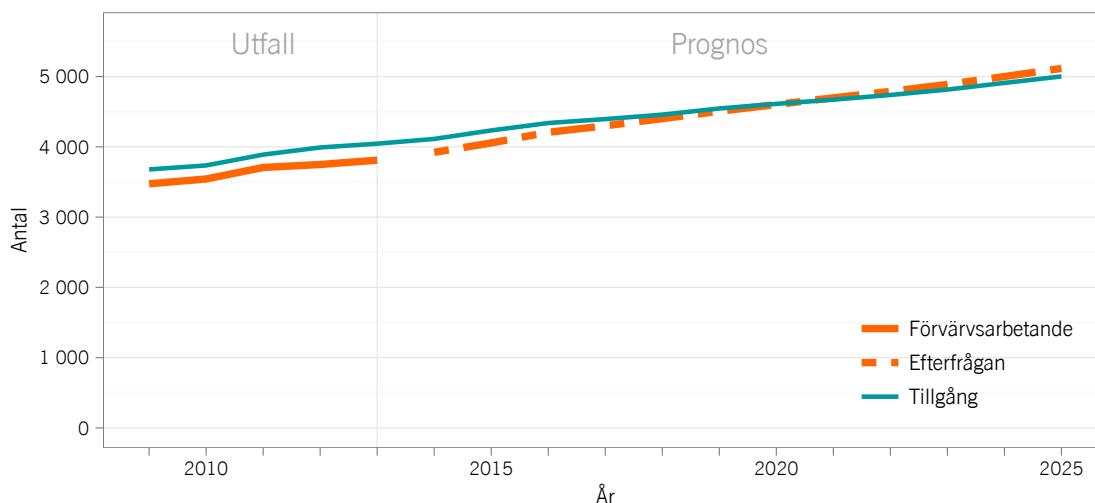
Överskott 300 personer.

utbildade i Skåne. Observera att arbetslösheten i utgångsläget är hög bland de transportutbildade. Står dessa arbetslösa inte längre till den aktuella arbetsmarknadens förfogande kan det relativt balanserade läget övergå till en bristsituation 2025.

VVS-utbildning

FIGUR 8.12 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

TRE AV FYRA ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

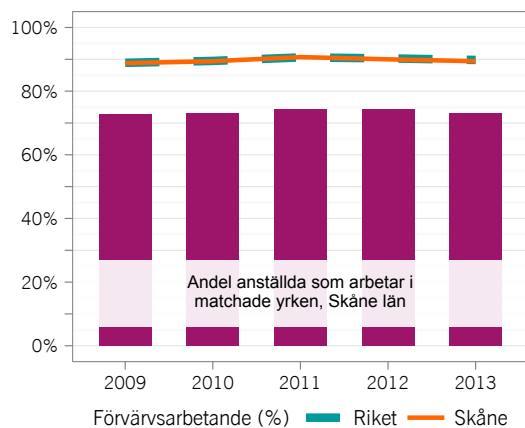
Gymnasieskolans VVS- och fastighetsprogram har fyra inriktningar. Inriktningarna mot kyl- och värmepumpsteknik, ventilationsteknik och VVS ingår i det som här benämns VVS-utbildning. Dessutom ingår de som går industritekniska programmet med inriktning mot driftsäkerhet och underhåll. År 2013 var det cirka 3 800 personer med VVS-utbildning på gymnasial nivå,

som förvärvsarbetade i Skåne. Av dessa arbetade drygt 40 procent inom *byggindustrin*, cirka 10 procent inom *parti- och provisionshandel* och 5 procent inom *transport- och magasineringsföretag*. Utbildningsgruppen är kraftigt mansdominerad då nästan alla är män. Andelen utrikes födda är 6 procent vilket är betydligt lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 89 procent och

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	4,5	4,7
Riket	4,4	4,1

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

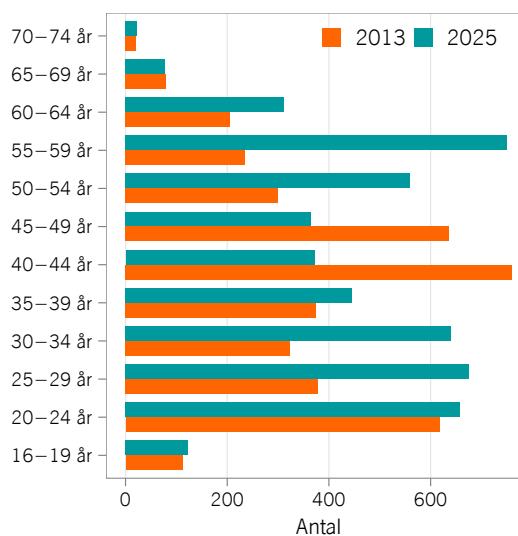
	2009	2013	2025
Kvinnor	1	1	2
Män	99	99	98

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	..
Män	31 600
Totalt	31 600

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Vård- och omsorgspersonal	26
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	15
	Övrig kontorspersonal	11
♂	VVS-montörer m.fl.	33
	Ingenjörer och tekniker	7
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

arbetslösheten är 4,7 procent. Närmare tre av fyra arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det idag totalt sett i landet brist på nytexaminerade med VVS-utbildning men en mer balanserad situation för nytexaminerade med utbildning inom kyl, värmepumps- och ventilationsteknik. Enligt Arbetsförmedlingen ser jobbmöjligheterna i Skåne olika ut för beroende på yrkesval.

TILLGÅNG OCH EFTERFRÅGAN ÖKAR UNGEFÄR LIKA MYCKET

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 140 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolan till utbildningsgruppen varje år. Det motsvarar drygt 1 500 personer under hela prognosperioden. Därtill väntas ett litet tillskott från AMU på knappt 100 personer. Utöver examinationen beräknas cirka 500 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgången väntas bli liten då knappt 15 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget innebär det att antalet examinerade och inflyttare beräknas bli fler än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig

Arbetsmarknadssituation 2025

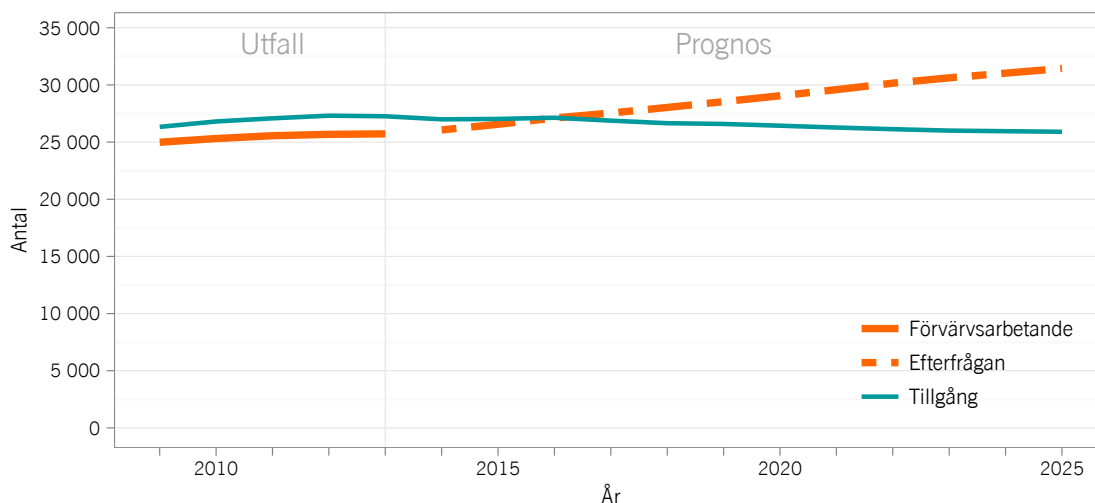
Brist -110 personer.

vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 25 procent till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med cirka 35 procent. Efterfrågeökningen beror främst på att en större andel av de som på sikt kommer att arbeta som VVS- och kylmontörer samt rörmokare antas ha en gymnasial VVS-utbildning jämfört med de som idag arbetar inom dessa yrken. Vidare väntas byggindustrin växa fram till år 2025 vilket också medför att efterfrågan på VVS-utbildade ökar något. Då tillgång och efterfrågan beräknas öka ungefär lika mycket till 2025 väntas dagens situation på arbetsmarknaden vara oförändrad under prognosperioden.

Vård- och omsorgsutbildning

FIGUR 8.13 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA JOBBMÖJLIGHETER FÖR UNDERSKÖTERS KOR

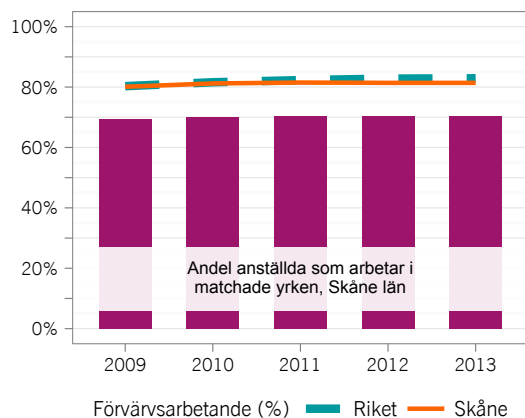
År 2013 var det cirka 27 700 personer med en vård- och omsorgsutbildning på gymnasial nivå som förvärvsarbetade i Skåne. Av dessa arbetade närmare 45 procent inom *äldreomsorgen*, närmare 20 procent inom *hälso- och sjukvård* och närmare 15 procent inom *övrig vård och omsorg*. Utbildningsgruppen är kraftigt kvinnodominerad och väntas förbli så även om andelen män

väntas öka något till 2025. Andelen utrikes födda är 17 procent vilket är ungefär lika stor andel som genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

Andelen förvärvsarbetande är 81 procent och arbetslösheten är 5,9 procent. Cirka 70 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna i Skåne goda för undersköterskor men mindre goda för vårdbiträden eftersom

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	5,0	5,9
Riket	5,0	5,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

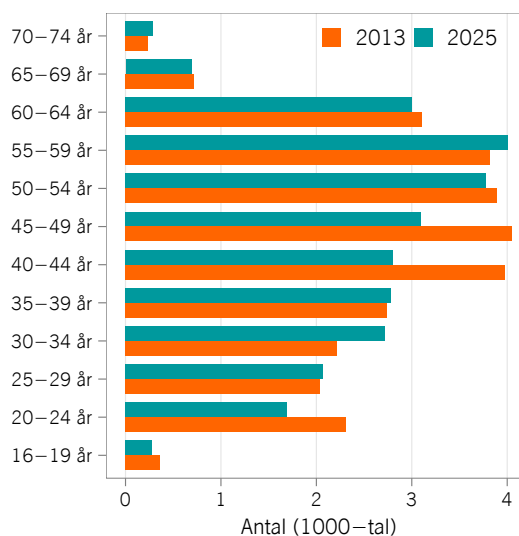
	2009	2013	2025
Kvinnor	90	89	86
Män	10	11	14

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	25 500
Män	26 200
Totalt	25 500

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.	56
	Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	12
	Skötare och vårdare	10
♂	Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.	27
	Skötare och vårdare	17
	Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.	7

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

kommunerna i första hand efterfrågar undersköterskor.

RISK FÖR BRIST I FRAMTIDEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 390 personer som är folkbokförda i Skåne examineras från gymnasieskolans vård- och omsorgsprogram varje år. Det motsvarar cirka 4 300 personer under hela prognosperioden. Därtill beräknas ytterligare totalt cirka 6 600 personer utbildas via framförallt komvux men även via AMU. Utöver examinationen beräknas cirka 4 600 med denna utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många väntas flytta därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då drygt 25 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli något färre än antalet som flyttar ut, går i pension eller vidareutbildar sig vilket innebär att tillgången minskar med närmare 10 procent till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med cirka 20 procent vilket till viss del kan förklaras av att branscherna *äldreomsorg* och *hälso- och sjukvård* väntas växa. Efterfrågeökningen beror också på att en större andel av de som kommer att arbeta som vård- och om-

Arbetsmarknadssituation 2025

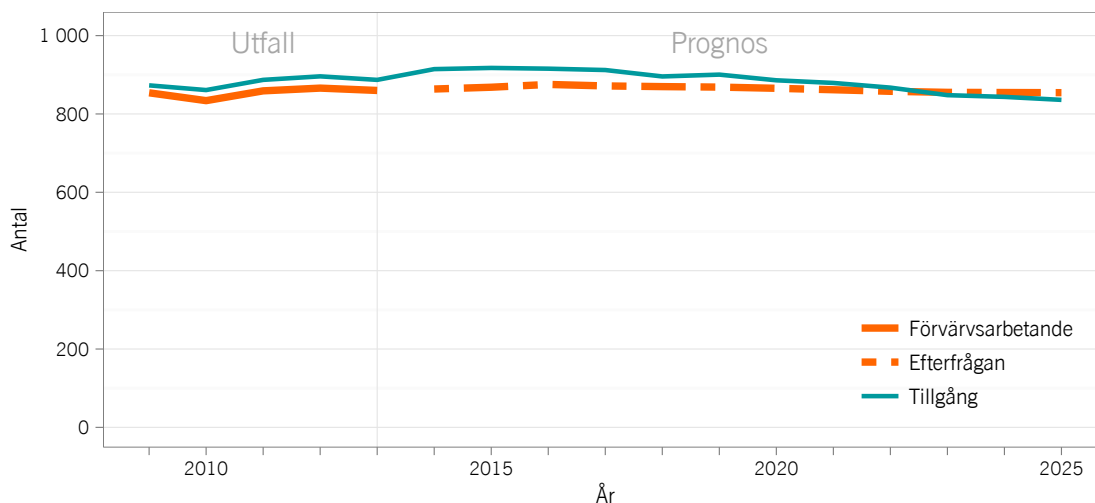
Brist -6 370 personer.

sorgspersonal i framtiden antas ha en vård- och omsorgsutbildning jämfört med de som idag arbetar inom dessa yrken.

Sammantaget innebär det att tillgången inte kommer kunna möta efterfrågan varvid det i framtiden finns risk för brist på vård- och omsorgsutbildade i Skåne. Observera att arbetslösheten i utgångsläget är relativt hög bland de vård- och omsorgsutbildade. Står dessa arbetslösa inte längre till förfogande inom äldreomsorgen eller hälso- och sjukvården kommer den beräknade bristen bli än större i framtiden.

Agronom- och hortonomutbildning

FIGUR 8.14 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

VAR ANNAN ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

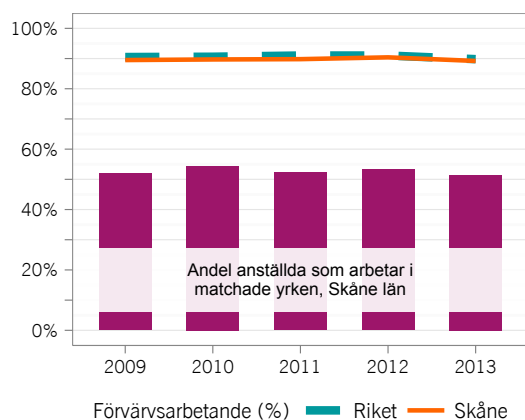
I utbildningsgruppen ingår personer med agronom- eller hortonomexamen samt de med en kandidat-, magister- eller masterexamen inom lantbruk och trädgård. År 2013 var antalet förvärvsarbetande med utbildningen i Skåne cirka 860, vilket är ungefär lika många som 2009. Drygt 15 procent arbetar inom *jordbruket*, cirka 10 procent inom branschen *parti- och provi-*

sionshandel och lika stor andel inom *skolor för eftergymnasial utbildning*. Idag är andelen kvinnor och män inom utbildningsgruppen lika stor, men andelen kvinnor beräknas öka. År 2025 beräknas drygt 60 procent av de agronom- och hortonomutbildade i Skåne vara kvinnor.

Andelen utrikes födda är 15 procent vilket är ungefär detsamma som genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne. Andelen förvärvsarbetande är 89 procent och arbetslösheten är

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	2,3	3,2
Riket	2,8	3,5

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

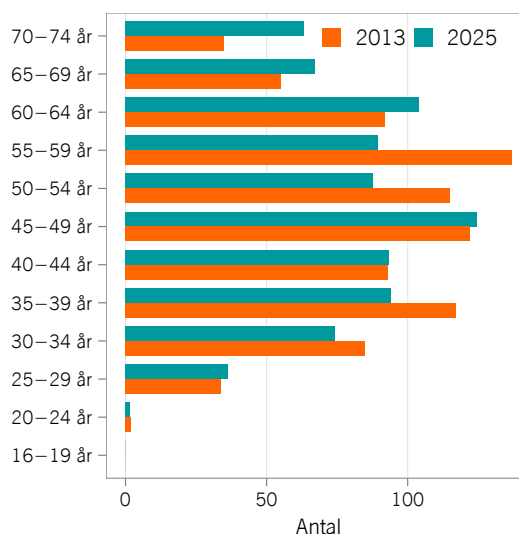
	2009	2013	2025
Kvinnor	47	50	61
Män	53	50	39

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	36 000
Män	46 100
Totalt	41 200

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Agronomer och hortonomer	15
	Universitets- och högskolelärare	8
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	7
♂	Växtodlare inom jordbruk och trädgård	13
	Universitets- och högskolelärare	10
	Agronomer och hortonomer	8

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

3,2 procent. Cirka 50 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det, totalt sett för hela riket, balans mellan tillgång och efterfrågan på nyutexaminerade agronomer. Regionala skillnader kan förekomma.

BALANSERAT LÄGE UNDER HELA PROGNOSSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas 170 personer som är folkbokförda i Skåne examineras fram till år 2025. Utöver examinationen beräknas lite drygt 230 utbildade flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som närmare 200 beräknas lämna regionen. Cirka 35 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed att bli relativt stora fram till år 2025. Samtidigt är det en relativt stor andel som arbetar efter 65 års ålder. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare något understiga antalet som flyttar ut eller som går i pension. Tillgången på utbildade agronomer och hortonomer i Skåne beräknas därmed minska med några få procent under prognosperioden.

Efterfrågan på agronom- eller hortonomutbildade beräknas under samma period ligga

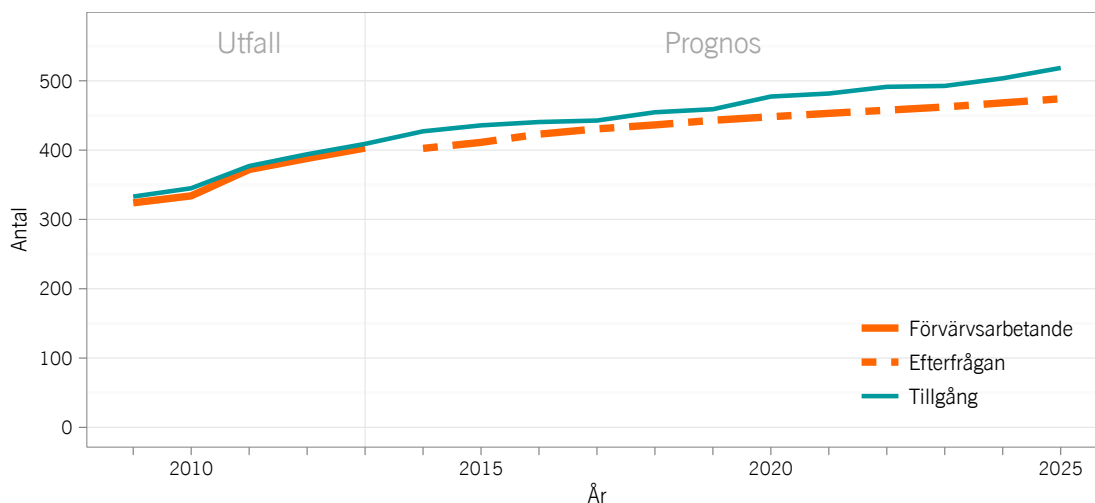
Arbetsmarknadssituation 2025

Balans.

kvar på ungefär samma nivå. Då såväl tillgång som efterfrågan väntas förändras endast marginellt beräknas arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat för agronom- och hortonomutbildade i Skåne under hela prognosperioden.

Apotekarutbildning

FIGUR 8.15 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

TRE AV FYRA ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR UTBILDNINGEN

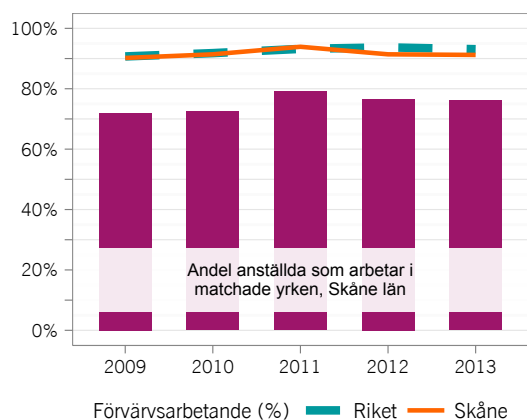
Antalet förvärvsarbete med apotekarutbildning i Skåne var år 2013 cirka 400, vilket är en ökning med 25 procent sedan 2009. Cirka 50 procent arbetar inom *detaljhandeln*, närmare 15 procent inom *parti- och provisionshandeln* och 10 procent inom *hälso- och sjukvården*. Yrkes-spridningen för den här gruppen är relativt liten då merparten arbetar som apotekare eller som

chefer på olika nivåer. Nära sju av tio apotekarutbildade är kvinnor och andelen kvinnor antas öka för att år 2025 utgöra nära åtta av tio. Cirka 30 procent av de apotekarutbildade är utrikes födda, vilket är betydligt över genomsnittet för samtliga förvärvsarbete i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbete är 91 procent och arbetslösheten 1,4 procent. Cirka 75 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbete och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	2,5	1,4
Riket	2,2	1,2

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

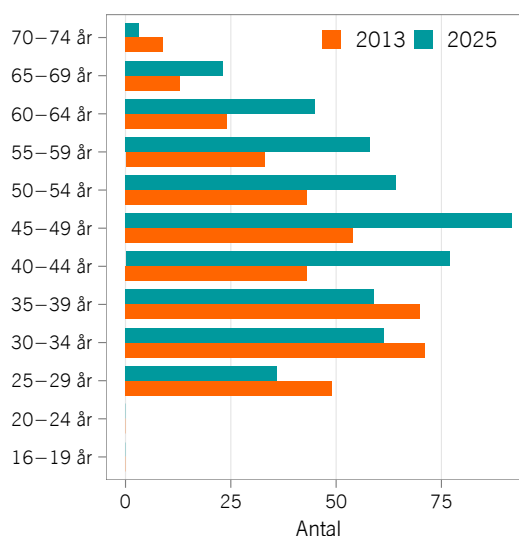
	2009	2013	2025
Kvinnor	68	69	78
Män	32	31	22

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	45 600
Män	..
Totalt	45 400

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Apotekare	45
	Drift- och verksamhetschefer	15
	Övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	11
♂	Apotekare	22
	Drift- och verksamhetschefer	13
	Chefer för särskilda funktioner	12

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen har apotekare goda jobb möjligheter i Skåne.

VISST ÖVERSKOTT PÅ APOTEKAR-UTBILDADE ÅR 2025

Trots att apotekarutbildning inte ges i Skåne beräknas cirka 215 personer folkbokförda i regionen ta en apotekarexamen under prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 200 utbildade apotekare flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Cirka 20 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Antalet examinerade och inflyttare beräknas tillsammans överstiga antalet som flyttar ut eller går i pension vilket innebär att tillgången väntas öka med drygt 25 procent fram till år 2025.

Efterfrågan på apotekarutbildade beräknas under samma period öka med närmare 20 procent. Efterfrågeökningen beror bland annat på att branscherna *parti- och provisionshandeln* samt *detaljhandeln*, inom vilka många med apotekarutbildning arbetar, väntas växa något till 2025. Samtidigt antas att en större andel av de som i framtiden kommer att arbeta som apotekare har en matchande utbildning. Då tillgången antas

Arbetsmarknadssituation 2025

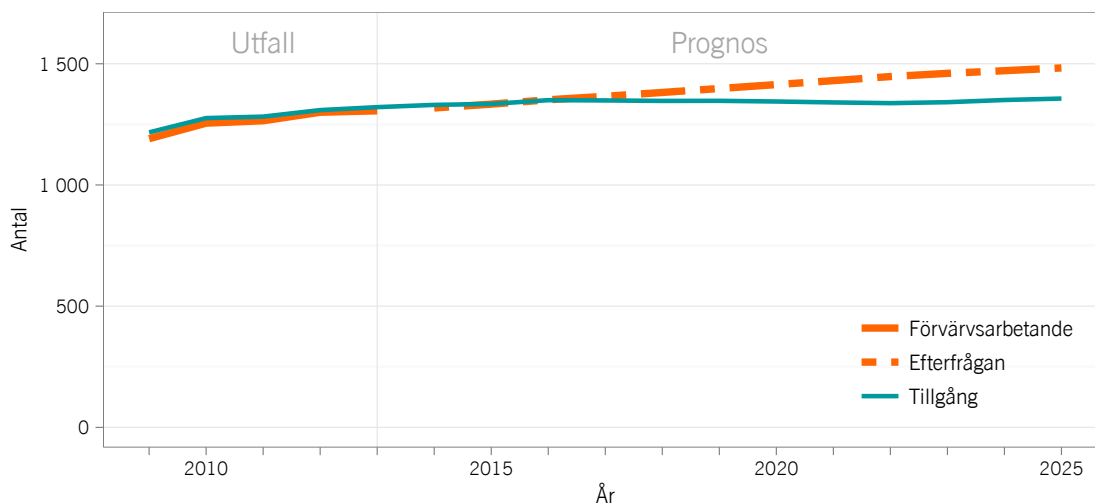
Överskott 40 personer.

öka något mer än efterfrågan visar prognosen på ett visst överskott på apotekarutbildade i Skåne vid slutet på prognosperioden.

Arbets terapeututbildning

FIGUR 8.16 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

FÅ UTBILDADE ÄR MÄN

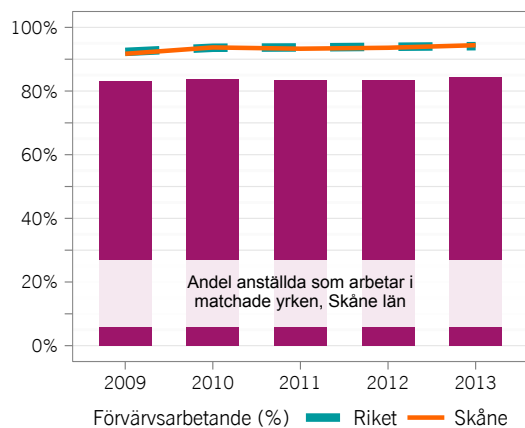
Antalet förvärsarbetande med arbets terapeututbildning i Skåne var år 2013 cirka 1 300, vilket är en ökning med 10 procent sedan 2009. Cirka 30 procent arbetar inom branschen *hälso- och sjukvården*, lika stor andel inom *äldreomsorgen* och drygt 15 procent inom *övrig vård och omsorg*. Kvinnodominansen är idag mycket stor men männens andel beräknas öka något framöver. Yrkesspridningen för den här gruppen är liten då

merparten av de utbildade arbetar som arbets terapeuter. Andelen utrikes födda är 7 procent jämfört med genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärsarbetande är 94 procent och arbetslösheten 1,1 procent. Cirka 85 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med den utbildning de har. Enligt Arbetsförmedlingen har arbets terapeuter goda jobb möjligheter i Skåne.

FÖRVÄRSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	2,2	1,1
Riket	1,9	1,2

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

	2009	2013	2025
Kvinnor	95	95	89
Män	5	5	11

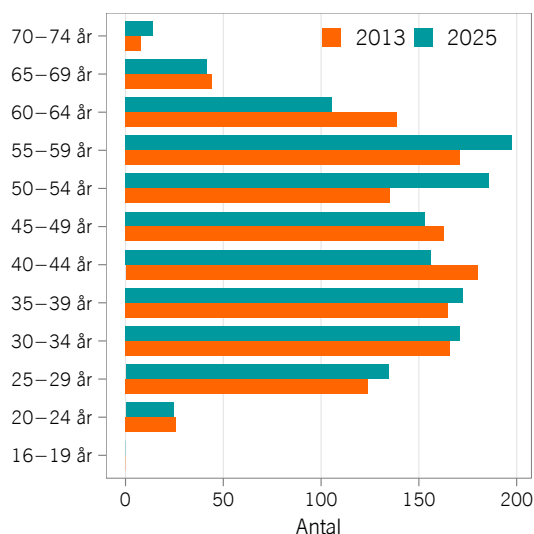
GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	28 900
Män	..
Totalt	28 900

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Arbetsterapeuter	79
	Drift- och verksamhetschefer	5
	Vård- och omsorgspersonal	4
♂	Arbetsterapeuter	61
	Drift- och verksamhetschefer	14
	Vård- och omsorgspersonal	5

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

VISST BRIST ÅR 2025

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 45 personer som är folkbokförda i regionen examineras varje år vilket motsvarar närmare 500 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 300 utbildade arbetsterapeuter flytta till regionen under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Drygt 25 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare vara i stort sett lika många som antalet som flyttar ut eller går i pension vilket innebär att tillgången väntas öka med närmare 5 procent fram till år 2025.

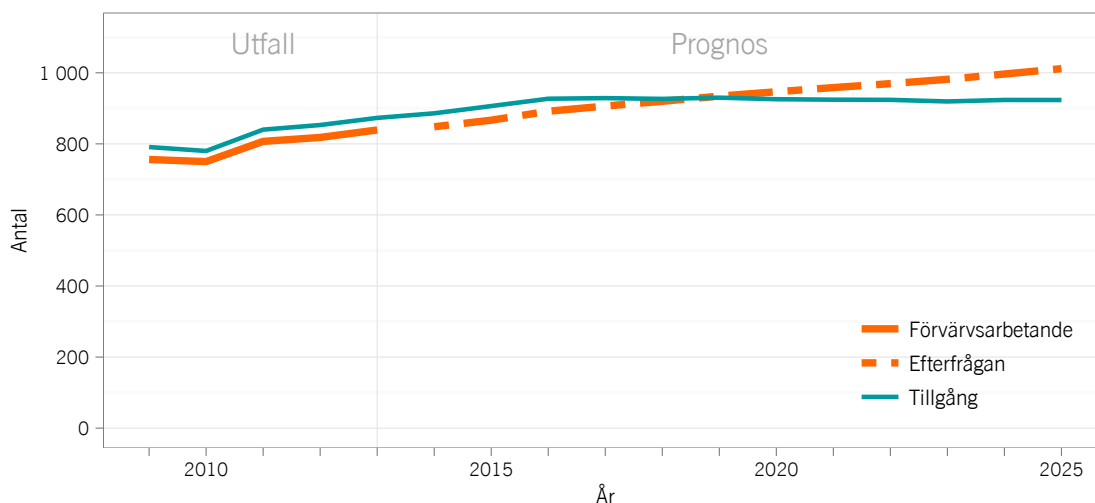
Efterfrågan på utbildade arbetsterapeuter beräknas under samma period öka med cirka 15 procent. Orsaken till efterfrågeökning är den relativt kraftiga befolkningsökningen fram till 2025, vilket medför en ökad efterfrågan på tjänster inom *äldreomsorgen* och inom *hälso- och sjukvården*. Då tillgången inte ökar i samma utsträckning som efterfrågan visar prognosen på en viss brist på arbetsterapeututbildade i Skåne år 2025.

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -130 personer.

Arkitektutbildning

FIGUR 8.17 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

TRE FJÄRDEDELAR ARBETAR INOM ETT YRKE SOM MATCHAR UTBILDNINGEN

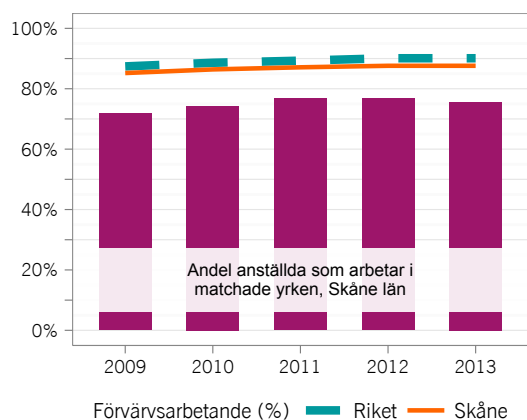
Antalet förvärvsarbetande med arkitektutbildning i Skåne var år 2013 cirka 840, vilket är en ökning med lite drygt 10 procent sedan 2009. Cirka 55 procent arbetar inom branschen *tekniska konsulter* och närmare 15 procent inom *civila myndigheter*. Idag är andelen kvinnor och män bland utbildade arkitekter ungefär lika stor. Andelen kvinnor beräknas dock öka fram till

2025. Andelen utrikes födda är 17 procent vilket är ungefär lika med genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

Bland utbildade arkitekter i Skåne är andelen förvärvsarbetande 88 procent och arbetslösheten är 4,3 procent. Cirka 75 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	4,7	4,3
Riket	3,8	3,3

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

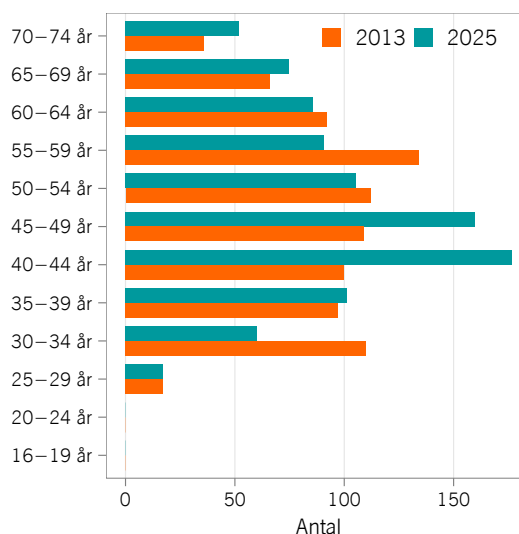
	2009	2013	2025
Kvinnor	44	48	54
Män	56	52	46

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	40 200
Män	37 100
Totalt	38 300

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Arkitekter och stadsplanerare	65
	Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker	8
	Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	3
♂	Arkitekter och stadsplanerare	65
	Drift- och verksamhetschefer	6
	Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker	5

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**RISK FÖR VISS BRIST PÅ SIKT**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt drygt 30 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 370 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 300 med arkitektutbildning flytta in till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Närmare 40 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli relativt stora fram till år 2025. Samtidigt kan noteras att en relativt stor andel arbetar efter 65 års ålder. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare knappt överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången endast ökar med några få procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade arkitekter beräknas under samma period öka med cirka 20 procent. Det beror till stor del på att branschen *tekniska konsulter* väntas växa till 2025 bland annat som följd av byggbranschen expansion. Vidare väntas en större andel av de som på sikt kommer att arbeta som arkitekter och stadsplanerare att ha en arkitektutbildning jämfört med de som idag arbetar inom dessa yrken. Då tillgången ligger kvar på i princip samma nivå under hela prog-

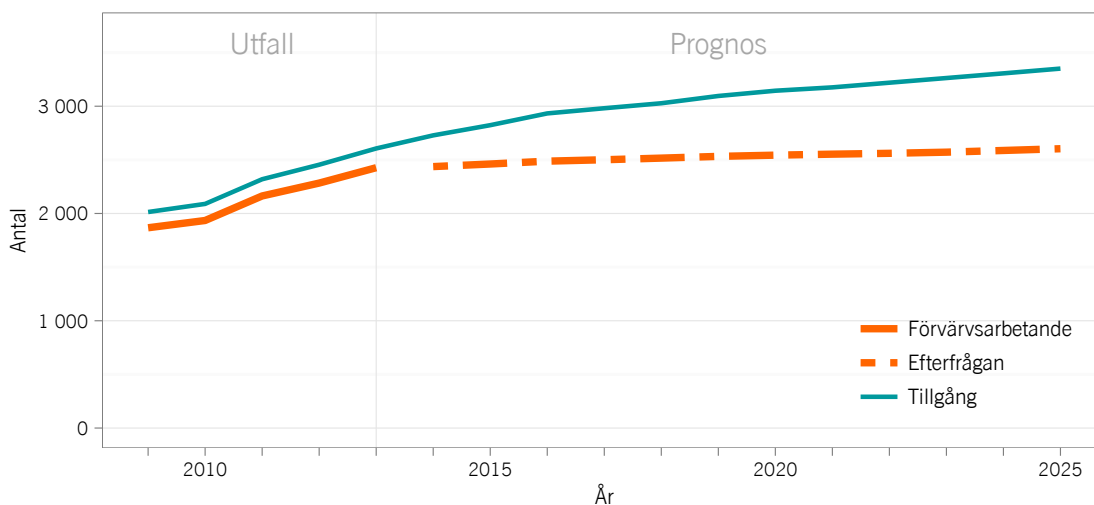
Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -90 personer.

nosperioden samtidigt som efterfrågan beräknas öka innebär det en risk för viss brist på arkitektutbildade i Skåne vid slutet av prognosperioden.

Biologutbildning

FIGUR 8.18 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

CIRKA VARANNAN ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR UTBILDNINGEN

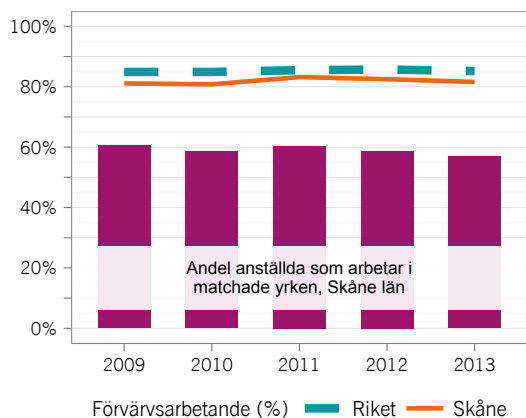
Antalet förvärvsarbetande med biologutbildning i Skåne var år 2013 lite drygt 2 400 vilket är en ökning med 30 procent sedan 2009. Närmare 20 procent arbetar inom *skolor för eftergymnasial utbildning*, cirka 15 procent inom branschen *civila myndigheter* och cirka 14 procent arbetar inom branschen *forsknings- och utvecklingsinstitutioner*. Idag är andelen kvinnor större än andelen män. År 2025 beräknas två tredjedelar av de biologut-

bildade vara kvinnor. Ett vanligt yrke, framförallt bland biologutbildade män, är universitets- och högskolelärare. Andelen utrikes födda är 14 procent vilket är en något lägre andel än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

Andelen förvärvsarbetande är 82 procent och arbetslösheten 5,3 procent. Cirka 55 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Det finns ingen regional bedömning av arbetsmarknadsläget för biologutbildade. Enligt arbetsgivarnas bedömning i

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	5,4	5,3
Riket	4,4	4,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

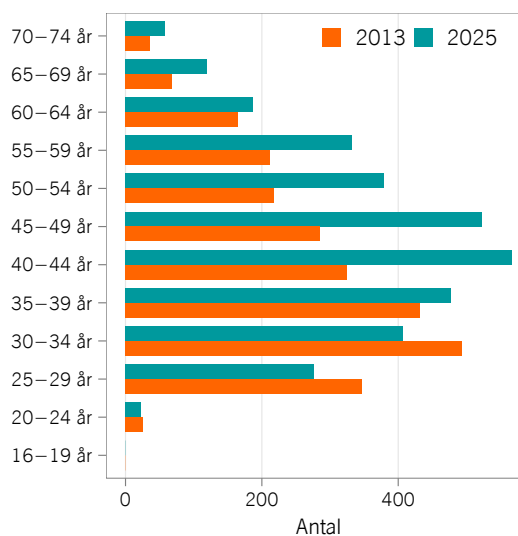
	2009	2013	2025
Kvinnor	59	61	65
Män	41	39	35

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	32 800
Män	36 700
Totalt	34 300

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Universitets- och högskolelärare	15
	Administratörer i offentlig förvaltning	10
	Ingenjörer och tekniker	8
♂	Universitets- och högskolelärare	27
	Specialister inom biologi, jord- och skogsbruk m.m.	9
	Administratörer i offentlig förvaltning	7

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

Arbetskraftsbarometern 2015 är tillgången på biologutbildade, totalt sett över landet, relativt balanserad.

RISK FÖR ÖVERSKOTT UNDER PROGNOSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt lite drygt 150 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 1 700 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 1 000 med biologutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som nära 1 500 beräknas lämna regionen. närmare 20 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 30 procent till 2025.

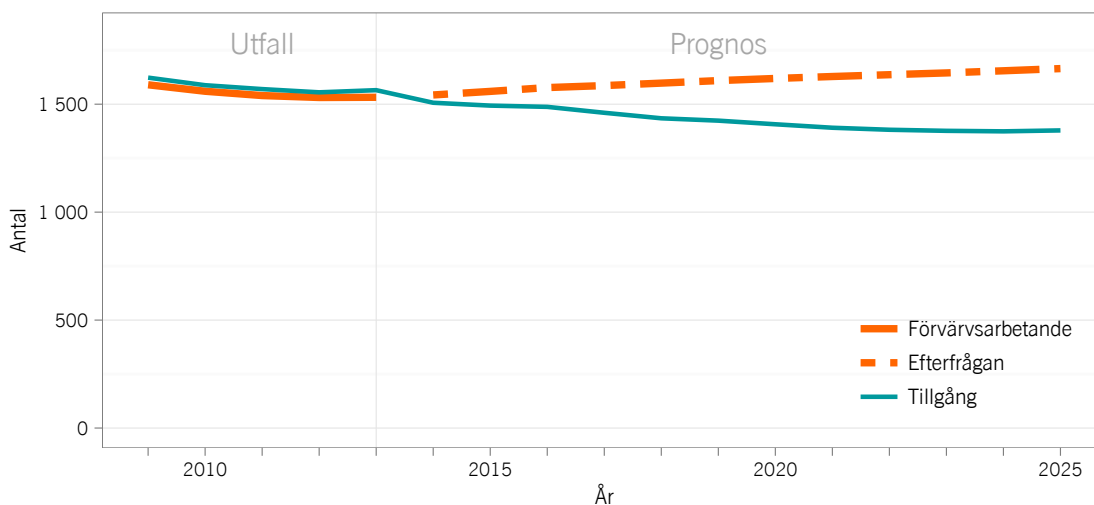
Efterfrågan på utbildade biologer beräknas under samma period öka med drygt 5 procent. Då efterfrågan inte alls beräknas öka lika mycket som tillgången innebär det risk för överskott på biologutbildade i Skåne under prognosperioden.

Arbetsmarknadssituation 2025

Överskott 750 personer.

Biomedicinsk analytikerutbildning

FIGUR 8.19 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA JOBBMÖJLIGHETER IDAG

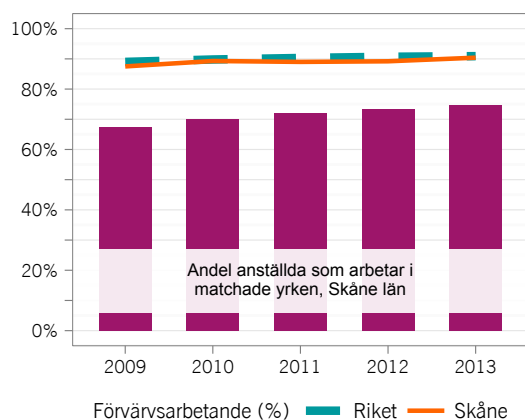
Antalet förvärvsarbetande med biomedicinsk analytikerutbildning i Skåne var år 2013 cirka 1 500, vilket är något färre än år 2009. Cirka 60 procent arbetar inom *hälso- och sjukvården* och närmare 10 procent inom *skolor för eftergymnasial utbildning*. Idag är cirka nio av tio utbildade kvinnor och den andelen beräknas i stort sett bestå under prognosperioden. Yrkespridningen är liten då de flesta arbetar som biomedicinska

analytiker. Andelen utrikes födda är 18 procent vilket är något över genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

Andelen förvärvsarbetande är 90 procent och arbetslösheten 2,1 procent. Omkring 75 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen har biomedicinska analytiker goda jobb möjligheter i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	2,0	2,1
Riket	1,5	1,4

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

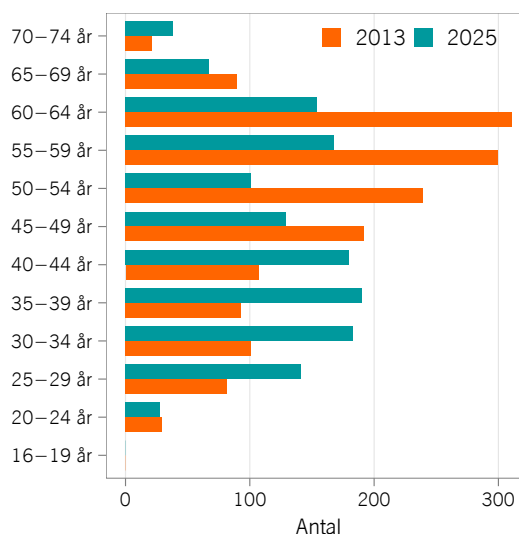
	2009	2013	2025
Kvinnor	90	89	86
Män	10	11	14

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	30 400
Män	29 500
Totalt	30 300

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Biomedicinska analytiker	69
	Laboratorieingenjörer	5
	Vård- och omsorgspersonal	3
♂	Biomedicinska analytiker	60
	Dataspecialister	7
	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	4

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**TILLTAGANDE BRIST UNDER PROGNOSPERIODEN**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt närmare 75 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 800 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 200 med utbildningen flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som närmare 250 beräknas lämna regionen. Cirka 45 procent av de förvärvsarbetande är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli stora fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare understiga antalet som flyttar ut eller går i pension vilket innebär att tillgången väntas minska med drygt 10 procent fram till år 2025.

Efterfrågan på biomedicinska analytikerutbildade beräknas under samma period öka med 10 procent. Orsaken till efterfrågeökning är den relativt kraftiga befolkningsökningen fram till 2025, vilket medför en ökad efterfrågan på tjänster inom *hälso- och sjukvård*. Då tillgången minskar samtidigt som efterfrågan ökar finns risk för tilltagande brist på utbildade biomedicinska analytiker i Skåne under prognosperioden.

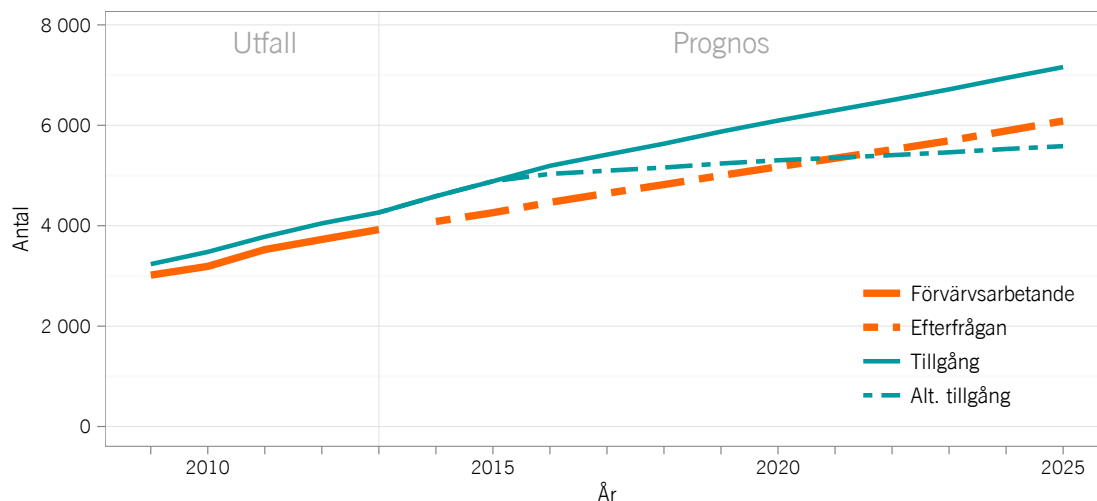
Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -290 personer.

Datautbildning

FIGUR 8.20 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

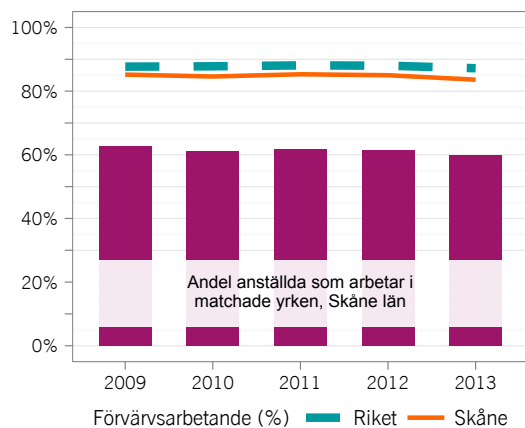
SEX AV TIO ARBETAR I ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

Utbildningsgruppen omfattar högskoleutbildningar inom data- och systemvetenskap, informatik och informationsteknik. Här ingår också yrkeshögskoleutbildningar inom Data/IT motsvarande minst ett års heltidsstudier. År 2013 var antalet förvärsarbetande med eftergymnasial datautbildning i Skåne cirka 3 900 vilket är en ökning med 30 procent sedan 2009. Närmare

en tredjedel arbetar inom branschen *programvaruproducenter och datakonsulter* och cirka 10 procent inom *parti och provisionshandeln*. Övriga är spridda över stora delar av arbetsmarknaden. Andelen kvinnor har minskat och idag är närmare en tredjedel kvinnor, fram till år 2025 väntas andelen kvinnor minska ytterligare. Cirka 17 procent av de datautbildade är utrikes födda vilket är ungefär samma andel som genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	6,2	7,5
Riket	4,7	5,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

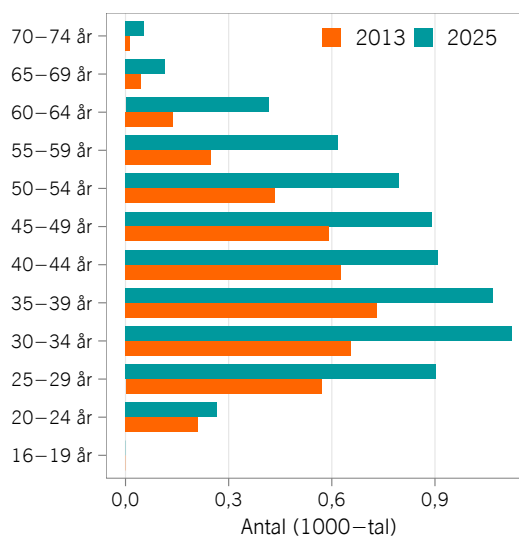
	2009	2013	2025
Kvinnor	35	32	27
Män	65	68	73

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	36 600
Män	37 100
Totalt	37 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Dataspecialister	36
	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	6
	Vård- och omsorgspersonal	6
♂	Dataspecialister	45
	Datatekniker och dataoperatörer	14
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	4

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

Andelen förvärvsarbete är 84 procent och arbetslösheten är förhållandevis hög, 7,5 procent. Cirka 60 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen varierar jobbmöjligheterna för olika yrkeskategorier inom dataområdet. Goda jobbmöjligheter i Skåne, har framförallt de med en högskoleutbildning.

RISK FÖR ÖVERSKOTT PÅ SIKT

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 350 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär drygt 3 800 personer under hela prognosperioden. Av dessa beräknas lite drygt hälften ha tagit sin examen vid yrkeshögskolan. Utöver examinationen beräknas cirka 1 800 med datautbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som nästan lika många beräknas lämna regionen. Cirka 10 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgången väntas därmed bli liten fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare kraftigt överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med närmare 70 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på datautbildade beräknas under

Arbetsmarknadssituation 2025

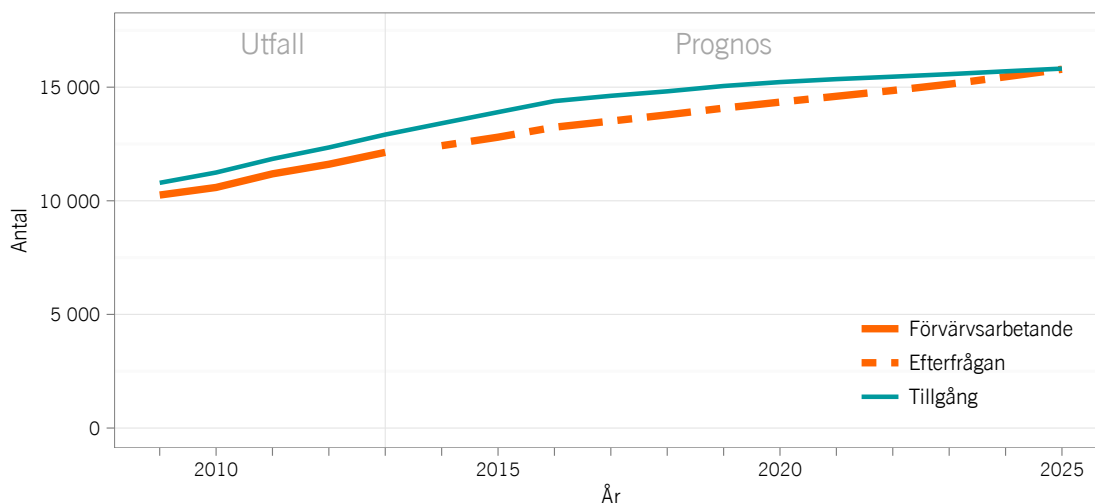
Överskott 1 070 personer.
Alternativscenario: Brist -500 personer

samma period öka med cirka 55 procent. Till stor del kan efterfrågeökningen förklaras av att en större andel av de som i framtiden kommer att arbeta som dataspecialister, datatekniker eller dataoperatör väntas ha en datautbildning jämfört med de som idag arbetar inom dessa yrken. Till viss del beror ökningen även på att branschen *programvaruproducenter och datakonsulter* väntas växa till 2025. Då tillgången beräknas öka mer än efterfrågan finns det på sikt risk för överskott på datautbildade i Skåne.

Om inga, från och med 2016, skulle antas till yrkeshögskolans datautbildningar skulle tillgångsökningen fram till 2025 stanna vid cirka 30 procent, se alternativ tillgångskurva. Arbetsmarknadsläget för datautbildade skulle då bli relativt balanserat under prognosperioden. Arbetslösheten bland datautbildade i Skåne är dock relativt hög. Om dessa arbetslösa inte är tillgängliga för IT-arbetsmarknaden riskerar en kraftig neddragning av antalet utbildningsplatser på yrkeshögskolan att på sikt leda till brist på datautbildade i Skåne.

Ekonomutbildning

FIGUR 8.21 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

MÅNGA ÄR UTRIKES FÖDDA

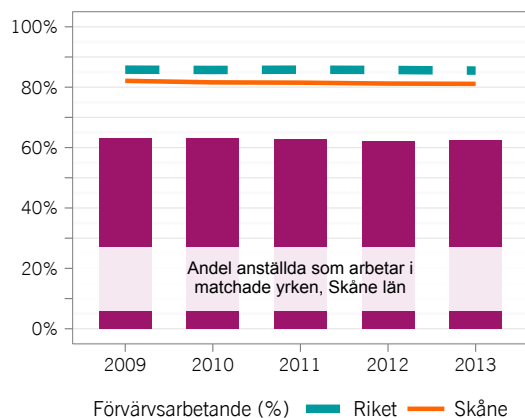
Utbildningsgruppen består till största delen av de med en kandidat- eller magisterexamen inom ekonomi, men omfattar även personer med en civilekonomexamen, master- eller forskarexamen. År 2013 var antalet förvärsarbetande med ekonomutbildning i Skåne cirka 12 100, vilket är en ökning med närmare 20 procent sedan 2009. Av de förvärsarbetande arbetar cirka 10 procent inom var och en av branscherna

parti- och provisionshandeln, civila myndigheter eller juridiska och ekonomiska konsulter. Övriga är spridda över stora delar av arbetsmarknaden. Idag är könsfördelningen bland ekonomutbildade jämn, år 2025 väntas kvinnorna utgöra en något större andel än männen. Cirka 20 procent av de ekonomutbildade är utrikes födda vilket är något över genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

Andelen förvärsarbetande är 81 procent och

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	4,4	5,6
Riket	3,5	4,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

	2009	2013	2025
Kvinnor	46	49	52
Män	54	51	48

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	40 200
Män	48 100
Totalt	44 300

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

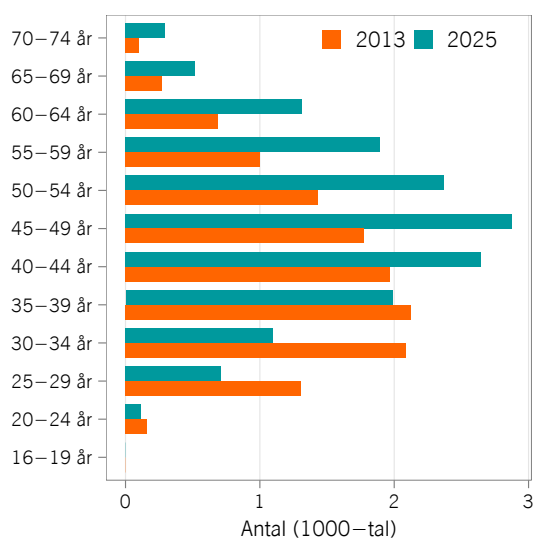
♀	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	30
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	13
	Redovisningsekonomer, administrativa assistenter m.fl.	9
♂	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	24
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	16
	Chefer för särskilda funktioner	14

arbetslösheten är relativt hög, 5,6 procent. Drygt 60 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det totalt sett för hela riket god tillgång på nyutexaminerade ekonomutbildade. Regionala skillnader kan förekomma.

RELATIVT BALANSERAT ARBETSMARKNADSLÄGE UNDER PROGNOSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt lite drygt 400 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 4 500 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 1 700 med ekonomutbildade flytta in till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär 1 500 beräknas lämna regionen. Pensionsavgången till 2025 antas bli relativt liten då cirka 15 procent idag är 55 år eller äldre. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut. Tillgången på utbildade ekonomer i Skåne beräknas öka med cirka 20 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade ekonomer beräknas under samma period öka med 30 procent. En starkt bidragande orsak till efterfrågeökningen är

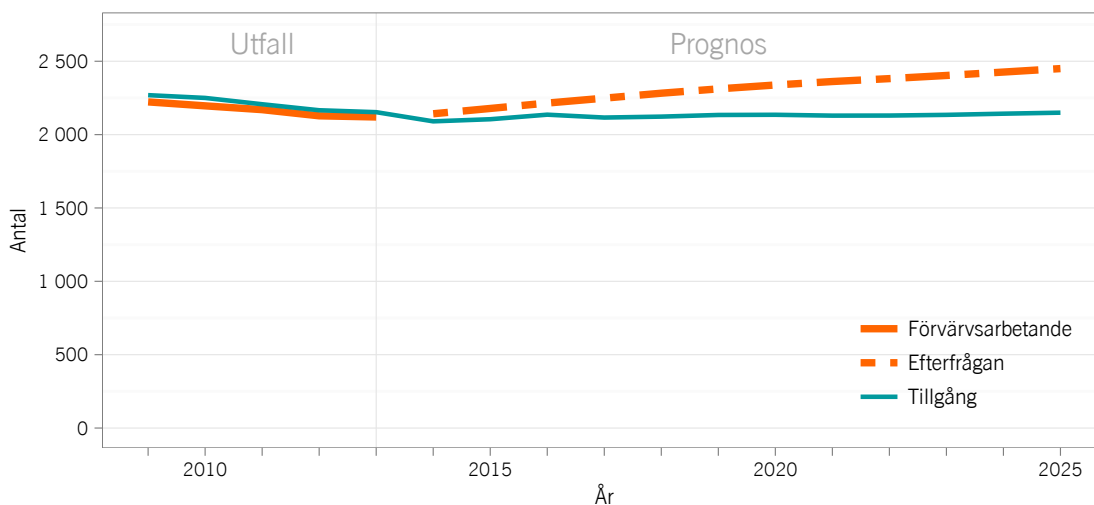
ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**Arbetsmarknadssituation 2025**

Balans.

att andelen högskoleekonomer väntas öka kraftigt inom vissa yrkesgrupper där kompetenskraven höjts som exempelvis säljare, inköpare och mäklare samt redovisningsekonomer, administrativa assistenter. En viss svårighet finns i att beräkna efterfrågan då ekonomutbildade inom många områden konkurrerar med andra högskoleutbildade, som exempelvis samhällsvetare och andra ekonomiutbildningar inom yrkeshögskolan. Sammantaget beräknas tillgången och efterfrågan mötas vid prognosperiodens senare del vilket innebär ett relativt balanserat arbetsmarknadsläge för ekonomutbildade i Skåne.

Fritidspedagogutbildning

FIGUR 8.22 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA JOBBMÖJLIGHETER IDAG

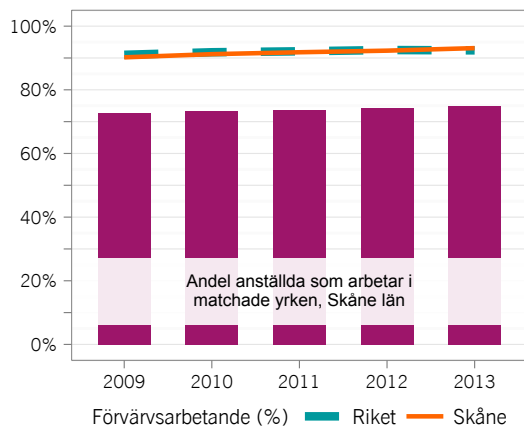
Drygt 2 100 personer med en fritidspedagogutbildning förvärvsarbetade³⁷ i Skåne år 2013 vilket är något färre än 2009. Cirka 55 procent av de förvärvsarbetande arbetar inom *grundskolan* och 15 procent inom *barnomsorgen*. Idag är runt 70 procent av de utbildade kvinnor, till år 2025 väntas andelen inte förändras nämnvärt. Andelen utrikes födda är 5 procent vilket är betydligt lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbe-

tande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 93 procent och arbetslösheten är endast 1,5 procent. Cirka 75 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Andelen har ökat de senaste åren vilket indikerar att det är en efterfrågad grupp på arbetsmarknaden. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det idag en påtaglig brist av utbildade fritidspedagoger totalt sett i landet. Enligt

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	2,0	1,5
Riket	1,9	1,5

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

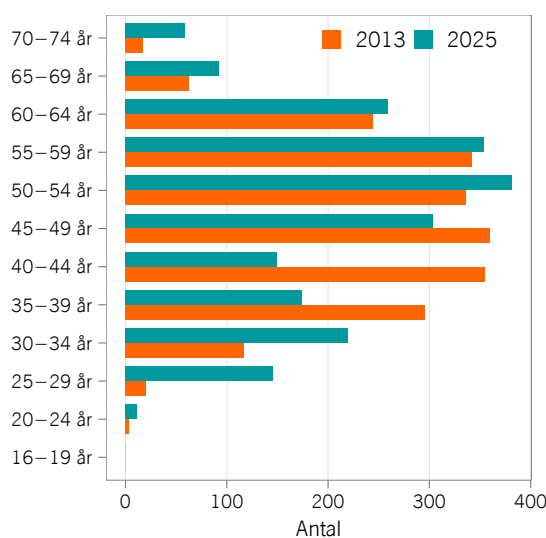
	2009	2013	2025
Kvinnor	73	72	69
Män	27	28	31

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	28 700
Män	30 600
Totalt	29 200

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Förskolelärare och fritidspedagoger	73
	Vård- och omsorgspersonal	5
	Drift- och verksamhetschefer	4
♂	Förskolelärare och fritidspedagoger	52
	Drift- och verksamhetschefer	5
	Vård- och omsorgspersonal	5

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna för fritidspedagoger goda till mycket goda i Skåne.

RISK FÖR TILLTAGANDE BRIST FRAMÖVER

Antalet nybörjare på utbildningen har ökat under senare år. Enligt prognosen beräknas i genomsnitt närmare 80 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år. Det innebär drygt 850 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 200 utbildade fritidspedagoger flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som något färre väntas flytta därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då cirka 30 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli ungefär lika många som antalet som flyttar ut eller går i pension vilket innebär att tillgången väntas vara kvar på dagens nivå till 2025.

Efterfrågan på utbildade fritidspedagoger beräknas öka med drygt 15 procent under samma period. Orsaken är framför allt att antalet elever i de tidiga grundskoleåldrarna antas öka fram till

Arbetsmarknadssituation 2025

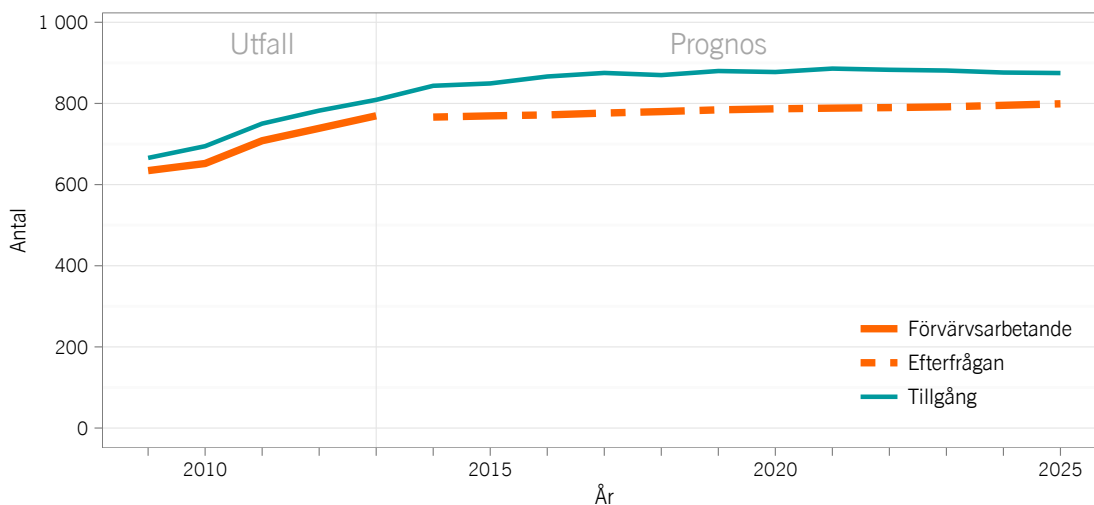
Brist -300 personer.

2025. Sammantaget visar prognosen på att det finns risk för en tilltagande brist på utbildade fritidspedagoger i Skåne.

³⁷ Personer med dubbel kompetens (fritidshem och grundskolans tidigare år) från den tidigare lärarexamen redovisas under utbildningsgruppen lärarutbildning för grundskolans tidigare år.

Fysikerutbildning

FIGUR 8.23 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

SEX AV TIO ARBETAR INOM ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

Antalet förvärsarbetande med fysikerutbildning i Skåne var år 2013 cirka 770, vilket är en ökning med cirka 20 procent sedan 2009.

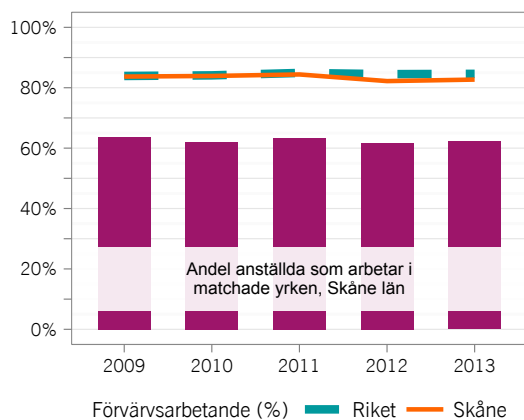
Närmare 40 procent arbetar inom branschen *forsknings- och utvecklingsinstitutioner*, 15 procent inom *skolor för eftergymnasial utbildning* och närmare 10 procent inom branschen *programvaruproducenter och datakonsulter*. Bland de

fysikerutbildade är cirka fyra av fem män och så väntas det även vara år 2025. Fysikerutbildade arbetar främst som universitetslärare men många arbetar också inom ett civilingenjörsyrke, eller som dataspecialister. Av de fysikerutbildade är 18 procent utrikes födda vilket är en något högre andel än genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

Andelen förvärsarbetande är 83 procent och arbetslösheten är 3,4 procent. Drygt 60 procent

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	3,0	3,4
Riket	4,7	4,3

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

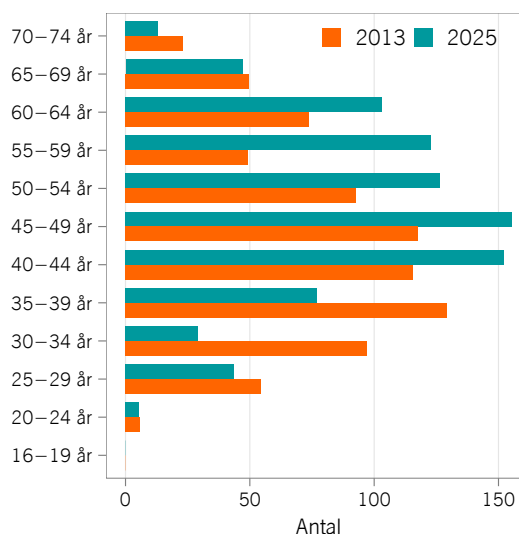
	2009	2013	2025
Kvinnor	18	21	21
Män	82	79	79

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	..
Män	46 600
Totalt	44 900

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Universitets- och högskolelärare	37
	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	10
	Gymnasialärare m.fl.	8
♂	Universitets- och högskolelärare	34
	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	16
	Dataspecialister	11

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Det finns ingen regional bedömning hur arbetsmarknadsläget är idag för fysikerutbildade. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är tillgången på utbildade fysiker, totalt sett över landet, balanserad.

PROGNOSEN VISAR PÅ ETT VISST ÖVERSKOTT

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt närmare 30 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 300 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 300 med fysikutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som lite drygt 400 beräknas lämna regionen. Cirka 25 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare något överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med närmare 10 procent fram till 2025.

Efterfrågan på utbildade fysiker beräknas under samma period öka med cirka 5 procent. Då tillgången antas öka något mer än efterfrågan

Arbetsmarknadssituation 2025

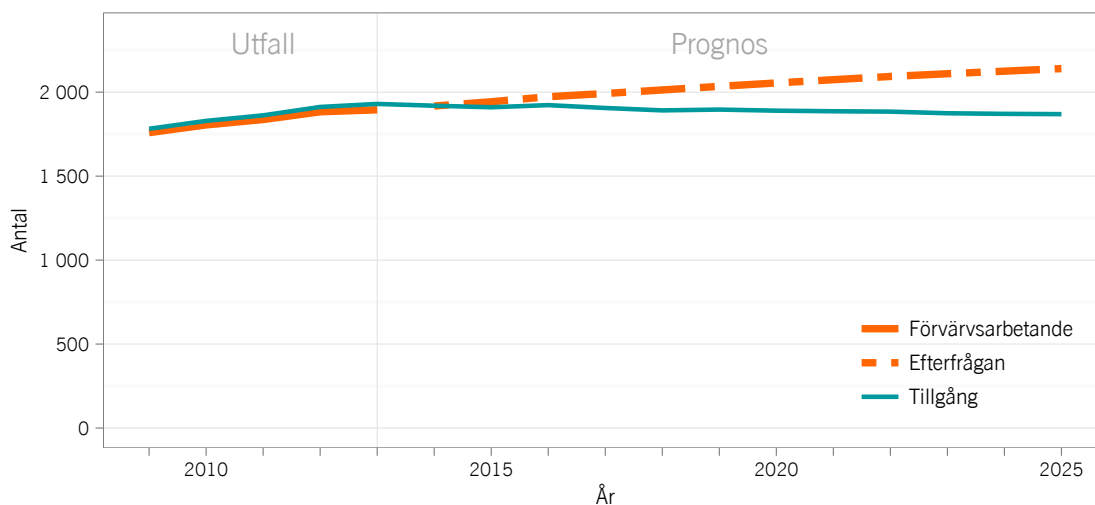
Överskott 80 personer.

visar prognosen på ett visst överskott på utbildade fysiker i Skåne under prognosperioden.

Fysioterapeut-/sjukgymnastutbildning

FIGUR 8.24 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

LITEN YRKESSPRIDNING

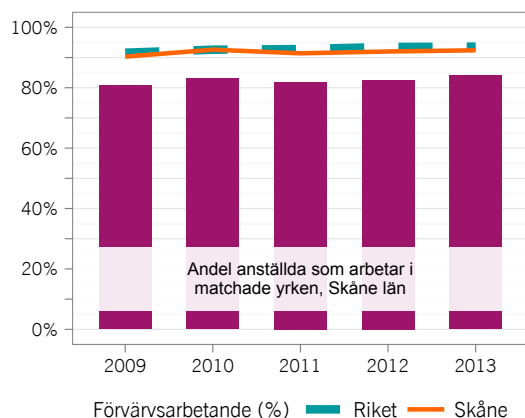
Från och med februari 2014 upphörde examensbenämningen sjukgymnastexamen och ersattes av fysioterapeutexamen. Cirka 1 900 personer med en fysioterapeut-/sjukgymnastutbildning förvärsarbetade i Skåne år 2013 vilket är en ökning med 8 procent sedan 2009. Majoriteten, närmare 60 procent, arbetar inom *hälso- och sjukvården* och cirka 15 procent inom *äldreomsorgen*. Idag utgör kvinnorna 78 procent av de utbildade men andelen män beräknas öka

något under prognosperioden. Yrkesspridningen är liten då merparten av de utbildade arbetar som sjukgymnaster. Andelen utrikes födda är 8 procent att jämföra med genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärsarbetande är 92 procent och arbetslösheten 1,8 procent. Cirka 85 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen har fysioterapeuter/sjukgymnaster goda jobbomöjligheter i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	1,3	1,8
Riket	1,3	1,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

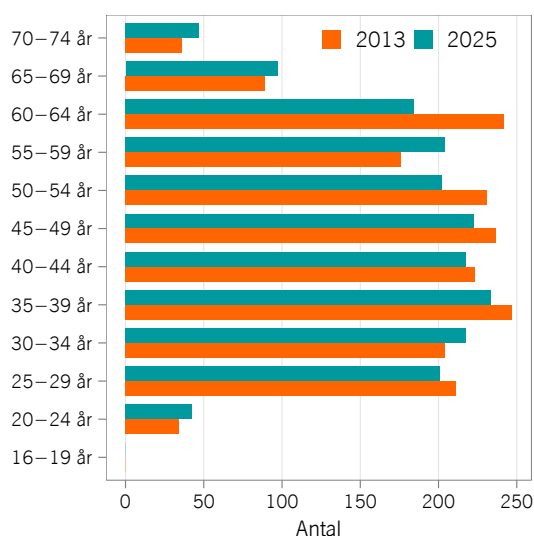
	2009	2013	2025
Kvinnor	80	78	73
Män	20	22	27

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	30 000
Män	30 100
Totalt	30 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Sjukgymnaster m.fl.	80
	Drift- och verksamhetschefer	3
	Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	2
♂	Sjukgymnaster m.fl.	75
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	4
	Drift- och verksamhetschefer	4

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**RISK FÖR VISS BRIST PÅ SIKT**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt närmare 70 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär närmare 750 personer under prognosperioden. Utöver examinationen beräknas drygt 500 med utbildningen flytta in till regionen under prognosperioden samtidigt som närmare 700 beräknas lämna regionen.

Närmare 30 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare understiga antalet som går i pension eller flyttar ut och tillgången beräknas därmed minska med några få procent under prognosperioden.

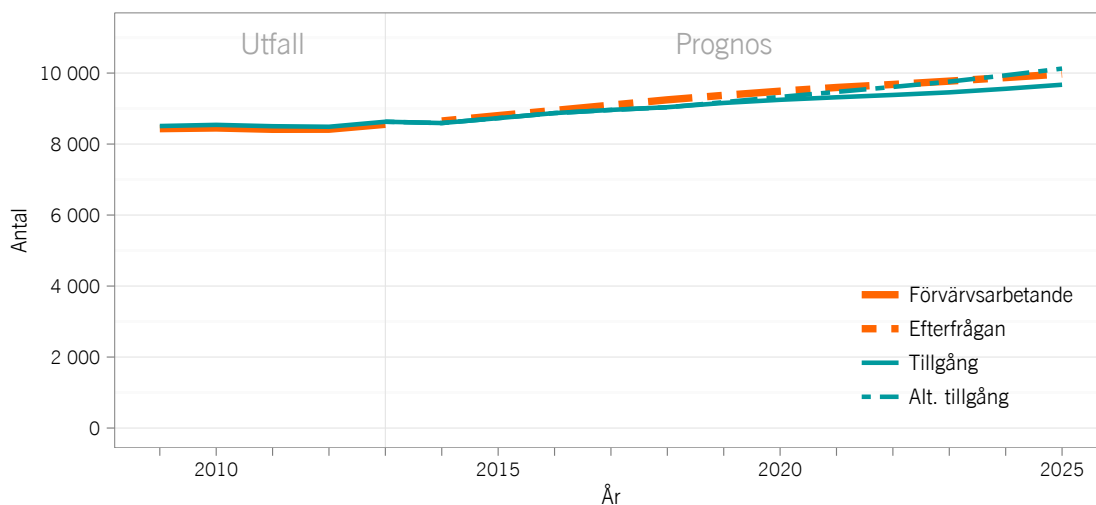
Efterfrågan på utbildade fysioterapeuter/sjukgymnaster beräknas under samma period öka med närmare 15 procent. Orsaken till efterfrågeökning är den relativt kraftiga befolkningsökningen fram till 2025, vilket medför en ökad efterfrågan på tjänster inom såväl *hälso- och sjukvården* som inom *äldreomsorgen*. Då tillgången beräknas ligga kvar på i princip samma nivå under hela prognosperioden samtidigt som efterfrågan väntas öka innebär det sammantaget en risk för viss brist på fysioterapeut-/sjukgymnastutbildade i Skåne vid slutet av prognosperioden.

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -270 personer.

Förskolläraryt utbildning

FIGUR 8.25 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

EFTERFRÅGAD GRUPP PÅ ARBETSMARKNADEN

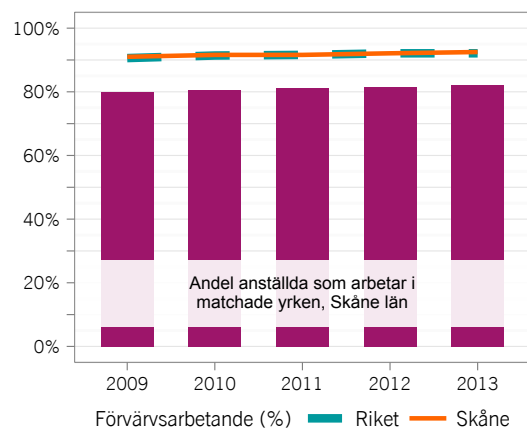
År 2013 var det cirka 8 600 personer med en förskolläraryt utbildning som förvärvsarbetade i Skåne, vilket är ungefär lika många som år 2009. Drygt sex av tio av de förvärvsarbetande arbetar inom *barnomsorgen* och drygt två av tio inom *grundskolan*. Så mycket som 95 procent av de utbildade är kvinnor och denna dominans beräknas kvarstå under prognosperioden. Andelen utrikes

födda är 7 procent vilket är betydligt lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 92 procent och arbetslösheten är endast 0,9 procent. Drygt 80 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Den andelen har ökat de senaste åren vilket indikerar att det är en efterfrågad grupp på arbetsmarknaden. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskrafts-

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	0,9	0,9
Riket	1,2	1,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

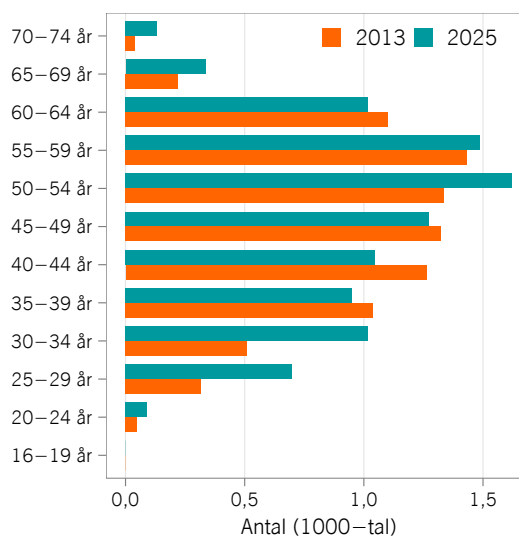
	2009	2013	2025
Kvinnor	95	95	94
Män	5	5	6

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	28 900
Män	29 800
Totalt	29 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Förskolelärare och fritidspedagoger	82
	Drift- och verksamhetschefer	4
	Vård- och omsorgspersonal	3
♂	Förskolelärare och fritidspedagoger	54
	Drift- och verksamhetschefer	8
	Vård- och omsorgspersonal	4

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

barometern 2015 är det idag en påtaglig brist på utbildade förskollärare totalt sett i landet. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna för förskollärare mycket goda i Skåne.

OFÖRÄNDRAD SITUATION FRAMÖVER

Antalet nybörjare på utbildningen har ökat under senare år. Enligt prognosen beräknas i genomsnitt 420 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år. Det motsvarar närmare 4 600 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas 900 utbildade förskollärare flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som något färre väntas flytta därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då drygt 30 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli fler än antalet som flyttar ut eller går i pension vilket innebär att tillgången ökar med drygt 10 procent till år 2025.

Efterfrågan på förskollärare beräknas öka något mer. Orsaken till efterfrågeökningen är framför allt att antalet barn inom barnomsorgen väntas öka något under prognosperioden. Då tillgång och efterfrågan beräknas öka ungefär lika mycket väntas dagens bristsituation på arbetsmarknaden förbli oförändrad under prognosperioden.

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -300 personer.
Alternativscenario: Överskott 150 personer.

ALTERNATIVT SCENARIO

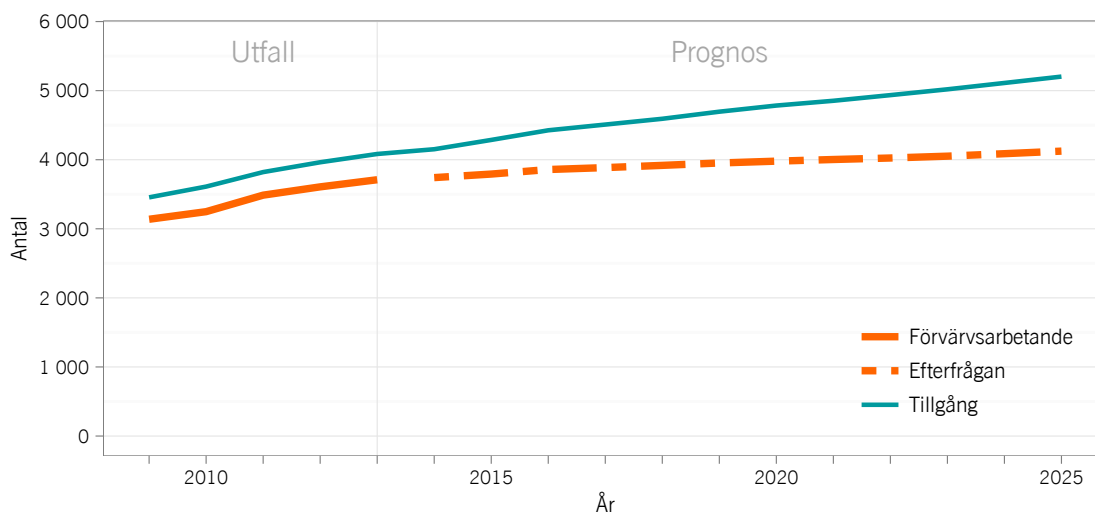
I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser på förskollärarytbildningen. Om denna utbyggnad sker beräknas tillgången öka ytterligare något och helt följa utvecklingen av efterfrågan till 2025.

OSÄKER EFTERFRÅGEUTVECKLING

I beräkningarna har inte någon hänsyn kunnat tas till krav på lärarlegitimation. Skulle även dessa krav på ämneskompetens ställas skulle efterfrågeökningen bli än större. Inte heller har någon hänsyn kunnat tas till behovet av förskola som finns bland asylsökande barn. Det är en annan faktor som gör att efterfrågan, i alla fall kortsiktigt, riskerar att underskattas.

Humanistisk utbildning

FIGUR 8.26 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

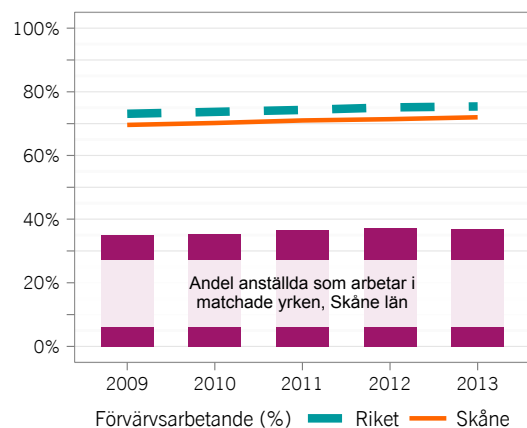
LÅG ÖVERENSSTÄMMELSE MELLAN UTBILDNING OCH YRKE

Utbildningsgruppen omfattar personer med en generell examen på minst kandidatnivå inom bland annat främmande språk, svenska, historia, filosofi och konstvetenskap. Antalet förvärsarbetande med humanistisk utbildning i Skåne var år 2013 cirka 3 700, vilket är en ökning med närmare 20 procent sedan 2009. Av de förvärsarbetande arbetar cirka 15 procent inom *skolor*

för eftergymnasial utbildning, drygt 10 procent inom branschen enheter för *kultur, nöje och fritid* och drygt 5 procent inom *civila myndigheter*. Närmare 65 procent av de med humanistisk utbildning är kvinnor och andelen beräknas bli densamma år 2025. Avsaknaden av tydliga målyrken leder till olika yrkesvägar och därmed till stor yrkesspridning. Av männen arbetar dock en stor andel, drygt 20 procent, som universitets- och högskolelärare medan motsvarande andel för

FÖRVÄRSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	8,9	9,0
Riket	8,0	7,9

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

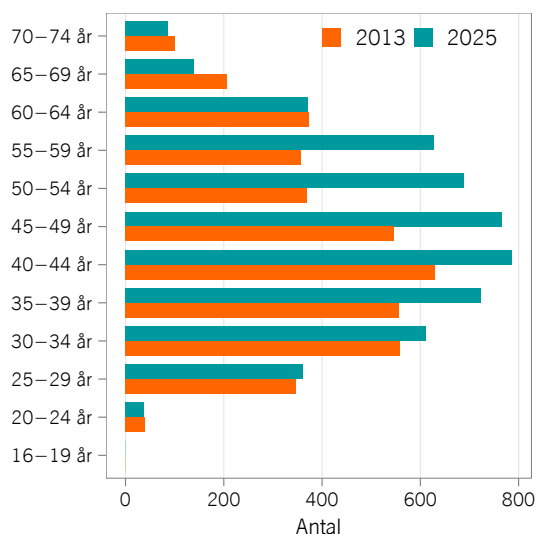
	2009	2013	2025
Kvinnor	63	64	63
Män	37	36	37

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	31 100
Män	33 200
Totalt	31 900

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Universitets- och högskolelärare	10
	Vård- och omsorgspersonal	8
	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	7
♂	Universitets- och högskolelärare	22
	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	8
	Arkivarier, bibliotekarier m.fl.	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

kvinnorna är 10 procent. Andelen utrikes födda är 29 procent vilket är en betydligt högre andel än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 72 procent och arbetslösheten är hög, 9,0 procent. Endast 35 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Den höga arbetslösheten i kombination med att endast knappt fyra av tio arbetar i ett matchande yrke kan tyda på ett överskott på humanistutbildade i dagsläget.

RISK FÖR ÖVERSKOTT UNDER HELA PROGNOSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt närmare 240 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 2 600 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas drygt 3 300 med humanistisk utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som drygt 2 600 beräknas lämna regionen. Ungefär 25 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med

Arbetsmarknadssituation 2025

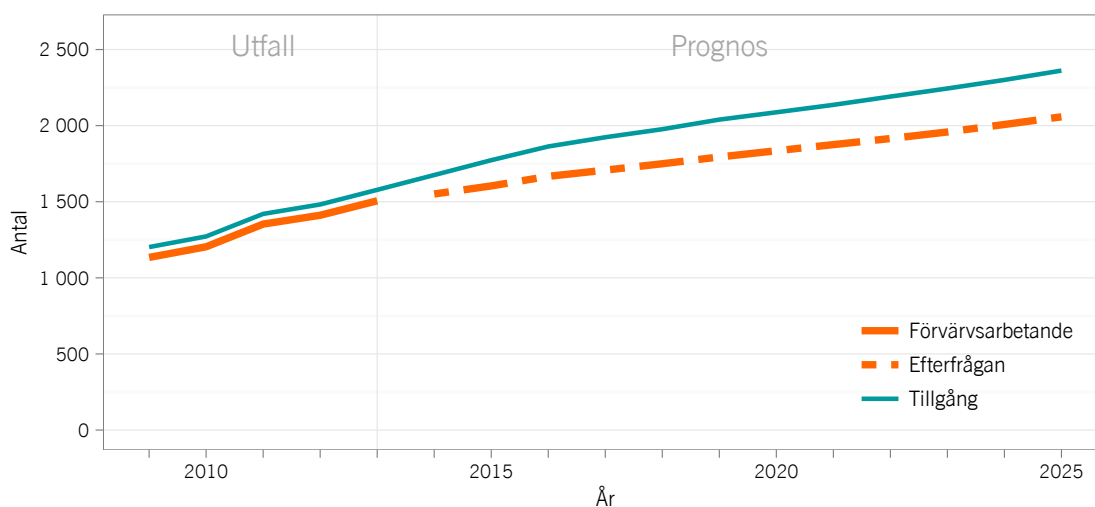
Överskott 1 080 personer.

drygt 25 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade humanister beräknas under samma period öka med cirka 10 procent. Efterfrågeökningen beror bland annat på att branschen *enheter för kultur, nöje och fritid*, där en del humanistutbildade arbetar, väntas växa kraftigt till 2025. Då tillgången ökar betydligt mer än efterfrågan innebär det sammantaget risk för ett tilltagande överskott på humanistutbildade i Skåne under prognosperioden.

Journalistik och medievetenskaplig utbildning

FIGUR 8.27 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GOD TILLGÅNG PÅ UTBILDADE IDAG

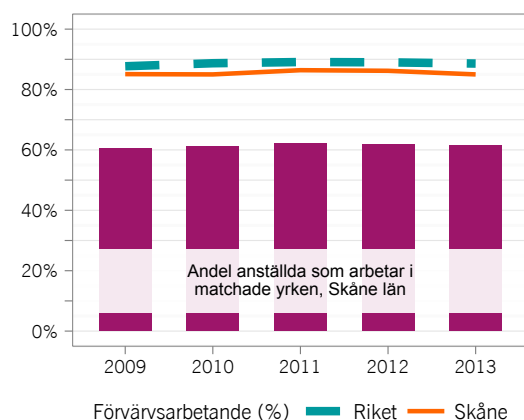
Utbildningsgruppen omfattar personer som har examen i journalistik och medievetenskap på eftergymnasial nivå. Antalet förvärsarbetande med utbildning i journalistik och medievetenskap i Skåne var år 2013 cirka 1 500, vilket är en ökning med närmare 35 procent sedan 2009. Drygt 20 procent arbetar inom branschen *förlag, film-, radio- och TV-bolag m.m.* och cirka 10 procent inom civila myndigheter respektive

enheter för kultur, nöje och fritid. Idag är närmare två tredjedelar kvinnor, en andel som inte beräknas förändras nämnvärt under prognosperioden. Hälften av männen och cirka 40 procent av kvinnorna med utbildningen, arbetar som journalister. Cirka 10 procent av de med journalistik och medievetenskaplig utbildning är utrikes födda vilket är under genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärsarbetande är 85 procent och

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	5,3	4,4
Riket	4,1	3,5

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

	2009	2013	2025
Kvinnor	62	65	67
Män	38	35	33

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	33 300
Män	33 300
Totalt	33 300

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

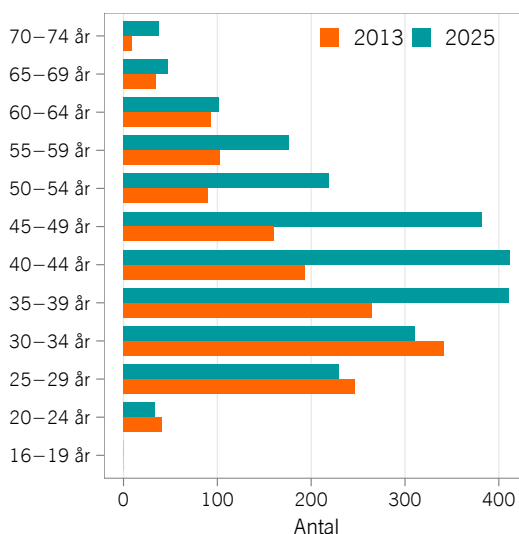
♀	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	41
	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	7
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	7
♂	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	51
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	5
	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	4

arbetslösheten 4,4 procent. Cirka 60 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. I Arbetskraftsbarometern 2015 uppger närmare 70 procent av arbetsgivarna att det är, totalt i landet, god tillgång på nyutexaminerade journalistutbildade. Regionala skillnader kan förekomma.

RISK FÖR FORTSATT ÖVERSKOTT

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt drygt 110 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär drygt 1 250 personer under hela prognosperioden. Av dessa beräknas cirka 80 procent ha en högskoleexamen. Utöver examinationen beräknas cirka 1 000 personer med utbildning inom journalistik och medievetenskap flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Pensionsavgången till 2025 antas bli relativt liten då cirka 15 procent idag är 55 år eller äldre. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare kraftigt överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 50 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade inom journalistik och medievetenskap beräknas under samma

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**Arbetsmarknadssituation 2025**

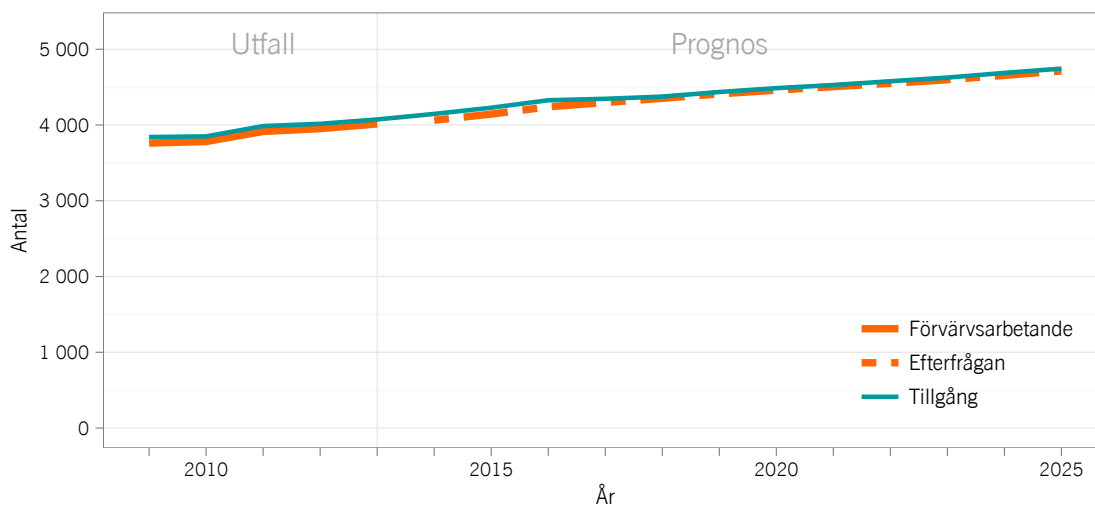
Överskott 300 personer.

period öka med drygt 35 procent. Efterfrågeökningen beror till stor del på att en större andel av dem som på sikt kommer att arbeta som journalister väntas ha en journalistutbildning jämfört med idag. Då tillgången beräknas öka mer än efterfrågan finns risk för fortsatt överskott på utbildade inom journalistik och medievetenskap i Skåne.

Juristutbildning

FIGUR 8.28 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

HÖG ÖVERENSSTÄMMELSE MELLAN UTBILDNING OCH YRKE

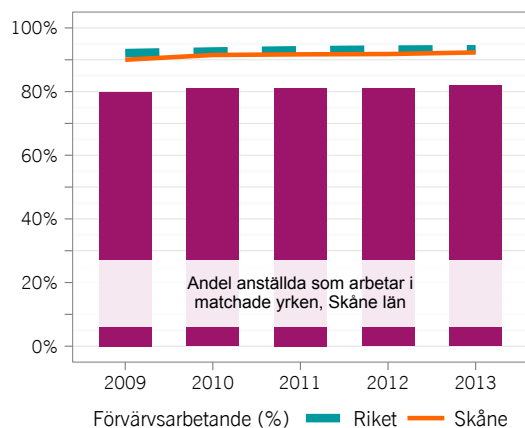
Antalet förvärsarbetande med juristutbildning i Skåne var år 2013 cirka 4 000, vilket är något fler än 2009. Av de förvärsarbetande arbetar närmare 40 procent inom branschen *civila myndigheter* och närmare 30 procent inom *juridiska och ekonomiska konsulter*. Kvinnornas andel av de juristutbildade väntas fortsätta öka och år 2025 beräknas 60 procent vara kvinnor. Andelen

utrikes födda är 8 procent vilket är en lägre andel än genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärsarbetande är 92 procent och arbetslösheten är 1,4 procent. Drygt 80 procent av de juristutbildade arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen har jurister idag medelgoda jobb möjligheter i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	2,1	1,4
Riket	1,4	1,3

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

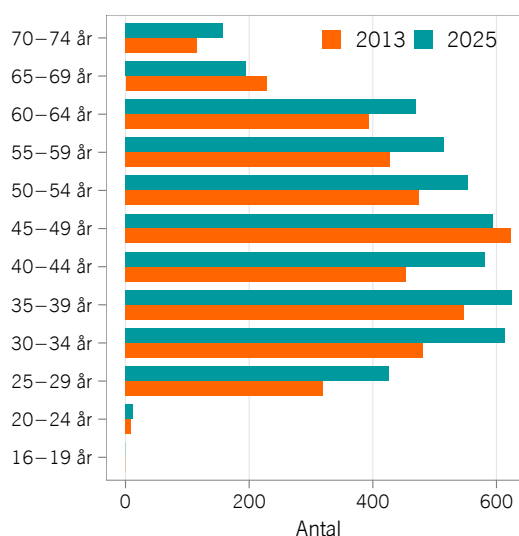
	2009	2013	2025
Kvinnor	48	51	60
Män	52	49	40

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	41 400
Män	54 700
Totalt	46 900

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Jurister	52
	Administratörer i offentlig förvaltning	11
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	5
♂	Jurister	54
	Administratörer i offentlig förvaltning	7
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**EN ARBETSMARKNAD I BALANS FRAM TILL 2025**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 200 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär drygt 2 300 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 1 400 med juristutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som närmare 1 900 beräknas lämna regionen. Cirka 30 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 15 procent under prognosperioden.

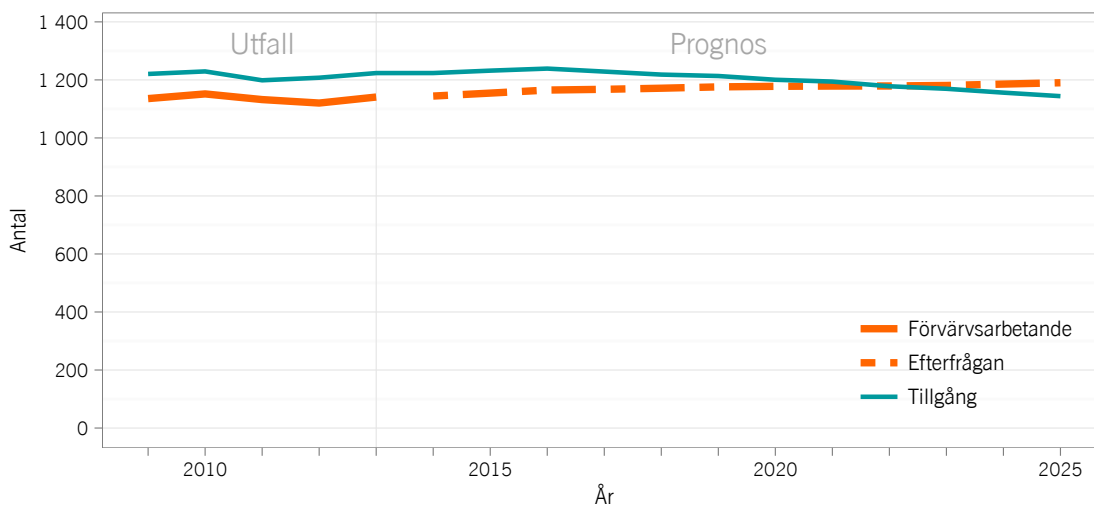
Efterfrågan på utbildade jurister beräknas under samma period öka lika mycket. Efterfrågeökningen beror till stor del på att branschen *juridiska och ekonomiska konsulter* väntas växa relativt kraftigt till 2025. Till viss del kan ökningen även förklaras av att branschen civila myndigheter, där många juristutbildade är verksamma, väntas växa något till 2025. Då tillgången och efterfrågan beräknas öka lika mycket innebär det ett balanserat arbetsmarknadsläge för juristutbildade i Skåne under prognosperioden.

Arbetsmarknadssituation 2025

Balans.

Kemistutbildning

FIGUR 8.29 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

SJU AV TIO ARBETAR INOM ETT YRKE SOM MATCHAR DERAS UTBILDNING

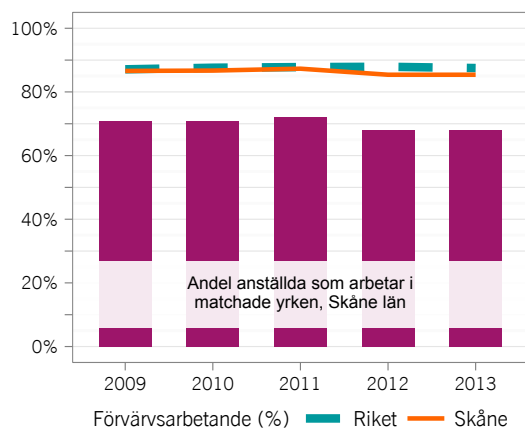
Antalet förvärsarbetande med kemistutbildning i Skåne var år 2013 drygt 1 100, vilket är ungefär samma antal som år 2009.

Av de förvärsarbetande arbetar drygt 20 procent inom branschen *skolor för eftergymnasial utbildning*, drygt 10 procent inom *läkemedelsindustrin* och lika stor andel inom *forsknings- och utvecklingsinstitutioner*. Idag är andelen

män bland de kemistutbildade något större än andelen kvinnor, men andelen kvinnor har ökat och beräknas fortsätta öka. År 2025 antas cirka 60 procent av de kemistutbildade i Skåne vara kvinnor. Kemistutbildade kvinnor arbetar ofta inom ett ingenjörsyrke medan männen ofta arbetar som universitetslärare. Cirka 18 procent är utrikes födda vilket är en något högre andel än genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	4,7	4,9
Riket	4,1	4,3

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

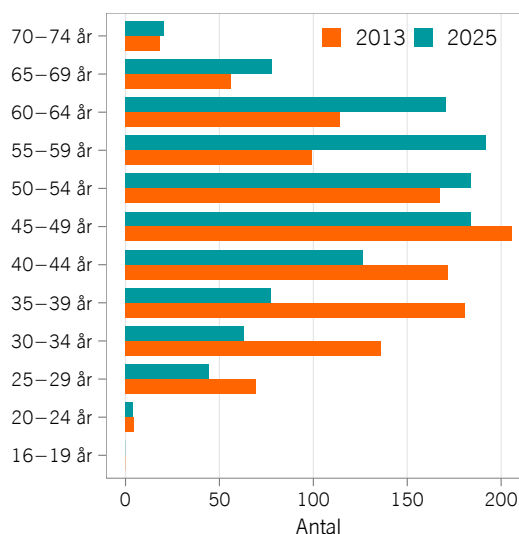
	2009	2013	2025
Kvinnor	43	47	59
Män	57	53	41

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	42 000
Män	45 400
Totalt	43 700

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Ingenjörer och tekniker	19
	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	16
	Universitets- och högskolelärare	13
♂	Universitets- och högskolelärare	23
	Civilingenjörer, arkitekter m.fl.	15
	Kemister	15

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

Andelen förvärvsarbetsande är 85 procent och arbetslösheten är 4,9 procent. Närmare 70 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Det finns ingen regional bedömning hur arbetsmarknadsläget är idag för kemistutbildade. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det totalt sett i landet ett balanserat läge mellan tillgång och efterfrågan på utbildade kemister.

RELATIVT BALANSERAT ARBETSMARKNADSLÄGE UNDER PROGNOSSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 15 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 165 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 400 med kemistutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Cirka 25 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare bli något färre än antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas minska med drygt 5 procent till 2025.

Efterfrågan på kemistutbildade beräknas under

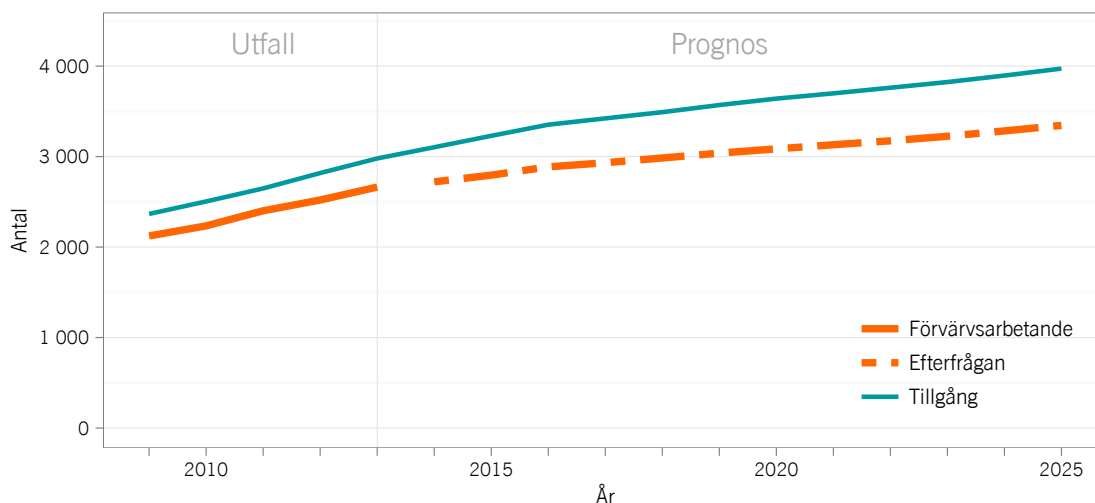
Arbetsmarknadssituation 2025

Balans.

samma period öka med cirka 5 procent. Då både efterfrågan och tillgången förändras marginellt under prognosperioden väntas arbetsmarknadsläget bli relativt balanserat för kemistutbildade i Skåne under prognosperioden.

Konstnärlig utbildning

FIGUR 8.30 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

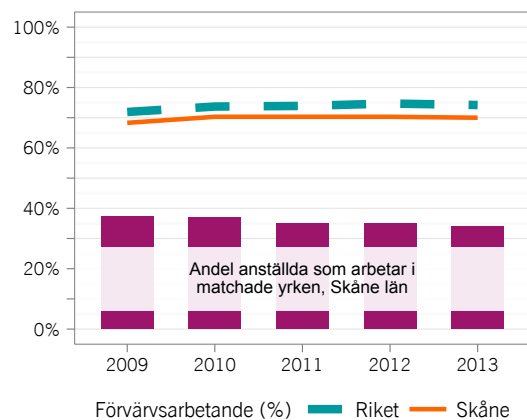
LÅG ÖVERENSSTÄMMELSE MELLAN UTBILDNING OCH YRKE

År 2013 var antalet förvärsarbetande med konstnärlig utbildning på eftergymnasial nivå i Skåne cirka 2 700, vilket är en ökning med 25 procent sedan 2009. Av de förvärsarbetande arbetar cirka 25 procent inom branschen *enheter för kultur, nöje och fritid* och drygt 5 procent inom *personliga tjänster och annan service*. Det är lika stor andel kvinnor som män bland de

konstnärligt utbildade och fördelningen antas bli densamma år 2025. Svårigheten att få jobb inom det område man utbildat sig till gör att spridningen över arbetsmarknaden är stor. Störst andel av de konstnärligt utbildade arbetar inom yrkesgruppen *journalister, konstnärer, skådespelare m fl*. Andelen utrikes födda bland konstnärligt utbildade är 30 procent vilket är betydligt högre än genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne som är 16 procent.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	9,9	10,7
Riket	8,8	8,7

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

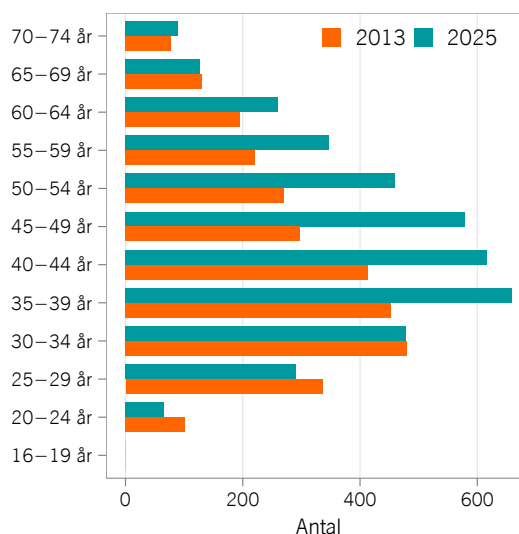
	2009	2013	2025
Kvinnor	50	53	51
Män	50	47	49

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	32 700
Män	32 100
Totalt	32 400

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	23
	Vård- och omsorgspersonal	12
	Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	6
♂	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	28
	Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	7
	Vård- och omsorgspersonal	5

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

Andelen förvärvsarbete är 70 procent och arbetslösheten är hög, 10,7 procent. Cirka 35 procent av de anställda arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning, en andel som dock kan vara något underskattad då många av de konstnärligt utbildade är företagare för vilka det saknas yrkesuppgift. Den höga arbetslösheten i kombination med att få arbetar i ett matchande yrke kan tyda på ett överskott på konstnärligt utbildade i dagsläget.

RISK FÖR FORTSATT ÖVERSKOTT UNDER HELA PROGNOSPERIODEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 140 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 1 500 personer under hela prognosperioden. Av dessa beräknas cirka 70 procent ha en examen från högskolan. Utöver examinationen beräknas 3 400 med konstnärlig utbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som drygt 2 700 beräknas lämna regionen. Cirka 20 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka

Arbetsmarknadssituation 2025

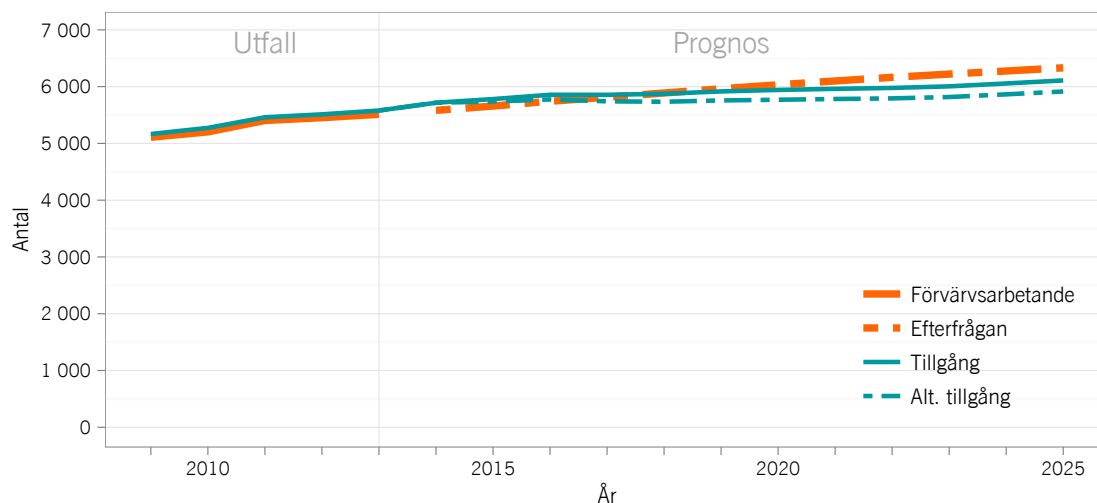
Överskott 630 personer.

med närmare 35 procent under prognosen.

Efterfrågan på konstnärligt utbildade beräknas under samma period öka med cirka 25 procent. Efterfrågeökningen beror dels på att branschen *enheter för kultur, nöje och fritid* väntas växa kraftigt, men också på antaganden om ökad efterfrågan på konstnärlig utbildning inom de konstnärliga yrkena. Då efterfrågan inte kan möta tillgången finns risk för fortsatt överskott på konstnärligt utbildade i Skåne under hela prognosperioden.

Läkarutbildning

FIGUR 8.31 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA MÖJLIGHETER TILL ARBETE IDAG

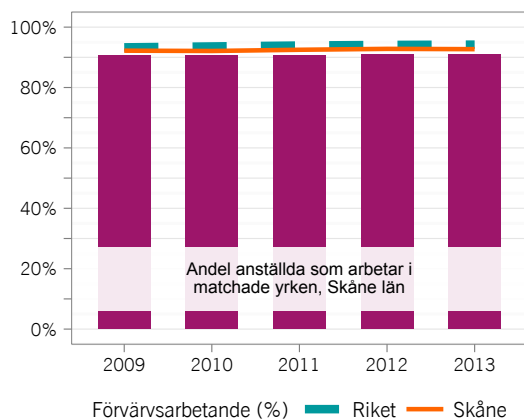
Antalet förvärsarbetande med läkarutbildning i Skåne var år 2013 cirka 5 500, vilket är en ökning med närmare 10 procent sedan 2009. Cirka 90 procent arbetar inom *hälso- och sjukvården* och närmare 5 procent inom *skolor för eftergymnasial utbildning*. Idag är det något fler män än kvinnor som har en läkarutbildning i Skåne ett förhållande som väntas kvarstå år 2025. Drygt 25 procent

av de läkarutbildade är utrikes födda, genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne är 16 procent.

Andelen förvärsarbetande är 93 procent och arbetslösheten är låg, 1,3 procent. Cirka 90 procent, arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen har läkare goda jobbchanser i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	1,1	1,3
Riket	1,2	1,1

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

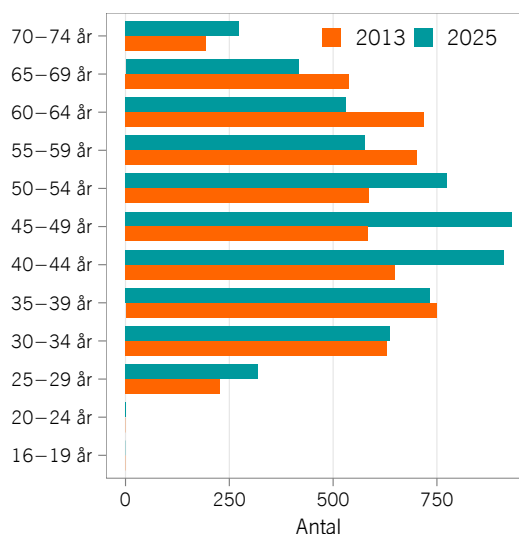
	2009	2013	2025
Kvinnor	43	46	48
Män	57	54	52

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	61 400
Män	63 500
Totalt	62 500

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Läkare	93
	Drift- och verksamhetschefer	2
	Universitets- och högskolelärare	2
♂	Läkare	88
	Universitets- och högskolelärare	4
	Drift- och verksamhetschefer	3

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**OFÖRÄNDRAD SITUATION PÅ ARBETSMARKNADEN FRAM TILL 2025**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt drygt 230 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär närmare 2 600 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 3 200 med läkarutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Cirka 40 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli relativt stora fram till år 2025. Samtidigt är det en relativt stor andel som arbetar efter 65 års ålder. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 10 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade läkare beräknas under samma period öka med 15 procent. Efterfrågeökningen beror till stor del på att efterfrågan inom *hälso- och sjukvården* väntas öka som en följd av att befolkningen växer. Då tillgången och efterfrågan beräknas öka i princip lika mycket innebär det ett oförändrat arbetsmarknadsläge för läkarutbildade i Skåne under prognosperioden.

I beräkningen av tillgången ingår ett årligt invandringsöverskott av personer med läkarut-

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -220 personer.

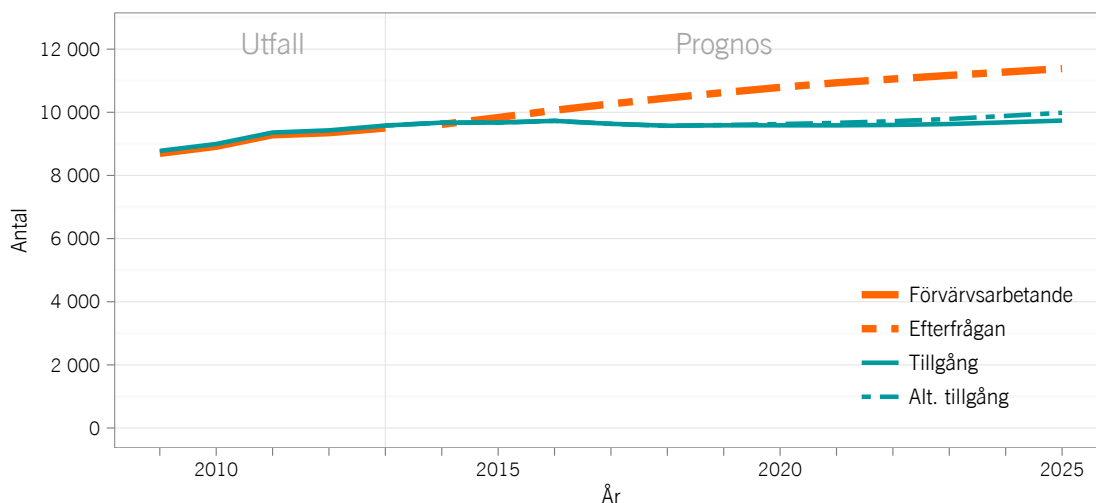
Alternativscenario: Brist -420 personer.

bildning. En del av dessa är svenska medborgare som utbildat sig till läkare i andra länder. Om detta invandringsöverskott uteblir kommer arbetsmarknaden fortsatt vara relativt oförändrad jämfört med idag, se alternativ tillgångskurva.

Lärarutbildning för grundskolans tidigare år

FIGUR 8.32 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Not till figuren: Personer med dubbel kompetens (förskola/fritidshem och grundskolans tidigare år) från den tidigare lärarexamen redovisas i historiskt data under lärarutbildning för grundskolans tidigare år.

GODA JOBBMÖJLIGHETER IDAG

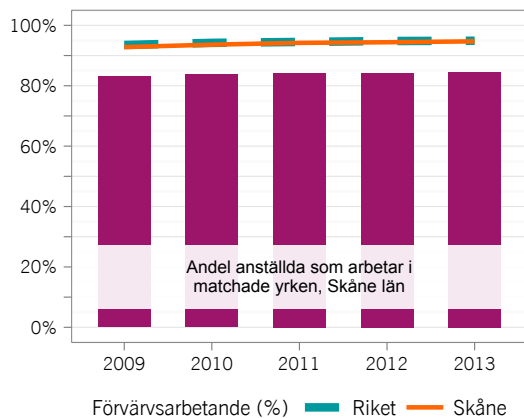
Utbildningsgruppen omfattar de som idag tar en examen inom grundlärarprogrammets inriktningar *förskoleklass och grundskolans årskurs 1-3* och *grundskolans årskurs 4-6* samt motsvarande äldre lärarutbildningar. År 2013 fanns det cirka 9 500 förvärvsarbetande i Skåne med lärarutbildning mot grundskolans tidigare år. Närmare 65 procent av de förvärvsarbetande arbetar inom *grundskolan* och närmare 20 procent inom *barnomsorgen*. Kvinnodominansen är stor och väntas

vara det även framöver. Andelen utrikes födda är 6 procent vilket är betydligt lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 95 procent och arbetslösheten mycket låg, 0,8 procent. Cirka 85 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det totalt sett i landet idag brist på utbildade grundskollärare för tidigare år. Enligt Arbets-

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	0,9	0,8
Riket	0,9	0,7

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

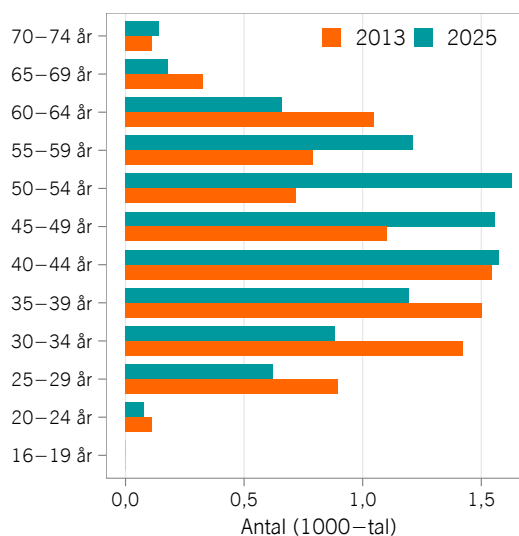
	2009	2013	2025
Kvinnor	83	84	84
Män	17	16	16

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	29 700
Män	31 700
Totalt	30 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Grundskollärare	59
	Förskolelärare och fritidspedagoger	23
	Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	4
♂	Grundskollärare	52
	Förskolelärare och fritidspedagoger	12
	Gymnasielärare m.fl.	7

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

förmedlingen är jobbmöjligheterna för lärare i grundskolans tidigare år mycket goda i Skåne.

RISK FÖR TILLTAGANDE BRIST FRAMÖVER

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt 250 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär drygt 2 800 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 1 400 lärare med inriktning mot grundskolans tidigare år flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många, cirka 1 200, flyttar därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då närmare 25 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli ungefär lika många som antalet som flyttar ut eller går i pension vilket innebär att tillgången väntas bli i stort sett oförändrad till år 2025.

Efterfrågan på utbildade lärare mot grundskolans tidigare år beräknas öka med cirka 20 procent under samma period. Orsaken till efterfrågeökningen är framför allt att antalet elever i grundskoleåldrarna antas öka fram till 2025. En annan orsak är att de idag verksamma lärarna utan pedagogisk examen på sikt antas ersättas av personer med pedagogisk examen. Då efterfrågan ökar samtidigt som tillgången ligger

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -1 650 personer.

Alternativscenario: Brist -1400 personer.

kvar på dagens nivå visar prognosen, med nuvarande utbildningsdimensionering, på risk för en tilltagande brist på grundskollärare mot tidigare år i Skåne.

ALTERNATIVT SCENARIO

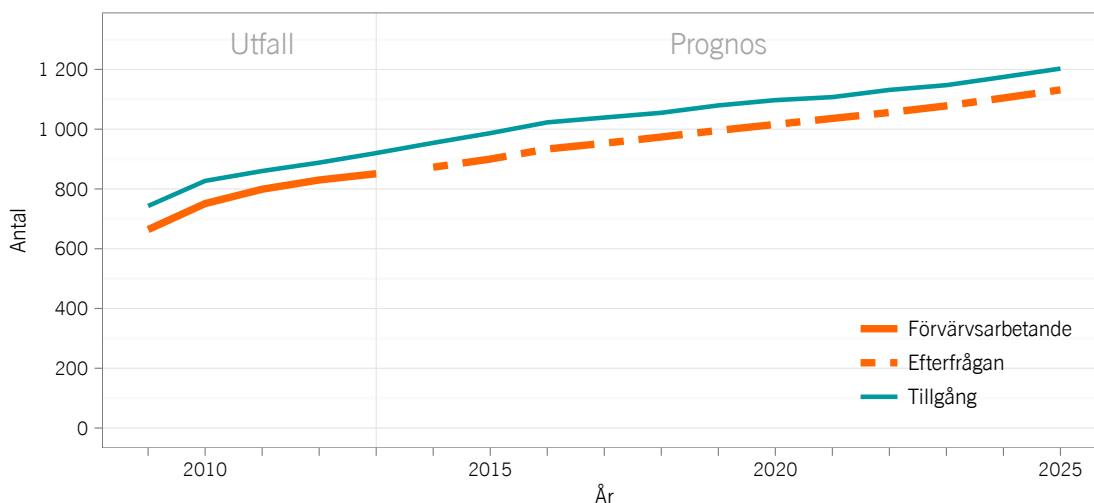
I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser. Om denna utbyggnad sker beräknas tillgången öka med några få procent till 2025, se alternativ tillgångskurva. Inte heller detta räcker till för att möta den framtida efterfrågan.

OSÄKER EFTERFRÅGEUTVECKLING

I beräkningarna har inte någon hänsyn kunnat tas till krav på lärarlegitimation. Skulle även dessa krav på ämneskompetens ställas skulle efterfrågeökningen bli än större. Inte heller har någon hänsyn kunnat tas till behovet av skolundervisning som finns bland asylsökande barn. Det är en annan faktor som gör att efterfrågan, i alla fall kortsiktigt, riskerar att underskattas.

Utbildning inom medieproduktion

FIGUR 8.33 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

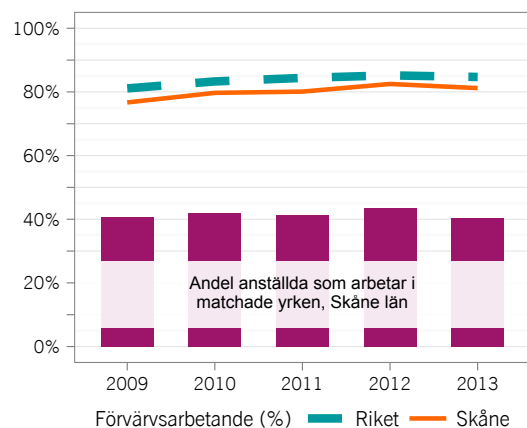
LÅG ÖVERENSSTÄMMELSE MELLAN UTBILDNING OCH YRKE

Utbildningsgruppen omfattar personer med en generell eftergymnasial examen inom medieproduktion. Här ingår också yrkeshögskoleutbildningar inom medieproduktion motsvarande minst ett års heltidsstudier. Antalet förvärsarbetande med utbildning inom medieproduktion var år 2013 i Skåne cirka 850, vilket är en ökning med närmare 30 procent sedan 2009.

Svårigheten att få jobb inom det område man utbildat sig till gör att spridningen över arbetsmarknaden är stor. Av de förvärsarbetande arbetar cirka 15 procent inom branschen *förlag; film-, radio- och TV-bolag m.m.* och närmare 10 procent inom *diverse företagstjänster* respektive *programvaruproducenter*. Idag är cirka 60 procent med denna utbildning män, den andelen beräknas minska till cirka 50 procent år 2025. Andelen utrikes födda är 11 procent vilket är något

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	9,6	7,2
Riket	7,5	5,4

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

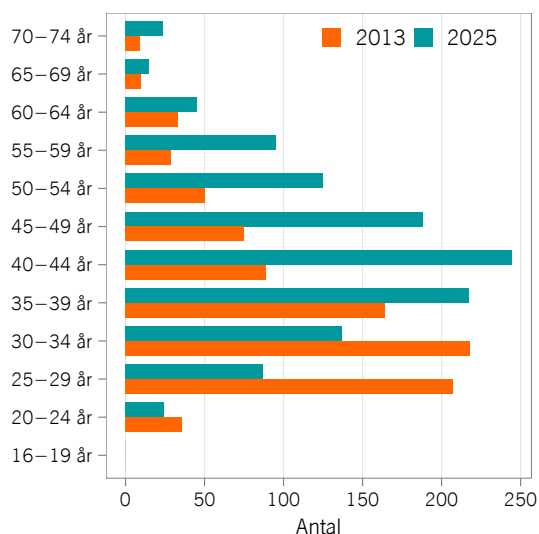
	2009	2013	2025
Kvinnor	40	41	49
Män	60	59	51

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	28 700
Män	30 200
Totalt	29 800

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	16
	Tecknare, underhållare, professionella idrottsutövare m.fl.	10
	Vård- och omsorgspersonal	9
♂	Dataspecialister	13
	Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.	10
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	7

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 81 procent och arbetslösheten är förhållandevis hög, 7,2 procent. Cirka 40 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning, en andel som dock kan vara något underskattad då många av de utbildade inom medieproduktion är företagare för vilka det saknas yrkesuppgift. Den höga arbetslösheten i kombination med att endast fyra av tio arbetar i ett matchande yrke kan tyda på ett överskott på utbildade i dagsläget.

OFÖRÄNDRAT ARBETSMARKNADSLÄGE

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 50 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär drygt 550 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 700 personer med utbildning inom medieproduktion flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som lite närmare 750 beräknas lämna regionen. Endast cirka 10 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgången antas därmed bli liten fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka

Arbetsmarknadssituation 2025

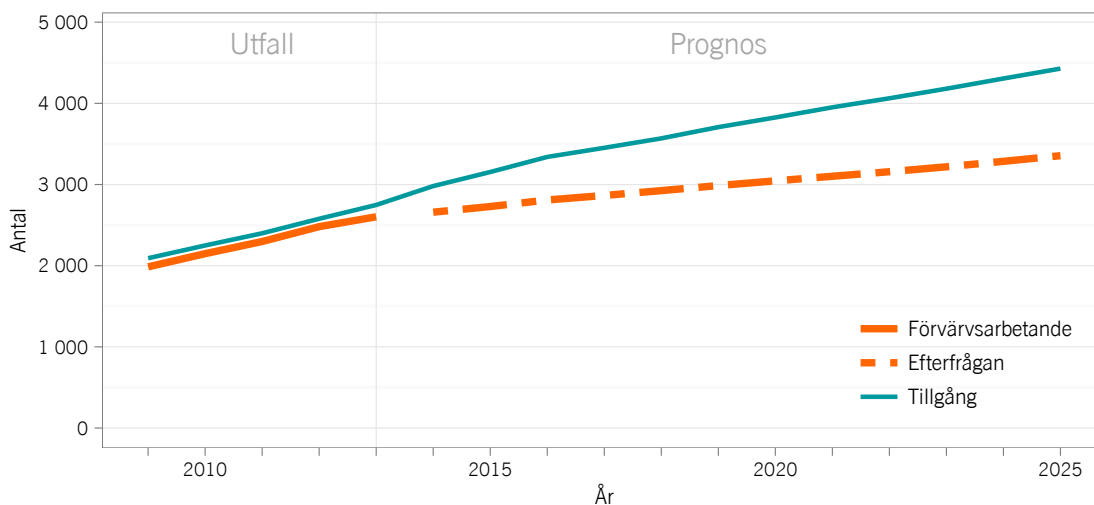
Överskott 70 personer.

med cirka 30 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade inom medieproduktion beräknas under samma period öka ungefär lika mycket. Efterfrågeökningen beror till stor del på att en större andel av de som i framtiden kommer att arbeta inom medieproduktionsyrken antas ha en utbildning inom medieproduktion. Efterfrågeökningen kan till viss del även förklaras av att branscherna *reklambyråer* och *enheter för kultur, nöje och fritid* samt *diverse företagstjänster*, där många utbildade arbetar, väntas växa till 2025. Då tillgången och efterfrågan beräknas öka i ungefär samma omfattning väntas arbetsmarknadsläget på utbildade i medieproduktion i Skåne förbli oförändrat under hela prognosperioden.

Personal- och beteendevetarutbildning

FIGUR 8.34 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

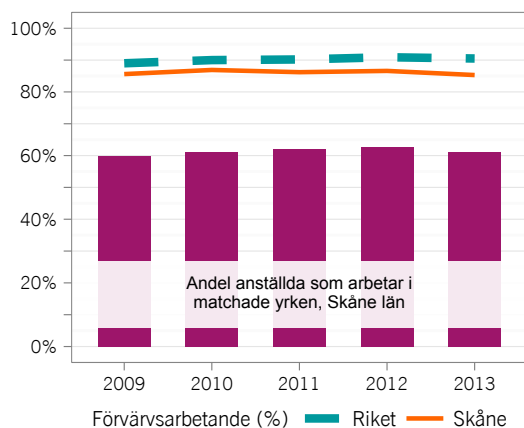
STOR SPRIDNING PÅ ARBETSMARKNADEN

I utbildningsgruppen ingår personer som har en generell examen på minst kandidatnivå, där inriktningarna mot psykologi, sociologi och personaladministration är de största. Merparten är beteendevetare. Antalet förvärsarbetande med personal- och beteendevetarutbildning i Skåne var år 2013 cirka 2 600, vilket är en ökning med cirka 30 procent sedan 2009. Personal- och beteendevetarna är spridda över stora delar av

arbetsmarknaden. Drygt 20 procent arbetar inom branschen *civila myndigheter* och cirka 10 procent inom *skolor för eftergymnasial utbildning* respektive *företag inom arbetsförmedling och bemanning*. Idag är närmare 75 procent kvinnor, en andel som inte beräknas förändras nämnvärt till 2025. Cirka 17 procent av de med personal- och beteendevetarutbildning är utrikes födda vilket är ungefär som genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	4,9	5,2
Riket	3,9	3,1

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

	2009	2013	2025
Kvinnor	72	73	75
Män	28	27	25

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	34 000
Män	38 400
Totalt	35 000

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

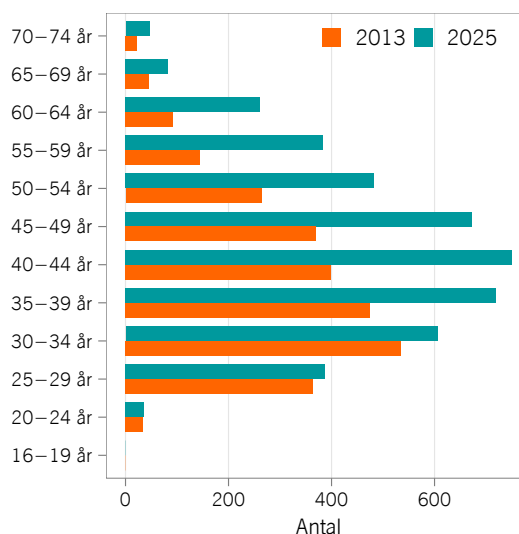
♀	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	17
	Agenter, förmedlare m.fl.	7
	Vård- och omsorgspersonal	7
♂	Universitets- och högskolelärare	18
	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	13
	Agenter, förmedlare m.fl.	6

Andelen förvärvsarbete är 85 procent och arbetslösheten är relativt hög 5,2 procent. Cirka 60 procent av de utbildade inom personal- och beteendevetenskap arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning.

RISK FÖR STORT ÖVERSKOTT PÅ SIKT

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 200 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär drygt 2 300 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 1 300 personer med personal- och beteendevetarutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Endast cirka 10 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgången antas därmed bli liten fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare kraftigt överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 60 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade personal- och beteendevetare beräknas under samma period öka med cirka 30 procent. Efterfrågeökningen beror främst på att andelen med utbildningen antas öka inom yrken såsom exempelvis personaltjänst-

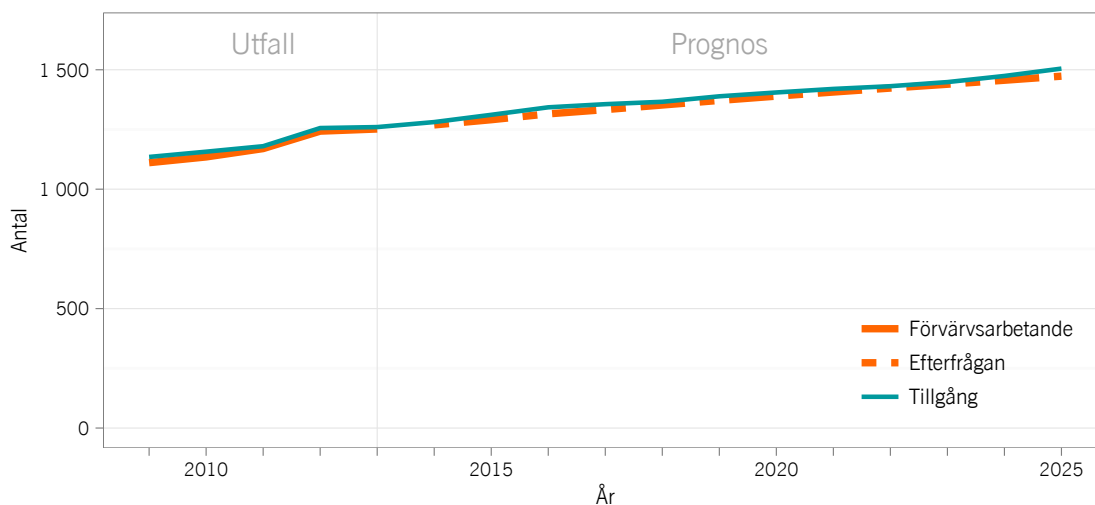
ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**Arbetsmarknadssituation 2025**

Överskott 1 070 personer.

temän, yrkesvägledare, organisationsutvecklare, platsförmedlare och arbetsvägledare. Då den kraftiga ökningen av tillgången inte kommer kunna mötas av en lika stor efterfrågeökning innebär det på sikt risk för stort överskott på utbildade personal- och beteendevetare i Skåne.

Psykologutbildning

FIGUR 8.35 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA MÖJLIGHETER TILL JOBB IDAG

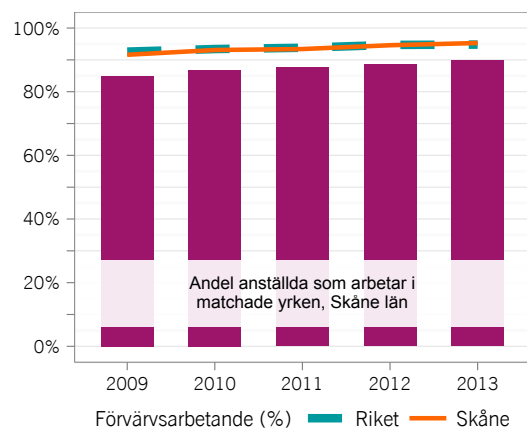
Antalet förvärvsarbete med psykologutbildning i Skåne var år 2013 cirka 1 300, vilket är en ökning med närmare 15 procent sedan 2009. Av de förvärvsarbete arbetar cirka 50 procent inom *hälso- och sjukvården* och cirka 10 procent inom *civila myndigheter* respektive *skolor för eftergymnasial utbildning*. Idag är 68 procent av de utbildade kvinnor och andelen beräknas öka något fram till 2025. Närmare 15 procent av de psykologutbildade är utrikes födda vilket

är ungefär lika stor andel som genomsnittet för samtliga förvärvsarbete i Skåne.

Andelen förvärvsarbete är 95 procent och arbetslösheten är mycket låg, 0,6 procent. En hög andel, 90 procent, arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Den andelen har ökat de senaste åren vilket tyder på att efterfrågan på psykologutbildade ökat de senaste åren. Enligt Arbetsförmedlingen har också psykologer goda jobbmöjligheter i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbete och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	2,1	0,6
Riket	1,4	1,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

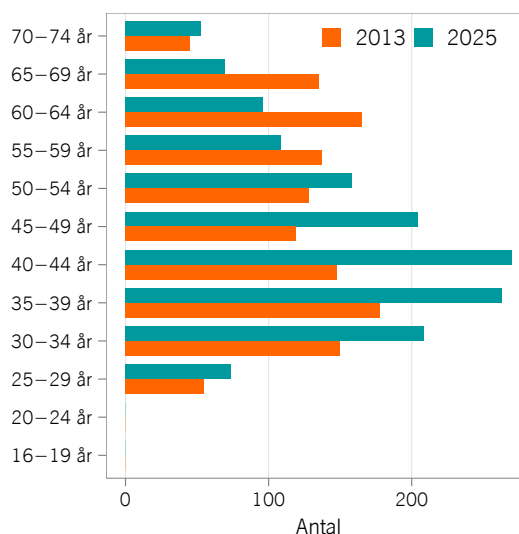
	2009	2013	2025
Kvinnor	67	68	71
Män	33	32	29

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	36 800
Män	39 600
Totalt	37 700

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Psykologer, socialsekreterare m.fl.	83
	Universitets- och högskolelärare	6
	Drift- och verksamhetschefer	2
♂	Psykologer, socialsekreterare m.fl.	66
	Universitets- och högskolelärare	16
	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	3

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**OFÖRÄNDRAD SITUATION PÅ ARBETSMARKNADEN FRAM TILL 2025**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt närmare 70 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 750 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 640 med psykologutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Närmare 40 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli relativt stora fram till år 2025. Samtidigt är det en relativt stor andel som arbetar efter 65 års ålder. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 20 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på utbildade psykologer beräknas under samma period öka med lika mycket. Efterfrågeökningen beror till stor del på att efterfrågan inom *hälso- och sjukvården* väntas öka som en följd av att befolkningen växer. Dessutom antas andelen psykologer inom hälso- och sjukvården fortsätta öka. Då tillgången och efterfrågan beräknas öka lika mycket innebär det ett oförändrat arbetsmarknadsläge för psykologutbildade i Skåne under prognosperioden.

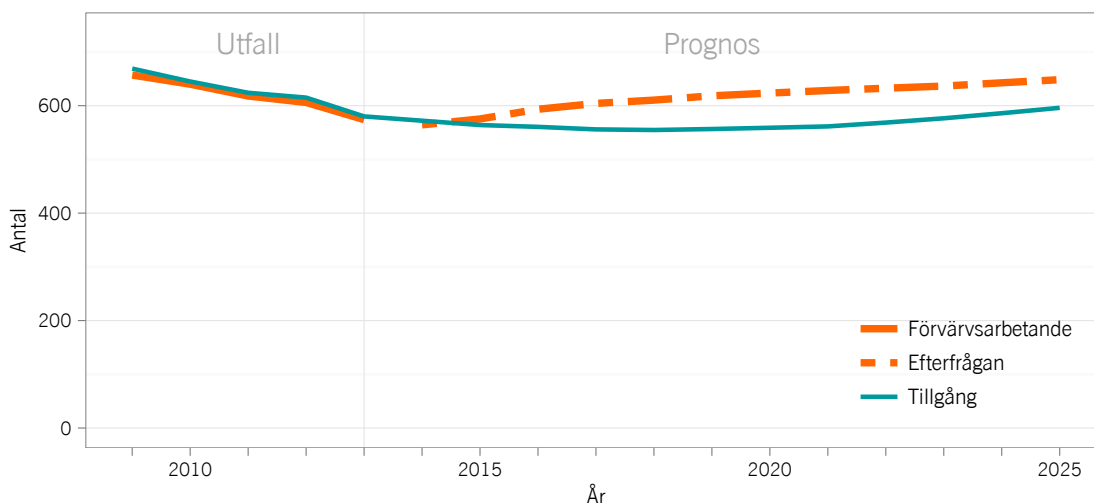
Arbetsmarknadssituation 2025

Oförändrat.

Receptarieutbildning

FIGUR 8.36 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

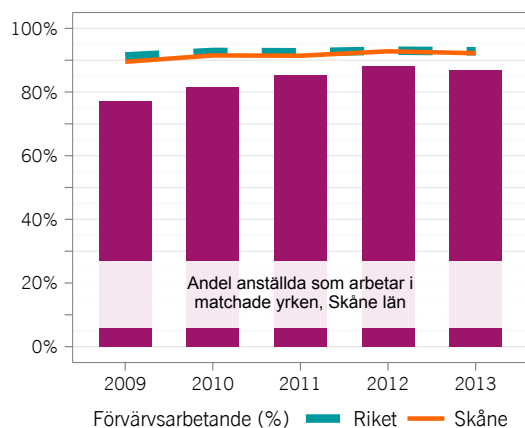

GODA JOBBMÖJLIGHETER IDAG

År 2013 var antalet förvärsarbetande med receptarieutbildning i Skåne cirka 570 vilket är en minskning med 13 procent sedan 2009. De flesta, närmare 85 procent, arbetar inom *detaljhandeln* och drygt 5 procent inom *parti- och provisionshandeln*. Idag utgör kvinnorna 97 procent av de utbildade men andelen män beräknas öka något under prognosperioden. Yrkes spridningen för den här gruppen är liten då närmare 70 procent arbetar som receptarier.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

Andelen utrikes födda är 10 procent att jämföra med genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärsarbetande är 92 procent och arbetslösheten är 1,1 procent. Drygt 85 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Andelen har ökat de senaste åren vilket tyder på att efterfrågan på receptarier har ökat i Skåne. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna goda för receptarier i Skåne.

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	1,9	1,1
Riket	1,2	0,8

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

	2009	2013	2025
Kvinnor	97	97	94
Män	3	3	6

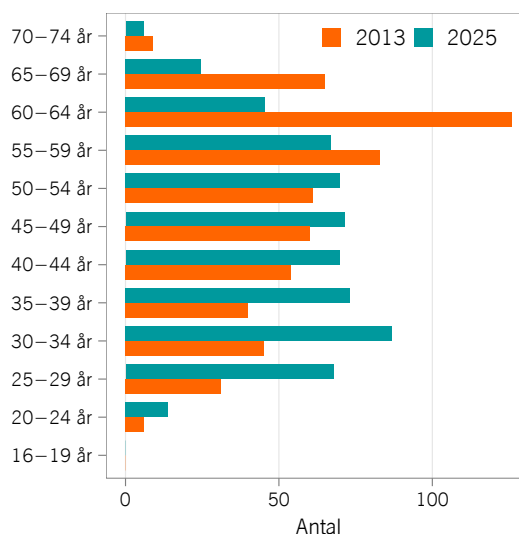
GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	39 700
Män	..
Totalt	39 600

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Receptarier	67
	Drift- och verksamhetschefer	13
	Apotekare	11
♂	Receptarier	69
	Apotekare	19
	Övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	6

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

RISK FÖR FORTSATT BRIST UNDER PROGNOSPERIODEN

Även om receptarieutbildning inte ges i Skåne beräknas närmare 250 personer som är folkbokförda i regionen examineras under prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 130 med utbildningen flytta in till regionen under prognosperioden samtidigt som cirka 70 beräknas lämna regionen. Cirka 50 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli stora fram till år 2025. Samtidigt är det relativt många som fortsätter att arbeta efter 65 år. På sikt beräknas antalet examinerade och inflyttare knappt överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut. Tillgången på utbildade receptarie beräknas enligt prognosen öka med några få procent och ökningen väntas ske vid slutet av prognosperioden.

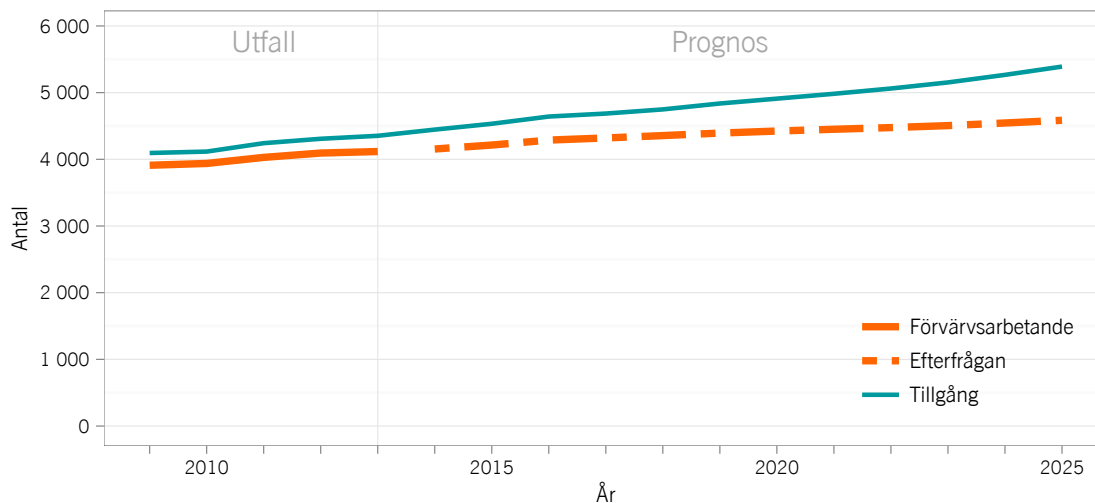
Efterfrågan på receptarieutbildade beräknas under samma period öka med närmare 15 procent. Efterfrågeökningen beror till stor del på att *detaljhandeln*, där de flesta utbildade arbetar, väntas växa. Då efterfrågan beräknas öka mer än tillgången innebär det sammantaget en risk för fortsatt brist på receptarieutbildade i Skåne under hela prognosperioden.

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -50 personer.

Samhällsvetar- och förvaltningsutbildning

FIGUR 8.37 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

BRED ARBETSMARKNAD

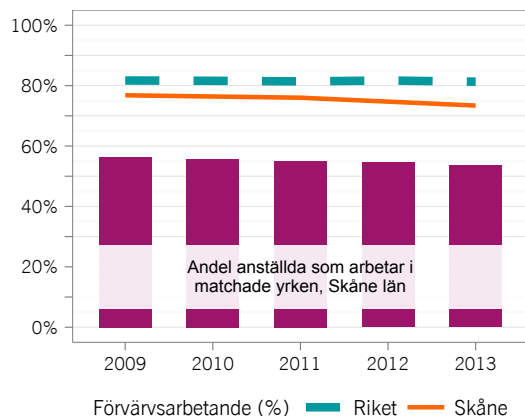
Utbildningsgruppen omfattar både de med utbildning inom samhällsvetenskap/statskunskap och de med förvaltningsutbildning. Samtliga har en generell utbildning på minst kandidatnivå, av vilka en mindre del har en utbildning inom administration och förvaltning. År 2013 var antalet förvärsarbetande med samhällsvetar- och förvaltningsutbildning i Skåne cirka 4 100 vilket är en ökning med 5 procent sedan 2009.

En fjärdedel arbetar inom *civila myndigheter* och närmare 10 procent inom *skolor för eftergymnasial utbildning*. Övriga är spridda över stora delar av arbetsmarknaden. Idag är 53 procent kvinnor, år 2025 väntas andelen ha ökat till 63 procent. Cirka 16 procent av de med samhällsvetar- och förvaltningsutbildning är utrikes födda vilket är samma andel som genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

Andelen förvärsarbetande är 73 procent

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	4,4	5,7
Riket	3,5	3,9

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

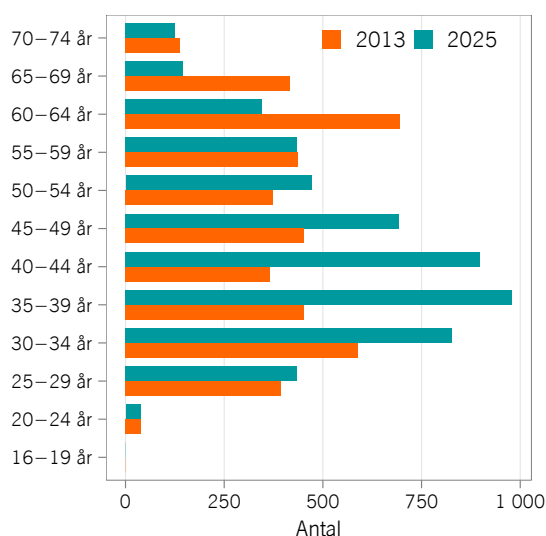
	2009	2013	2025
Kvinnor	48	53	63
Män	52	47	37

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	34 400
Män	43 900
Totalt	38 500

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Administratörer i offentlig förvaltning	15
	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	14
	Universitets- och högskolelärare	6
♂	Företagsekonomer, marknadsförare och personaltjänstemän	15
	Administratörer i offentlig förvaltning	13
	Universitets- och högskolelärare	9

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

och arbetslösheten är förhållandevis hög, 5,7 procent. Cirka 55 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. De senaste åren har färre fått arbeten som matchar deras utbildning vilket tyder på att efterfrågan har minskat.

RISK FÖR ÖVERSKOTT UNDER PROGNOSEN

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 360 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär cirka 4 000 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 3 200 med samhällsvetar- och förvaltningsutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Cirka 40 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli relativt stora till år 2025. Samtidigt är det idag närmare 15 procent som är kvar i arbetet efter att de fyllt 65 år. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare överstiga antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med cirka 25 procent under prognosperioden.

Efterfrågan på samhällsvetar- och förvaltningsutbildade beräknas under samma period öka med cirka 10 procent. Efterfrågeökningen

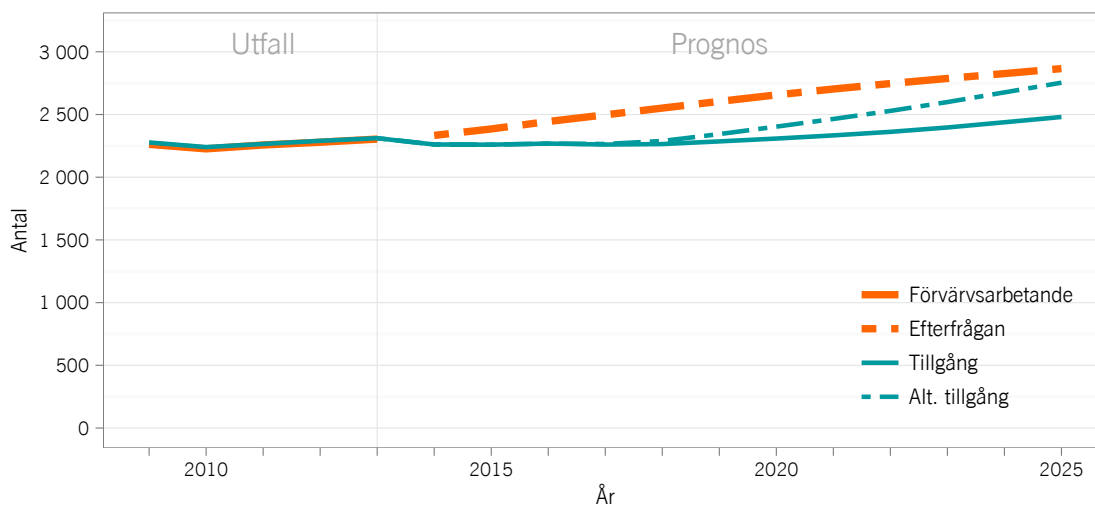
Arbetsmarknadssituation 2025

Överskott 800 personer.

beror till viss del på att andelen med samhällsvetar- och förvaltningsutbildning väntas öka inom vissa yrkesgrupper såsom förvaltningsadministrativa assistenter samt tull-, taxerings- och socialförsäkringstjänstemän. En viss svårighet finns i efterfrågeberäkningarna då samhällsvetar inom många områden konkurrerar med andra högskoleutbildade, såsom exempelvis ekonomer. Då tillgången beräknas öka mer än efterfrågan finns risk för överskott på samhällsvetar- och förvaltningsutbildade i Skåne under prognosperioden.

Speciallärar- och specialpedagogutbildning

FIGUR 8.38 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

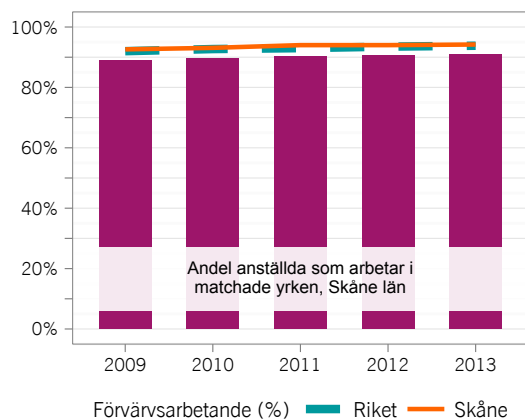

BRIST IDAG

År 2013 förvärvsarbetade cirka 2 300 personer som hade en speciallärar- eller specialpedagogutbildning i Skåne, vilket är ungefär lika många som år 2009. Närmare 55 procent av de förvärvsarbetande arbetar inom *grundskolan* och drygt 10 procent inom vardera *gymnasieskolan* och *barnomsorgen*. Kvinnodominansen är stor och väntas vara det även framöver. Andelen utrikes födda är 5 procent vilket är betydligt lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

Andelen förvärvsarbetande är 94 procent och arbetslösheten mycket låg, 0,3 procent. Cirka 90 procent arbetar i ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Andelen har ökat under senare år vilket tyder på att det är en efterfrågad grupp på arbetsmarknaden. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det totalt sett i landet brist på utbildade speciallärare/specialpedagoger. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna för specialpedagoger mycket goda i Skåne.

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	0,6	0,3
Riket	0,6	0,5

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

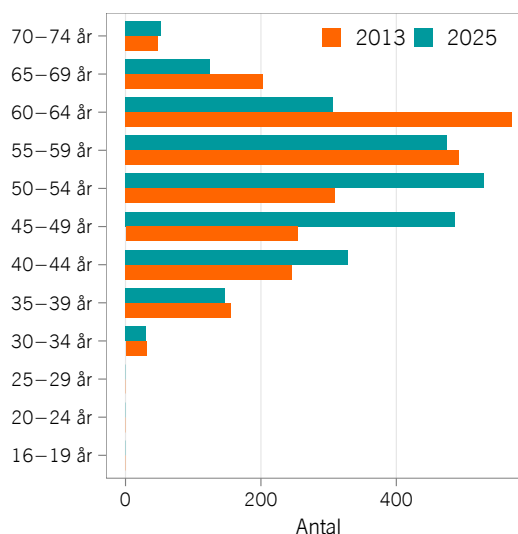
	2009	2013	2025
Kvinnor	87	89	89
Män	13	11	11

GENOMSNIITTLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	33 400
Män	..
Totalt	34 200

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	46
	Speciallärare	24
	Grundskollärare	8
♂	Speciallärare	30
	Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	28
	Gymnasielärare m.fl.	13

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**FRAMTIDA BALANSLÄGE BEROENDE AV UTBILDNINGSSATSNINGAR**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt 140 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket motsvarar drygt 1 500 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas drygt 200 utbildade speciallärare och specialpedagoger flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många flyttar därifrån. Att utbildningarna är påbyggnadsutbildningar påverkar åldersstrukturen och drygt 55 procent är idag 55 år eller äldre vilket innebär att merparten av dessa kommer att ha gått i pension vid prognosperiodens slut. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli något fler än antalet som flyttar ut eller går i pension under sista halvan av prognosperioden. Det innebär det att tillgången beräknas öka något under prognosens sista fem år.

Efterfrågan på utbildade speciallärare/specialpedagoger beräknas öka ännu mer, med närmare 25 procent till 2025. Orsaken till efterfrågeökningen är framförallt ökade krav på speciallärareutbildning bland verksamma speciallärare och att antal elever i grundskolan beräknas öka kraftigt under prognosperioden. Med nuvarande utbildningsdimensionering visar prognosen på risk för

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -390 personer.
Alternativscenario: Brist -110 personer.

en tilltagande brist på utbildade speciallärare/specialpedagoger i Skåne.

ALTERNATIVT SCENARIO

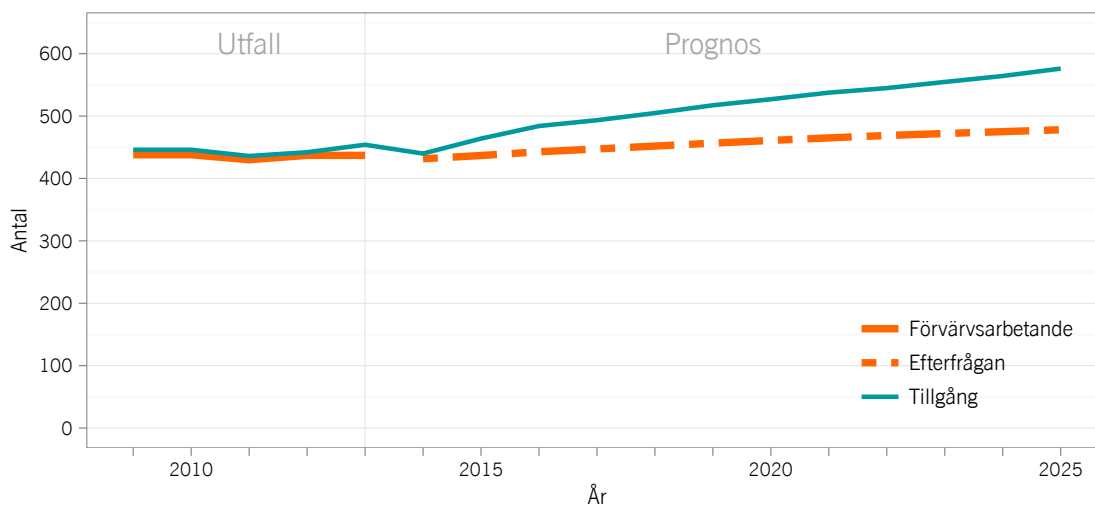
I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser. Om denna utbyggnad sker beräknas tillgången istället öka med närmare 20 procent till 2025 vilket beräknas motsvara utvecklingen av efterfrågan relativt väl, se alternativ tillgångskurva. Detta skulle i så fall medföra att dagens brist på speciallärare/specialpedagoger åtminstone inte förvärras.

OSÄKER EFTERFRÅGEUTVECKLING

I beräkningarna har inte någon hänsyn kunnat tas till krav på lärarlegitimation. Om även detta krav ställs skulle efterfrågeökningen bli än större. Inte heller har någon hänsyn kunnat tas till behovet av skolundervisning som finns bland asylsökande barn. Det är en annan faktor som gör att efterfrågan, i alla fall kortsiktigt, riskerar att underskattas.

Tandhygienistutbildning

FIGUR 8.39 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

STOR KVINNODOMINANS

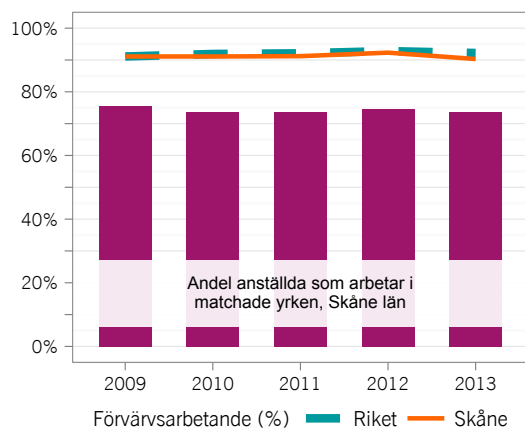
Antalet förvävsarbetade med tandhygienistutbildning i Skåne år 2013 var cirka 440 vilket är ungefär lika många som 2009. Drygt 85 procent arbetar inom *hälso- och sjukvården*. I stort sett alla, 98 procent, av de utbildade är kvinnor men andelen män antas dock öka under prognosperioden. Yrkesspridningen är liten då det stora flertalet arbetar som tandhygienister. Cirka 16 procent är utrikes födda vilket är samma andel

som genomsnittet för samtliga förvävsarbetande i Skåne.

Andelen förvävsarbetande är 90 procent och arbetslösheten 3,8 procent. Cirka 75 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna för tandhygienister i Skåne medelgod.

FÖRVÄVFSFREKVENNS

Andel förvävsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	1,9	3,8
Riket	1,7	1,9

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

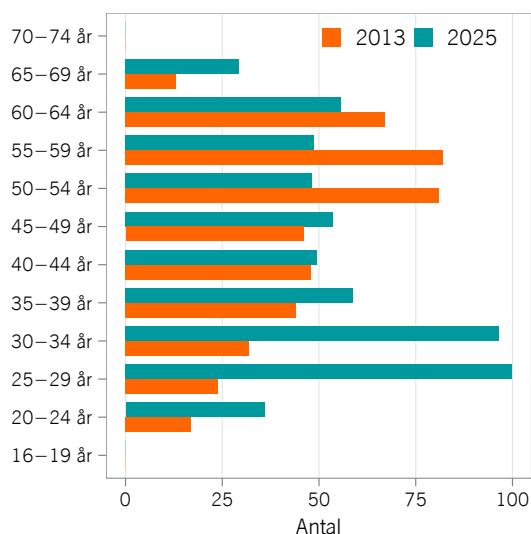
	2009	2013	2025
Kvinnor	98	98	89
Män	2	2	11

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	29 400
Män	..
Totalt	29 500

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.	77
	Vård- och omsorgspersonal	11
	Chefer för mindre företag och enheter	3
♂	Sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.	86
	Chefer för mindre företag och enheter	14

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**RISK FÖR ÖVERSKOTT**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt drygt 45 personer som är folkbokförda i regionen examineras varje år vilket innebär drygt 500 personer under prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 75 personer med utbildningen flytta in till regionen under prognosperioden samtidigt som 140 beräknas lämna regionen. Cirka 35 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli relativt stora fram till år 2025. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli fler än antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas öka med drygt 25 procent fram till 2025.

Efterfrågan på utbildade tandhygienister beräknas under samma period öka med cirka 10 procent. Orsaken till efterfrågeökning är den relativt kraftiga befolkningsökningen fram till 2025, vilket medför en ökad efterfrågan på tjänster inom *hälso- och sjukvården*. Då efterfrågan inte ökar i samma takt som tillgången innebär det sammantaget en risk för överskott på utbildade tandhygienister i Skåne under prognosperioden.

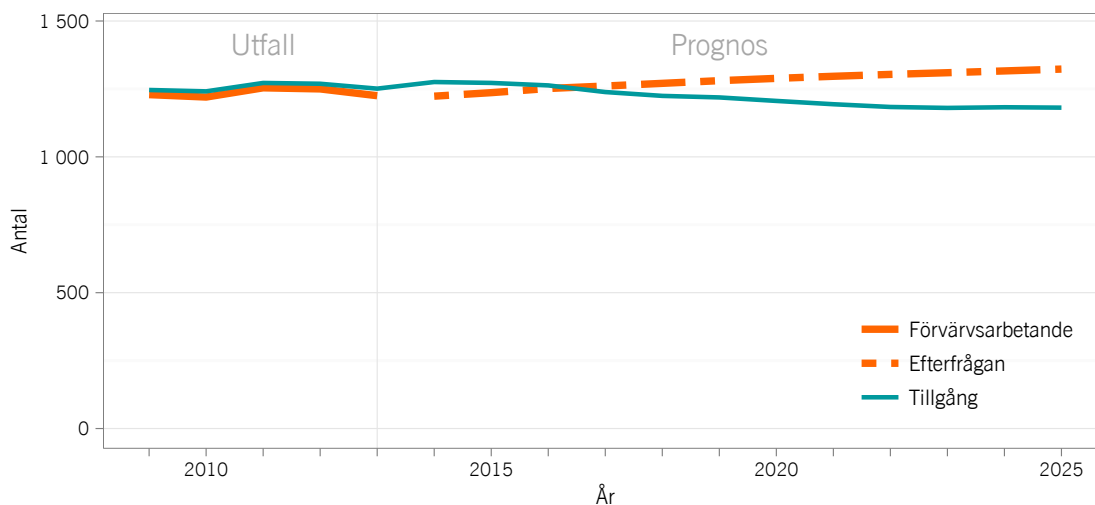
Arbetsmarknadssituation 2025

Överskott 100 personer.

Tandläkarutbildning

FIGUR 8.40 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

HÖG ANDEL UTRIKES FÖDDA

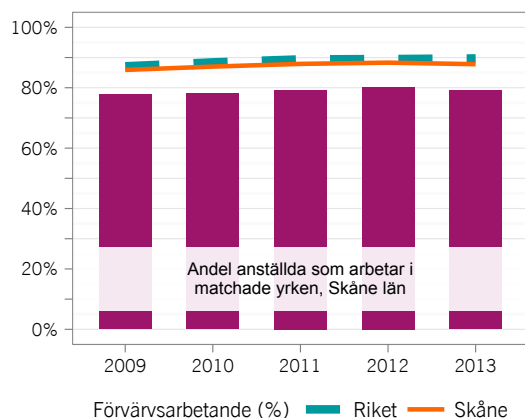
Antalet förvärsarbetade med tandläkarutbildning i Skåne var år 2013 drygt 1 200 vilket är ungefär samma antal som 2009. Drygt 80 procent arbetar inom hälso- och sjukvården och cirka 10 procent inom *skolor för eftergymnasial utbildning*. Andelen kvinnor och män är jämn och antas även vara så vid slutet av prognosperioden, även om kvinnornas andel ökar något. Yrkes spridningen är liten då det stora flertalet

arbetar som tandläkare. Cirka 24 procent av de tandläkarutbildade är utrikes födda vilket är en betydligt högre andel än genomsnittet för samtliga förvärsarbetande i Skåne.

Andelen förvärsarbetande är 88 procent och arbetslösheten 2,2 procent. Cirka 80 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt Arbetsförmedlingen är jobb möjligheterna för tandläkare goda i Skåne.

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	1,4	2,2
Riket	1,8	2,2

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

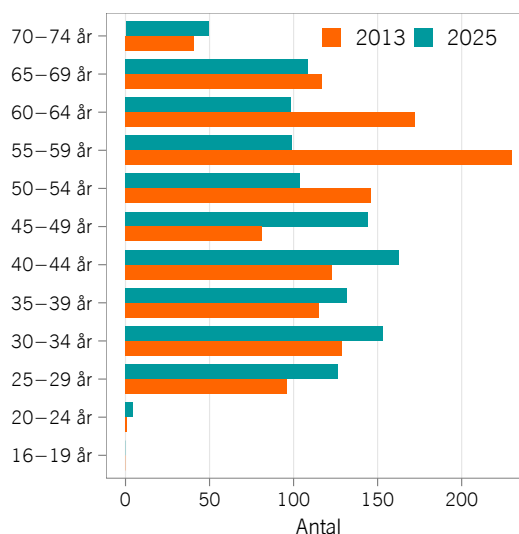
	2009	2013	2025
Kvinnor	50	51	55
Män	50	49	45

GENOMSnittLIG MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	47 400
Män	39 200
Totalt	43 100

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Tandläkare	75
	Universitets- och högskolelärare	13
	Drift- och verksamhetschefer	4
♂	Tandläkare	74
	Universitets- och högskolelärare	12
	Drift- och verksamhetschefer	2

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**RISK FÖR VISS BRIST PÅ SIKT**

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt 60 personer som är folkbokförda i regionen examineras varje år vilket innebär drygt 650 personer under prognosperioden. Utöver examinationen beräknas drygt 600 personer med tandläkarutbildning flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som närmare 800 beräknas lämna regionen. Cirka 45 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna antas därmed bli stora fram till år 2025. Samtidigt är det relativt många som fortsätter arbeta efter 65 års ålder. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare bli lägre än antalet som går i pension eller flyttar ut vilket innebär att tillgången väntas minska något till 2025.

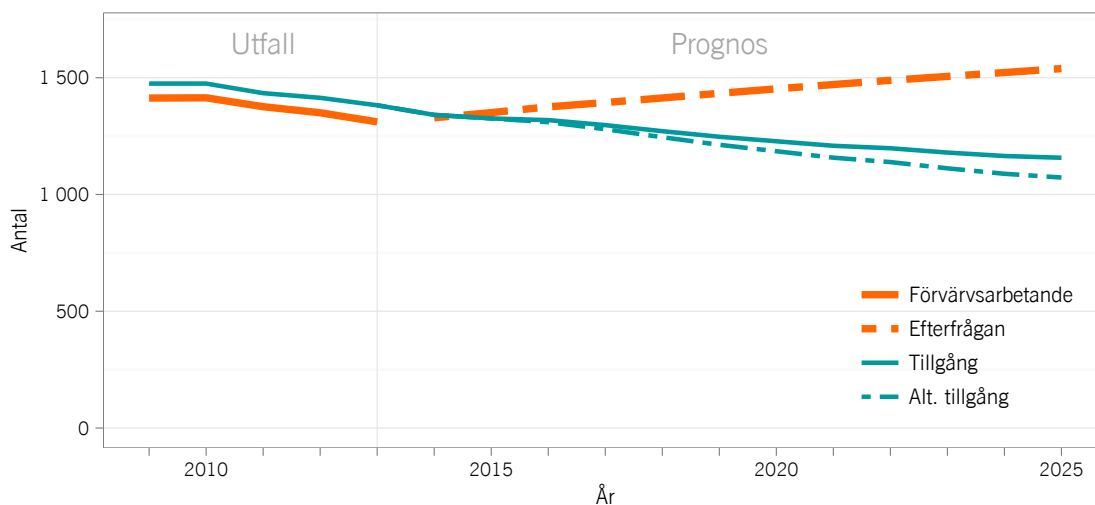
Efterfrågan på utbildade tandläkare beräknas under samma period öka med cirka 10 procent. Efterfrågeökningen beror på att branschen *hälso- och sjukvården* till följd av befolkningsökningen väntas växa till 2025. Då tillgången beräknas minska samtidigt som efterfrågan antas öka finns på sikt en risk för viss brist på tandläkarutbildade i Skåne.

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -140 personer.

Tandsköterskeutbildning

FIGUR 8.41 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA JOBBMÖJLIGHETER IDAG

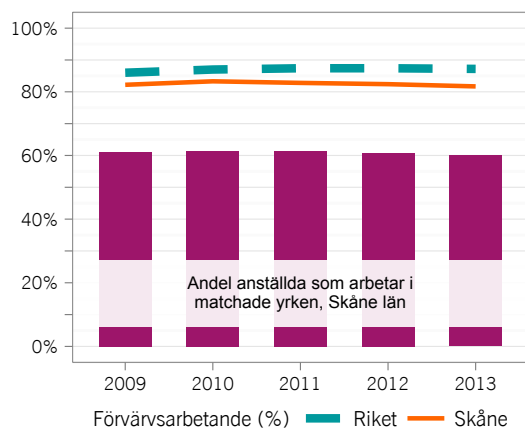
Tidigare var tandsköterskeutbildningen en gymnasial utbildning. Den lades ner under 1990-talet och under några år examinerades inga nya tandsköterskor. Idag är tandsköterskeutbildningen en eftergymnasial utbildning inom yrkeshögskolan. År 2013 var det cirka 1 300 personer med en tandsköterskeutbildning som förvärvsarbetade i Skåne. Närmare sju av tio arbetade inom *hälso- och sjukvården*. Utbildningen är kraftigt kvinno-

dominerad och väntas vara det även framöver. Andelen utrikes födda är 13 procent vilket är något lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne.

Andelen förvärvsarbetande är 82 procent och arbetslösheten 5,4 procent. Cirka sex av tio arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarometern 2015 är det totalt sett i landet viss brist på nyutexaminerade tandsköter-

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	4,2	5,4
Riket	3,0	3,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

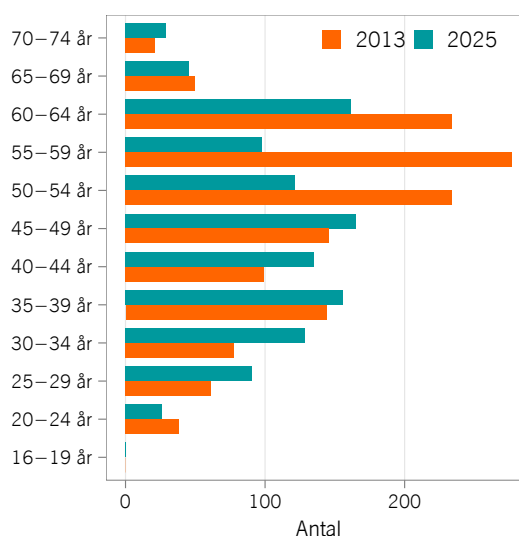
	2009	2013	2025
Kvinnor	98	97	96
Män	2	3	4

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	28 400
Män	..
Totalt	28 200

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Tandsköterskor	68
	Undersköterskor, sjuksköterskor m.fl.	4
	Chefer för mindre företag och enheter	4
♂	Fotografer; ljud- och bildtekniker, sjukhustekniker m.fl.	11
	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	7
	Barnskötare m.fl.	7

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

skeutbildade och enligt Arbetsförmedlingen är jobb­möjligheterna i Skåne goda för tandsköterskor.

RISK FÖR TILLTAGANDE BRIST UNDER PROGNOSSPERIODEN

Om antalet nybörjare väntas ligga kvar på 2014 års relativt höga nivå beräknas i genomsnitt cirka 50 tandsköterskor som är folkbokförda i Skåne examineras varje år. Det motsvarar cirka 540 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 160 tandsköterskor flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som 130 väntas flytta därifrån. Pensionsavgången väntas bli stora då drygt fyra av tio idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli färre än antalet som flyttar ut eller går i pension vilket innebär att tillgången väntas minska med cirka 15 procent till 2025.

Efterfrågan beräknas under samma period öka med cirka 15 procent vilket till stor del beror på att branschen *hälso- och sjukvården* väntas växa till 2025. Ytterligare en anledning till efterfråge­ökningen är att de som i framtiden arbetar inom tandsköterskeyrket i större utsträckning än idag förväntas ha en formell tandsköterskeutbildning.

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -380 personer.

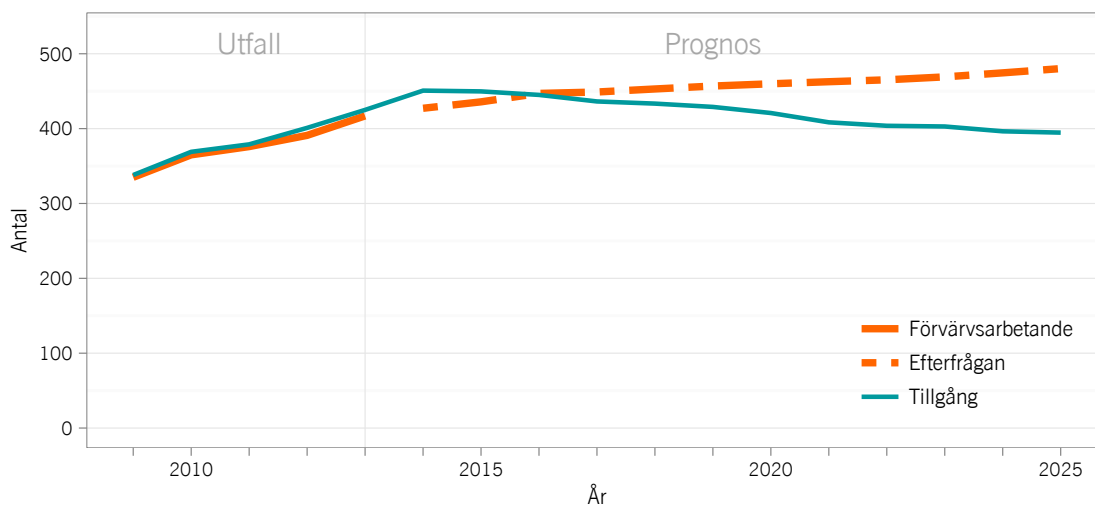
Alternativscenario: Brist -470 personer

Sammantaget visar prognosen på risk för tilltagande brist på utbildade tandsköterskor i Skåne under prognosperioden.

Om antalet nybörjare från och med 2016 istället skulle återgå till samma nivå som innan den blev en prioriterad utbildning inom yrkes­högskolan beräknas tillgången minska med cirka 20 procent och bristen bli något större 2025.

Veterinärutbildning

FIGUR 8.42 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

ÖKAD EFTERFRÅGAN PÅ VETERINÄR-UTBILDADE

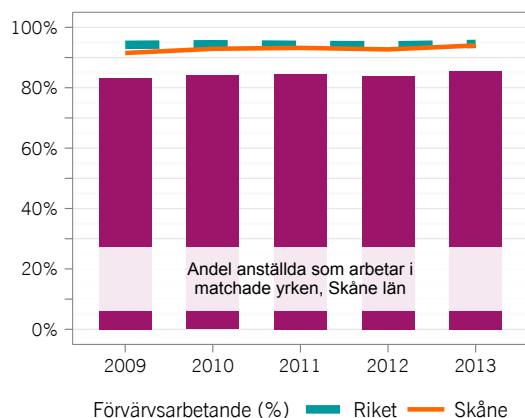
Antalet förvävsarbetande med veterinärutbildning i Skåne var år 2013 cirka 420, vilket är en ökning med cirka 25 procent sedan 2009. Drygt 65 procent arbetar inom branschen *diverse företagstjänster inkl. veterinärkliniker*, 15 procent inom *civila myndigheter* och cirka 5 procent inom *jordbruket*. Drygt sju av tio veterinärutbildade är idag kvinnor och kvinnodominansen

väntas bestå fram till 2025. Yrkespridningen är liten då de flesta arbetar som veterinärer. Andelen utrikes födda är 19 procent vilket är en något högre andel än genomsnittet för samtliga förvävsarbetande i Skåne.

Andelen förvävsarbetande är 94 procent och arbetslösheten är 1,7 procent. Cirka 85 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Efterfrågan på veterinärutbildade tycks ha ökat de senaste åren då en allt

FÖRVÄVVSFREKVENNS

Andel förvävsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	0,9	1,7
Riket	0,6	1,0

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

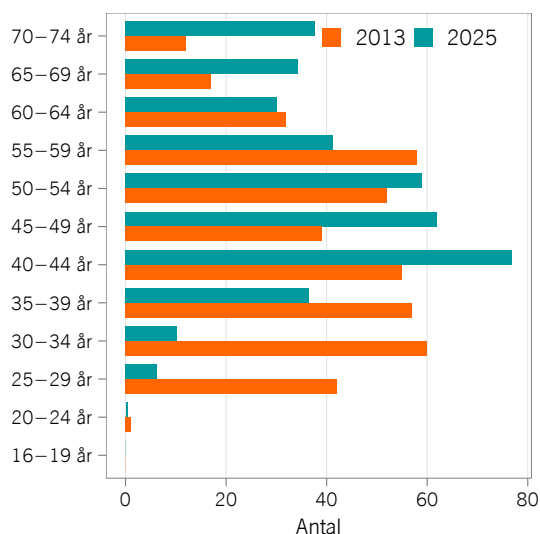
	2009	2013	2025
Kvinnor	67	71	73
Män	33	29	27

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	40 500
Män	..
Totalt	42 600

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Veterinärer	83
	Säljare, inköpare, mäklare m.fl.	3
	Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift	3
♂	Veterinärer	77
	Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift	6
	Universitets- och högskolelärare	4

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

större andel har ett arbete som matchar deras utbildning.

RISK FÖR BRIST PÅ SIKT

Trots att veterinärutbildning inte ges i Skåne beräknas cirka 30 personer som är folkbokförda i regionen examineras fram till år 2025. Utöver examinationen beräknas cirka 260 veterinärutbildade flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som ungefär lika många beräknas lämna regionen. Närmare 30 procent är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed att bli måttliga fram till år 2025. Tillsammans beräknas antalet examinerade och inflyttare något understiga antalet som flyttar ut och som går i pension vilket innebär att tillgången väntas minska med drygt 5 procent fram till år 2025.

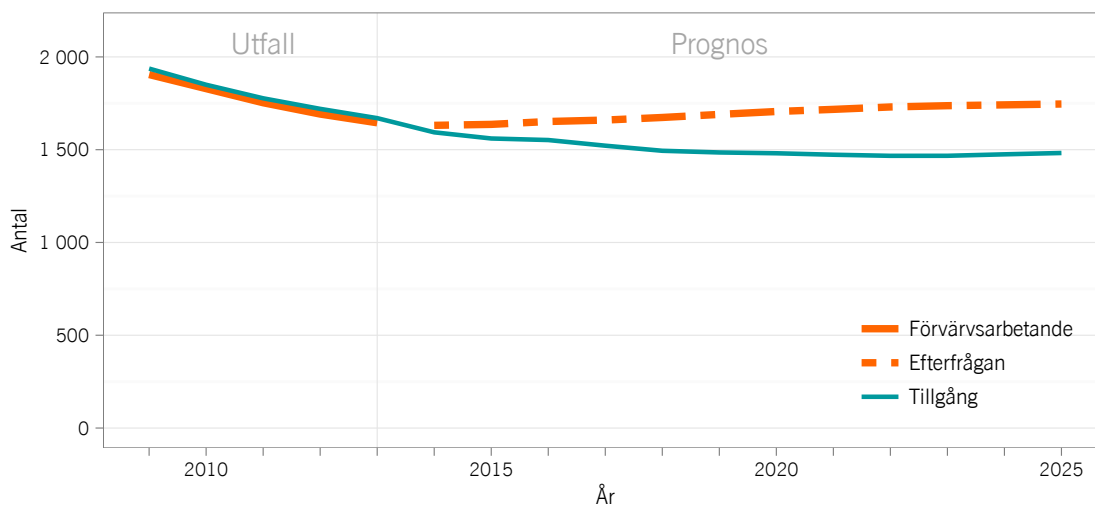
Efterfrågan på veterinärutbildade beräknas under samma period öka med cirka 15 procent vilket beror på en ökad efterfrågan inom branschen *veterinärkliniker*. Då efterfrågan ökar samtidigt som tillgången minskar finns risk för brist på veterinärutbildade i Skåne.

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -90 personer.

Yrkeslärarutbildning

FIGUR 8.43 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

GODA JOBBMÖJLIGHETER IDAG

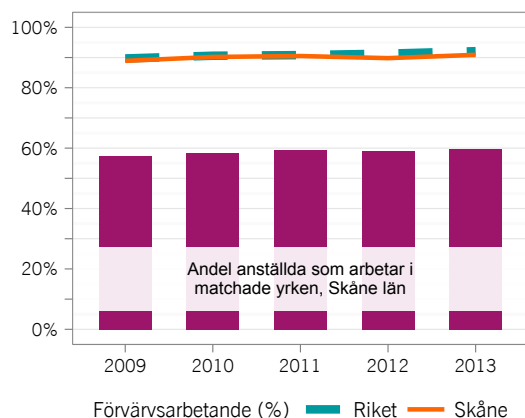
År 2013 fanns det cirka 1 600 förvärvsarbetande i Skåne med yrkeslärarutbildning. Det är en minskning med närmare 15 procent sedan 2009. Dessa lärare undervisar bland annat inom gymnasieskolans yrkesförberedande program och inom komvux. Närmare 55 procent av de förvärvsarbetande arbetar inom utbildningsväsendet och då framförallt inom *gymnasieskolan* (där även komvux ingår). Många av de utbildade

yrkeslärarna arbetar således utanför utbildningsväsendet. Idag är 58 procent av de med en yrkeslärarutbildning kvinnor, år 2025 väntas andelen ha minskat några få procent. Andelen utrikes födda är 5 procent vilket är betydligt lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent.

Andelen förvärvsarbetande är 91 procent och arbetslösheten 1,8 procent. Cirka 60 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med

FÖRVÄRVSFREKVENS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	1,8	1,8
Riket	1,5	1,6

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

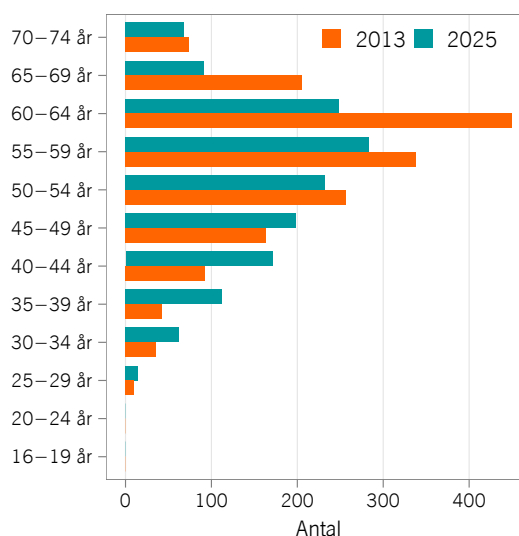
	2009	2013	2025
Kvinnor	58	58	55
Män	42	42	45

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	34 100
Män	34 700
Totalt	34 300

DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Gymnasielärare m.fl.	44
	Sjuksköterskor	10
	Drift- och verksamhetschefer	8
♂	Gymnasielärare m.fl.	54
	Drift- och verksamhetschefer	4
	Grundskollärare	3

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN

deras pedagogiska utbildning. Det råder idag brist på yrkeslärare med formell ämnesbehörighet totalt sett i landet. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna för gymnasielärare i yrkesämnen goda i Skåne.

RISK FÖR TILLTAGANDE BRIST FRAMÖVER

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt cirka 75 personer som är folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket innebär närmare 850 personer under hela prognosperioden. Utöver examinationen beräknas närmare 350 utbildade yrkeslärare flytta till Skåne under prognosperioden samtidigt som något färre, 250 stycken, flyttar därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli mycket stora då drygt sex av tio idag är 55 år eller äldre. De stora pensionsavgångarna medför att antalet examinerade och inflyttare beräknas bli något färre än antalet som flyttar ut eller går i pension. Sammantaget innebär det att tillgången minskar under prognosens första fem år för att år 2025 vara drygt 10 procent lägre än idag.

Efterfrågan på utbildade yrkeslärare beräknas däremot öka något under samma period. Den främsta orsaken till efterfrågeökningen är att de verksamma yrkeslärarna på sikt, i större utsträckning än idag, antas ha en yrkeslärarutbildning.

Arbetsmarknadssituation 2025

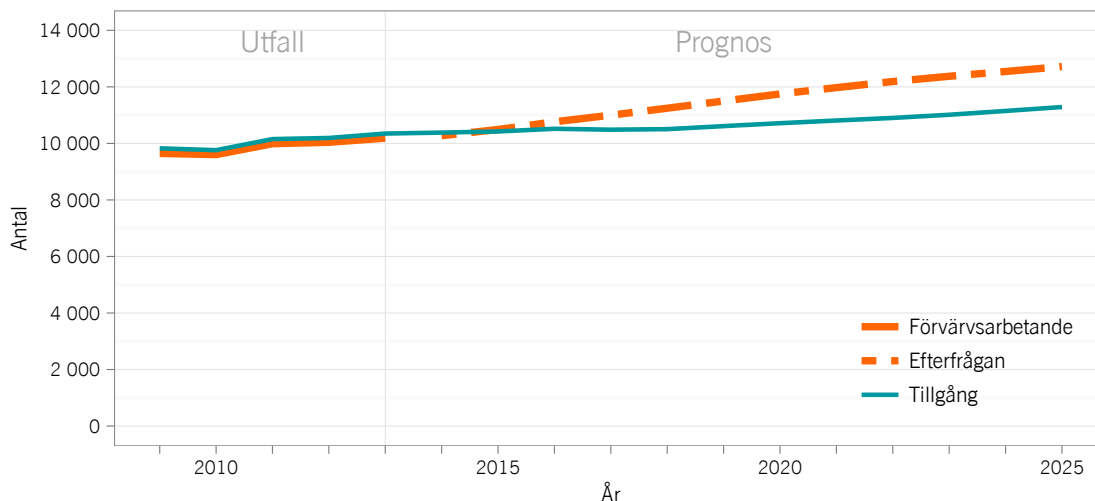
Brist -260 personer.

Prognosen visar på risk för tilltagande brist på utbildade yrkeslärare i Skåne. Arbetsmarknaden kan dock se olika ut beroende på inriktning. Det bör även poängteras att tillgången och efterfrågan avser hela arbetsmarknaden och inte enbart utbildningsväsendet.

Ämneslärarutbildning

FIGUR 8.44 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

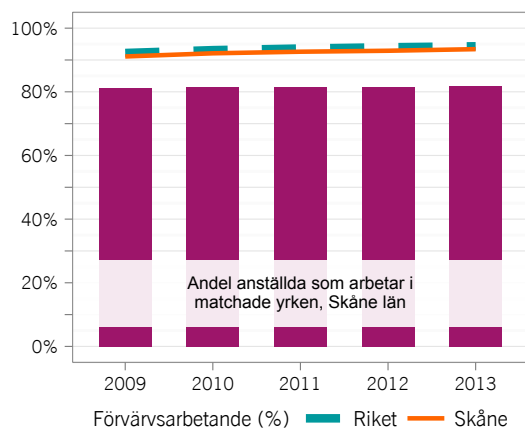
ÄMNESINRIKTINGEN AVGÖRANDE FÖR ARBETSMARKNADSLÄGET

Utbildningsgruppen omfattar lärare med utbildning i allmänna ämnen och/eller i praktiska-estetiska ämnen för undervisning i grundskolans senare år eller inom gymnasieskolan. De utbildas idag på ämneslärarprogrammet. År 2013 fanns det cirka 10 200 förvärvsarbetande i Skåne med ämneslärarutbildning, vilket är något fler än år 2009. Drygt 40 procent av de förvärvsarbetande arbetar inom *grundskolan* och drygt 25 procent

inom *gymnasieskolan*. Idag är närmare sex av tio kvinnor och så beräknas det även vara år 2025. Andelen utrikes födda är 11 procent vilket är lägre än genomsnittet för samtliga förvärvsarbetande i Skåne som är 16 procent. Andelen förvärvsarbetande är 93 procent och arbetslösheten 1,6 procent. Drygt 80 procent arbetar inom ett yrke som överensstämmer med deras utbildning. Enligt arbetsgivarnas bedömning i Arbetskraftsbarenometern 2015 är ämnesinriktningen avgörande för hur tillgången på dessa lärarkategorier upp-

FÖRVÄRVSFREKVENNS

Andel förvärvsarbetande och andel anställda i matchade yrken 2013, procent av befolkningen

ARBETSLÖSHET, PROCENT

	2009	2013
Skåne	1,9	1,6
Riket	1,6	1,3

KÖNSFÖRDELNING ARBETSKRAFT 16-74 ÅR, PROCENT

	2009	2013	2025
Kvinnor	59	59	58
Män	41	41	42

GENOMSnittlig MÅNADSLÖN (18-66 ÅR)

	2014
Kvinnor	31 500
Män	33 400
Totalt	32 200

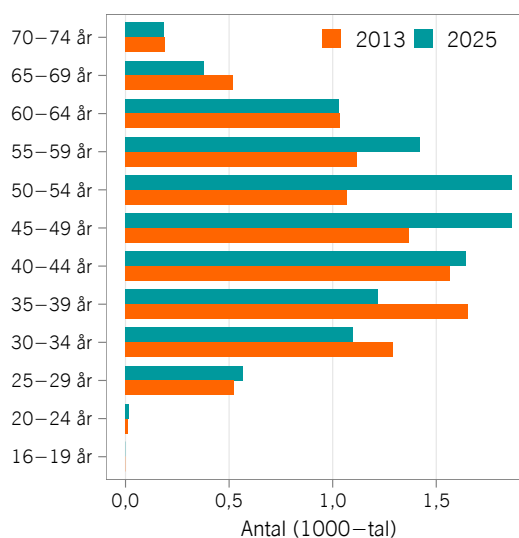
DE VANLIGASTE YRKENA 2013, PROCENT

♀	Gymnasielärare m.fl.	36
	Grundskollärare	35
	Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	7
♂	Gymnasielärare m.fl.	42
	Grundskollärare	24
	Drift- och verksamhetschefer	7

levs totalt sett i landet. Det är exempelvis brist på grundskollärare matematik/no, gymnasielärare inom matematik/naturvetenskap och lärare med svenska som andra språk. Samtidigt uppger arbetsgivarna att det är relativt god tillgång på nyutexaminerade gymnasielärare inom historia/samhällsvetenskap. Enligt Arbetsförmedlingen är jobbmöjligheterna för lärare i grundskolans senare år och gymnasielärare i både allmänna och praktiska/estetiska ämnen överlag goda i Skåne. Det finns dock skillnader beroende på vilka ämnen man undervisar i. Bäst jobbmöjligheter har utbildade gymnasielärare inom matematik, men även inom naturorienterande ämnen som biologi, fysik, kemi och naturkunskap.

RISK FÖR BRIST FRAMÖVER

Enligt prognosen beräknas i genomsnitt 360 personer folkbokförda i Skåne examineras varje år vilket motsvarar närmare 4 000 personer under prognosperioden. Utöver examinationen beräknas cirka 2 300 ämneslärare flytta till Skåne samtidigt som cirka 1 900 flyttar därifrån. Pensionsavgångarna väntas bli måttliga då närmare 30 procent idag är 55 år eller äldre. Sammantaget beräknas antalet examinerade och inflyttare bli något fler än antalet som flyttar ut eller går i pension vilket gör att tillgången väntas öka med

ÅLDERSFÖRDELNING I ARBETSKRAFTEN**Arbetsmarknadssituation 2025**

Brist -1 430 personer.

cirka 10 procent till år 2025.

Efterfrågan på utbildade ämneslärare beräknas samtidigt öka med cirka 25 procent. Orsaken till det är framför allt att antalet elever i de senare grundskoleåldrarna antas öka fram till 2025. Även antalet gymnasieelever väntas öka på sikt, om än inte lika kraftigt. Ytterligare en orsak är att idag verksamma lärare utan pedagogiska examen på sikt antas ersättas av personer med pedagogisk examen. Då efterfrågan ökar mer än tillgången visar prognosen på att det finns risk för brist på utbildade ämneslärare i Skåne. Arbetsmarknaden kan dock se olika ut inom utbildningsgruppen för olika typer av ämneskompetenser.

OSÄKER EFTERFRÅGEUTVECKLING

I beräkningarna har inte någon hänsyn kunnat tas till krav på lärarlegitimation. Skulle även dessa krav på ämneskompetens ställas skulle efterfrågeökningen bli än större. Inte heller har någon hänsyn kunnat tas till behovet av skolundervisning som finns bland asylsökande barn. Det är en annan faktor som gör att efterfrågan, i alla fall kortsiktigt, riskerar att underskattas.

TEMA: SJUKSKÖTERS KOR

9. Sjuksköterskor

I detta kapitel beskrivs hur situationen på arbetsmarknaden ser ut för sjuksköterskeutbildade i Skåne och hur tillgång och efterfrågan väntas utvecklas fram till år 2025.

Utvecklingen för tio olika sjuksköterskegrupper redovisas.³⁸ Tabellen på följande sida visar vilken typ av sjuksköterskeutbildningar som ingår i de olika grupperna. Sjuksköterskeutbildade kan ibland ha mer än en specialistutbildning. Här avses den senast genomförda utbildningen.

ANTAL SJUKSKÖTERSKEUTBILDADE

År 2013 fanns det nära 16 000 sjuksköterskeutbildade sysselsatta i Skåne, se tabell 9.2. Drygt hälften av dem var grundutbildade sjuksköterskor, 40 procent specialistsjuksköterskor, 5 procent barnmorskor och 3 procent röntgensjuksköterskor. Cirka 90 procent av de sjuksköterskeutbildade är kvinnor, men andelen varierar mellan de olika grupperna. Bland barnmorskeutbildade är i stort sett samtliga utbildade kvinnor, medan motsvarande andel bland sjuksköterskor med en specialistutbildning mot psykiatri är cirka 75 procent. Under perioden 2009 till 2013 ökade andelen män bland de sjuksköterskeutbildade i Skåne med mindre än 1 procentenhet.

Mellan år 2009 och 2013 ökade det totala antalet sjuksköterskeutbildade i Skåne med cirka 7 procent. Den procentuella ökningen var störst inom den antalsmässigt minsta gruppen Geriatrisk vård. Bland de större grupperna ökade andelen mest inom Barn- och ungdom. I grupperna Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi och Övriga Sjuksköterskor minskade antalet betydligt under perioden. Det beror framförallt på att dessa grupper främst avser utbildningar där antalet studieplatser minskat markant eller helt försvunnit i samband med omläggningen av sjuksköterskeutbildningen som genomfördes 1993 och 2001. I dessa grupper är

pensionsavgångarna stora och väntas förbli så framöver.

SJUKSKÖTERS KOR PER 100 000 INVÅNARE

Det totala antalet sjuksköterskor har ökat i Skåne, men samtidigt har även Skånes befolkning ökat. Eftersom en större befolkning behöver fler sjuksköterskor relateras antalet sjuksköterskor till befolkningens storlek. Ett sätt att göra detta är att beskriva antal sjuksköterskor per 100 000 invånare.³⁹

År 2013 var antalet förvärvsarbetsande sjuksköterskeutbildade per 100 000 invånare i Skåne 1 253, jämfört med 1 216 år 2009. Antalet sjuksköterskor per invånare har alltså ökat något. Ser vi bara till gruppen förvärvsarbetsande sjuksköterskor som också arbetar som sjuksköterskor inom hälso och sjukvården ser bilden annorlunda ut. Bland de yrkesverksamma sjuksköterskorna är det endast de grundutbildade sjuksköterskorna som ökat per 100 000 invånare, medan de specialistutbildade sjuksköterskorna har minskat under perioden 2009-2013.

Motsvarande beräkningar för Stockholm, Västra Götalandsregionen och för hela riket visar att det förekommer betydande regionala skillnader. Rikssnittet för antalet sjuksköterskor per 100 000 invånare var 1 299 år 2013. Av de tre storstadsregionerna är det Västra Götalandsregionen som ligger närmast rikssnittet med 1 318 sjuksköterskor per 100 000 invånare. Skåne ligger något lägre med 1 253 sjuksköterskor per 100 000 invånare. Stockholms län har 1 182 förvärvsarbetsande sjuksköterskor per 100 000 invånare, vilket är lägst bland de tre storstadsregionerna, se tabell 9.3.

Variationerna mellan regionerna när det gäller olika utbildningsgrupper följer i stor utsträckning mönstret för samtliga sjuksköterskor. I de flesta fall är således antalet sjuksköterskor i förhållande till folkmängden högst i Västra Götalandsregionen och lägst i Stockholms län. Skåne placerar sig i en mellanposition. Det finns emellertid några undantag. I förhållande till övriga

³⁸ Redovisningen baseras på SCB:s utbildningsklassificering SUN2000 (Svensk utbildningsnomenklatur).

³⁹ Antal sjuksköterskor i förhållande till folkmängden är ett mått som används av flera internationella organisationer såsom OECD, Världshälsorganisationen (WHO) och EU:s statistikbyrå Eurostat liksom nationellt av Socialstyrelsen, som ett förenklat mått för att jämföra sjukvården mellan olika länder och regioner.

TABELL 9.1 Utbildningar och redovisningsgrupper för sjuksköterskeutbildade i Skåne

Utbildning	Redovisningsgrupp
Grundutbildning	Grundutbildade sjuksköterskor
Diagnostisk radiologi och onkologi	Röntgensjuksköterskor
Direktutbildning för röntgensjuksköterskor	
Barnmorska	Barnmorskor
Specialistsjuksköterskeutbildningar	
Allmän hälso- och sjukvård, ospecificerad* (äldre utbildning påbörjad före 1993)	Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi
Medicinsk sjukvård	
Kirurgisk omvårdnad	
Onkologisk omvårdnad	
Akutsjukvård, ospecificerad (äldre utbildning påbörjad före 1993)	Anestesi, intensiv, operation, ambulans
Ambulanssjukvård	
Anestesisjukvård	
Intensivvård	
Operationssjukvård	
Hälso- och sjukvård för barn och ungdom	Barn- och ungdom
Vård av äldre	Geriatrisk vård
Psykiatrisk vård	Psykiatrisk vård
Distriktssköterska	Distriktssköterskor
Annan specialisering (inkl. oftalmologassistentutbildning och ortoptist- utbildning)*	Övriga sjuksköterskor

* De som under perioden 1982–1993 läste med inriktning mot allmän hälso- och sjukvård anses av Socialstyrelsen vara grundutbildade sjuksköterskor och inte specialistsjuksköterskor. Många av de som är klassificerade inom Allmän hälso- och sjukvård och har en sjuksköterskeexamen från denna tid har i prognosbearbetningarna flyttas över till Grundutbildade sjuksköterskor för att undvika en överskattning av antalet specialistsjuksköterskor.

** Utbildningar som helt utgått eller som i dagsläget enbart förekommer i mycket begränsad omfattning.

TABELL 9.2 Antal förvärvsarbetande i Skåne år 2013 efter utbildningsgrupp, kön samt förändring mellan åren 2009 och 2013

Utbildningsgrupp	Antal kvinnor	Antal män	Totalt	Förändring från 2009, procent
Grundutbildade sjuksköterskor	7 395	844	8 239	9
Röntgensjuksköterskor	375	96	471	7
Barnmorskor	812	1	813	5
Specialistsjuksköterskor				
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	1 669	446	2 115	11
Barn- och ungdom	696	27	723	15
Distriktssköterskor	1 656	61	1 717	5
Geriatrisk vård	79	4	83	36
Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi	740	54	794	-14
Psykiatrisk vård	497	158	655	-2
Övriga sjuksköterskor	315	34	349	-14
Totalt	14 234	1 725	15 959	7

Källa: Utbildningsregistret och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

TABELL 9.3 Antal sjuksköterskor per 100 000 invånare i de tre storstadsregionerna och riket. 2013 samt procentuell förändring mellan 2009 och 2013 i Skåne

Utbildningsgrupp	Skåne		Stockholms län	Västra Götalandsregionen	Riket
	Förändring 2009-2013, Procent	Antal per 100 000 invånare			
Grundutbildade sjuksköterskor	6	647	636	665	670
Röntgensjuksköterskor	3	37	38	35	39
Barnmorskor	1	64	84	83	75
Specialistsjuksköterskor					
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	7	166	148	174	164
Barn- och ungdom	11	57	50	54	47
Distriktssköterskor	2	135	106	145	150
Geriatrisk vård	31	7	6	9	7
Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi	-17	62	53	73	71
Psykiatrisk vård	-5	51	39	54	49
Övriga sjuksköterskor	-17	27	19	26	27
Totalt	3	1 253	1 182	1 318	1 299

Not: Avser alla sjuksköterskeutbildade som klassificerats som förvärvsarbetande, således även de som inte arbetar som sjuksköterskor.

Källa: Utbildningsregistret och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

regioner är antalet specialistsjuksköterskor med inriktning mot Barn och ungdom relativt högt i Skåne. Samtidigt är antalet barnmorskeutbildade i förhållande till folkmängden lägre i Skåne än i de övriga regionerna och i riket.

LÖN

Den tilltagande bristen på sjuksköterskor de senaste åren har medfört ett ökat fokus på sjuksköterskornas lönenivåer. Media har rapporterat om hur den ökade konkurrensen om arbetskraften drivit upp lönenivåerna, framförallt under semestertider. Det är också vanligt att sjuksköterskor i Sverige väljer att arbetspendla till Norge, där löneläget ligger klart högre.

Bland de olika sjuksköterskegrupperna i Skåne var medellönen lägst bland grundutbildade och högst i gruppen *Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi*. En viktig förklaring är att gruppen *Grundutbildade sjuksköterskor* innehåller en stor andel yngre som har kort arbetslivserfarenhet, medan gruppen *Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi* är den sjuksköterskegrupp där andelen äldre med längre yrkeserfarenhet, och därmed högre lön, är högst. Vid en jämförelse av månadslönen mellan grupperna är det viktigt att tänka på att rörliga tillägg, såsom OB, jour- och beredskapsersättning, ingår i månadslönen. De rörliga tilläggen är en delförklaring till att månadslönen ligger högre i grupper där dessa tillägg är mer vanligt förekommande såsom *Anestesi, intensiv, operation, ambulans*, jämfört med exempelvis *Distriktssköterskor*.

När lönenivåerna i Skåne jämförs med de andra två storstadsregionerna framkommer att medellönen i de flesta fall är högre i Stockholms län och något lägre i Västra Götalandsregionen. Inom sju av nio grupper ligger medellönen i Stockholm län mer än 1 000 kronor över motsvarande grupp i Skåne. Inom *Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi* är lönenivån högre i Skåne och inom *Barn och ungdom* är lönerna högre i Stockholms län. I båda dessa grupper är dock skillnaden mindre än 1 000 kronor, se tabell 9.4.

NULÄGE PÅ ARBETSMARKNADEN

Ett antal undersökningar pekar på att det idag råder brist på sjuksköterskeutbildade i landet som helhet. Flera faktorer pekar på att så även är fallet i Skåne.

Bedömningen av arbetsmarknadsläget för sjuksköterskeutbildade utgår från ett antal olika källor. SCB genomför årligen enkätundersökningen *Arbetskraftsbarometern*, där arbetsgivarna bedömer det aktuella

rekryteringsläget för olika utbildningsgrupper. Resultaten redovisas på riksnivå och visar för år 2015 att arbetsgivarna bedömer att det råder brist både på nyutexaminerade och yrkeserfarna inom samtliga sjuksköterskegrupper.

Arbetsförmedlingen genomför varje år undersökningen *Yrkeskompassen*. Undersökningen baseras på arbetsförmedlarnas bedömningar av konkurrensläget för olika typer av arbeten. Resultaten redovisas både på regional nivå och på riksnivå. För Skåne bedömer Arbetsförmedlingen att det i dagsläget råder mycket liten konkurrens om jobben inom samtliga sjuksköterskeyrken.

ARBETSLÖSHET

Arbetslösheten är generellt låg inom samtliga sjuksköterskegrupper i Skåne. Inom flertalet grupper är arbetslösheten lägre än 1 procent. Bland grundutbildade och specialistutbildade mot psykiatrisk vård är nivån något högre, men överstiger inte i något fall 2 procent. Även skillnaderna mellan Skåne och riket som helhet är små. Arbetslösheten i gruppen specialistutbildade mot psykiatrisk vård är något högre i Skåne jämfört med riket. I Skåne uppgår arbetslösheten i denna grupp till knappt 2 procent, medan motsvarande andel i hela landet är 1 procent, se figur 9.1.

Den låga arbetslösheten bland sjuksköterskegrupperna pekar på att efterfrågan på dessa utbildningar på arbetsmarknaden är hög.

ANDEL I FÖRVÄRVSARBETE

Andelen förvärvsarbete är hög i samtliga sjuksköterskegrupper och ligger i intervallet 91–97 procent. Högst är den inom grupperna *Barn- och ungdom* samt *Anestesi, intensiv, operation, ambulans* och lägst bland *Grundutbildade sjuksköterskor* och *Psykiatrisk vård*.

I sex av de åtta grupperna är andelen förvärvsarbete i Skåne något lägre än i riket som helhet, skillnaderna är dock generellt små och understiger i de flesta fall 1 procentenhet, se figur 9.2.

MATCHAD FÖRVÄRVSGRAD

Ett annat mått som används för att bedöma efterfrågan på en kompetens är matchad förvärvsgrad. Matchad förvärvsgrad visar hur stor andel som är sysselsatta inom ett yrke som ”matchar” den utbildning som individen har. I fallet med sjuksköterskeutbildade anses naturligtvis sjuksköterskeyrkena vara matchade, men även ledningsyrken och vissa lärartjänster. Den matchade förvärvsgraden bland sjuksköterskeutbildade i Skåne är

TABELL 9.4 Genomsnittlig månadslön* i kronor för olika utbildningsgrupper i de tre storstadsregionerna. År 2014

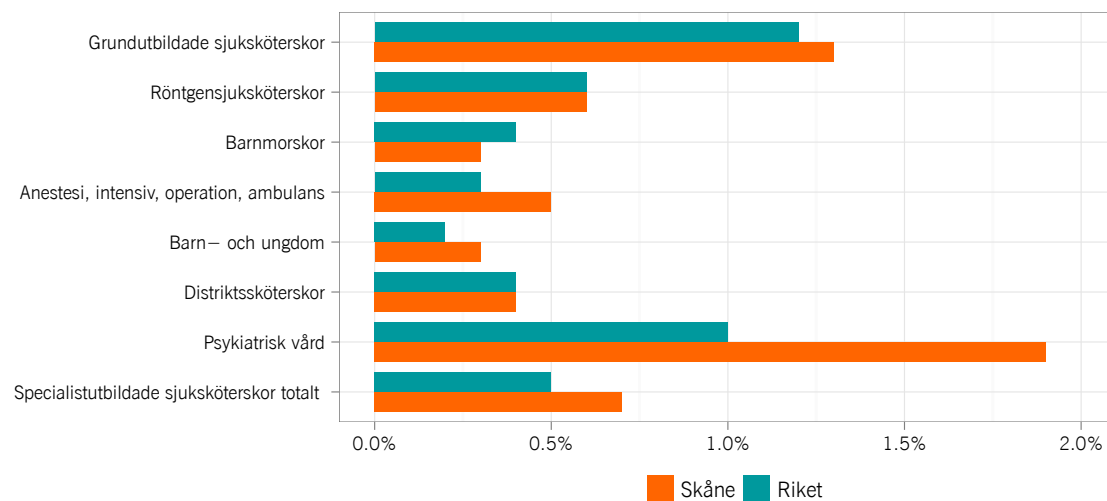
Utbildningsgrupp	Skåne	Stockholms län	Västra Götalandsregionen
Grundutbildade sjuksköterskor	32 300	34 100	30 900
Röntgensjuksköterskor	32 400	36 300	33 100
Barnmorskor	35 700	37 800	34 800
Specialistsjuksköterskor			
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	35 300	38 300	34 900
Barn- och ungdom	35 100	35 700	33 600
Distriktssköterskor	34 200	36 100	33 200
Geriatrisk vård	..	38 000	34 200
Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi	38 900	38 200	34 200
Psykiatrisk vård	35 400	38 000	34 600
Övriga sjuksköterskor	32 400	35 100	32 400

.. För få observationer för att kunna redovisas

* Med månadslön avses anställningens sammanlagda grundlön plus rörliga tillägg knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB, jour och beredskapsersättning samt förmåner. Övertidsersättning ingår ej.

Källa: Lönestatistik, SCB

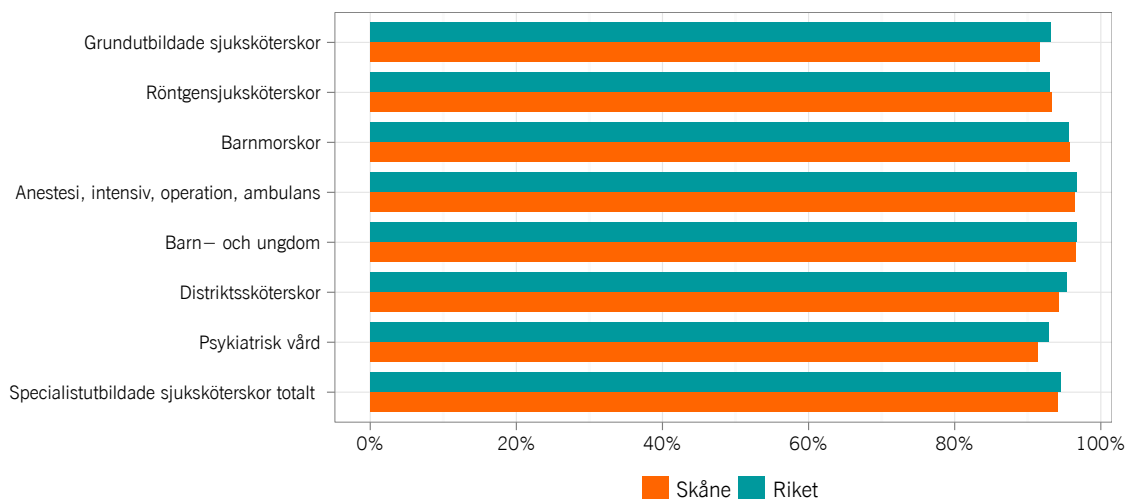
FIGUR 9.1 Arbetslöshet bland sjuksköterskegrupper, Skåne och riket, 2013. Procent

Not: Med arbetslös avses inskriven på Arbetsförmedlingen som arbetslös eller som sökande i program med aktivitetsstöd sista dagen i september, oktober och/eller november aktuellt år.

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Utbildningsregistret, SCB, samt Arbetsförmedlingen.

FIGUR 9.2 Andel förvärvsarbetande inom olika sjuksköterskegrupper i Skåne och riket, 2013. Procent

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

generellt hög. För grundutbildade sjuksköterskor ligger den kring 80 procent och för specialistutbildade strax under 90 procent. En jämförelse med riket visar att skillnaderna i matchningsgrad är små och det är svårt att se tydliga avvikelser. Liksom arbetslösheten och förvärvsgraden indikerar den matchade förvärvsgraden att efterfrågan på sjuksköterskeutbildade är hög i Skåne. Matchad förvärvsgrad lämpar sig särskilt för att bedöma hur efterfrågan på en kompetens har utvecklats under en period. Data för åren 2009 till 2013 visar att efterfrågan ser ut att ha ökat för *Grundutbildade sjuksköterskor*. I gruppen *Specialistutbildade, totalt* har nivån legat strax under 90 procent under hela perioden. I grupperna *Röntgensjuksköterskor*, *Barnmorskor* samt *Barn- och ungdom* har en högre andel fått jobb som matchar utbildningen, vilket pekar på en ökad efterfrågan i Skåne. På riksnivå är det inte någon grupp som haft en så tydlig positiv utveckling av den matchade förvärvsgraden.

Sammanfattningsvis pekar samtliga indikatorer på att det i dagsläget råder brist på sjuksköterskeutbildade

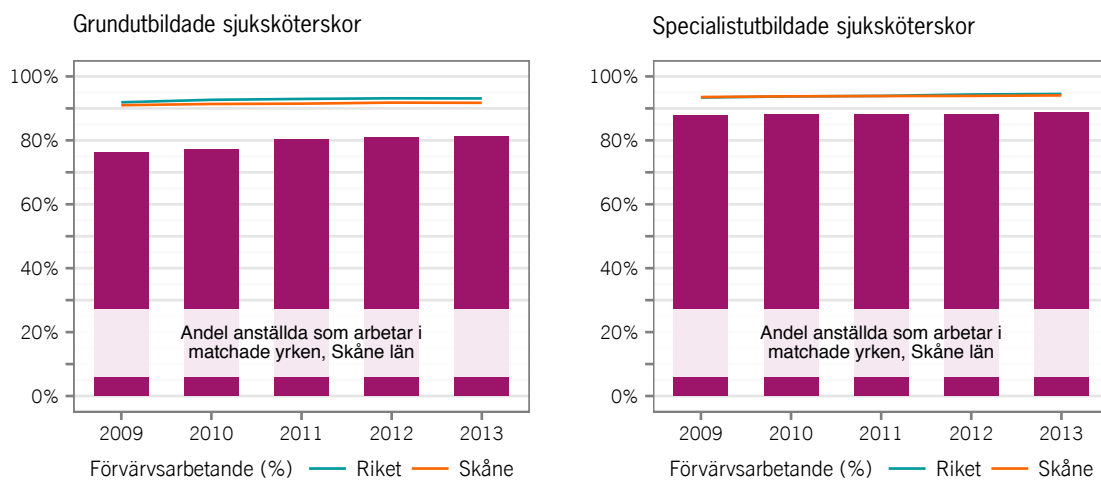
i Skåne. Både arbetslöshetstalen och förvärvsgraden antyder att efterfrågan skulle kunna vara något lägre på specialistutbildade mot *psykiatri* jämfört med riket, men nivåskillnaderna är för små för att kunna göra säkra tolkningar. Den matchade förvärvsgraden pekar på att efterfrågan ser ut att ha ökat inom vissa sjuksköterskegrupper i Skåne under åren 2009 till 2013, se figur 9.3.

FAKTORER SOM PÅVERKAR TILLGÅNGEN

Tillgången på vård- och omsorgsutbildade påverkas främst av hur många som examineras, in- och utpendling samt in- och utflyttning till och från regionen, hur många som vidareutbildar sig samt slutligen av hur många som går i pension.

EXAMINATION

Utbildning av grundutbildade och specialistutbildade sjuksköterskor i Skåne sker på Högskolan i Kristianstad, Malmö högskola och Lunds universitet. Lunds universitet har även utbildningar mot röntgensjuksköterska och barnmorska.

FIGUR 9.3 Andel förvärvsarbetande inom olika sjuksköterskegrupper i Skåne och riket, 2013. Procent**TABELL 9.5** Antal nybörjare på yrkesprogram mot sjuksköterska, röntgensjuksköterska, barnmorska samt specialistsjuksköterska i Skåne läsåren 2010/11–2014/15.

Utbildningsgrupp	2010/11	11/12	12/13	13/14	14/15
Grundutbildade sjuksköterskor	595	628	651	606	617
Röntgensjuksköterskor	24	27	32	31	34
Barnmorskor	42	24	24	27	34
Specialistsjuksköterskor					
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	83	113	116	71	83
Barn- och ungdom	39	41	45	50	50
Distriktssköterskor	73	72	71	63	70
Geriatrisk vård	6	32	4	32	10
Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi	4	22	3	30	32
Psykiatrisk vård	34	25	37	15	45
Totalt	900	984	983	925	975

Not: Uppgifterna avser folkbokförda i Skåne vid läsårsnitt nybörjaråret

Källa: Utbildningsregistret, SCB

TABELL 9.6 Antal examinerade folkbokförda i Skåne, prognos för åren 2015–2025

Utbildningsgrupp	Prognos årlig examination 2015–2025	Totalt antal examinerade 2015–2025
Grundutbildade sjuksköterskor	490	5 400
Röntgensjuksköterskor	30	280
Barnmorskor	40	400
Specialistsjuksköterskor		
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	70	790
Barn- och ungdom	40	440
Distriktssköterskor	60	680
Psykiatrisk vård	40	400
Specialistutbildade totalt*	230	2 600

* I gruppen ingår även grupperna *Geriatrisk vård, Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi* och *Övriga sjuksköterskor*
Källa: Prognosinstitutet, SCB

Sett över tid har antalet nybörjare varierat en del inom de olika utbildningarna. Från läsåret 2010/11 fram till läsåret 2014/15 är det framförallt inom utbildningarna mot *Geriatrisk vård* och *Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi* samt *Psykiatrisk vård* som variationen varit stor. Inom övriga utbildningar har antalet nybörjare legat på en jämnare nivå. Generellt visar sammanställningen att fördelningen av antalet nybörjare mellan de olika utbildningarna speglar fördelningen av det totala antalet utbildade sjuksköterskor i Skåne. Det innebär att utbildningsgrupper där antalet förvärvsarbetande är stort, såsom *Grundutbildade sjuksköterskor, Anestesi, intensiv, operation, ambulans* samt *Distriktssköterskor* också har det högsta antalet nybörjare.

Vid beräkningarna av den framtida examinationen av sjuksköterskor antas att antalet nybörjare på program mot barnmorske-, röntgensjuksköterske-, sjuksköterske- samt specialistsjuksköterskeexamen förblir detsamma som antalet nybörjare läsåret 2014/15 under hela prognosperioden. Även andelen av dem som påbörjat utbildningen som tar examen, examensfrekvensen, antas under prognosperioden vara densamma som för

de senaste åren. Givet detta antas att det årligen kommer att examineras cirka 490 grundutbildade och cirka 230 specialistutbildade sjuksköterskor folkbokförda i Skåne, se tabell 9.6.

INRIKES OCH UTRIKES FLYTTNINGAR

En annan faktor som påverkar tillgången på arbetskraft utgörs av de sjuksköterskeutbildade som flyttar till och från Skåne. Prognosen för antalet in- och utflyttare under perioden 2015 till 2025 baseras på flyttmönstret under de senaste tre åren för inrikes flyttare. Utbildningsfördelningen för in- och utvandrare antas vara densamma som den genomsnittliga fördelningen de senaste tio åren.

Fram till 2025 väntas flyttnettot bli positivt inom grupperna *Grundutbildade sjuksköterskor* och *Distriktssköterskor* eftersom fler flyttar till Skåne än antalet som flyttar ut. I övriga grupper väntas flyttnettot vara negativt eller nära noll.

Flytt till och från utlandet sker i första hand inom gruppen *Grundutbildade sjuksköterskor*. Under prognosperioden väntas immigrationen av sjuksköterskor

i denna grupp överstiga emigrationen med drygt 300 personer. Den positiva nettomigrationen är således en viktig orsak till överskottet av inflyttare som väntas uppstå i gruppen *Grundutbildade sjuksköterskor* under prognosperioden, se tabell 9.7.

ARBETSPENDLING INOM SVERIGE

Arbetspendlingen kan ha både positiv och negativ inverkan på tillgången på sjuksköterskeutbildade i en region. Pendlingsnettot visar antalet som pendlar in i förhållande till antal som pendlar ut.

Antalet i de olika sjuksköterskegrupperna som väntas arbetspendla under prognosperioden bygger på uppgifter om hur de senaste årens pendling sett ut. Nettopendlingen fram till 2025 beräknas vara negativ under samtliga år, dock väntas nivåerna vara låga. Vid slutåret 2025 beräknas drygt 70 fler personer arbetspendla från Skåne än till regionen. Utpendlingen väntas motsvara eller överstiga inpendlingen inom samtliga sjuksköterskegrupper. Bland specialistutbildade sjuksköterskor är antalet som pendlar ut något större i förhållande till antalet som pendlar in jämfört med övriga grupper, se tabell 9.8.

ARBETE I NORGE ELLER DANMARK

Att arbeta som sjuksköterska i Norge eller Danmark har varit populärt i Sverige under en längre tid. I genomsnitt har över 1 000 svenska sjuksköterskor per år sökt sjuksköterskelegitimation i Norge sedan 2005⁴⁰.

Med gränspendlare avses personer folkbokförda i Sverige, i det här fallet i Skåne, som definieras som förvärvsarbetande i Danmark eller Norge. Sedan mätningarna började (år 2001) är 2009 det år då flest sjuksköterskor gränspendlade till Norge eller Danmark. År 2013 hade pendlingen till dessa länder minskat med 30 procent jämfört med toppåret. Flertalet av gränspendlarna tillhör grupperna *Grundutbildade sjuksköterskor* och *Anestesi, intensiv, operation, ambulans*, men även en förhållandevis hög andel av röntgen-sjuksköterskorna arbetspendlade till Norge eller Danmark under 2013.

I tabell 9.9 redovisas hur många sjuksköterskeutbildade som haft sin huvudsakliga inkomst från arbete i Danmark eller Norge. Utöver de närmare 280 personer som gränspendlade 2013 tillkommer cirka 540 sjuksköterskeutbildade som haft kortare eller tillfälliga anställningar i Danmark eller Norge.

TABELL 9.7 Antal sjuksköterskeutbildade som flyttar till respektive från Skåne samt flyttnetto, prognos för 2015–2025

Utbildningsgrupp	Inflyttare		Utflyttare		Flyttnetto
	Inrikes och utrikes	Inrikes och utrikes	Inrikes och utrikes	Inrikes och utrikes	
Grundutbildade sjuksköterskor	2 900		2 600		300
Röntgensjuksköterskor	90		90		0
Barnmorskor	150		190		-40
Specialistsjuksköterskor					
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	280		310		-30
Barn- och ungdom	80		90		-10
Distriktssköterskor	220		140		80
Psykiatrisk vård	90		90		0
Specialistutbildade totalt*	750		730		20

* I gruppen ingår även grupperna *Geriatrisk vård, Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi* och *Övriga sjuksköterskor*

Källa: Prognosinstitutet, SCB

⁴⁰ Statistik från Norska SAK (Statens Autorisasjonskontor for helsepersonell)

TABELL 9.8 Arbetspendling, sjuksköterskor i Skåne, prognos för 2025. Antal

Utbildningsgrupp	Utpendling 2025	Inpendling 2025	Nettopendling 2025
Grundutbildade sjuksköterskor	250	240	-10
Röntgensjuksköterskor	10	10	0
Barnmorskor	30	20	-10
Specialistsjuksköterskor			
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	100	70	-30
Barn- och ungdom	10	10	0
Distriktssköterskor	50	50	-0
Psykiatrisk vård	20	10	-10
Specialistutbildade totalt*	230	180	-50

* I gruppen ingår även grupperna Geriatrisk vård, Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi och Övriga sjuksköterskor
Källa: Prognosinstitutet, SCB

TABELL 9.9 Antal sjuksköterskeutbildade folkbokförda i Skåne som arbetspendlat till Danmark eller Norge. År 2009 och 2013

Utbildningsgrupp	Gränspendling 2009	Gränspendling 2013
Grundutbildade sjuksköterskor	253	196
Röntgensjuksköterskor	13	12
Barnmorskor	10	5
Specialistsjuksköterskor		
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	48	29
Barn- och ungdom	6	5
Distriktssköterska	16	7
Geriatrisk vård	0	1
Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi	23	12
Psykiatrisk vård	13	4
Övriga Sjuksköterskor	8	5
Totalt	390	276

Källa: Gränsregional statistik, SCB

Det förekommer även att sjuksköterskeutbildade arbetspendlar från Danmark och Norge till Sverige. År 2013 handlade det om ett tjugotal personer som arbetade i Skåne.

Inverkan på prognosen från denna typ av arbetspendling är dock mycket begränsad. Det beror på att tillgångsberäkningarna utgår från de som ingår i arbetskraften. Nästan ingen av de som arbetspendlar till Danmark eller Norge ingår i arbetskraften i Sverige eftersom de varken är sysselsatta i Sverige eller inskrivna på Arbetsförmedlingen som arbetssökande.

PENSIONSavgÅNGAR

Åldersfördelningen bland sjuksköterskeutbildade varierar något mellan de olika grupperna, se figur 9.4. I flera av specialistgrupperna är andelen som är 55 år eller äldre hög, vilket gör att pensionsavgångarna kommer att bli stora fram till år 2025. Bland grundutbildade sjuksköterskor är andelen yngre förhållandevis hög. I denna grupp är 32 procent yngre än 35 år och cirka 15 procent är 55 år eller äldre.

Huvuddelen av de som är 55 år eller äldre vid prognosperiodens början väntas ha gått i pension år 2025. Drygt 75 procent av specialistsjuksköterskorna i gruppen *Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi* var 55 år eller äldre år 2013. Den främsta förklaringen till det stora antalet äldre i denna grupp är att utbildningsvolymerna sjunkit drastiskt inom de specialistinriktningar som ingår i gruppen i samband med omläggningar av sjuksköterskeutbildningen. Inom grupperna *Övriga sjuksköterskor, Psykiatrisk vård* och *Distriktssköterskor* ligger andelen som är 55 år eller äldre kring 50 procent. Det innebär att omkring hälften av specialistsjuksköterskorna i dessa grupper väntas ha gått i pension vid prognosens slutår 2025. Anestesi, intensiv, operation, ambulans är den grupp bland specialistinriktningarna där andelen äldre är lägst. Där är en förhållandevis hög andel under 35 år.

FAKTORER SOM PÅVERKAR EFTERFRÅGAN

Efterfrågan på sjuksköterskeutbildade styrs av utvecklingen inom sjukvården och äldreomsorgen. Den demografiska utvecklingen är en avgörande faktor.

DEMOGRAFISK UTVECKLING

Det finns många faktorer som påverkar efterfrågan på vård. Två avgörande faktorer är befolkningens hälsa och den demografiska utvecklingen. Trenden är att befolkningens hälsa förbättras och sjukligheten minskar.

Samtidigt växer befolkningen och andelen äldre väntas öka. Den demografiska utvecklingen väntas leda till ett ökat behov av vård och omsorg, vilket i sin tur kommer öka behovet av personal.

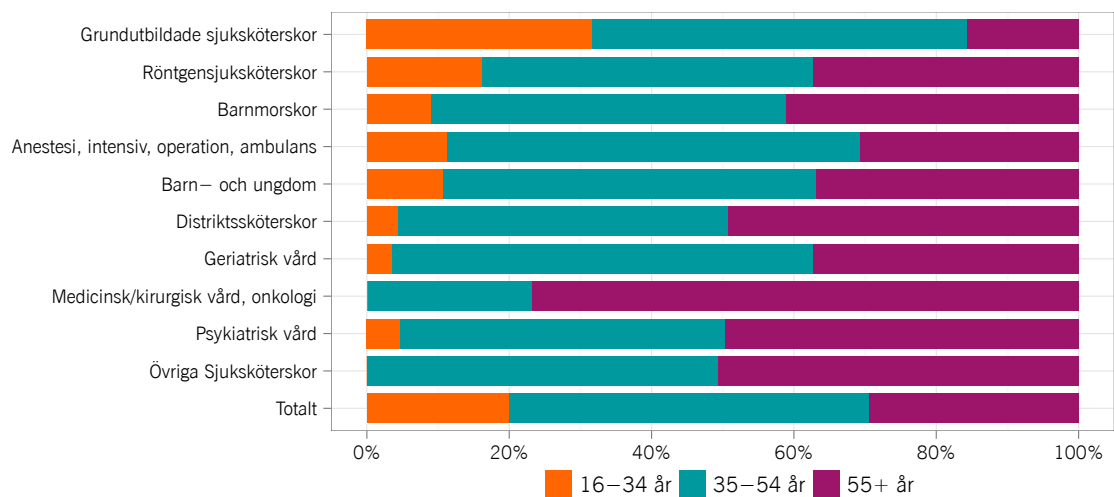
Skånes befolkning förväntas öka från 1 274 000 till 1 392 000 personer mellan 2013 och 2025. Det är en ökning med cirka 118 000 personer, eller 9 procent. Antalet som är 80 år eller äldre väntas öka med drygt 15 procent under samma period. Det är en betydande ökning, men lägre än i riket som helhet där antalet som är 80 år eller äldre väntas öka med närmare 40 procent. När åldersstrukturen i Skåne år 2013 jämförs med prognosen för 2025 framkommer att antalet äldre väntas öka mest i åldrarna 75–84 år. Ökningen i denna grupp beräknas bli cirka 40 procent. I landet som helhet väntas ökningen bli 57 procent inom denna åldersgrupp, se figur 9.5.

Den mest betydande ökningen av antalet personer i åldrarna över 80 år väntas i Skåne ske under efterföljande tioårsperiod, då särskilt gruppen som är 85 år eller äldre kommer att öka kraftigt. Eftersom denna åldersgrupp bedöms vara den mest vårdkrävande innebär det att trycket på hälso- och sjukvården väntas öka ännu mer efter 2025.

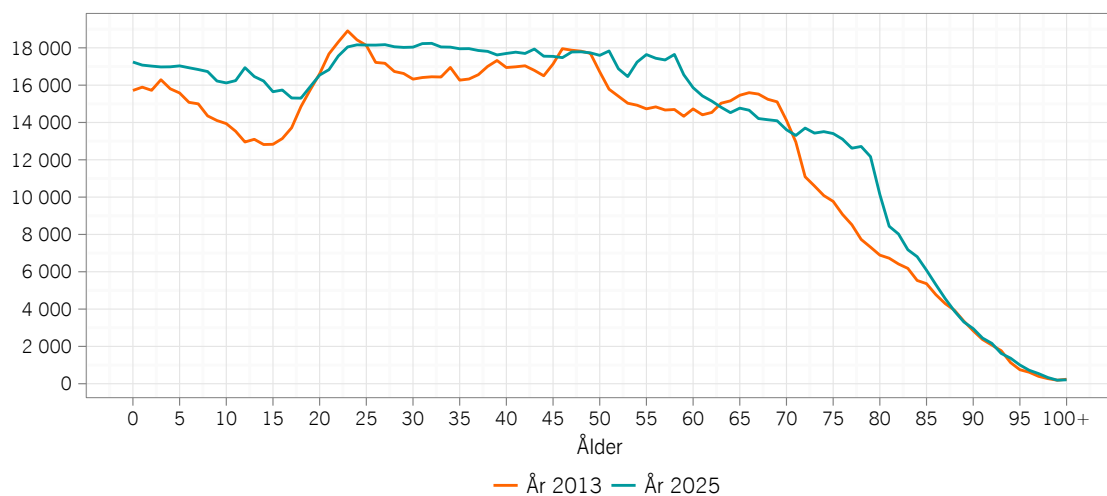
UTVECKLING INOM BRANSCHER DÄR SJKSKÖTERSKEUTBILDADE ARBETAR

De sjuksköterskeutbildade i Skåne arbetar idag i huvudsak inom följande fem branscher: *hälso- och sjukvård, äldreomsorg, övrig vård och omsorg, grundskolor* samt *civila myndigheter m.m.* Merparten arbetar inom *hälso- och sjukvård*. Grupperna *Geriatrisk vård, Distriktssköterskor, Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi, Övriga sjuksköterskor* samt *Grundutbildade sjuksköterskor* arbetar också i relativt stor utsträckning inom äldreomsorgen. Cirka 12 procent av specialistsjuksköterskorna inom gruppen *Barn- och ungdom* jobbar inom grundskolan, se tabell 9.10.

Inom de fem vanligaste branscherna för sjuksköterskeutbildade väntas sysselsättningen öka fram till år 2025. Sysselsättningen inom branschen *hälso- och sjukvård* beräknas öka med drygt 10 procent fram till år 2025. Inom *äldreomsorg* beräknas motsvarande ökning till cirka 15 procent under samma period. Sysselsättningen inom branschen *övrig vård och omsorg*, som bland annat avser boende för individer med funktionsnedsättning, väntas öka med 6 procent under prognosperioden. I branschen *civila myndigheter m.m.* beräknas sysselsättningen öka med cirka 10 och i branschen

FIGUR 9.4 Åldersfördelning bland sjuksköterskeutbildade i Skåne 2013. Procent

Källa: Utbildningsregistret, SCB

FIGUR 9.5 Befolkningen i Skåne efter ålder. År 2013 och prognos för 2025. Antal

Källa: SCB:s befolkningsstatistik 2013 samt Region Skånes befolkningsprognos 2015-2025

TABELL 9.10 Branschfördelning per utbildningsinriktning. Sjuksköterskeutbildade i Skåne. År 2013, procent

Utbildningsgrupp	Hälso- och sjukvård	Äldreomsorg	Övrig vård och omsorg	Civila myndigheter m.m.	Grundskolor	Övriga näringsgrenar
Grundutbildade sjuksköterskor	72	14	4	2	0	8
Röntgen-sjuksköterskor	86	2	0	1	0	11
Barnmorskor	85	2	1	5	0	7
Specialistsjuksköterskor						
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	86	3	1	2	0	8
Barn- och ungdom	69	3	1	4	12	11
Distriktssköterskor	54	22	5	5	6	8
Geriatrisk vård	23	51	12	6	0	8
Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi	66	14	3	4	0	13
Psykiatrisk vård	74	8	7	3	0	8
Övriga sjuksköterskor	56	16	4	5	1	19
Specialistutbildade totalt	69	11	3	4	3	10

Källa: Utbildningsregistret och Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), SCB

TABELL 9.11 Procentuell utveckling av sysselsättningen per näringsgren i de tre storstadsregionerna, prognos för år 2025 jämfört med 2013

Branschnamn	Skåne	Stockholms län	Västra Götalandsregionen
Hälso- och Sjukvård	12	24	13
Äldreomsorg	16	32	20
Övrig vård och omsorg	6	17	5
Grundskolor	19	29	17
Civila myndigheter m.m.	9	20	9

Källa: Prognosinstitutet, SCB

grundskolor med cirka 20 procent fram till år 2025.

Ökningen kan tyckas vara stor, men både inom hälso- och sjukvården och äldreomsorgen väntas sysselsättningsökningen vara större i Stockholms län och Västra Götalandsregionen. Inom branscherna *övrig vård och omsorg* och *grundskolor* väntas sysselsättningen öka något mer i Skåne jämfört med Västra Götalandsregionen. Inom branschen *civila myndigheter m.m.* väntas sysselsättningen öka mest i Stockholms län. Både i Skåne och Västra Götalandsregionen beräknas sysselsättningen inom denna bransch öka med cirka 10 procent, se tabell 9.11.

Den framtida efterfrågan på sysselsatta inom en utbildningsgrupp styrs dels av hur efterfrågan utvecklas inom de näringsgrenar där utbildningsgruppen förekommer och dels av hur efterfrågan utvecklas för de yrken där de utbildade förvärvsarbetar. Här kan en förändring av yrkessammansättningen inom en näringsgren påverka efterfrågan på ett yrke. För de yrkesgrupper som är vanligast bland de sjuksköterskeutbildade väntas yrkenas andel inom olika branscher inte ändras under prognosperioden, vilket innebär att utvecklingen av efterfrågan inom dessa yrken motsvarar utvecklingen av efterfrågan inom näringsgrenarna.

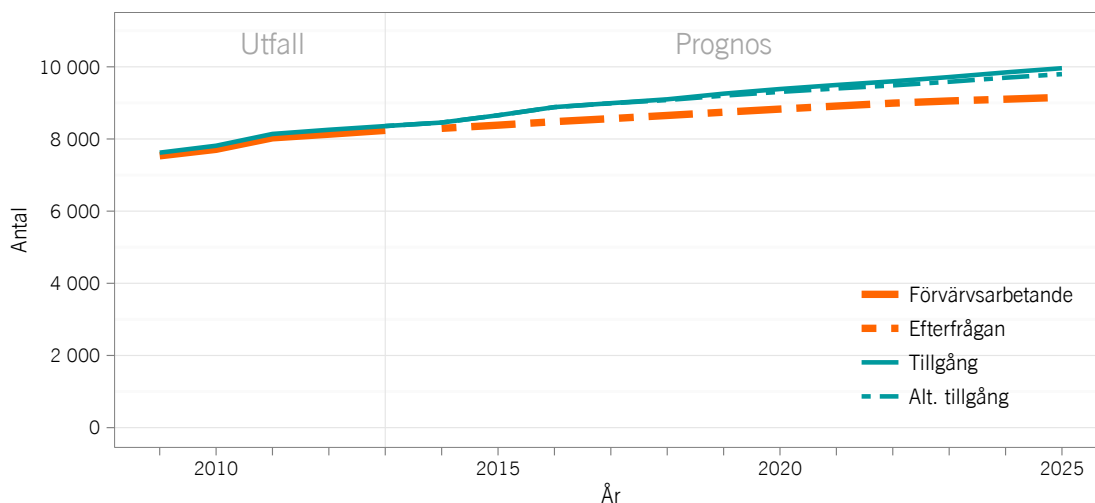
TILLGÅNG OCH EFTERFRÅGAN ÅR 2025

I nästa avsnitt presenteras beräkningar över hur tillgång och efterfrågan på olika sjuksköterskegrupper väntas utvecklas fram till år 2025 i Skåne. Prognosberäkningar redovisas för följande grupper: *Grundutbildade sjuksköterskor, Röntgensjuksköterskor, Barnmorskor, Anestesi, intensiv, operation, ambulans, Barn- och ungdom, Distriktssköterskor, Psykiatrisk vård* samt *Specialistutbildade totalt*.

För specialistgrupperna med inriktning mot *Geriatrisk vård, Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi* samt *Övriga sjuksköterskor* redovisas inga prognosberäkningar då grupperna är för små och beräkningarna därmed för osäkra. Dessa inriktningar ingår dock i gruppen *Specialistutbildade sjuksköterskor* totalt där även inriktningarna *Anestesi, intensiv, operation, ambulans, Barn- och ungdom, Distriktssköterskor* samt *Psykiatrisk vård* ingår.

Grundutbildade sjuksköterskor

FIGUR 9.6 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

BRISTEN MILDRA SÅ PÅ SIKT

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till närmare 490 personer årligen. Det innebär att närmare 5 400 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under prognosperioden beräknas drygt 2 900 grundutbildade sjuksköterskor flytta till Skåne och drygt 2 600 flytta därifrån. Det är den relativt stora inflyttningen från utlandet som gör att antalet som flyttar in till Skåne överstiger antalet som flyttar ut.

Cirka 15 procent av de i arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli måttliga fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli större än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången öka med cirka 20 procent fram till år 2025.

Samtidigt beräknas efterfrågan på grundutbildade sjuksköterskor öka med cirka 10 procent. Ökningen beror på en beräknad ökad efterfrågan

Arbetsmarknadssituation 2025

Överskott 810 personer.

Alternativscenario: Överskott 640 personer.

inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg där flertalet av de grundutbildade sjuksköterskorna återfinns. Ökningen inom dessa branscher är en följd av den väntade befolkningsökningen.

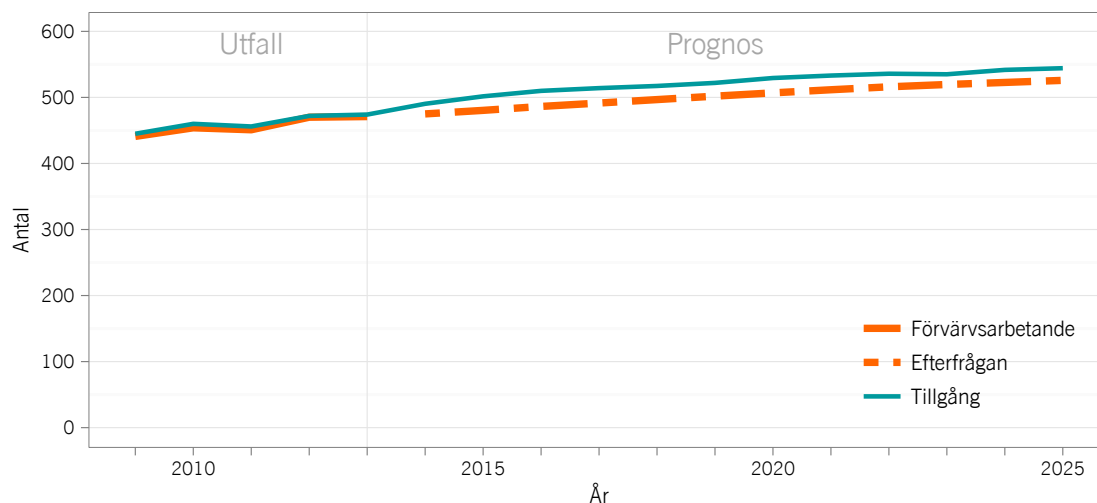
Då efterfrågan inte förväntas öka i samma takt som tillgången beräknas bristen mildras något.

ALTERNATIVT SCENARIO

I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser inom grundutbildningen, specialistsjuksköterske- och barnmorskeutbildningen. Eftersom en ökning av antalet nybörjarplatser på specialistsjuksköterske- och barnmorskeutbildningarna innebär att grundutbildade vidareutbildar sig i något större omfattning än annars beräknas den sammanlagda effekten av utbyggnaden, avseende det framtida antalet grundutbildade sjuksköterskor, bli marginell.

Röntgensjuksköterskor

FIGUR 9.7 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

OFÖRÄNDRAT LÄGE ÅR 2025

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser fortsatt ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till närmare 25 personer årligen. Det innebär att närmare 280 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under prognosperioden beräknas drygt 90 röntgensjuksköterskeutbildade flytta till Skåne och ungefär lika många flytta därifrån.

Drygt 25 procent av de i arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli måttliga fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli något större än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången öka med cirka 15 procent fram till år 2025.

Samtidigt beräknas efterfrågan på röntgensjuksköterskeutbildade öka med drygt 10 procent. Ökningen beror på en beräknad ökad efterfrågan inom hälso- och sjukvård, där flertalet av de röntgensjuksköterskeutbildade återfinns. Ökningen

Arbetsmarknadssituation 2025

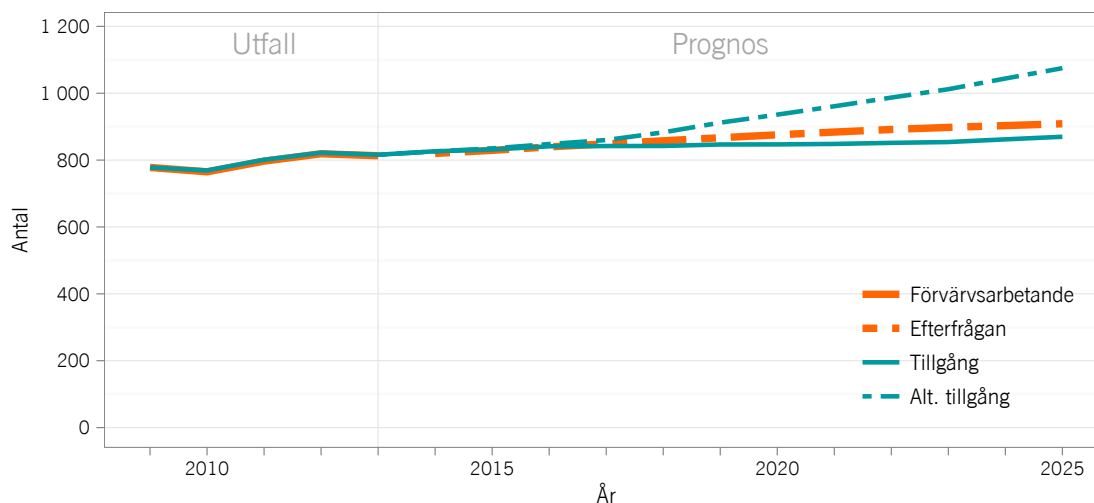
Balans

inom denna bransch är en följd av den väntade befolkningsökningen i Skåne.

Sammantaget innebär detta att arbetsmarknadsläget för röntgensjuksköterskeutbildade i Skåne beräknas vara relativt oförändrat jämfört med idag

Barnmorskor

FIGUR 9.8 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

OFÖRÄNDRAT LÄGE ÅR 2025

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser fortsatt ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till cirka 35 personer årligen. Det innebär att cirka 390 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under prognosperioden beräknas cirka 150 barnmorskeutbildade att flytta till Skåne och knappt 190 flytta därifrån.

Cirka 40 procent av de i arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli stora fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli något större än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången öka med drygt 5 procent fram till år 2025.

Samtidigt beräknas efterfrågan på barnmorskeutbildade att öka med drygt 10 procent. Ökningen beror på en beräknad ökad efterfrågan inom hälso- och sjukvård där flertalet av de barnmorskeutbildade återfinns.

Sammantaget innebär detta att dagens brist

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -40 personer.

Alternativscenari: Överskott 160 personer

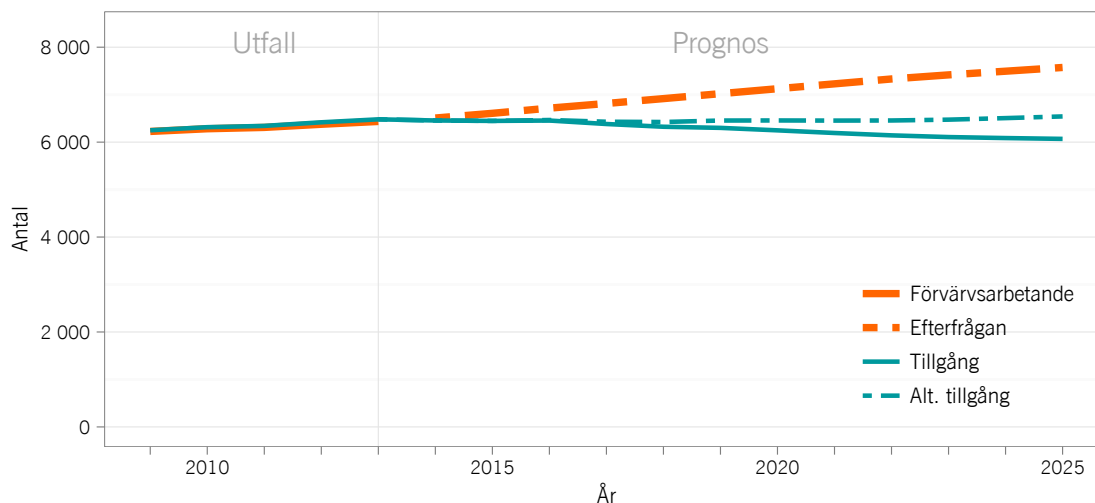
på barnmorskeutbildade i Skåne beräknas vara relativt oförändrad under prognosperioden.

ALTERNATIVT SCENARIO

I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser. Om denna utbyggnad sker beräknas tillgången öka med cirka 20 procent till 2025, vilket innebär att dagens brist på barnmorskeutbildade kommer att mildras väsentligt, se alternativ tillgångskurva.

Specialistutbildade sjuksköterskor: totalt

FIGUR 9.9 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

I SAMLINGSGRUPPEN RISK FÖR FORTSATT BRIST ÅR 2025

Specialistutbildade sjuksköterskor ingår specialistutbildade sjuksköterskor med inriktning mot: *Anestesi, intensiv, operation, ambulans, Barn- och ungdom, Distriktsköterskor, Geriatrisk vård, Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi, Psykiatrisk vård* samt *Övriga sjuksköterskor*.

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser fortsatt ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till närmare 230 personer årligen. Det innebär att drygt 2 550 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under perioden beräknas drygt 750 specialistutbildade sjuksköterskor flytta till Skåne och drygt 730 flytta därifrån.

Cirka 45 procent av arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli stora fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli mindre än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången minska med cirka

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -1 500 personer
Alternativscenari: - 1 030 personer.

5 procent fram till år 2025. Samtidigt beräknas efterfrågan på specialistutbildade sjuksköterskor öka med cirka 20 procent. Ökningen beror på en beräknad ökad efterfrågan inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg där flertalet av de specialistutbildade sjuksköterskorna återfinns. Ökningen inom dessa branscher är en följd av den väntade befolkningsökningen.

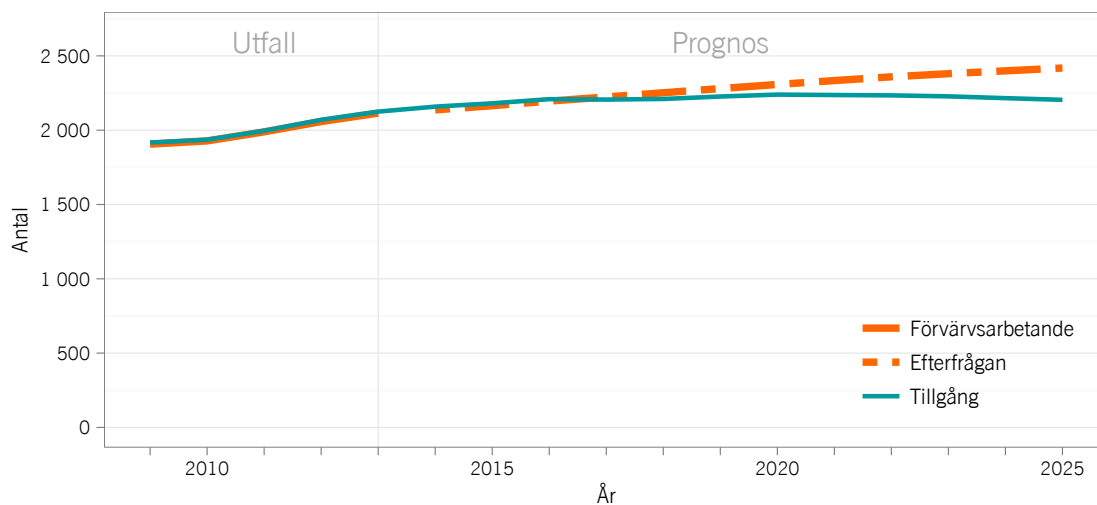
Sammantaget innebär detta att bristen på specialistutbildade sjuksköterskor väntas öka under prognosperioden.

ALTERNATIVT SCENARIO

I 2015 års budget angavs en planerad utbyggnad av antalet nybörjarplatser. Om denna utbyggnad sker beräknas tillgången öka med cirka 5 procent till 2025, se alternativ tillgångskurva. Det räcker dock inte till för att dagens brist inte ska förstärkas ytterligare under prognosperioden.

Specialistutbildade sjuksköterskor: Anestesi, intensiv, operation och ambulans

FIGUR 9.10 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

RISK FÖR FORTSATT BRIST ÅR 2025

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser fortsatt ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till drygt 70 personer årligen. Det innebär att närmare 790 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under prognosperioden beräknas cirka 280 specialistsjuksköterskeutbildade inom anestesi, intensiv, operation, ambulans att flytta till Skåne och knappt 310 flytta därifrån.

Cirka 30 procent av de i arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli måttliga fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli något större än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången öka med cirka 5 procent fram till år 2025.

Samtidigt beräknas efterfrågan på specialistutbildade mot anestesi, intensiv, operation, ambulans öka med cirka 15 procent. Ökningen beror på en beräknad ökad efterfrågan inom hälso- och

Arbetsmarknadssituation 2025

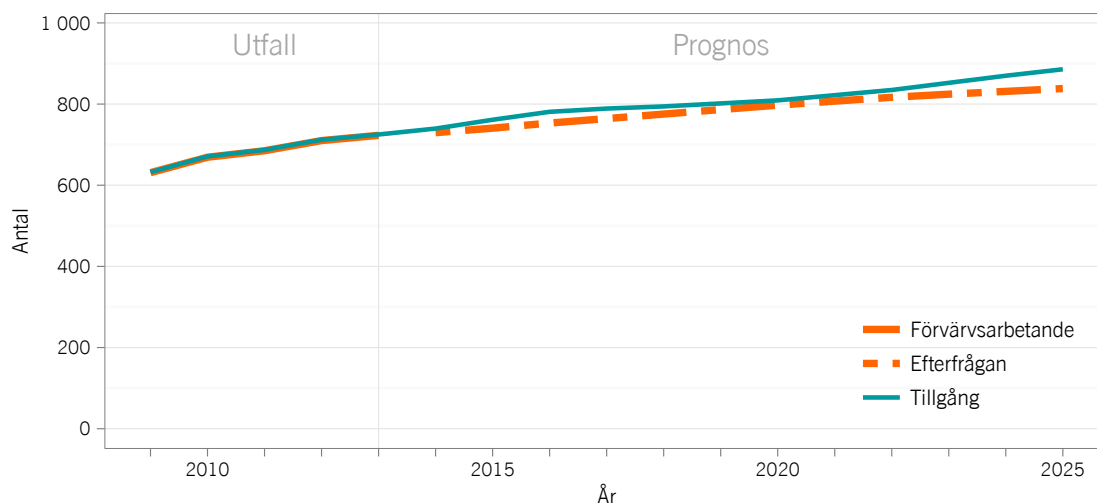
Brist -210 personer.

sjukvård där flertalet av de utbildade återfinns. Ökningen inom denna bransch är en följd av den väntade befolkningsökningen i Skåne.

Sammantaget innebär detta att det väntas råda fortsatt brist på specialistutbildade mot anestesi, intensiv, operation, ambulans under prognosperioden.

Specialistutbildade sjuksköterskor: Barn och ungdom

FIGUR 9.11 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

OFÖRÄNDRAT LÄGE ÅR 2025

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser fortsatt ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till närmare 40 personer årligen. Det innebär att närmare 440 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under prognosperioden beräknas drygt 80 specialistutbildade mot barn- och ungdom flytta till Skåne och ungefär lika många flytta därifrån.

Cirka 65 procent av de i arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli stora fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli större än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången öka med drygt 20 procent fram till år 2025.

Samtidigt beräknas efterfrågan på specialistutbildade mot barn- och ungdom öka med cirka 15 procent. Ökningen beror på en beräknad

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -50 personer.

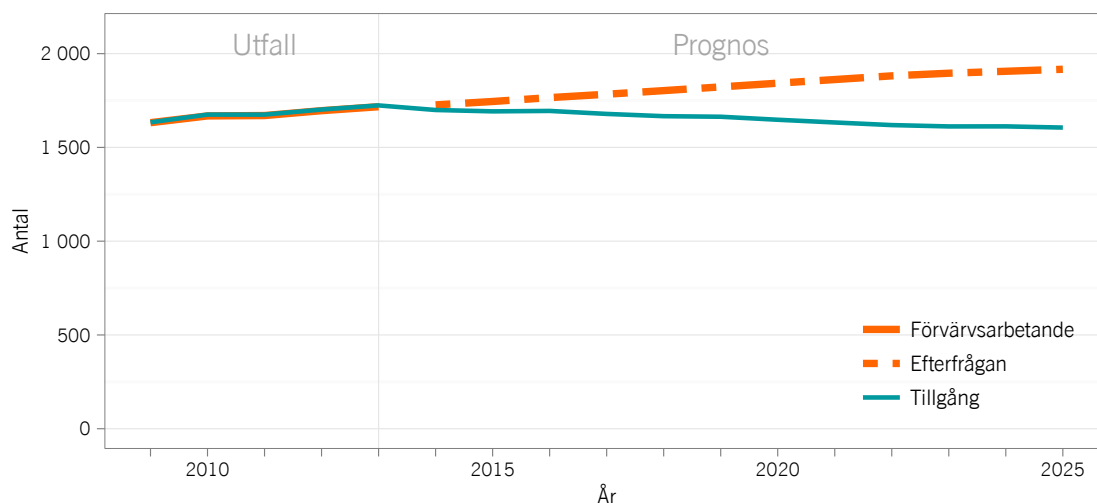
ökad efterfrågan inom hälso- och sjukvård och grundskolan där flertalet av de specialistutbildade mot barn- och ungdom återfinns. Ökningen inom dessa branscher är en följd av den väntade befolkningsökningen.

Sammantaget innebär detta att arbetsmarknadsläget för specialistutbildade mot barn- och ungdom beräknas vara relativt oförändrat jämfört med idag under prognosperioden.

Specialistutbildade sjuksköterskor: Distriktssköterskor

FIGUR 9.12 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

RISK FÖR TILLTAGANDE BRIST ÅR 2025

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser fortsatt ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till drygt 60 personer årligen. Det innebär att närmare 680 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under prognosperioden beräknas cirka 220 utbildade distriktssköterskor flytta till Skåne och drygt 130 flytta därifrån. Invandringen är här av mindre betydelse. Istället är det den relativt stora inflyttningen från andra delar av landet som gör att antalet som flyttar in till Skåne överstiger antalet som flyttar ut.

Cirka 50 procent av de i arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli stora fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli mindre än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången minska med drygt 5 procent fram till år 2025.

Arbetsmarknadssituation 2025

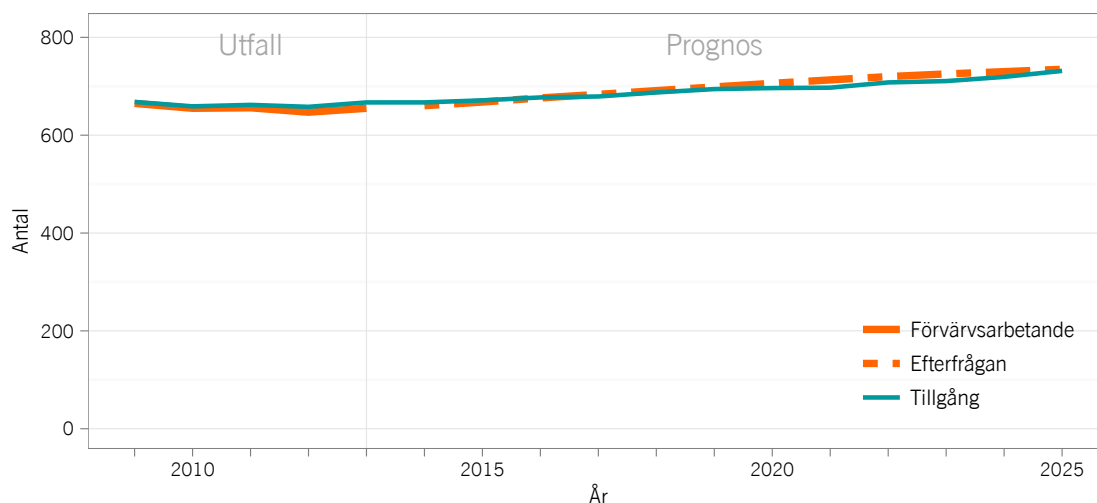
Brist -310 personer.

Samtidigt beräknas efterfrågan på distriktsjuksköterskeutbildade öka med drygt 10 procent. Ökningen beror på en beräknad ökad efterfrågan inom hälso- och sjukvård och äldreomsorg där flertalet av de utbildade distriktssköterskorna återfinns. Ökningen inom dessa branscher är en följd av den väntade befolkningsökningen.

Sammantaget innebär detta att bristen på utbildade distriktssköterskor väntas öka under prognosperioden.

Specialistutbildade sjuksköterskor: Psykiatrisk vård

FIGUR 9.13 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

OFÖRÄNDRAT LÄGE JÄMFÖRT MED IDAG

Givet att antalet programnybörjare och examensfrekvenser fortsatt ligger kvar på motsvarande nivåer som idag beräknas antalet examinerade, folkbokförda i Skåne, till närmare 40 personer årligen. Det innebär att närmare 400 personer kommer att examineras under prognosperioden.

Under prognosperioden beräknas drygt 90 specialistutbildade mot psykiatri flytta till Skåne och ungefär lika många flytta därifrån.

Cirka 50 procent av de i arbetskraften är idag 55 år eller äldre och pensionsavgångarna kommer därmed bli stora fram till år 2025.

Då antalet examinerade och antalet som flyttar in till Skåne tillsammans antas bli större än antalet som går i pension och antalet som flyttar ut från Skåne beräknas tillgången öka med cirka 10 procent fram till år 2025.

Samtidigt beräknas efterfrågan på specialistutbildade mot psykiatri öka med drygt 10 procent. Ökningen beror på en beräknad ökad efterfrågan

Arbetsmarknadssituation 2025

Oförändrat läge.

inom branscherna hälso- och sjukvård, äldreomsorg och övrig vård och omsorg där flertalet av de specialistutbildade mot psykiatri återfinns. Ökningen inom dessa branscher är en följd av den väntade befolkningsökningen.

Då efterfrågan förväntas öka i samma takt som tillgången beräknas bristen på specialistutbildade mot psykiatri ligga kvar på dagens nivå under hela prognosperioden.

FLER NYBÖRJARE KRÄVS FÖR ATT UNDVIKA ATT DAGENS BRIST FÖRVÄRRAS

Av beskrivningen av den väntade utvecklingen av tillgång och efterfrågan i Skåne framgår att dagens brist-situation väntas förvärras till år 2025 för grupperna *Anestesi, intensiv, operation, ambulans, Distriktssköterskor* samt *Specialistutbildade totalt*. Även inom gruppen *Barnmorskor* väntas efterfrågan vara något högre än tillgången på utbildade vid prognosperiodens slut. Inom övriga grupper väntas situationen vara relativt oförändrad jämfört med idag i Skåne år 2025.

Den faktor som i första hand avgör tillskottet på utbildade är hur många som examineras från utbildningssystemet. Hur många som examineras är i sin tur beroende av antalet nybörjare och hur stor andel av nybörjarna som tar examen.

En åtgärd som kan göras för att motverka bristen på utbildade är således att öka antalet nybörjarplatser på utbildningen. För att undvika att dagens underskott på utbildade *barnmorskor* förvärras krävs att antalet nybörjarplatser utökas med 15 procent. För att motverka att

bristen på *Specialistutbildade totalt* förvärras krävs att 235 fler påbörjar utbildningen årligen fram till 2025, proportionellt fördelat mellan de ingående specialistutbildningarna. Det motsvarar en ökning på 90 procent, se tabell 9.12.

Observera att en eventuell brist i utgångsläget inte kan kvantifieras, vilket innebär att beräkningarna endast kan göras för att visa hur många fler nybörjarplatser som behövs för att upprätthålla dagens situation. Är det således brist på utbildade idag behöver utbildningarna byggas ut ytterligare utöver vad som här anges för att erhålla balans mellan tillgång och efterfrågan.

TABELL 9.12 Prognos för skillnad mellan tillgång och efterfrågan år 2025 samt antal extra nybörjarplatser som årligen krävs från läsåret 2016/17 för att undvika brist 2025

Utbildningsgrupper	Skillnad mellan tillgång och efterfrågan 2025	Antal extra nybörjarplatser som krävs årligen** för att undvika brist	Förändring av antalet nybörjarplatser** som krävs för att undvika brist i procent
Grundutbildade sjuksköterskor	800	-	-
Röntgensjuksköterskor	20	-	-
Barnmorskor	-40	5	15
Specialistsjuksköterskor			
Anestesi, intensiv, operation, ambulans	-210	30	40
Barn- och ungdom	50	-	-
Distriktssköterskor	-310	50	70
Psykiatrisk vård	0	-	-
Specialistsjuksköterskor totalt*	-1 500	235	90

* I gruppen ingår även grupperna Geriatrisk vård, Medicinsk/kirurgisk vård, onkologi och Övriga sjuksköterskor
 ** Från läsåret 2016/17 till läsåret 2024/25

Källa: Prognosinstitutet, SCB

TEMA: INGENJÖRER

10. Ingenjörer

Detta kapitel inleds med en beskrivning av ingenjörerna i Skåne – hur många de är, vad de arbetar med och inom vilka yrken. De senaste årens arbetsmarknadssituation tas också upp. Andra halvan av kapitlet ägnas åt utvecklingen fram till 2025 – dels faktorer som påverkar tillgången och efterfrågan på ingenjörutbildade, dels arbetsmarknadsprognoserna för de olika ingenjörsgруппerna. Kapitlet avslutas med en sammanfattning samt en genomgång av några faktorer som skulle kunna motverka en eventuell ingenjörbrist.

Ingenjörutbildade – det vill säga personer med gymnasie-, högskole- eller civilingenjörsexamen – arbetar inom vitt skilda verksamheter, som data och IT, läkemedelsindustri och myndigheter, och inte bara som ingenjörer utan även som chefer, dataspecialister och företagssäljare. Prognoser över tillgången och efterfrågan på ingenjörutbildade rör därför den framtida kompetensförsörjningen inom många olika delar av arbetsmarknaden.

INGENJÖRERNA I SKÅNE – VILKA ÄR DE?

Totalt sett fanns det år 2013 cirka 47 000 ingenjörer i Skåne⁴¹, oavsett utbildningsnivå och ämnesinriktning. Det innebär att ungefär 5 procent av befolkningen i åldern 16–74 i Skåne har en ingenjörutbildning av ett eller annat slag, och att det är en ungefär lika stor grupp som antalet lärarutbildade i regionen.

Gymnasieingenjörer och civilingenjörer är de största grupperna: Av det totala antalet på 47 000 är ungefär 22 000 gymnasieingenjörer och drygt 17 000 civilingenjörer. Högskoleingenjörerna är den minsta gruppen med cirka 8 000 personer.

De senaste åren har det totala antalet ingenjörutbildade varit mer eller mindre oförändrat i Skåne. Däremot har det, precis som i övriga Sverige, skett en

växling från gymnasieingenjörer till högskoleingenjörer och civilingenjörer.

MÅNGA OLIKA ÄMNESINRIKTNINGAR

Examensinriktningarna bland Skånes högskole- och civilingenjörutbildade varierar stort, och omfattar både utbildningar som upphört och sådana som ges idag. I tabell 10.1 ges en översikt över högskole- respektive civilingenjörsexamina som utfärdats de senaste åren vid lärosätena i regionen (Lunds Tekniska Högskola, Malmö högskola och Högskolan Kristianstad) och vilken utbildningsgrupp de räknas till i denna rapport.

Enligt den gruppering av ämnesinriktningar som används i rapporten⁴², är civilingenjörer i teknisk fysik, elektro- eller datateknik den största gruppen, se figur 10.1 och 10.2. Industriell ekonomi är den minsta gruppen bland civilingenjörutbildningarna. Bland högskoleingenjörer är det också vanligt att vara inriktad mot teknisk fysik, elektro- och datateknik, medan det finns relativt få högskoleingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik.⁴³

I de olika högskole- och civilingenjörsgруппerna inkluderas även personer som har tagit en generell examen, det vill säga inte en yrkesexamen som högskoleingenjör eller civilingenjör, utan en kandidat-, magister- eller masterexamen i motsvarande ämnen. Skälet till detta är att dessa examina antas ge i stort sett motsvarande kompetens. De som har tagit en kandidat- eller magisterexamen ingår bland de högskoleingenjörutbildade och de som har tagit en masterexamen bland de civilingenjörutbildade.

I civilingenjörsgруппerna är andelen med generell examen ganska låg, 1–3 procent av alla utbildade, se tabell 10.2. I högskoleingenjörsgруппerna är andelen med generell examen desto större. Totalt sett är det

⁴¹ Alla uppgifter i avsnittet kring nuläget gäller 2013 om inget annat anges.

⁴² I redovisningen läggs olika inriktningar samman till totalt tolv grupper: Sex civilingenjörsgруппer, fem högskoleingenjörsgруппer och en gymnasieingenjörsgрупп. Prognosresultaten redovisas dock inte för högskoleingenjörer med uppdelning på inriktning, och inte heller specifikt för civilingenjörer med övrig/okänd inriktning, eftersom resultaten är för osäkra.

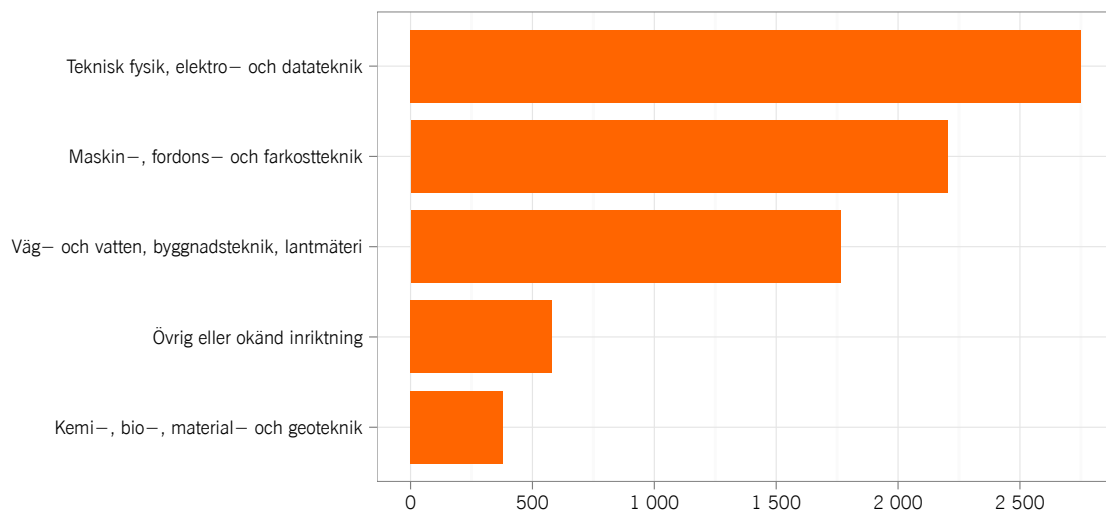
⁴³ Gymnasieingenjörer redovisas inte efter ämnesinriktning eftersom det saknas uppgifter för en stor andel av dem.

TABELL 10.1. Högskole- och civilingenjörsexamina som har utfärdats vid universitet och högskolor i Skåne de senaste åren (urval), samt vilka av rapportens utbildningsgrupper som de ingår i.

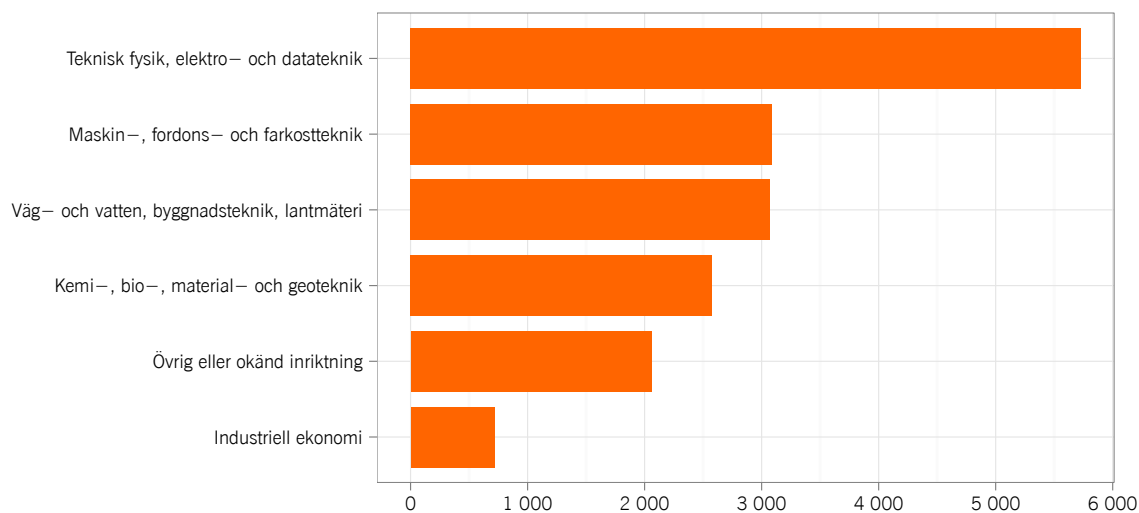
	Utbildningsgrupp i rapport
Lunds Tekniska Högskola – Civilingenjörsexamina	
Bioteknik	Kemi-, bio-, material- och geoteknik
Datateknik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Ekosystemteknik	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri
Elektroteknik/elektronik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Industriell ekonomi	Industriell ekonomi
Informationsteknologi/It	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Kemiteknik	Kemi-, bio-, material- och geoteknik
Lantmäteri	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri
Maskinteknik	Maskin-, fordons- och farkostteknik
Riskhantering	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri
Teknisk fysik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Teknisk matematik	Övrig inriktning
Teknisk nanovetenskap	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Väg- och vattenbyggnadstekn.	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri
Lunds Tekniska Högskola – Högskoleingenjörsexamina o. motsv.	
Brandingenjörsexamen	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri
Byggteknik	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri
Data-/Datorteknik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Elektroteknik/elektronik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Malmö Högskola – Högskoleingenjörsexamina	
Byggteknik	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri
Design/Prod. utveckling	Maskin-, fordons- och farkostteknik
Data-/Datorteknik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik
Högskolan i Kristianstad – Högskoleingenjörsexamina	
Data-/Datorteknik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik

Källa: Universitetskanslersämbetet

FIGUR 10.1. Antal personer 16–74 år i Skåne med högskoleingenjörsutbildning, efter inriktning. År 2013.

FIGUR 10.2. Antal personer 16–74 år i Skåne med civilingenjörsutbildning, efter inriktning. År 2013.

Källa: Utbildningsregistret, SCB

TABELL 10.2 Generell examen bland högskole- och civilingenjörsutbildade 16–74 år i Skåne, efter inriktning. År 2013. Antal och procent.

	Antal	Andel
Högskoleingenjörsutbildade, alla inriktningar	1 980	26
Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	610	34
Maskin, fordons- och farkostteknik	500	23
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	740	27
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	90	16
Civilingenjörsutbildade, alla inriktningar	370	2
Industriell ekonomi	20	3
Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	60	2
Maskin, fordons- och farkostteknik	20	1
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	180	3
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	30	1

Källa: Utbildningsregistret, SCB.

TABELL 10.3 Andel kvinnor och män i arbetskraften 16–74 år i Skåne, efter typ av ingenjörsutbildning. År 2013. Procent.

	Kvinnor	Män
Gymnasieingenjörsutbildade, totalt	8	92
Gymnasieingenjörsutbildning 2–3 år	6	94
Gymnasieingenjörsutbildning 4 år	9	91
Högskoleingenjörsutbildade, samtliga inriktningar	25	75
Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	36	64
Maskin-, fordons- och farkostteknik	23	77
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	13	87
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	59	41
Övrig eller okänd inriktning	22	78
Civilingenjörsutbildade, samtliga inriktningar	23	77
Industriell ekonomi	28	72
Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	33	67
Maskin-, fordons- och farkostteknik	15	85
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	12	88
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	45	55
Övrig eller okänd inriktning	26	74

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Utbildningsregistret, SCB.

ungefär en av fyra utbildade som har en kandidat- eller magisterexamen, men som alltså ändå räknas in bland de högskoleingenjörutbildade.

MÄN OFTAST I MAJORITET

Ingenjörer är en relativt mansdominerad grupp på arbetsmarknaden. Särskilt gäller det de gymnasieingenjörutbildade, där cirka 92 procent av arbetskraften var män år 2013, se tabell 10.3. Också bland högskole- och civilingenjörer i *teknisk fysik, elektro- och datateknik* är andelen män hög. Bland högskoleingenjörer i *kemi-, bio-, material- och geoteknik* är dock förhållandet det omvända, och i Skåne precis som i många andra regioner är nästan sex av tio med denna utbildning kvinnor.

ÄLDRE GYMNASIEINGENJÖRER, YNGRE HÖGSKOLEINGENJÖRER

Gymnasieingenjörer, högskoleingenjörer och civilingenjörer är utbildningsgrupper med väldigt olika åldersfördelning, se figur 10.3. I förlängningen påverkar det antalet pensionsavgångar och därmed arbetsmarknadsprognoserna för dessa grupper, vilket tas upp längre fram i kapitlet. I korthet kan dock sägas att gymnasieingenjörer är en grupp med många äldre – nästan varannan är över 55 år – medan civilingenjörer, och inte minst högskoleingenjörer, är ganska unga grupper på arbetsmarknaden. Att grupperna har olika åldersammansättning hänger samman med förändringar i utbildningssystemet. Den tidigare *gymnasieingenjörutbildningen* inrättades på 1960-talet men lades ner 1996, vilket förklarar den höga genomsnittsåldern bland dagens gymnasieingenjörer. Från och med 2015 är det återigen möjligt att studera till gymnasieingenjör genom ett fjärde år på gymnasieskolans teknikprogram, men få har tagit examen ännu⁴⁴. *Högskoleingenjörutbildningen* infördes först läsåret 1993/94, bland annat i syfte att ersätta den gamla gymnasieingenjörutbildningen. Det gör att en majoritet av högskoleingenjörerna

är mellan 25 och 45 år gamla. *Civilingenjörutbildningen*, slutligen, har expanderat gradvis de senaste decennierna, vilket bidragit till att åldersammansättningen bland civilingenjörer är jämnare än bland de andra ingenjörsgруппerna.

FÅ UTRIKESFÖDDA GYMNASIEINGENJÖRER

Andelen av de ingenjörutbildade som är födda i ett annat land än Sverige är något lägre än motsvarande andel bland samtliga förvärvsarbetande i Skåne. År 2013 var 16 procent av de förvärvsarbetande i åldern 16–74 år utrikes födda; motsvarande andel bland högskole- och civilingenjörer var 15 procent. Bland gymnasieingenjörerna är andelen utlandsfödda lägre: 6 procent av Skånes gymnasieingenjörer var födda utanför Sveriges gränser samma år.

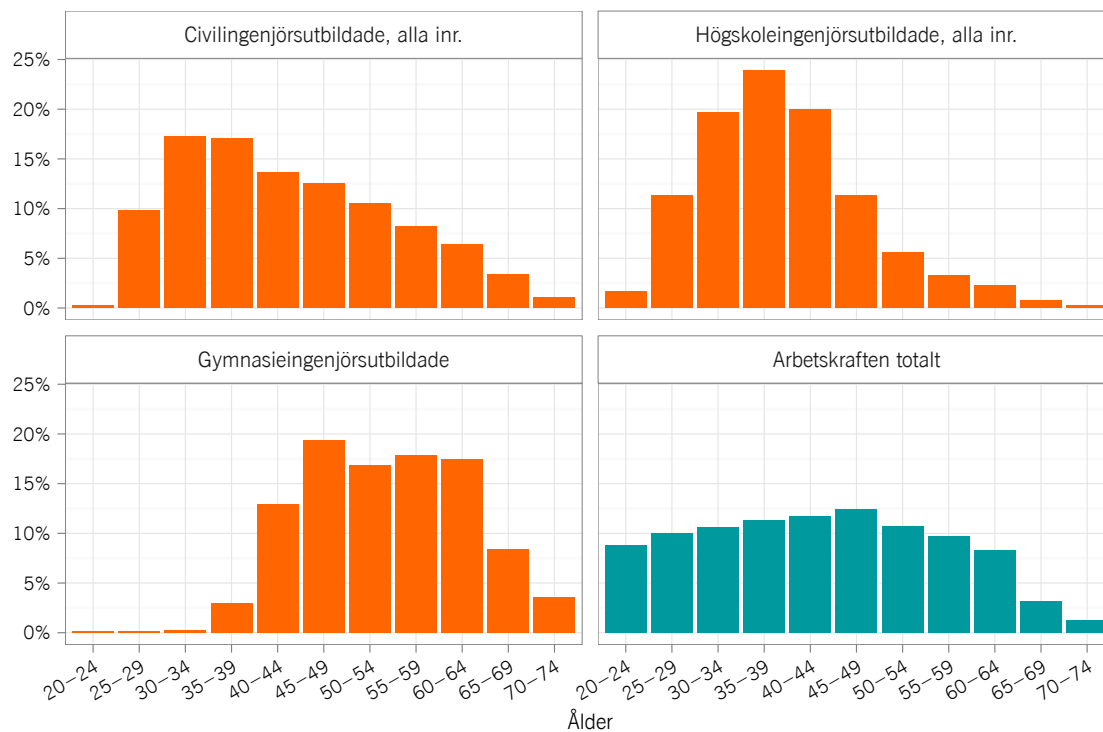
ARBETE INOM MÅNGA OLIKA VERKSAMHETER

Ingenjörer är efterfrågade inom många olika branscher och verksamheter. Bland Skånes utbildade civil- och högskoleingenjörer är det relativt vanligt att arbeta i tillverkningsindustrin, inom konsultverksamhet, inom handeln och på företag inom data och IT. Det finns dock stora skillnader mellan olika examensinriktningar, se tabell 10.4–10.6. Således arbetar många högskole- och civilingenjörer med examen i byggnadsteknik och lantmäteri inom byggindustrin, medan det är vanligare bland högskole- och civilingenjörer med examen i fysik och datateknik att arbeta inom branschen Programvaru-producenter och datakonsulter.

Civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik är i större utsträckning än andra civilingenjörer anställda vid regionens högskolor och universitet. Vidare är det vanligare bland högskole- och civilingenjörer med inriktning mot byggnadsteknik och lantmäteri att arbeta på myndigheter, medan relativt sett fler högskole- och civilingenjörer i teknik fysik och datateknik är verksamma inom forskning och utveckling.

⁴⁴ Den nya gymnasieingenjörutbildningen föregicks av ett par års testverksamhet, vilket gör att det endast har examinerats ett fåtal gymnasieingenjörer även på 2010-talet.

FIGUR 10.3 Åldersfördelning för arbetskraften 20–74 år i Skåne bland personer med gymnasieingenjörsutbildning, högskoleingenjörsutbildning, civilingenjörsutbildning respektive totalt. Procent. År 2013.

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Utbildningsregistret, SCB

TABELL 10.4 Förvärsarbetande 16–74 år i Skåne efter typ av ingenjörsutbildning och bransch. År 2013. Procent samt totalt antal personer.

	Gymnasie- ingenjörsutb.	Högskole- ingenjörsutb.	Civil- ingenjörsutb.
Tillverkningsindustri	24	20	19
Konsultverksamhet (exkl. data-)	13	17	19
Parti- och provisionshandel	13	10	10
Programvaruproducenter och datakonsulter m.m.	4	9	11
Byggindustri	12	8	5
Forsknings- och utvecklingsinstitutioner	1	6	10
Civila myndigheter m.m.	3	6	3
Skolor för eftergymnasial utbildning	0	1	7
Övriga branscher	29	24	16
Totalt	100	100	100
Totalt antal personer	15 100	6 200	13 700

Not: Tillverkningsindustri omfattar SNI-koderna 10–33 och konsultverksamhet är en sammanslagning av juridiska, ekonomiska, företags- och tekniska konsulter, SNI-koderna 69–71 (SNI 2007).

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Utbildningsregistret, SCB

TABELL 10.5 Förvärsarbetande 16–74 år med högskoleingenjörsutbildning i Skåne efter utbildningsinriktning och bransch. År 2013. Procent samt totalt antal personer.

	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	Maskin-, fordons-, farkostteknik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik	Kemi-, bio-, material- och geoteknik	Övrig/ okänd
Tillverkningsindustri	4	35	14	46	19
<i>Därav livsmedelsindustri</i>	0	2	1	9	3
<i>Därav kemisk industri</i>	0	1	1	13	1
<i>Därav läkemedelsindustri</i>	0	0	0	12	0
<i>Därav maskinindustri</i>	0	14	6	5	8
<i>Därav transportmedelsindustri</i>	0	4	2	0	1
Konsultverksamhet	26	18	13	10	13
Parti- och provisionshandel	2	16	10	15	12
Programvaruproducenter och datakonsulter	1	3	21	1	4
Byggindustri	22	3	4	1	6
Forsknings- och utvecklingsinstitutioner	0	2	12	2	3
Civila myndigheter m.m.	17	2	2	3	1
Högskolor och universitet m.m.	1	0	1	1	1
Övriga branscher	25	21	24	20	40
Totalt	100	100	100	100	100
Totalt antal personer	1 500	1 700	2 400	490	230

Not: Tillverkningsindustri omfattar SNI-koderna 10–33 och konsultverksamhet är en sammanslagning av juridiska, ekonomiska, företags- och tekniska konsulter, SNI-koderna 69–71 (SNI 2007).

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Utbildningsregistret, SCB

TABELL 10.6 Föroärvsarbetande 16–74 år med civilingenjörsutbildning i Skåne efter utbildningsinriktning och bransch. År 2013. Procent samt totalt antal personer.

	Industriell ekonomi	Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	Maskin-, fordons-, farkostteknik	Teknisk fysik, elektro- och datateknik	Kemi-, bio-, material- och geoteknik	Övrig/okänd
Tillverkningsindustri	24	4	32	11	42	12
<i>Därav livsmedelsindustri</i>	4	0	2	0	6	1
<i>Därav kemisk industri</i>	1	0	1	0	12	1
<i>Därav läkemedelsindustri</i>	1	0	1	0	5	0
<i>Därav maskinindustri</i>	10	1	15	5	10	5
<i>Därav transportmedelsindustri</i>	1	0	6	2	1	1
Konsultverksamhet	17	33	21	12	13	14
Parti- och provisionshandel	17	3	14	11	12	10
Programvaruproducenter och datakonsulter	9	2	6	23	2	10
Byggindustri	2	18	2	1	1	6
Forsknings- och utvecklingsinstitutioner	5	2	4	21	6	10
Civila myndigheter m.m.	1	14	1	1	1	2
Högskolor och universitet m.m.	3	7	4	6	11	9
Övriga branscher	22	18	15	14	12	25
Totalt	100	100	100	100	100	100
Totalt antal personer	580	2 600	2 600	4 800	2 000	1 100

Not: Tillverkningsindustri omfattar SNI-koderna 10–33 och konsultverksamhet är en sammanslagning av juridiska, ekonomiska, företags- och tekniska konsulter, SNI-koderna 69–71 (SNI 2007).
Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Utbildningsregistret, SCB

INGENJÖRER ARBETAR INTE BARA SOM INGENJÖRER

Hittills har beskrivningen av ingenjörerna i Skåne handlat om personer som är *utbildade* till gymnasie-, högskole- eller civilingenjörer. I vilken utsträckning de utbildade verkligen arbetar som ingenjörer, alltså har det som yrke, är en delvis annan fråga. Bland samtliga med en ingenjörsutbildning är det, utöver att vara civilingenjör eller ingenjör till yrket, även vanligt att arbeta som chef, dataspecialist eller företagssäljare/-inköpare, se figur 10.4.

Skånes gymnasieingenjörer är spridda bland många olika yrken på arbetsmarknaden, men nästan en av fem har en chefsfunktion av något slag. Även bland civilingenjörerna är det vanligt att tjänstgöra som chef, inte minst bland civilingenjörer i industriell ekonomi, maskinteknik, fordons- och farkostteknik respektive kemi-, bio-, material- och geoteknik. Bland civilingenjörerna i teknisk fysik och datateknik är det istället nästan lika vanligt att vara anställd som dataspecialist än som civilingenjör. Slutligen är det ungefär en av tio civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik som arbetar som universitets- och högskolelärare, vilket speglar att många är verksamma på högskolor och universitet.

Sammantaget är det minst vanligt att arbeta som just ingenjör eller civilingenjör bland civilingenjörerna i industriell ekonomi respektive bland gymnasieingenjörerna, se tabell 10.7. Bland de som utbildat sig till civilingenjörer inom väg och vatten, byggnadsteknik och lantmäteri är andelen som arbetar som ingenjörer istället som högst: Av dem är mer än varannan person ingenjör eller civilingenjör till yrket⁴⁵.

INGENJÖRSLÖNER I SKÅNE

Ingenjörutbildade är generellt sett högre avlönade än många andra utbildningsgrupper på arbetsmarknaden, men nivåerna skiljer sig åt mellan olika utbildningsinriktningar och också regionalt, se tabell 10.8.

Lönenivåerna bland gymnasie- och högskoleingenjörer ligger överlag lägre än bland civilingenjörer. När det gäller högskoleingenjörerna får man dock väga in att det är en ganska ung grupp på arbetsmarknaden. Bland civilingenjörerna är lönerna som högst bland de med inriktning mot industriell ekonomi, vilket sannolikt hänger samman med att många av dem arbetar som chefer.

En jämförelse mellan de tre storstadsregionerna visar att lönerna för ingenjörutbildade är högst i Stockholms län. Mer långtgående slutsatser än så skulle dock kräva att man även tar hänsyn till sådant som de utbildades ålder och vilken sektor de arbetar i.

NULÄGET PÅ ARBETSMARKNADEN

Hur har arbetsmarknadsläget sett ut de senaste åren för Skånes ingenjörer? Nedan beskrivs hur arbetslöshetsnivåerna, andelen som förvärvsarbetar samt andelen som förvärvsarbetar i matchande yrken har utvecklats bland ingenjörutbildade i Skåne åren 2009–2013⁴⁶.

ARBETSLÖSHET

Bland både gymnasie- och civilingenjörer i Skåne är arbetslösheten relativt låg: Andelen utbildade som är inskrivna som arbetslösa på Arbetsförmedlingen ligger runt 3 procent bland gymnasieingenjörerna och drygt 2 procent bland civilingenjörerna, se tabell 10.9. Andelarna har heller inte förändrats nämnvärt under åren 2009–2013.

Bland högskoleingenjörerna är arbetslösheten något högre, 4,5 procent år 2013, men den är fortfarande lägre än bland samtliga personer med eftergymnasial utbildning i Skåne (4,8 procent). Arbetslöshetstalen visar därför en generellt sett positiv arbetsmarknadssituation för Skånes ingenjörer.

ANDEL SOM FÖRVÄRVSARBETAR

Utöver låga arbetslöshetstal är det även höga andelar som förvärvsarbetar i de olika ingenjörsgруппerna, något som också tyder på ett allmänt positivt arbetsmarknadsläge. Cirka 90 procent av Skånes utbildade gymnasie-, högskole- och civilingenjörer förvärvsarbetade år 2013 – ännu högre andelar för ett antal civilingenjörsinriktningar – vilket är betydligt högre än den genomsnittliga förvärvsgraden i regionen.

Däremot har andelen som förvärvsarbetar utvecklats olika över tid i olika examensgrupper, se figur 10.5. I synnerhet har andelen förvärvsarbetande civilingenjörer i teknisk fysik, elektro- och datateknik gått ner mellan 2009 och 2013. En möjlig tolkning av denna utveckling är att tillgången av utbildade med dessa inriktningar har ökat mer än efterfrågan under perioden.

⁴⁵ I uppgiften ingår även tekniker.

⁴⁶ Hela avsnittet om nuläget på arbetsmarknaden gäller åldersgruppen 20–64 år.

TABELL 10.7 Andel som arbetar som civilingenjör, ingenjör eller tekniker bland förvärsarbetande 16–74 år i Skåne efter typ av ingenjörsutbildning. År 2013. Procent.

Utbildning	Andel som arbetar som civilingenjör, ingenjör eller tekniker
Gymnasieingenjörsutbildade	27
Högskoleingenjörsutbildade, samtliga inriktningar	44
Civilingenjörsutbildade, samtliga inriktningar	43
Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	53
Maskin-, fordons- och farkostteknik	47
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	43
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	39
Övrig/okänd inriktning	34
Industriell ekonomi	19

Not: Med civilingenjör, ingenjör och tekniker avses yrkesgrupperna 214 respektive 311 (SSYK96).
Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Yrkesregistret och Utbildningsregistret, SCB

TABELL 10.8 Genomsnittlig månadslön för olika ingenjörsgupper i de tre storstadsregionerna. År 2013. Kronor.

Utbildning	Skåne	Stockholms län	Västra Götalandsregionen
Gymnasieingenjörsutbildning	41 000	44 900	41 000
Högskoleingenjörsutbildning	39 400	43 100	39 600
Civilingenjörsutbildning i...			
Industriell ekonomi	50 100	60 300	50 900
Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	46 300	52 600	49 200
Maskin-, fordons- och farkostteknik	48 200	53 900	51 300
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	47 500	57 100	46 300
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	50 400	49 200	47 200

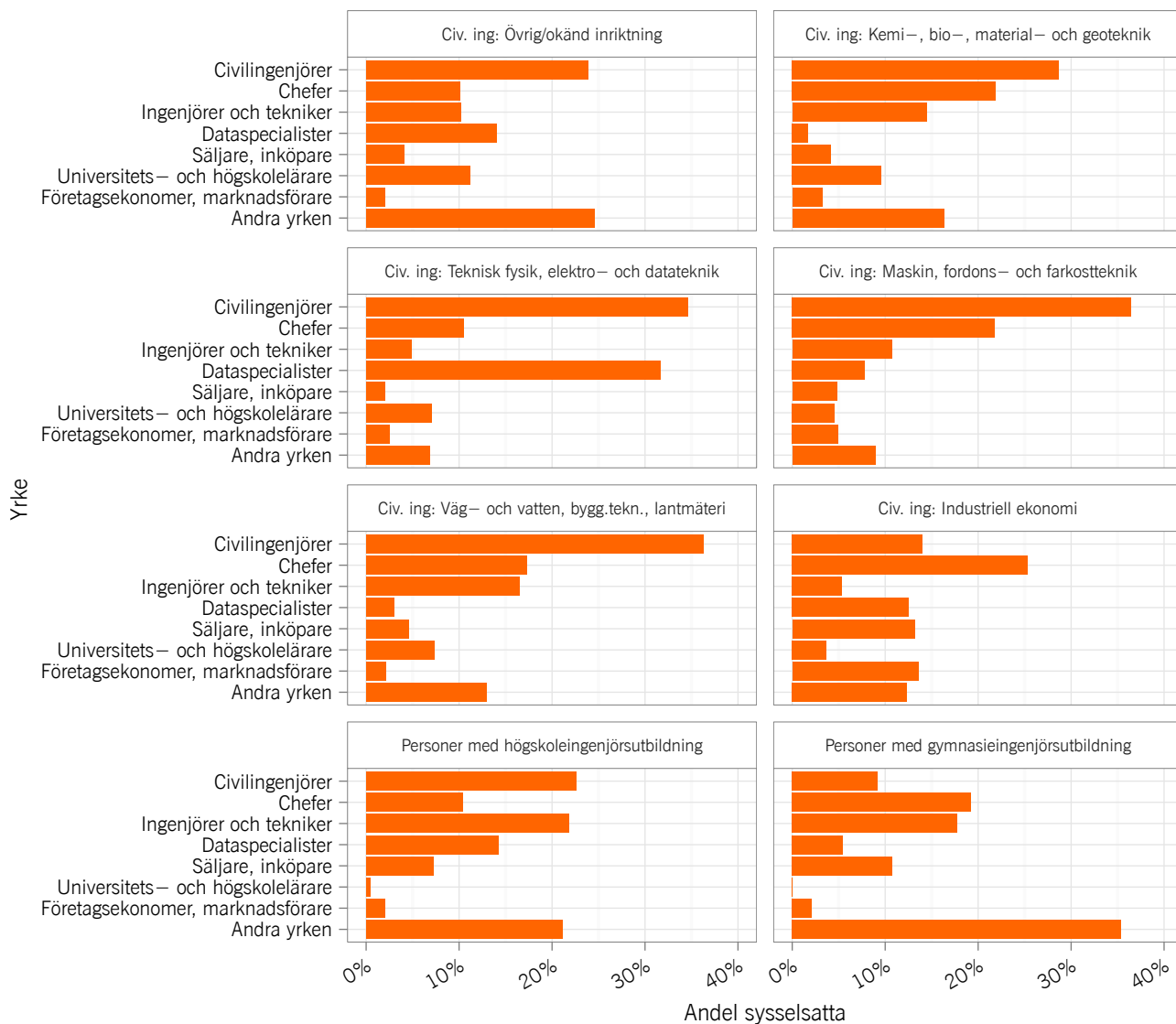
Not: Med månadslön avses sammanlagd grundlön plus rörliga tillägg knutna till arbetstidens förläggning, t.ex. OB-, jour- och beredskapsersättning samt förmåner. Övertidsersättning ingår inte.
Källa: Lönestatistik, SCB

TABELL 10.9 Andel arbetslösa av arbetskraften 20–64 år i Skåne efter typ av ingenjörsutbildning. År 2009 och 2013. Procent.

	2009	2013
Gymnasieingenjörsutbildade	3,1	3,1
Högskoleingenjörsutbildade, samtliga inriktningar	3,9	4,5
Civilingenjörsutbildade, samtliga inriktningar	2,2	2,5
Samtliga i arbetskraften 20–64 år	7,2	8,2

Not: Med arbetslös avses inskriven på Arbetsförmedlingen som arbetslös eller som sökande i program med aktivitetsstöd sista dagen i september, oktober och/eller november aktuellt år.
Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Utbildningsregistret, SCB, samt Arbetsförmedlingen

FIGUR 10.4 Förvärvsarbetande 16–74 år i Skåne efter ingenjörsgroup (civilingenjörsutbildade efter inriktning) och yrkesgrupp. År 2013. Procent.

Not: Staplarna visar i tur och ordning SSKY-grupperna 214, 121–131, 311, 213, 341, 231, 241.

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Yrkesregistret och Utbildningsregistret, SCB

ANDELEN SOM ARBETAR I MATCHANDE YRKEN

Ett ytterligare sätt att studera efterfrågan på utbildningar är att se på andelen som arbetar i ”matchade yrken”, det vill säga yrken som stämmer överens med utbildningen. Om andelen förvärvsarbetande är mer eller mindre konstant över tid samtidigt som andelen som arbetar i matchande yrken minskar kan det tyda på att de utbildade visserligen får jobb, men inte i yrken som de är utbildade för.

Också detta mått visar att den relativa efterfrågan på civilingenjörer i teknisk fysik, elektro- och datateknik verkar ha sjunkit i Skåne sedan 2009, se figur 10.5. Andelen förvärvsarbetande med dessa inriktningar minskade med 2 procentenheter från 94 till 92 procent, men andelen anställda som arbetade i matchade yrken minskade ännu mer, med 4 procentenheter från 91 till 87 procent. Likaså har matchningen försämrats bland civilingenjörer med examen i kemi-, bio-, material- och geoteknik, vilket kan tolkas som att efterfrågan på dessa inriktningar också har försvagats under perioden.

Matchningen bland gymnasie- och högskoleingenjörer ligger betydligt lägre än matchningen bland civilingenjörer. Skälet till det är till exempel att en gymnasieingenjörsexamen bedöms som formellt otillräcklig inom civilingenjörsvrken, som flertalet gymnasieingenjörer arbetar inom idag (istället har många av dagens gymnasieingenjörer troligen fått motsvarande kompetens genom erfarenhet eller genom att utbilda sig utanför det ordinarie utbildningssystemet). Det går inte att se något tydligt mönster för hur matchningen för dessa grupper har utvecklats över tid, och av det skälet är det svårt att bedöma om och hur efterfrågan på dessa utbildningar har förändrats sedan 2009.

Sammanfattningsvis verkar arbetsmarknadsläget för de ingenjörsutbildade vara positivt i Skåne, med förhållandevis låg arbetslöshet och höga andelar som förvärvsarbetar. Det finns dock vissa indikationer på att efterfrågan på civilingenjörer i teknisk fysik, elektro- och datateknik respektive kemi-, bio-, material- och geoteknik har minskat något de senaste åren, åtminstone i relation till tillgången på utbildade med dessa inriktningar.

FAKTORER SOM PÅVERKAR TILLGÅNG OCH EFTERFRÅGAN

I detta avsnitt redovisas faktorer som påverkar den framtida tillgången och efterfrågan på ingenjörsutbildade. *Tillgången* på utbildade ingenjörer styrs framförallt av antalet examinerade från olika ingenjörsutbildning-

ar, pensionsavgångar, in- och utflyttning samt in- och utpendling till regionen. *Efterfrågan* beror i huvudsak på utvecklingen för de branscher som anställer många ingenjörer, och vilka yrken och utbildningar som behövs och efterfrågas inom dessa branscher. I avsnittet behandlas dessa olika faktorer i tur och ordning.

NYBÖRJARE OCH EXAMINERADE

En första faktor som spelar roll för antalet utbildade i en region är antalet som examineras årligen. I prognosen är det antalet som tagit examen av de folkbokförda i regionen som räknas. Det antagande som görs är att antalet nybörjare under prognosperioden är detsamma som läsåret 2014/15. Antalet av dessa som tar examen uppskattas sedan utifrån de senaste årens examensfrekvenser, alternativt utifrån det faktiska antalet examinerade de senaste åren.

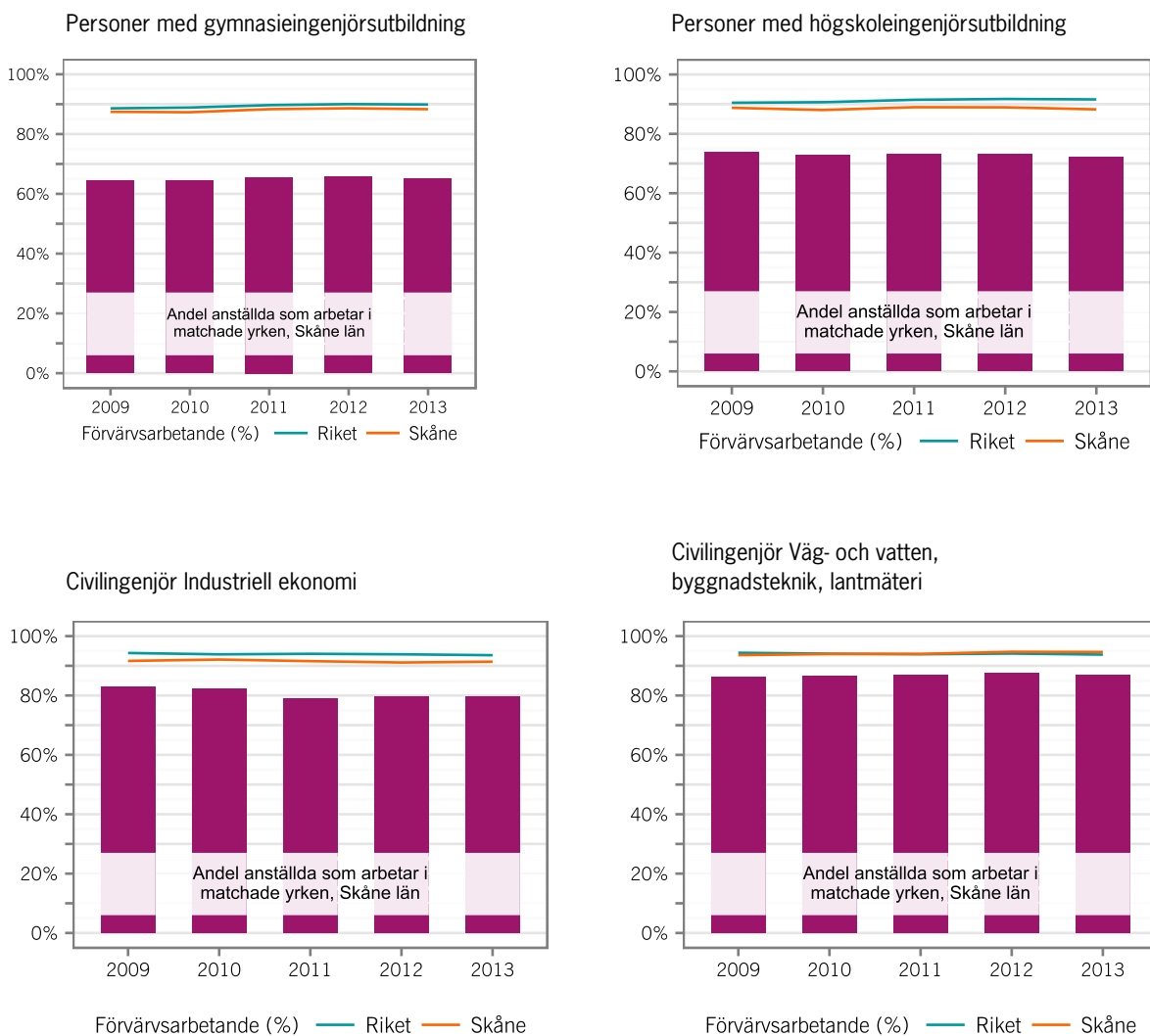
Enligt dessa antaganden kommer det i Skåne vara närmare 400 personer per år som tar examen som högskoleingenjör och närmare 700 personer per år som tar examen som civilingenjör under perioden 2015–2025, se tabell 10.10. Flest personer antas liksom tidigare ta civilingenjörsexamen inom ämnesområdet teknisk fysik, elektro- och datateknik. Om det uppskattade antalet examinerade relateras till det totala antalet utbildade som idag är folkbokförda i regionen, sker det procentuellt sett största tillskottet av nyutexaminerade bland civilingenjörer i industriell ekonomi.

Som nämnts tidigare startade den nya gymnasieingenjörsutbildningen (ett fjärde år på det tekniska programmet) år 2015. Det betyder att det inte finns några nyutexaminerade att inkludera i den ordinarie prognosen. I en alternativ prognos för tillgången på gymnasieingenjörer antas antalet nyutexaminerade vara lika med antalet platser som i nuläget finns inplanerade för gymnasieingenjörsutbildningen i Skåne. Enligt detta alternativ skulle det från och med läsåret 2016/17 vara ungefär 140 personer som tar examen som gymnasieingenjör varje år.

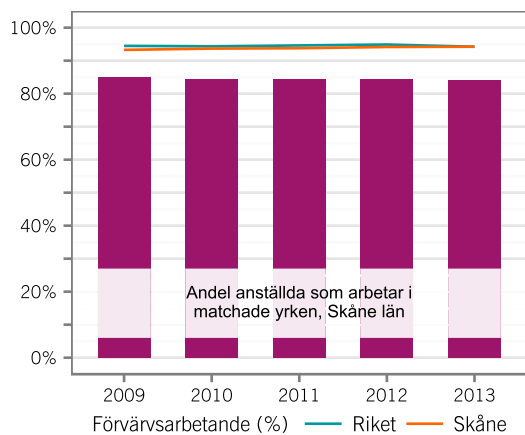
PENSIONSavgångar

Av de utbildade ingenjörer som finns på arbetsmarknaden i Skåne idag är ungefär 7 300 av gymnasieingenjörerna, 2 700 av civilingenjörerna och 400 av högskoleingenjörerna 55 år eller äldre. Det gör att de största pensionsavgångarna, antalsmässigt men även andelsmässigt, väntas bland gymnasieingenjörerna. Bland Skånes högskoleingenjörer, civilingenjörer i industriell ekonomi samt civilingenjörer i teknisk fysik, elektro-

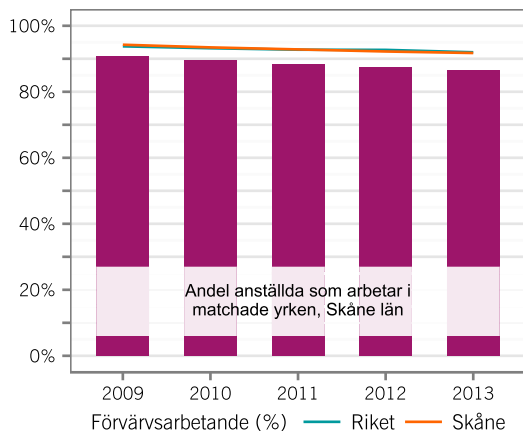
FIGUR 10.5 Förvärsgrad och matchad förvärsgrad bland utbildade 16–74 år i Skåne efter ingenjörsgrupp (civilingenjörsgutbildade efter inriktning). Jämförelse med förvärsgrad i riket. År 2013. Procent.

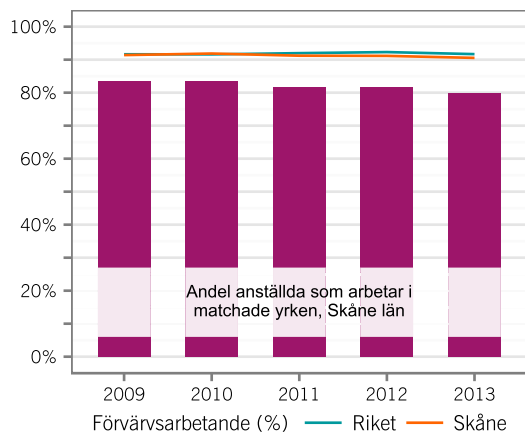
Civilingenjör Maskin, fordons- och farkostteknik

Civilingenjör Teknisk fysik, elektro- och datateknik

Civilingenjör Kemi-, bio-, material- och geoteknik

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Utbildningsregistret och Prognosinstitutet, SCB

TABELL 10.10 Antal examinerade läsåret 2013/14 samt prognos för antal examinerade 2015–2025. Antal samt andel av totalt antal utbildade. Skåne.

	Examinerade 2014/15	Examinerade årligen 2015-2025	Totalt antal utbildade 2013	Antal ex. årligen enligt prognos/totalt antal utbildade
Gymnasieingenjörsub., ordinarie prognos	0	0	21 900	0,0
Gymnasieingenjörsub., alternativ prognos	0	140**	21 900	0,6
Högskoleingenjörsubildade, alla inriktningar	420	370	7 700	4,8
Civilingenjörsubildade, alla inriktningar	670	660	17 200	3,8
Industriell ekonomi	60	50	720	7,7
Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	160	180	3 100	5,8
Maskin, fordons- och farkostteknik	90	90	3 100	2,9
Teknisk fysik, elektro- och datateknik	230	210	5 700	3,7
Kemi-, bio-, material- och geoteknik	90	70	2 600	2,8

Not: Antalet examinerade gäller personer som är folkbokförda i länet.

* Antal examinerade årligen 2015–2025 enligt prognos dividerat med totalt antal utbildade 2013.

** Från och med läsåret 2016/17.

Källa: Utbildningsregistret och Prognosinstitutet, SCB

och datateknik – samtliga unga grupper på arbetsmarknaden – förväntas pensionsavgångarna däremot inte bli så omfattande. Bland övriga civilingenjörsutbildade bedöms pensionsavgångarna bli måttliga.

IN- OCH UTFLYTTNING FRÅN REGIONEN

Vid Lunds Tekniska Högskola, Malmö högskola och Högskolan Kristianstad examineras varje år ett relativt stort antal högskole- och civilingenjörer, men många av dessa lämnar regionen efter avslutade studier⁴⁷. Det gör att merparten av ingenjörsgруппerna beräknas ha ett negativt flyttnetto under prognosperioden, det vill säga att fler kommer flytta från än till regionen. Bland gymnasieingenjörerna beräknas det dock även i fortsättningen vara ungefär lika många som flyttar till som från Skåne.

Ingenjörsutbildade som flyttar till och från Skåne kan göra det både från andra länder och från andra delar av Sverige. Från andra länder beräknas det invandra uppemot 300 utbildade civilingenjörer, knappt 100 högskoleingenjörer och ett 50-tal gymnasieingenjörer per år under perioden. Inriktningen på de invandrades examen är många gånger svår att klassificera, vilket gör att många hamnar i *högskole- respektive civilingenjörsgруппen övrig/okänd inriktning*. Under samma period väntas det dock ske en ungefär lika stor utvandring till andra länder bland det totala antalet civilingenjörer, högskoleingenjörer och gymnasieingenjörer. Det så kallade migrationsnettot i prognosen är därför försumbart.

Det negativa flyttnettot bland de ingenjörsutbildade beror därför främst på att det även fortsättningsvis uppskattas vara fler som flyttar från Skåne till andra regioner i Sverige än omvänt. Varje år uppskattas närmare 400 civilingenjörsutbildade och drygt 200 högskoleingenjörsutbildade lämna Skåne, medan inflyttningen av utbildade från andra delar av Sverige inte bedöms bli lika stor. Med hänsyn tagen till gruppernas storlek 2013 bedöms den procentuellt sett största utflyttningen ske bland civilingenjörer i industriell ekonomi och den minsta bland civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik.

IN- OCH UTPENDLING

En ytterligare faktor som spelar roll för tillgången på ingenjörsutbildade på Skånes arbetsmarknad är hur många som arbetspendlar från andra regioner till Skåne, och omvänt. Av Skånes folkbokförda gymnasie-, högskole- och civilingenjörer är det idag fler som pendlar till andra regioner dagtid, och detta pendlingsmönster väntas bestå till 2025. I förhållande till utbildningsgruppernas storlek är det något vanligare att arbetspendla till en annan region bland civilingenjörerna i industriell ekonomi.

UTVECKLING FÖR BRANSCHER SOM SYSSELSÄTTER MÅNGA INGENJÖRER

Som beskrevs tidigare arbetar många gymnasie-, högskole- och civilingenjörsutbildade inom tillverkningsindustrin, inom konsultverksamhet, inom handeln och inom branschen *programvaruproducenter och datakonsulter*. Enligt prognosen utvecklas sysselsättningen positivt i de flesta branscher där många ingenjörsutbildade arbetar, se figur 10.6 och 10.7, medan den minskar i tillverkningsindustrin.

I Skånes *tillverkningsindustri* väntas nästan 6 500 färre personer arbeta år 2025 jämfört med idag, vilket motsvarar en nedgång på 11 procent. Nedgången omfattar inte minst maskinindustrin, där många av regionens civil- och högskoleingenjörer i maskin-, fordons- och farkostteknik arbetar idag.

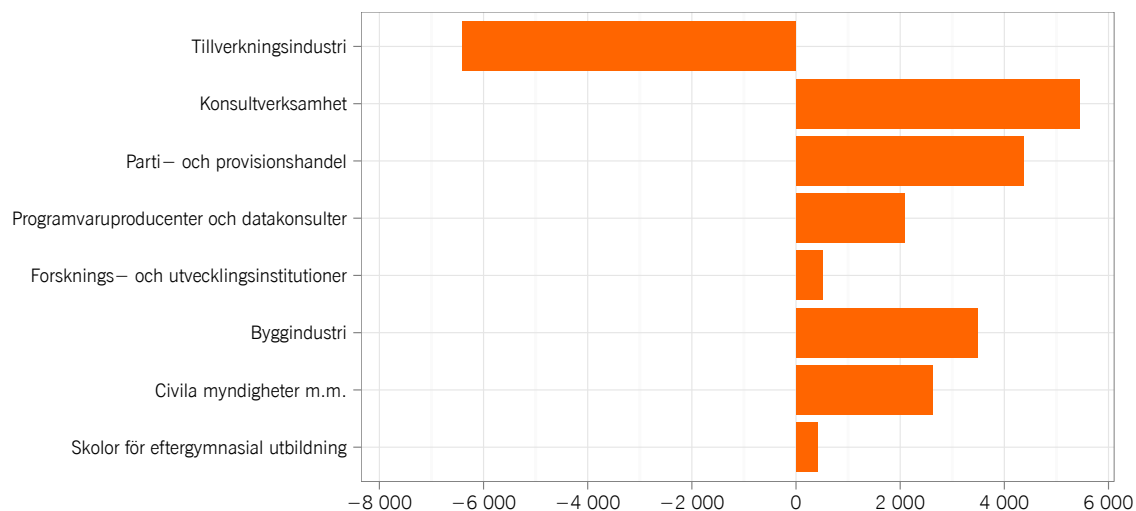
Sysselsättningen inom *konsultverksamhet, handel och programvaruproducenter och datakonsulter* beräknas i gengäld öka mer än genomsnittet. År 2025 väntas till exempel konsultverksamheterna (exkl. datakonsulter), som sysselsätter många av Skånes utbildade högskole- och civilingenjörer i väg- och vatten, byggnadsteknik och lantmäteri, att omfatta närmare 5 500 fler förvärvsarbetande än idag. Det motsvarar en sysselsättningsökning på 24 procent. Också inom parti- och provisionshandel, där många av dagens gymnasieingenjörer och civilingenjörer i industriell ekonomi arbetar, beräknas ungefär 4 400 fler personer arbeta år 2025.

YRKESUTVECKLINGEN

Minst lika viktig som branschutvecklingen är utvecklingen av de yrken som efterfrågas inom de olika

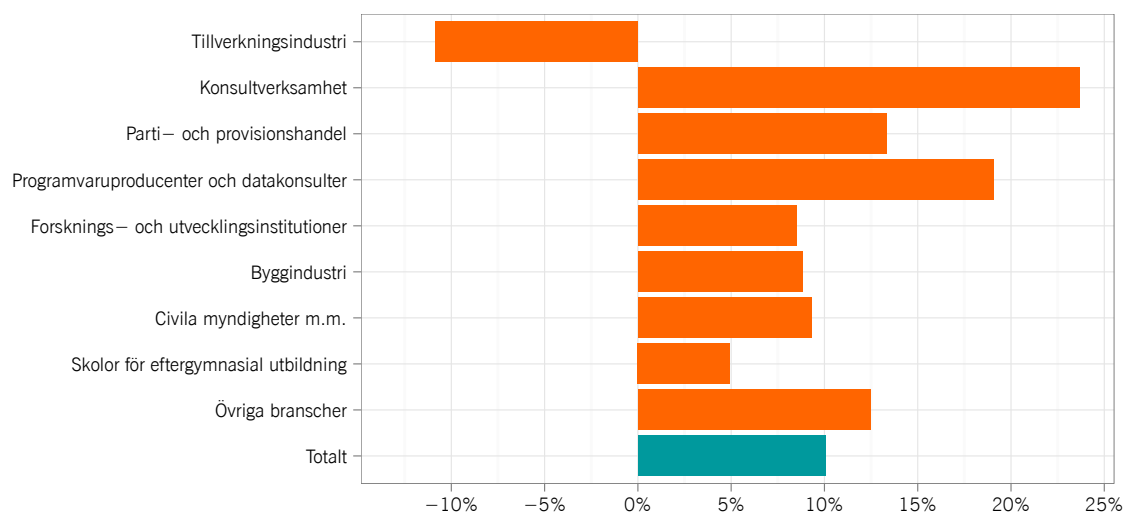
⁴⁷ Prognosen omfattar endast folkbokförda examinerade.

FIGUR 10.6 Förändring av antalet förvärvsarbetande 16–74 år i Skåne efter bransch (urval utifrån vanligaste branscherna bland ingenjörutbildade). Prognos för år 2025 jämfört med 2013.

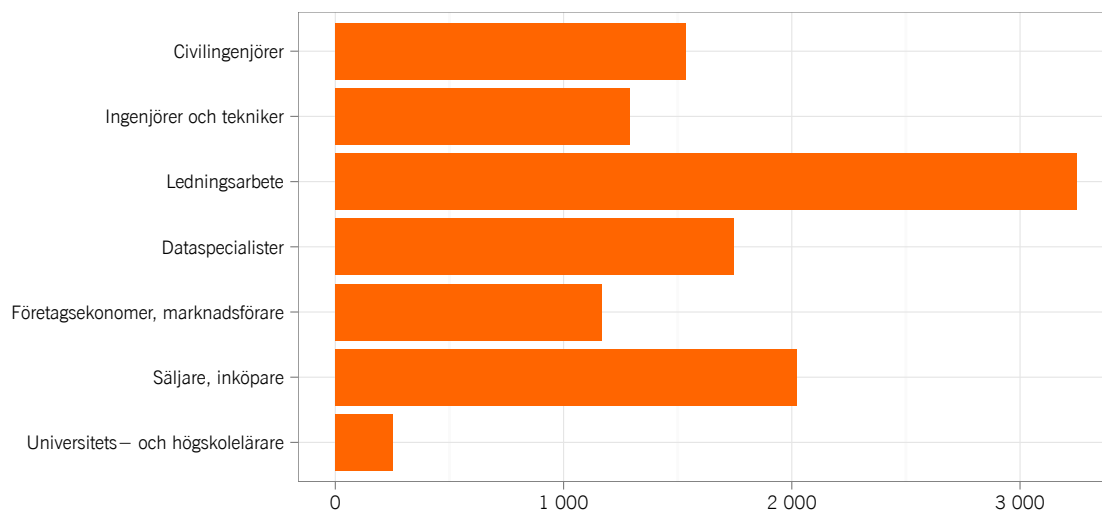
Källa: WSP Analys & Strategi

FIGUR 10.7 Procentuell förändring av antalet förvärvsarbetande 16–74 år i Skåne efter bransch (urval utifrån vanligaste branscherna bland ingenjörutbildade). Prognos för år 2025 jämfört med 2013.

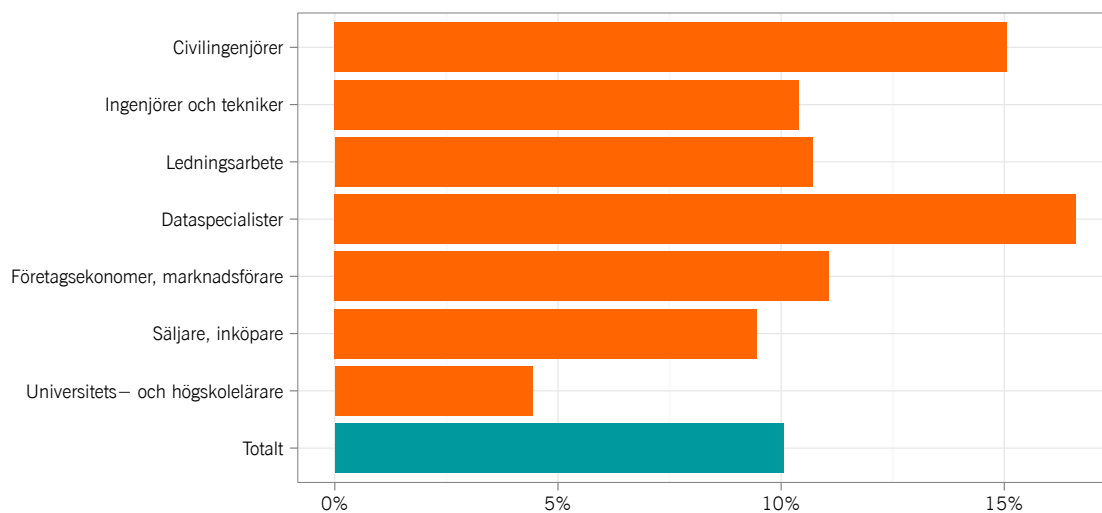
Källa: WSP Analys & Strategi

FIGUR 10.8 Förändring av antalet förvärvsarbetande 16–74 år i Skåne efter yrke (urval utifrån vanligaste yrkesgrupperna bland ingenjörutbildade). Prognos för år 2025 jämfört med 2013. Antal.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

FIGUR 10.9 Procentuell förändring av antalet förvärvsarbetande 16–74 år i Skåne efter yrke (urval utifrån vanligaste yrkesgrupperna bland ingenjörutbildade). Prognos för år 2025 jämfört med 2013.

Källa: Prognosinstitutet, SCB

branscherna. En viss bransch kan till exempel ha en prognostiserad sysselsättningsökning på noll procent över tid, men ändå efterfråga civilingenjörer i ökad utsträckning (och då på bekostnad av andra yrkesgrupper i branschen).

Överlag beräknas antalet förvärvsarbetande, oavsett bransch eller yrke, öka med cirka 10 procent i Skåne fram till 2025. Antalet civilingenjörer och dataspecialister – två yrkesgrupper som många ingenjörutbildade ingår i – väntas dock öka mer än så. I prognosen antas det till exempel finnas drygt 1 500 fler civilingenjörer i regionen år 2025 än idag.

ÄNDRADE UTBILDNINGSKRAV

En sista faktor som påverkar den framtida efterfrågan är vilka utbildningar som arbetsgivarna kommer att efterfråga när de nyanställer inom olika yrken. I prognosberäkningarna görs det ett generellt antagande om att matchningen mellan yrke och formell utbildning ska förbättras. Applicerat på ingenjörerna innebär det till exempel att de som är civilingenjörer till yrket i större utsträckning än idag förväntas ha en civilingenjörutbildning. På samma sätt utgår prognosen från att ingenjörssyrkena i högre grad än idag kommer att kräva en formell högskole- eller gymnasieingenjörsexamen.

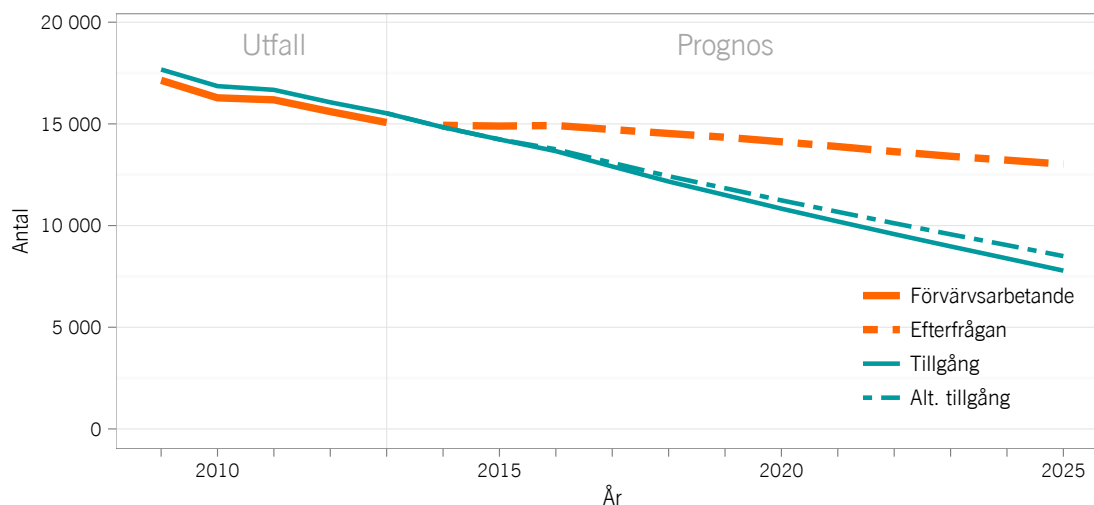
PROGNOS ÖVER TILLGÅNG OCH EFTERFRÅGAN FRAM TILL 2025

I nästa avsnitt redovisas prognoser över tillgången och efterfrågan på olika ingenjörutbildningar i Skåne. Först beskrivs de förväntade arbetsmarknadslägena år 2025 för gymnasie-, högskole- respektive civilingenjörer totalt sett, och därefter görs samma sak för de fem civilingenjörinriktningar som redovisats tidigare i kapitlet. Avsnittet avslutas med en sammanfattning och en diskussion kring hur de prognostiserade bristerna för vissa ingenjörsgupper skulle kunna motverkas.

Gymnasieingenjörutbildning

FIGUR 10.10 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Den gymnasieingenjörutbildning som finns idag består i att elever på gymnasieskolans tekniska program har möjlighet att läsa ett fjärde år. Fram till 2015 fanns utbildningsformen endast som försöksverksamhet på ett antal skolor runt om i Sverige, vilket gör att det endast finns ett fåtal yngre personer i Skåne med en gymnasieingenjörsexamen.

Prognosens första alternativ över tillgången på gymnasieingenjörer bygger på det faktiska antalet examinerade fram till och med läsåret 2014/15. Med andra ord inkluderar den inte de elever som börjat på gymnasieingenjörutbildningen från och med läsåret 2015/16. I detta alternativ utexamineras det därför i stort sett inga nya gymnasieingenjörer fram till 2025.

Som illustrerats tidigare i kapitlet är dagens gymnasieingenjörer en äldre grupp på arbetsmarknaden. Av dagens arbetskraft är närmare hälften 55 år eller äldre, vilket gör att det samtidigt är stor risk för omfattande pensionsavgångar fram till 2025.

Gymnasieingenjörernas flyttmönster bedöms på sikt inte påverka tillgången i Skåne i någon större omfattning. Under prognosperioden

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -5 230 personer.

Alternativscenariot: -4 520 personer.

uppskattas drygt 1 700 gymnasieingenjörer flytta till regionen, vilket är ungefär lika många som väntas flytta från Skåne.

Enligt prognosens första scenario skulle framförallt de stora pensionsavgångarna leda till att antalet gymnasieingenjörer halveras i Skåne under prognosperioden – från 15 500 år 2013, till knappt 7 800 år 2025.

Efterfrågan på gymnasieingenjörer väntas också minska. Jämfört med år 2013 beräknas arbetsgivarna efterfråga runt 2 000 färre gymnasieingenjörer år 2025, vilket motsvarar en minskad efterfrågan på cirka 15 procent. Som beskrevs tidigare arbetar gymnasieingenjörer i ett stort antal yrken, och när de går i pension väntas arbetsgivarna i många fall kräva högre formell utbildning när de nyanställer. Inte minst gäller det de gymnasieingenjörer som idag arbetar som civilingenjörer och dataspecialister – när de i

framtiden ska ersättas antas arbetsgivarna i större utsträckning än idag anställa exempelvis utbildade civilingenjörer, högscoleingenjörer och programmerare.

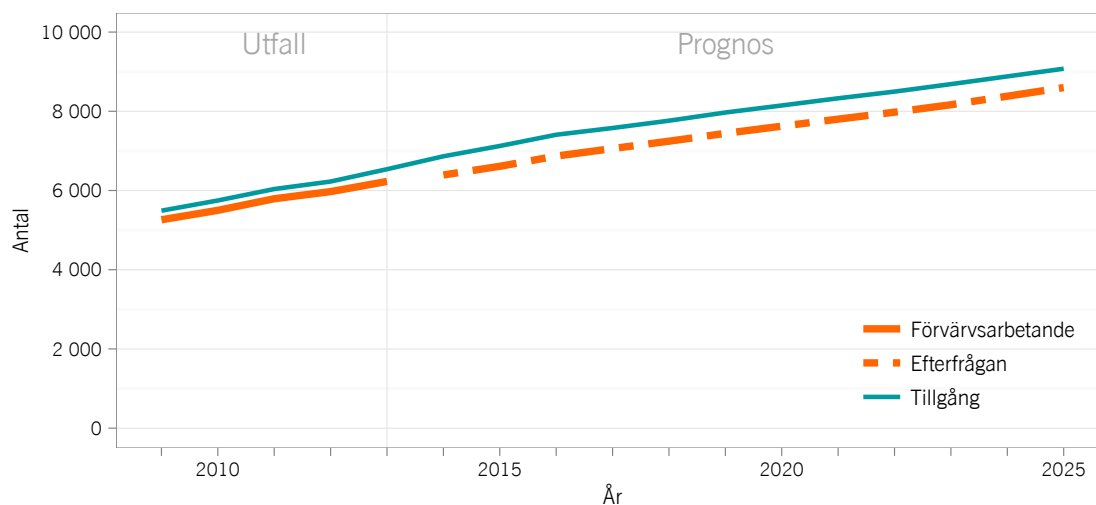
Efterfrågan på gymnasieingenjörer väntas alltså minska framöver, men tillgången beräknas minska än mer. Mot prognosperiodens slut är det därför risk för stor brist på gymnasieingenjörer i Skåne.

ALTERNATIV PROGNOSE

Som nämndes ovan bygger den ordinarie prognosen på det i stort sett obefintliga antalet examinerade fram till och med läsåret 2014/15. Från och med vårterminen 2016 utexamineras dock nya gymnasieingenjörer från ett antal av de tekniska gymnasieprogrammen i Skåne. Om prognosen tar hänsyn till den förväntade examinationen från dessa gymnasieingenjörutbildningar uppskattas det finnas drygt 700 fler gymnasieingenjörer i Skåne år 2025 än i det första prognosalternativet. Antalet motverkar dock endast marginellt det underskott på gymnasieingenjörer som antas uppstå mot slutet av prognosperioden.

Högskoleingenjörsutbildning: totalt

FIGUR 10.11 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Under perioden 2015–2025 beräknas uppemot 400 personer per år ta en högskoleingenjörsexamen i Skåne, oavsett ämnesinriktning. Det totala antalet nyutexaminerade högskoleingenjörer väntas därmed uppgå till ungefär 4 100 under hela perioden. Samtidigt kommer antalet pensionsavgångar vara lågt, i och med att högskoleingenjörer är en väldigt ung grupp på arbetsmarknaden. Endast 6 procent av dagens förvärsarbetande är 55 år eller äldre.

Flyttströmmarna till och från Skåne bedöms inte påverka antalet högskoleingenjörer i någon större utsträckning. Under åren 2015–2025 beräknas ungefär 2 800 högskoleingenjörer flytta till regionen och något fler, 3 100 personer, flytta därifrån.

Det relativt sett höga antalet nyutexaminerade, de få pensionsavgångarna och det försumbara flyttnettot, gör att det totala antalet högskoleingenjörer väntas öka med drygt 2 500 personer, eller cirka 40 procent, till 2025.

Efterfrågan på högskoleingenjörer bedöms öka i ungefär samma omfattning som tillgången under tidsperioden. Jämfört med idag väntas arbetsgivarna i Skåne vilja anställa ungefär

Arbetsmarknadssituation 2025

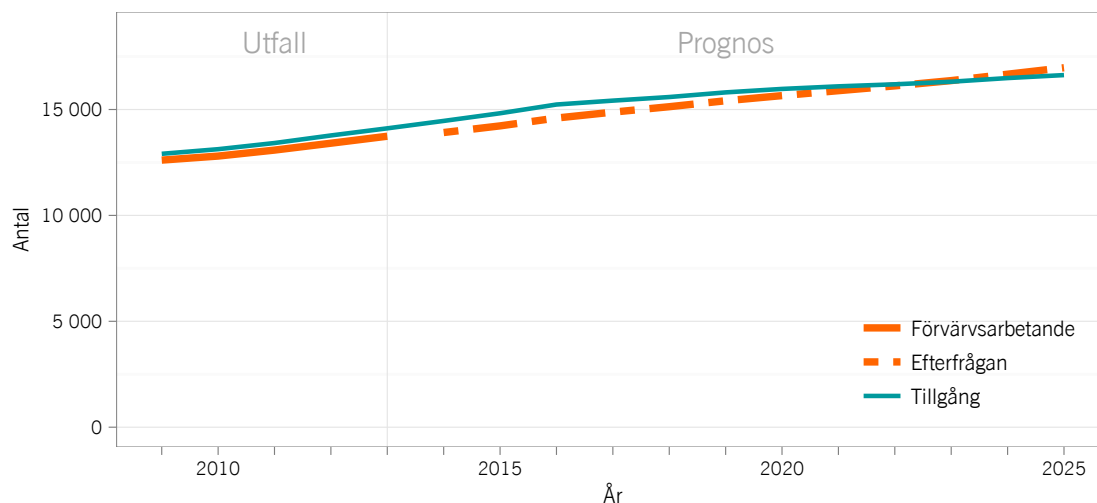
Balans.

2 400 fler högskoleingenjörer fram till 2025. Den ökade efterfrågan beror bland annat på att arbetsgivarna i större utsträckning än tidigare antas kräva avslutad högskoleingenjörsutbildning vid nyanställning inom ett flertal ingenjörsyrken, såsom högskoleingenjörsexamen i byggt teknik bland byggnadsingenjörer, respektive högskoleingenjörsexamen i kemiteknik bland laboratorieingenjörer.

Sammantaget pekar därför prognosen på att tillgången och efterfrågan på högskoleingenjörer i Skåne kommer vara relativt balanserad år 2025. Det kan emellertid finnas brist inom vissa specifika ingenjörsinriktningar.

Civilingenjörsutbildning: totalt

FIGUR 10.12 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Under perioden 2015–2025 uppskattas uppemot 700 civilingenjörer att examineras årligen bland Skånes folkbokförda befolkning, oavsett utbildningsinriktning. Det ger ett totalt antal på närmare 7 300 examinerade civilingenjörer under perioden. Pensionsavgångarna bland samtliga civilingenjörsutbildade väntas samtidigt bli måttliga, då ungefär en av fem av de förvärsarbetande idag är 55 år eller äldre.

Flyttströmmarna till och från Skåne bedöms inte påverka det totala antalet civilingenjörsutbildade i någon större utsträckning. Mellan 2015 och 2025 beräknas ungefär 6 300 civilingenjörer flytta till regionen och något fler, cirka 7 100, lämna regionen. Det ger ett så kallat negativt flyttnetto på ungefär 800 personer. Om det inte vore för antalet med en civilingenjörsutbildning som uppskattas invandra skulle det negativa flyttnettot dock vara större än så.

Sammantaget väntas det totala antalet civilingenjörsutbildade i Skåne att öka med ungefär 2 500 fram till 2025, vilket motsvarar en ökning på närmare 20 procent jämfört med idag.

Arbetsgivarnas efterfrågan på civilingenjörsutbildade bedöms öka marginellt mer än tillgången

Arbetsmarknadssituation 2025

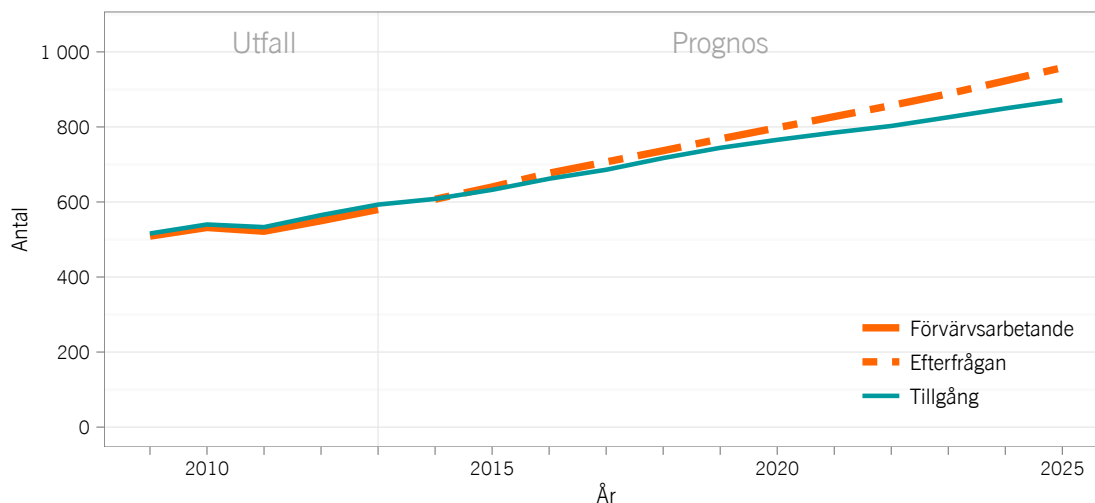
Balans.

under perioden. Jämfört med i dagsläget beräknas de efterfråga ungefär 3 200 fler utbildade civilingenjörer, vilket är en efterfrågeökning på knappt 25 procent. Efterfrågan drivs bland annat av den prognostiserade uppgången inom konsultverksamhet.

Eftersom den prognostiserade ökningen av tillgång respektive efterfrågan är av ungefär samma storlek, bedöms den totala tillgången på civilingenjörsutbildade i Skåne bli balanserad år 2025.

Civilingenjörsutbildning: Industriell ekonomi

FIGUR 10.13 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Under åren 2015–2025 beräknas i genomsnitt drygt 50 personer årligen ta civilingenjörs-examen i industriell ekonomi. Totalt ger det ett tillskott på runt 600 personer med denna utbildning under perioden. Samtidigt väntas få pensionsavgångar eftersom det inte är så många i dagens arbetskraft som är 55 år eller äldre.

Under samma period beräknas cirka 350 civilingenjörer i industriell ekonomi flytta till Skåne, antingen från övriga Sverige eller från andra länder. Antalet som flyttar från Skåne väntas bli högre, närmare 600 personer, vilket sammantaget ger ett negativt flyttnetto.

I och med att antalet examinerade och inflyttare totalt sett bedöms överstiga antalet pensionsavgångar och utflyttare, väntas tillgången på civilingenjörer i industriell ekonomi öka med närmare 300 personer till år 2025, vilket är en ökning på nästan 50 procent.

När det gäller efterfrågan på civilingenjörer i industriell ekonomi beräknas arbetsgivarna anställa närmare 400 fler utbildade än i dagsläget.

Arbetsmarknadssituation 2025

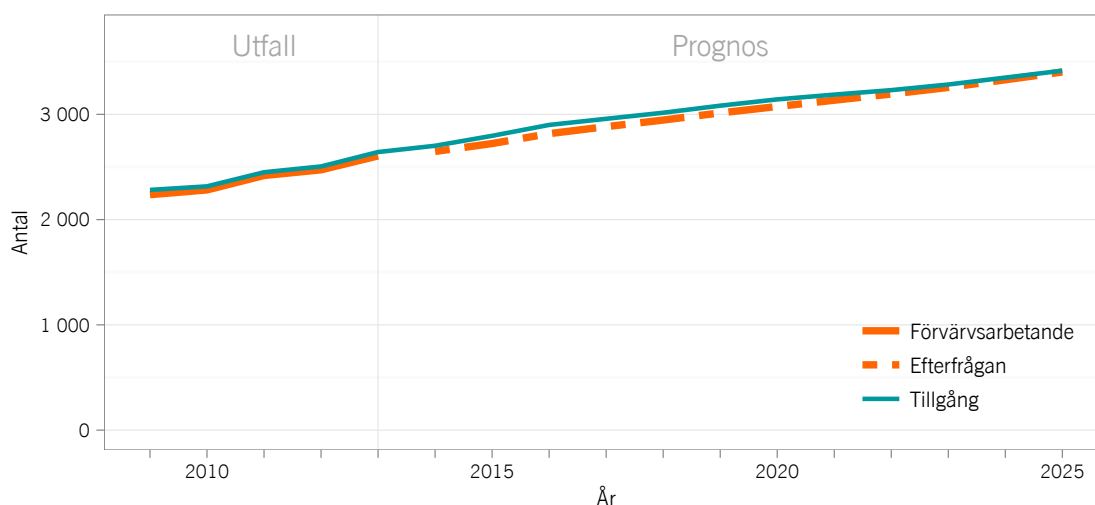
Brist -90 personer.

Det motsvarar en ökning av efterfrågan på 65 procent. Efterfrågan beräknas öka både inom de traditionella ingenjörsyrkena men också inom andra yrken som många civilingenjörer i industriell ekonomi har, såsom marknadsförare och företags säljare/-inköpare.

Eftersom efterfrågan beräknas bli något högre än tillgången, finns det risk för viss brist på civilingenjörer i industriell ekonomi i Skåne år 2025.

Civilingenjörsutbildning: Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri

FIGUR 10.14 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Fram till 2025 beräknas ungefär 180 personer årligen ta examen inom väg- och vatten, byggnadsteknik eller lantmäteri i Skåne. Totalt sett beräknas nästan 2 000 personer ta civilingenjörs- eller masterexamen i väg- och vatten, byggnadsteknik och lantmäteri under perioden 2015–2025. Pensionsavgångarna bland de som har dessa utbildningar uppskattas samtidigt bli måttliga fram till 2025: Ungefär en av fem i arbetskraften är 55 år eller äldre.

Under prognosperioden väntas det vara fler personer med dessa utbildningar som flyttar från än till Skåne, vilket ger ett så kallat negativt flytt-netto. Drygt 600 personer med civilingenjörsutbildning i väg- och vatten, byggnadsteknik eller lantmäteri bedöms flytta till Skåne, medan cirka 1 200 personer beräknas flytta från regionen.

Den totala effekten blir att antalet civilingenjörer inom väg- och vatten, byggnadsteknik och lantmäteri beräknas öka med närmare 800 personer, eller cirka 30 procent, fram till 2025.

När det gäller efterfrågan på civilingenjörer med dessa inriktningar bedöms den öka ungefär

Arbetsmarknadssituation 2025

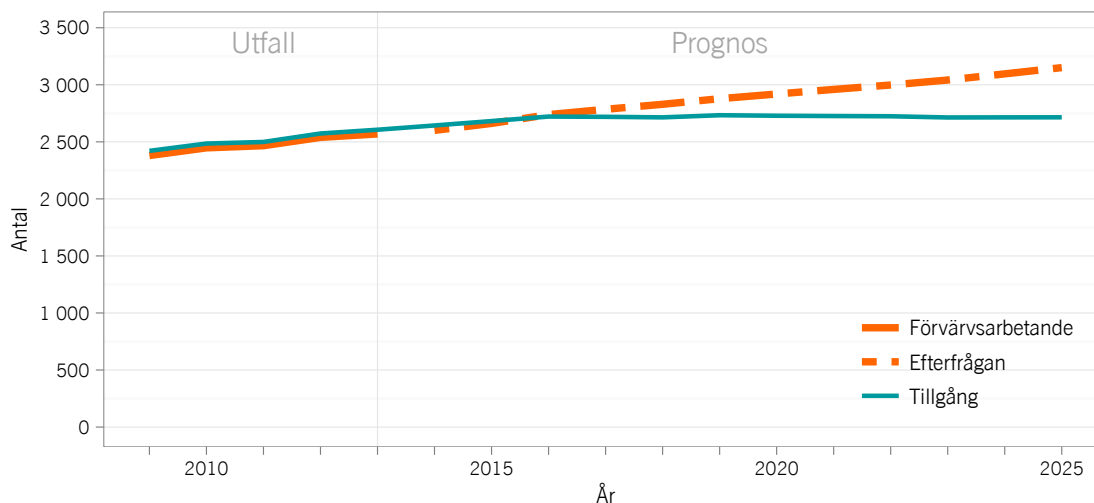
Balans.

lika mycket som tillgången under samma period. Närmare bestämt väntas arbetsgivarna efterfråga ungefär 800 fler civilingenjörer inom väg- och vatten, byggnadsteknik och lantmäteri år 2025 än de gör idag. En bidragande orsak till efterfrågeökningen är att teknisk konsultverksamhet, där civilingenjörer inom bygg och anläggning är en betydande yrkesgrupp, väntas öka med närmare 25 procent i Skåne under prognosperioden.

I och med att tillgången på civilingenjörer med dessa inriktningar bedöms öka ungefär lika mycket som efterfrågan, pekar prognosen på ett balanserat arbetsmarknadsläge för Skånes civilingenjörer i väg- och vatten, byggnadsteknik och lantmäteri år 2025.

Civilingenjörutbildning: Maskin-, fordons- och farkostteknik

FIGUR 10.15 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Ungefär 90 personer per år beräknas ta civilingenjörsexamen i maskinteknik i Skåne under perioden 2015–2025. Det ger ett totalt tillskott på nyutexaminerade till utbildningsgruppen på nästan 1 000 personer. Under samma period väntas pensionsavgångarna bland de som idag har en civilingenjörutbildning i maskin-, fordons- eller farkostteknik bli måttliga, då 20 procent av dagens arbetskraft är 55 år eller äldre.

Precis som för de flesta andra civilingenjörinriktningar bedöms fler civilingenjörer i maskin-, fordons- eller farkostteknik flytta från än till Skåne. Under prognosperioden uppskattas drygt 800 personer med dessa utbildningar flytta till regionen, samtidigt som 1 100 civilingenjörer med dessa inriktningar beräknas flytta därifrån.

Antalet examinerade, antalet pensionsavgångar och antalet in- och utflyttare uppskattas i stort sett ta ut varandra, vilket innebär att det totala antalet civilingenjörer i maskin-, fordons- och farkostteknik förutspås öka med ungefär 100 personer fram till 2025.

Arbetsmarknadssituation 2025

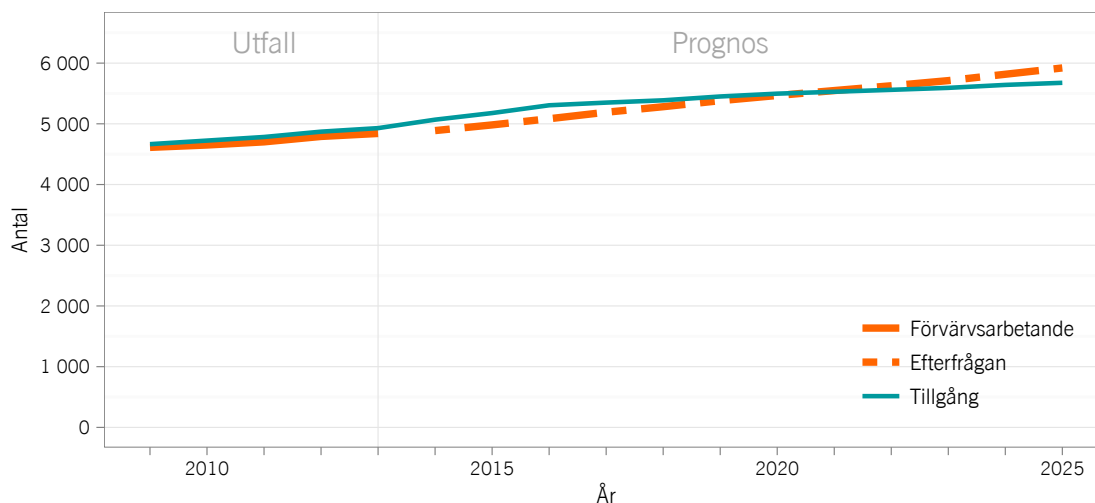
Brist -430 personer.

Efterfrågan på civilingenjörer med de aktuella inriktningarna bedöms öka mer än tillgången. År 2025 kommer det enligt prognosen efterfrågas ytterligare cirka 600 civilingenjörer i maskin-, fordons- och farkostteknik jämfört med idag, vilket är en ökning på drygt 20 procent. Den prognostiserade uppgången inom konsultbranscherna omfattar till exempel relativt många civilingenjörer i maskinteknik.

Eftersom efterfrågan bedöms bli större än tillgången, finns det risk för viss brist på civilingenjörer i maskin-, fordons- och farkostteknik i Skåne år 2025.

Civilingenjörsutbildning: Teknisk fysik, elektro- och datateknik

FIGUR 10.16 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Fram till 2025 uppskattas drygt 200 personer årligen ta examen som civilingenjör inom områdena teknisk fysik, elektroteknik och datateknik i Skåne. Det totala antalet nyutexaminerade civilingenjörer med dessa inriktningar beräknas därmed uppgå till ungefär 2 300 under hela prognosperioden. Pensionsavgångarna bedöms inte bli så omfattande under samma period, eftersom endast 15 procent av de förvärvsarbetande idag är 55 år eller äldre.

På samma sätt som för de flesta andra civilingenjörsinriktningar bedöms fler civilingenjörer i teknisk fysik, elektro- och datateknik flytta från än till Skåne under perioden: 1 400 civilingenjörer beräknas flytta till regionen under åren 2015–2025, medan ungefär 2 100 uppskattas flytta därifrån.

Den sammanlagda effekten av examinationer, pensionsavgångar samt in- och utflyttningar gör att det väntas finnas drygt 700 fler civilingenjörer i teknisk fysik, elektroteknik och datateknik i regionen år 2025 än idag. Efterfrågan på civilingenjörer inom dessa områden beräknas under perioden vara ungefär lika stor som tillgången. År 2025 väntas

Arbetsmarknadssituation 2025

Balans.

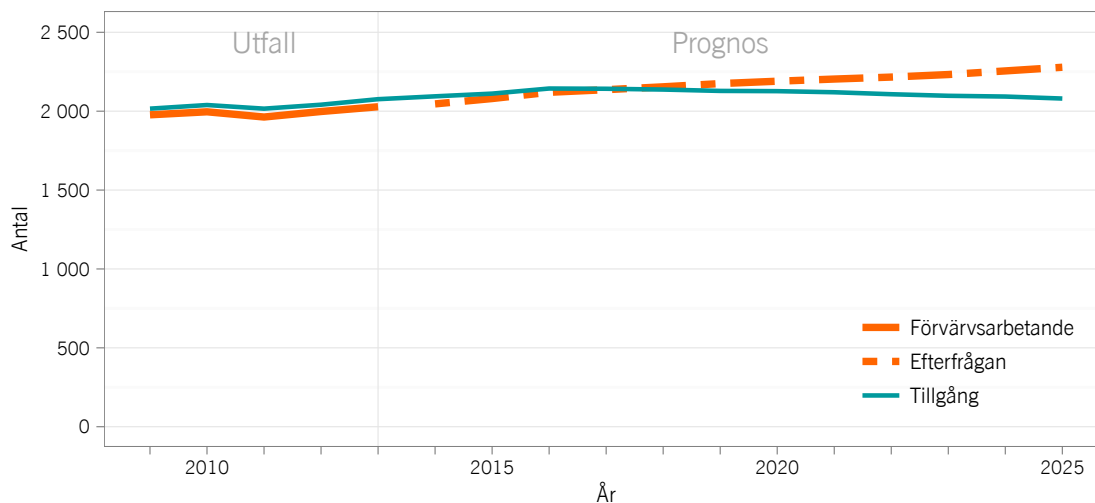
Skånes arbetsgivare efterfråga närmare 1 100 fler civilingenjörer i teknisk fysik, elektroteknik och datateknik. Efterfrågeökningen bottnar bland annat i den prognostiserade uppgången av antalet civilingenjörer och dataspecialister i regionen. Till exempel antas 10–20 procent av det ökande antalet dataspecialister rekryteras bland civilingenjörer med dessa inriktningar.

Sammantaget pekar prognosen på att tillgången på civilingenjörer i teknisk fysik, elektroteknik och datateknik kommer att vara balanserad år 2025. I Skåne har det dock de senaste åren varit något fler med denna utbildning som börjat arbeta i yrken som inte helt matchar utbildningen. Om denna försämrade matchning är en indikation på vikande efterfrågan på dessa utbildningar i Skåne, kan det vara så att efterfrågan i utgångsläget är något överskattad.

Civilingenjörsutbildning: Kemi-, bio-, material- och geoteknik

FIGUR 10.17 Prognos över tillgång och efterfrågan på arbetskraft till 2025

Fram till år 2025 beräknas cirka 70 personer per år ta ut en civilingenjörsexamen i kemi- eller bioteknik i Skåne. Det ger ett totalt tillskott på ungefär 800 nyutexaminerade inom dessa utbildningar för hela perioden 2015–2025. Pensionsavgångarna bland de som arbetar idag väntas samtidigt bli måttliga.

Det bedöms vara ungefär lika många civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik som flyttar till som från Skåne under perioden. Antalet inflyttare beräknas uppgå till ungefär 700 personer, och antalet utflyttare till knappt 900.

Sammantaget uppskattas tillgången på civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik vara ungefär lika stor år 2025 som år 2013 för Skånes del.

Efterfrågan på civilingenjörer med dessa ämnesinriktningar bedöms öka något mer än tillgången under samma period. Totalt sett spås arbetsgivarna i Skåne efterfråga runt 250 fler civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och

Arbetsmarknadssituation 2025

Brist -200 personer.

geoteknik år 2025 än idag, varav merparten till anställningar i civilingenjörsvyrken.

I och med att efterfrågan på civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik uppskattas öka mer än tillgången, finns det risk för visst underskott på personer med dessa utbildningar år 2025. Med tanke på att färre har fått jobb i yrken som matchar utbildningen de senaste åren (se avsnittet "Nuläget på arbetsmarknaden"), går det dock att tänka sig att efterfrågan i utgångsläget är lägre än vad som visas i prognosen.

SAMMANFATTNING AV PROGNOSENA FÖR INGENJÖRSUTBILDNINGARNA

Enligt prognosen kommer tillgången och efterfrågan på det totala antalet högskole- respektive civilingenjörer att öka ungefär lika mycket fram till 2025. Däremot finns det risk för stor brist på gymnasieingenjörer: Visserligen väntas efterfrågan på gymnasieingenjörsutbildade minska, men tillgången beräknas minska ännu mer. Detta gäller även om det planerade antalet platser på Skånes gymnasieingenjörsutbildningar tas med i prognosberäkningarna.

När det gäller civilingenjörsutbildade väntas alltså den totala tillgången vara relativt balanserad år 2025, men prognosen pekar på vissa obalanser när det gäller enskilda inriktningar. Framförallt är det tillgången på civilingenjörer i maskin-, fordons- och farkostteknik som riskerar att bli knapp: Arbetsgivarna förutspår efterfråga drygt 400 fler än det beräknade antalet i Skåne år 2025. Det väntas även bli visst underskott av civilingenjörer som är utbildade i industriell ekonomi respektive kemi-, bio-, material- och geoteknik.

Att den totala tillgången på civilingenjörer beräknas bli balanserad samtidigt som det antas bli brist på vissa examensinriktningar, hänger samman med att det ser ut att bli ett överskott på *civilingenjörsutbildade inom övriga lokända inriktningar*. I vilken utsträckning som de utbildade i denna grupp kan anställas istället för civilingenjörer i maskin-, fordons- och farkostteknik, industriell ekonomi respektive kemi-, bio-, material- och geoteknik är svårt att säga. En tredjedel av dem arbetar idag som civilingenjörer, ingenjörer eller tekniker, men ämnesmässigt är gruppen troligen väldigt blandad.

En annan viktig aspekt av prognosen är att den inte helt tar hänsyn till eventuella obalanser mellan tillgång och efterfrågan i dagsläget. Om det finns utbildade som är arbetslösa visas det visserligen genom en tillgång som är större än efterfrågan, men om det är brist på utbildade redan i utgångsläget finns det risk för att efterfrågan underskattas.

När det gäller de olika ingenjörsgруппerna i Skåne

är arbetslösheten överlag väldigt låg. Däremot har den så kallade yrkesmatchningen försämrats för två av civilingenjörsgруппerna i Skåne, *teknisk fysik, data- och elektroteknik* respektive *kemi-, bio-, material- och geoteknik*: Bland personer med dessa utbildningar är det färre som har fått jobb i yrken som stämmer överens med utbildningen de senaste åren. Om detta tolkas som en minskad efterfrågan på dessa utbildningar går det att tänka sig att efterfrågan är överskattad i utgångsläget. I så fall skulle den prognostiserade bristen på civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik också vara överskattad, så att läget år 2025 kan förstås som mer balanserat.

ANDRA GRUPPER SOM KAN TÄCKA BRISTEN PÅ GYMNASIEINGENJÖRER

I det andra prognosalternativet för gymnasieingenjörsutbildade inkluderas det inplanerade antalet platser på teknikprogrammets fjärde år i beräkningarna⁴⁸. Enligt detta alternativ kommer det att finnas ett underskott på ungefär 4 500 utbildade gymnasieingenjörer i Skåne år 2025. Pensionsavgångarna väntas bli omfattande, och även om arbetsgivarna i viss utsträckning antas ersätta de tidigare gymnasieingenjörerna med högskoleingenjörer, civilingenjörer och programmerare, ser den framtida tillgången inte ut att matcha efterfrågan.

En relevant fråga är därför om det finns andra grupper av utbildade som kan gå in i gymnasieingenjörernas ställe. Två grupper som inte har tagits upp hittills i kapitlet, men som har eftergymnasial utbildning inom teknikområdet är

a) personer som har minst 120 högskolepoäng inom teknik och tillverkning men som inte tagit examen⁴⁹, respektive

b) personer som har en övrig eftergymnasial utbildning inom teknik och tillverkning (och som inte ingår i ingenjörsgруппerna). I denna grupp ingår bland annat utbildade från *Yrkeshögskolan* (24 procent av hela gruppen 2013).

Den första gruppen, minst två års högskolestudier

⁴⁸ Beräkningarna bygger på antalet platser som Skolverket har beviljat statsbidrag för (Dnr 2014:772) och att dessa antal ligger fast under hela prognosperioden.

⁴⁹ I detta avsnitt kallas denna grupp lite förenklat för teknikutbildade utan examen, även om den enbart omfattar högskoleutbildade. Skälet till att personer som läst 1–3 terminer i motsvarande ämnen inte tas med i analysen är dels att många av dem inte antas ha tillräckliga kunskaper, dels att en högre andel av dem fortfarande studerar och därför inte står till arbetsmarknadens förfogande i samma utsträckning.

inom teknikområdet men utan examen, omfattar idag 5 500 personer i arbetskraften i Skåne. Andelen som förvärvsarbetar i åldern 20–64 år ligger på 63 procent och arbetslösheten uppgår till 4,5 procent. År 2025 beräknas gruppen ha växt till 8 500 personer. I och med att dessa personer har fått anställning trots att de saknar examen beräknas det finnas viss efterfrågan på gruppen både idag och år 2025. Ökade krav på formell utbildning gör dock att efterfrågan inte förutspås öka lika mycket som tillgången. Sammantaget beräknas det därför bli ett överskott på 2 300 teknikutbildade utan examen i Skåne år 2025.

För att uppskatta i vilken mån dessa 2 300 personer skulle kunna vara relevanta att anställa istället för gymnasieingenjörer går det att studera vilka yrken som gruppen arbetar inom idag.⁵⁰ Det visar sig då att andelen bland de teknikutbildade utan examen som arbetar som ingenjör eller tekniker är ungefär lika hög som bland de gymnasieingenjörsutbildade, 17–18 procent, se figur 10.18. Bland de teknikutbildade utan examen är det däremot vanligare att vara dataspecialist eller ha ett civilingenjörssyrke.

Den andra gruppen, de som har en övrig eftergymnasial utbildning inom teknikområdet, består idag av runt 5 700 personer i arbetskraften i Skåne. År 2013 var 45 procent födda i ett annat land än Sverige, vilket speglar att många som ingår i denna grupp har invandrat med en teknikutbildning som inte har kunnat klassificeras. Andelen som förvärvsarbetar uppgår till 73 procent och arbetslösheten till 13,4 procent. Till år 2025 beräknas antalet ha ökat till drygt 9 300 personer, samtidigt som efterfrågan på personer med dessa övriga utbildningar inte bedöms stiga lika mycket. Det innebär att det i Skåne finns risk för ett överskott på 3 200 personer med övrig eftergymnasial utbildning inom teknik år 2025.

De utbildade i denna grupp arbetar i ett större antal olika yrken än de gymnasieingenjörsutbildade, se figur 10.19. Det är visserligen en nästan lika hög andel som arbetar som ingenjörer och tekniker – 15 jämfört med 18 procent – men det inte lika vanligt att arbeta som till exempel företagssäljare/-inköpare. Totalt är det 21 procent som arbetar i de tre gymnasiala yrkesgrupperna ingenjörer och tekniker, säljare/inköpare, datatekniker

och dataoperatörer, jämfört med 31 procent bland dagens gymnasieingenjörsutbildade.

År 2025 beräknas det alltså finnas ett överskott på 2 300 teknikutbildade utan examen, respektive 3 200 personer med övrig eftergymnasial utbildning inom teknikområdet. Personerna i dessa två utbildningsgrupper verkar delvis arbeta i samma yrken som de gymnasieingenjörsutbildade idag. Mot denna bakgrund går det att sätta upp ett antagande om att exempelvis hälften av personerna i de prognostiserade överskotten skulle kunna anställas istället för personer med gymnasieingenjörsexamen i framtiden. Det skulle i så fall innebära mer än en halvering av den förmodade bristen på gymnasieingenjörsutbildade i Skåne år 2025, från 4 500 till 1 800 personer. Om de två grupperna klarar av att ersätta gymnasieingenjörerna i högre grad än så, mildras bristen naturligtvis ytterligare.

BALANS GENOM ATT FLER LÄSER TILL GYMNASIEINGENJÖR

En annan möjlig åtgärd för att motverka det uppskattade underskottet på gymnasieingenjörer är att utöka antalet utbildningsplatser på den nya gymnasieingenjörsutbildningen. Om det vore den enda faktorn för att motverka bristen skulle det, allt annat lika, i så fall krävas att drygt 1 100 personer per år examinerades från teknikprogrammets fjärde år på Skåne gymnasieskolor. Beräkningen bygger på att antalet platser utökas redan läsåret 2016/17. För läsåret 2016/17 fanns det drygt 140 inplanerade platser på utbildningen i regionen, vilket gör att en utökning till 1 100 platser skulle motsvara en expansion på nästan 700 procent.⁵¹

FLER NYBÖRJARE PÅ CIVILINGENJÖRSPROGRAM

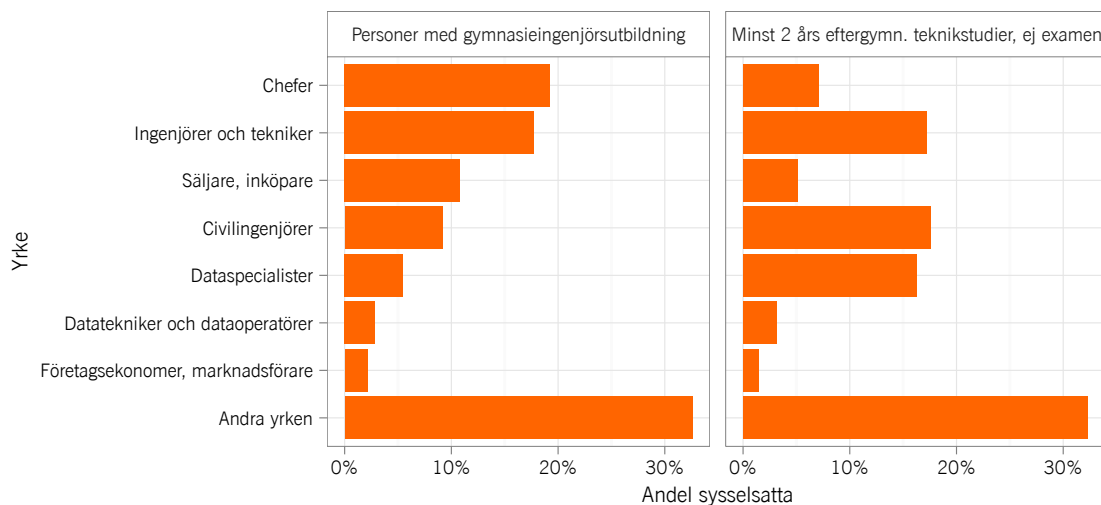
På samma sätt är det i alla fall teoretiskt möjligt att motverka det prognostiserade underskottet på civilingenjörer i industriell ekonomi, maskin-, fordons- och farkostteknik respektive kemi-, bio-, material- och geoteknik genom att öka antalet nybörjare på dessa utbildningar.

Den största bristen bland de enskilda civilingenjörsgруппerna väntas som tidigare nämnts uppstå för civilingenjörer i maskin-, fordons- och farkostteknik. År 2025 uppskattas arbetsgivarna efterfråga drygt 400 fler civilingenjörer med dessa inriktningar än antalet

⁵⁰ Av de i gruppen som arbetar idag, är det ungefär 15 procent som även är inskrivna i studier.

⁵¹ Den alternativa beräkningen bygger på att övriga faktorer – könsfördelningen bland nybörjare, andelen som vidareutbildar sig osv. – är oförändrade.

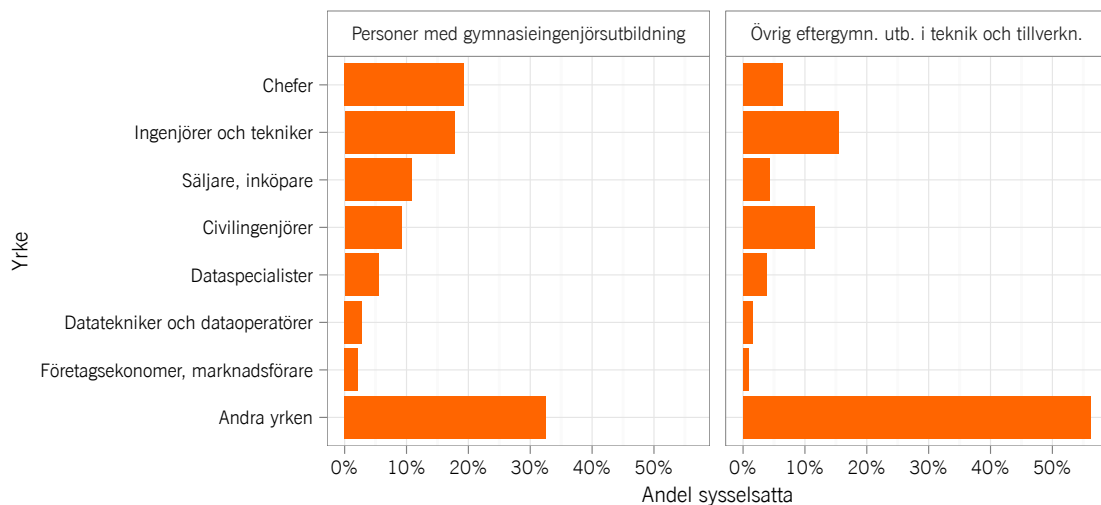
FIGUR 10.18 Förvärvsarbetande 16–74 år i Skåne bland personer med gymnasieingenjörutbildning respektive med minst två års eftergymnasial utbildning inom teknik och tillverkning, utan examen, efter yrke. År 2013. Procent.

Not: Staplarna visar i tur och ordning SSYK-grupperna 121–131, 311, 341, 214, 213, 312, 241.

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Yrkesregistret och Utbildningsregistret, SCB

FIGUR 10.19 Förvärvsarbetande 16–74 år i Skåne bland personer med gymnasieingenjörutbildning respektive med "Övrig minst tvåårig eftergymnasial utbildning i teknik och tillverkning" efter yrke. År 2013. Procent.

Not: Staplarna visar i tur och ordning SSYK-grupperna 121–131, 311, 341, 214, 213, 312, 241.

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS), Yrkesregistret och Utbildningsregistret, SCB

TABELL 10.11 Några nyckeltal från prognoserna för olika ingenjörsgupper i Skåne. Antal och procent.

Utbildning	Antal exam. 2015–2025	Andel 55+ 2013, %	Pensions- avgångar	Flyttnetto 2015–2025	Tillgång 2025	Efter- frågan 2025	Skillnad tillgång och efterfr.
Gymnasieingenjörsutbildning, ordinarie prognos	0	47	Stora	30	7 800	13 000	-5 200
Gymnasieingenjörsutbildning, alternativ prognos	140	47	Stora	30	8 500	13 000	-4 500
Högskoleingenjörsutbildning, alla inriktningar	4 100	6	Små	-310	9 100	8 600	480
Civilingenjörsutbildning, alla inriktningar	7 300	19	Måttliga	-830	16 600	17 000	-350
- Industriell ekonomi	600	12	Små	-240	870	960	-90
- Väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri	2 000	21	Måttliga	-570	3 400	3 400	10
- Maskin-, fordons- och farkostteknik	970	20	Måttliga	-290	2 700	3 200	-440
- Teknisk fysik, elektro- och datateknik	2 300	15	Små	-710	5 700	5 900	-240
- Kemi-, bio-, material- och geoteknik	800	23	Måttliga	-190	2 100	2 300	-200

Not: Antal examinerade gäller personer folkbokförda i regionen. Andel 55+ avser andelen personer i arbetskraften som är 55 år eller äldre.

Källa: Registerbaserad arbetsmarknadsstatistik (RAMS) och Prognosinstitutet, SCB

TABELL 10.12 Beräknat underskott på utbildade år 2025 i Skåne, antalet nybörjare per läsår i prognos, samt antal nybörjare som skulle behövas för att motverka det beräknade underskottet. Antal.

Utbildning	Beräknat underskott år 2025	Antal nybörjare per läsår idag och i prognos	Antal nybörjare per läsår fr.o.m. 2016/17 för att motverka underskott	Skillnad
Gymnasieingenjörsutbildning	-4 500	140	1 120	1 000
Civ. ing: Industriell ekonomi	-90	90	130	40
Civ. ing: Maskin-, fordons- och farkostteknik	-440	150	380	220
Civ. ing: Kemi-, bio-, material- och geoteknik	-200	110	210	100

Källa: Prognosinstitutet, SCB

som beräknas finnas i Skåne vid samma tidpunkt. Om bristen ska motverkas enbart genom att fler börjar läsa dessa utbildningar skulle det enligt prognosen krävas 380 nybörjare per läsår istället för dagens 150. Med andra ord skulle antalet nybörjare på civilingenjörsprogrammen i maskin-, fordons- och farkostteknik behöva mer än dubblas för Skånes del.

När det gäller civilingenjörer i industriell ekonomi beräknas det i Skåne finnas ett underskott på 90 utbildade år 2025. Antalsmässigt är det kanske inte så många, men i relation till gruppens storlek på Skånes arbetsmarknad betraktas det ändå som risk för viss brist. Prognosresultatet bygger på att ungefär 90 personer per läsår börjar studera till civilingenjör i industriell ekonomi. För att motverka det potentiella underskottet år 2025 skulle antalet nybörjare behöva öka till 130 per läsår under prognosperioden.

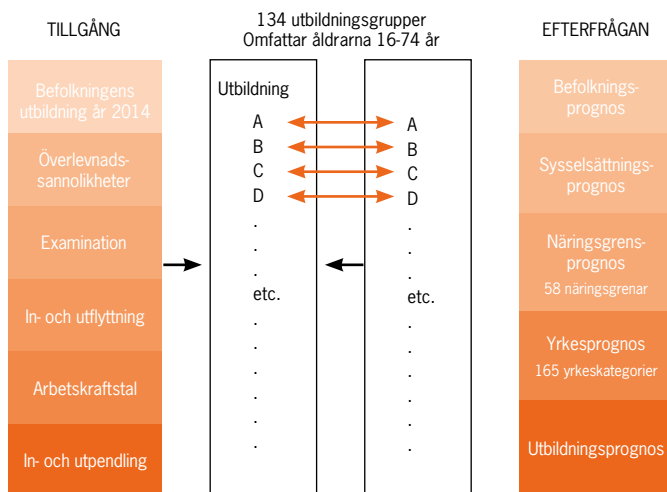
För civilingenjörer i kemi-, bio-, material- och geoteknik beräknas det bli ett underskott på 200 utbildade år 2025 för Skånes del. Enligt samma slags beräkningar skulle antalet nybörjare på dessa utbildningar behöva öka från 110 till 210 per läsår under perioden för att motverka den förmodade bristen.

BILAGOR

Bilaga 1: Prognosmodell

Princip för beräkningarna

Prognosmodellen består av en tillgångsdel och en efterfrågedel. Tillgångsprognosen ger den totala tillgången på utbildade som står till arbetsmarknadens förfogande medan efterfrågeprognosen ger arbetsmarknadens totala efterfrågan på utbildade. Beräkningarna ger det totala antalet i tillgången och efterfrågan för varje prognosår med fördelning på utbildningsgrupp.

Beräkningarna av den framtida tillgången på personer med olika utbildningar utgår från uppgifter från SCB:s register över befolkningens utbildning (i resten av texten Utbildningsregistret) år 2014. Genom att multiplicera befolkningen fördelad efter utbildning med överlevnadssannolikheter erhålls antalet överlevande efter utbildning till efterföljande år. Till detta antal läggs antalet examinerade inom olika utbildningsformer samtidigt som dessa dras bort från den utbildning de tidigare haft. Hänsyn tas även till effekten av såväl inrikes som utrikes in- och utflyttning. Tillgången för arbetsmarknaden beräknas genom att den totala tillgången multipliceras med relativa arbetskraftstal, det vill säga andelen av respektive utbildningsgrupp (fördelad på kön och ålder) som antas tillhöra arbetskraften. I ett sista steg justeras tillgången utifrån en prognos över in- och utpendling av arbetskraft.

Den på så vis beräknade tillgången för arbetsmarknaden jämförs med en beräknad efterfrågan på personer med olika utbildningar. Efterfrågeberäkningarna grundas på en befolknings- och sysselsättningsprognos samt en prognos över den framtida efterfrågan på arbetskraft per näringsgren. En prognos görs även över utvecklingen av yrkenas andel per näringsgren och om hur utbildningarnas andel per yrke kommer att utvecklas.

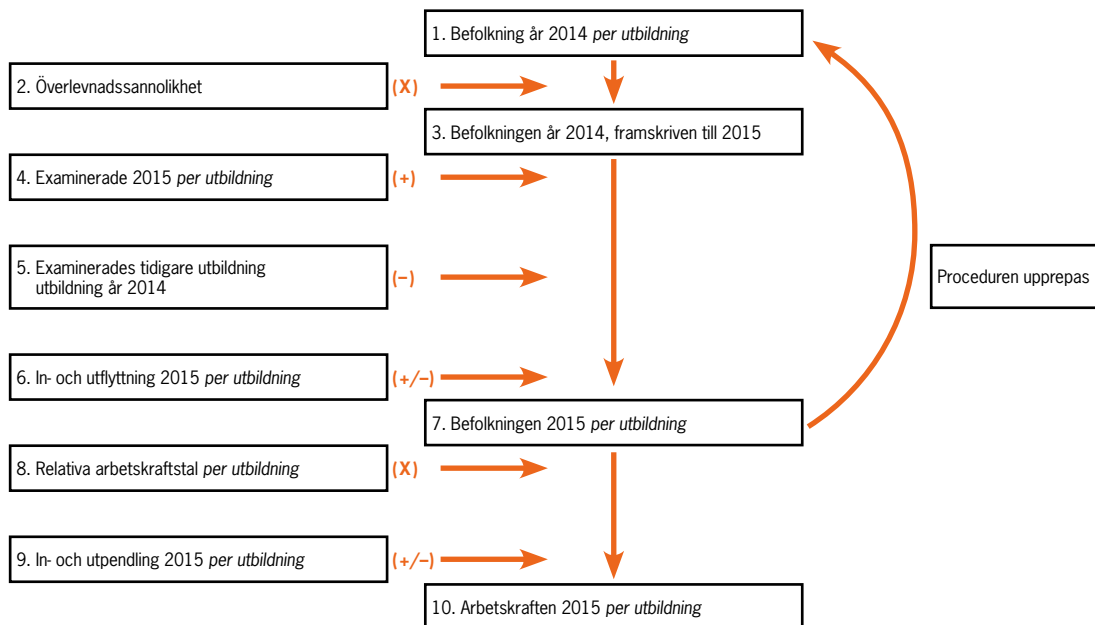
TILLGÅNGEN PÅ UTBILDADE

BERÄKNINGSMODELLEN

Beräkningen av arbetskraftens framtida utbildningsstruktur utgår från uppgifter ur Utbildningsregistret år 2014 och från den regionala befolkningsprognosen. Den inom regionen folkbokförda befolkningen i åldern 16–74 år skrivs fram stegvis ett år i taget till och med 2025. Beräkningarna görs genomgående med fördelning på kön och ålder i ettårsklasser. För att kunna jämföra med resultaten av den beräknade efterfrågan på utbildade beräknas också antalet inom de olika utbildningsgrupperna som ingår i arbetskraften.

Tillgång på utbildade

Nedan beskrivs i korthet beräkningsgången gällande tillgången på utbildade.

- Genom att multiplicera befolkningen fördelad efter utbildning år 2014 (1) med överlevnadssannolikheter (2) erhålls antalet överlevande till år 2015 (3), fördelade efter den utbildning de hade år 2014.
- Till detta antal läggs antalet examinerade under det kommande året (4), med fördelning på de utbildningar de genomgått, samtidigt som man drar bort dem från den utbildning de hade år 2014 (5).
- Hänsyn tas även till effekten av in- och utflyttning, såväl inrikes som utrikes flyttningar (6).
- Resultatet av detta blir den inom regionen folkbokförda befolkningens utbildning år 2015 (7).
- Genom multiplikation med relativa arbetskraftstal per kön, ålder och utbildning (8) och att därefter hänsyn tas till arbetskraftens in- och utpendling (9) erhålls tillgången för arbetsmarknaden inom regionen år 2015 (10).

Beräkningen upprepas sedan för ett år i taget fram till år 2025.

DET STATISTISKA UNDERLAGET

Underlaget för beräkningarna utgörs av ett antal specialbearbetningar av olika register som ligger till grund för den officiella utbildningsstatistiken.

- En sambearbetning av SCB:s register över totalbefolkningen, befolkningens utbildning respektive sysselsättning samt Arbetsförmedlingens register över arbetssökande ger bland annat uppgifter om den regionala befolkningens utbildning startåret, om andelen som ingår i arbetskraften och om hur många män respektive kvinnor som vidareutbildar sig från ett år till nästa. Det sistnämnda behövs för att dra bort de nyutexaminerade från den utbildningsgrupp de tidigare tillhörde.
- Registret över befolkningens utbildning ger dessutom grund för uppskattningar av det årliga antalet examinerade för vissa former av utbildning.
- För att bedöma in- och utvandrarnas utbildningsstatus används en specialversion av Utbildningsregistret, utbildningsregistrets migrationstabeller. I denna version är in- och utvandrarnas utbildningsstatus vid flyttillfället uppdaterad när sådan

- information inkommit i efterhand.
- Bearbetningar av Universitets- och högskoleregistret (innehållande nybörjare och examinerade i högskolan) ger underlag för att beräkna det framtida antalet nybörjare, examensfrekvenser (genomströmningen) och slutligen det framtida antalet examinerade personer.
- Bearbetning av yrkeshögskolans register över antalet antagna, utbildningsplatser och examinerade ger underlag för att beräkna det framtida antalet nybörjare, examensfrekvenser och slutligen det framtida antalet examinerade personer.
- Bearbetning av gymnasieskolans årskurs 1-register och register över avgångna från gymnasiet ger underlag för att beräkna det framtida antalet i årskurs 1, avgångsfrekvenser och slutligen det framtida antalet avgångna från gymnasieskolan.

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH ANTAGANDEN I GROVA DRAG

BEFOLKNINGENS UTBILDNING 2014

Uppgifter om den folkbokförda befolkningens utbildning år 2014 är hämtade från Utbildningsregistret. Utbildningsuppgiften avser individens högsta utbildning.

ÖVERLEVNADSSANNOLIKHETER

Överlevnadssannolikheter har beräknats utifrån respektive regions befolkningsprognos med fördelning på kön och ålder i ettårsklasser.

UTBILDNINGAR SOM BERÄKNINGARNA OMFATTAR

Beräkningarna över den framtida examinationen omfattar i princip alla former av utbildning, med undantag av personalutbildning och studiecirkelverksamhet. Även utbildningar i privat regi som inte berättigar de studerande till studiemedel saknas. Skälet till att dessa utbildningar inte räknas med är att statistik för dessa saknas då de inte har skyldighet att rapportera om sin verksamhet till SCB. Det finns också ett relativt litet antal utbildningar där studiemedel utgår, men där anordnaren inte heller är skyldig att lämna statistik till SCB. I dessa fall kan statistikens täckningsgrad vara bristfällig, men den underskattning detta innebär har mycket marginell effekt på slutresultatet av beräkningarna.

DEFINITION AV EXAMINERAD

Som examinerad definieras den som från ett år till nästa skaffar sig en utbildning som innebär att han/hon

med denna utbildning kommer att byta utbildningsgrupp. Examination som, i Utbildningsregistret, inte innebär byte av utbildningsgrupp klassificeras således inte som examination i beräkningarna.

Prioriteringsordningen i Utbildningsregistret går strikt efter nivå. Nivån följer i första hand nivåerna förgymnasial utbildning, gymnasial utbildning, eftergymnasial utbildning och forskarutbildning. Därefter görs en prioritering utifrån längden på utbildningarna inom respektive nivå och därefter enligt typ av utbildning. Det senare skiljer i första hand på yrkesinriktade utbildningar och mer generella utbildningar samt på utbildningar avslutade med avgångsbetyg/examen och utbildningar avslutade utan avgångsbetyg/examen.

Vid utbildning till samma nivå anges senaste utbildningen i Utbildningsregistret. Detta innebär att en individ som tagit en examen på samma nivå, men med annan inriktning, i beräkningarna klassificeras som examinerad eftersom individen då byter utbildningsgrupp. Sker däremot examination till lägre nivå klassificeras inte individen i beräkningarna som examinerad, även om utbildningen ligger i annan utbildningsgrupp.

I ett fall har prioriteringsordningen i Utbildningsregistret frångåtts. Det gäller personer som under samma år tar ut både en generell examen och en yrkesexamen från högskola/universitet. I dessa fall har yrkesexamen alltid prioriterats framför generell examen, oavsett längd på de båda utbildningarna. Detta innebär att en treårig yrkesexamen fått prioritet framför en fyraårig generell examen. En anledning till detta är den mycket stabilare kopplingen mellan yrkesprogramnybörjare och yrkesexamen än mellan högskolenybörjare och generell examen. Detta ger en säkrare beräkning av framtida examination.

För vissa skolformer (arbetsmarknadsutbildning, folkhögskola, försvarshögskola, tekniskt basår och komvux) beräknas framtida examination utifrån uppgifter i Utbildningsregistret, medan framtida examination för andra skolformer beräknas med hjälp av uppgifter om antalet nybörjare och beräknade examensfrekvenser (högskola/universitet, yrkeshögskola, gymnasieskola). För ytterligare information se under respektive avsnitt.

GYMNASIESKOLAN

Nybörjare

Det framtida antalet nybörjare inom gymnasieskolan beräknas med hjälp av gymnasiefrekvenser och

beräknat antal 16-åringar enligt den regionala befolkningsprognosen. Antalet elever i årskurs 1 i relation till antalet 16-åringar, gymnasiefrekvensen, antas förbli densamma som år 2014 under hela prognosperioden. Även elevernas fördelning på program har antagits bli densamma som detta år. Skälet till att enbart utgå från elevernas fördelning på program år 2014 har varit att skriva fram så sena utbildningsmönster som möjligt med anledning av gymnasiereformen år 2011.

Regionstillhörigheten för eleverna i årskurs 1 bestäms av folkbokföringen vid läsårsnitt. För eleverna i årskurs 1 läsåret 2014/15 således folkbokföring 31/12 2014.

I den mån det varit möjligt har de elever som går introduktionsprogrammen förts till det nationella program som det närmast anknuter till. Skälet till detta är att de elever som går på introduktionsprogrammen kan bli behöriga till ett nationellt program under studiernas gång och därmed ingå bland de elever som avgår från gymnasieskolan på ett nationellt program. För att beräkningarna över det framtida antalet personer med gymnasial kompetens ska bli så pass korrekt som möjligt har därför även dessa elever inkluderats i beräkningsunderlaget i den mån det varit möjligt.

Det var cirka 2 600 elever folkbokförda i Skåne som gick på något av introduktionsprogrammen i årskurs 1 läsåret 2013/2014, 35 procent av dessa har kunnat fördelas på ett nationellt yrkesprogram.

Avgångna

Med avgångsfrekvensen i gymnasieskolan avses här antal elever som tagit examen, eller som har avgått med studiebevis, läsåret 2013/14 dividerat med antalet elever i årskurs 1 tre år tidigare. I beräkningarna har avgångsfrekvensen under prognosperioden antagits bli lika med avgångsfrekvensen för läsåret 2013/14, vilket är det första läsåret med avgångna från den nya gymnasieskolan, GY11.

Antalet avgångna från gymnasieskolan omfattar i beräkningarna elever som slutfört gymnasieskolan under läsåret 2013/14 och som fått ett avgångsbetyg i form av gymnasieexamen som omfattar 2 500 poäng. Dessutom omfattas elever som samma läsår avgått med studiebevis. Studiebevis utfärdas till de elever som inte uppfyller alla krav för gymnasieexamen. Merparten av dem som avgått med studiebevis har dock motsvarande tre års gymnasiestudier. I registret över befolkningens utbildning räknas man som utbildad på gymnasial nivå om man har tagit poäng motsvarande minst ett års

studier. Antalet avgångna från gymnasieskolan omfattar därför även dessa elever.

Vid beräkningen av den framtida tillgången på arbetskraft för olika utbildningsgrupper ingår således även avgångna med studiebevis. Skälet till detta är att det ansetts rimligt att betrakta även dessa som utbildade med gymnasial kompetens då merparten har tagit poäng motsvarande tre års studier även om de inte tagit examen. Då även dessa elever är fördelade på olika inriktningar skulle det i annat fall innebära ytterligare ett 20-tal grupper att innefatta i prognosberäkningarna.

Regionstillhörigheten bestäms av folkbokföring läsårsnitt examensläsåret. För examinerade läsåret 2013/14 således folkbokföring 31/12 2013.

HÖGSKOLAN

Nybörjare

Uppgifter om antalet nybörjare hämtas från en bearbetad version av SCB:s Universitets- och högskoleregister. Regiontillhörigheten bestäms av folkbokföring läsårsnitt nybörjarläsåret. För nybörjare läsåret 2014/15 således folkbokföring 31/12 2014.

Nybörjare mot yrkesexamen

Det framtida antalet nybörjare på högskolans yrkesexamensprogram har med vissa undantag satts lika med antalet nybörjare läsåret 2014/15. Undantag har gjorts där antalet nybörjare under senare år haft en tendens att från ett år till nästa varierande öka och minska, för dessa har ett genomsnitt av antalet nybörjare 2013/14 och 2014/15 skrivits fram. Dessa undantag har för Skåne gjorts för apotekar- och receptarieutbildningarna.

Nybörjare mot generell examen

Beräkningen av antalet nybörjare mot generell examen utgår från antalet högskolenybörjare som inte under samma läsår är nybörjare på ett yrkesexamensprogram. Nybörjarna är här fördelade efter ämnesområde/ utbildningsinriktning. Antalet nybörjare har antagits förbli detsamma som antalet nybörjare läsåret 2013/14. Antalet nybörjare på masterutbildningarna har fördelats efter utbildningsinriktning och beräknats separat. Även för dessa har antalet nybörjare antagits förbli detsamma som antalet nybörjare läsåret 2013/14.

Examinerade

Det framtida antalet examinerade beräknas med hjälp av antal nybörjare och examensfrekvenser.

Examinerade yrkesexamen

Antagandena om examensfrekvenser på olika yrkesprogram baseras på kvoter mellan antalet examinerade olika läsår och antalet nybörjare, i förhållande till utbildningens normala längd, antal år tillbaka i tiden. Examensfrekvenserna beräknas för kvinnor och män var för sig. Det antal examinerade som beräkningen av examensfrekvensen grundas på är antalet examinerade läsåren 2010/11–2013/14, undantaget lärarutbildningarna, där examensfrekvensen endast beräknas på läsåren 2012/13–2013/14. Orsaken till detta undantag är införandet av krav på lärarlegitimation vilket gav en osedvanligt hög examination läsåret 2010/11 och en osedvanligt låg examination läsåret 2011/12.

Uppgifter om antalet examinerade hämtas från en bearbetad version av SCB:s Universitets- och högskoleregister. Regiontillhörigheten bestäms av folkbokföring läsårsmitt examensläsåret. För examinerade läsåret 2014/15 således folkbokföring 31/12 2014.

Vad avser yrkeslärarna, där inget legitimationskrav finns, beräknas examensfrekvensen på tre läsår 2011/12–2013/14. Data för endast tre läsår används då det finns en osäkerhet kring uppgifterna om antalet nybörjare från de år då yrkeslärarnas examen var en del av lärarexamen.

Examensfrekvenser beräknas endast när antalet nybörjare i beräkningsunderlaget är tillräckligt stort. I övriga fall läses framtida antal examinerade enligt snitt för läsåren 2012/13 och 2013/14.

Examinerade generell examen

Examensfrekvensen har beräknats genom att antalet personer som avlägger generella examina relateras till antalet högskolenybörjare inom inriktningsmässigt relevanta ämnesgrupper/utbildningsinriktningar ett antal år tillbaka i tiden. Beräkningen av examensfrekvenser för generell examen är osäkrare än beräkningen av examensfrekvenser för yrkesexamen, bland annat därför att det inte finns någon klart avgränsad grupp nybörjare att relatera till. Det antal examinerade som beräkningen av examensfrekvenser grundas på är antalet examinerade läsåren 2011/12–2013/14. Där så ansetts lämpligt har beräkningsunderlaget begränsats till två av dessa tre läsår.

Examinerade på masterutbildningarna beräknats separat. Examinerade från mastersutbildningarna inom teknikområdet examineras in i de utbildningsgrupper, efter inriktning, som omfattar civilingenjörsutbildade.

Högskoleutbildade utan examen

Beräkningar görs även av hur många som varje läsår avlagt minst 30 högskolepoäng och i och med detta höjt sin utbildningsnivå alternativt ändrat sin utbildningsinriktning på samma nivå, men inte avlagt examen. Antalet ”examinerade” 30-poängare under ett läsår har beräknats som en andel av antalet högskolenybörjare under samma läsår, med fördelning efter ämnesinriktning. Denna andel har under prognosperioden antagits förbli densamma som ett genomsnitt för läsåren 2011/12–2013/14. Antalet högskolenybörjare har antagits förbli detsamma som antalet högskolenybörjare läsåret 2013/14.

Även de som tillhör 30-poängsgrupperna (har tagit poäng motsvarande minst en termins studier på högskolan men inte tagit ut någon examen) räknas som eftergymnasialt utbildade. I de regionala prognoserna redovisas dock inga prognosresultat där dessa är specificerade.

KOMMUNAL VUXENUTBILDNING

Studier i den kommunala vuxenutbildningen, komvux, tas med i beräkningarna endast om studierna medför en höjning av utbildningsnivån för den studerande. Detta gäller i och för sig alla former av utbildning, men kan vara särskilt viktigt att påpeka för just komvux. En stor del av de studerande har redan en gymnasial utbildning som de vill komplettera, andra har inte för avsikt att höja sin utbildningsnivå utan studerar endast av intresse för något ämne. För att räknas som ett utbildningsnivålyft krävs att man läser in gymnasiekurser som motsvarar ett års studier i gymnasieskolan. Som ”examinerad” i komvux ett givet år har räknas de som enligt Utbildningsregistret hade komvux som källa för sin högsta utbildning och som höjt sin utbildningsnivå (eller ändrat sin utbildningsinriktning inom samma nivå) från ett år till nästa. Dessa förändringar ska samtidigt medföra att man byter utbildningsgrupp. ”Examinationen” antas under prognostiden vara lika med ett genomsnitt för läsåren 2011/12–2013/14. Om antalet examinerade under både läsåret 2012/13 och läsåret 2013/14 ligger på en högre eller lägre nivå jämfört med läsåret 2011/12 baseras prognosen enbart på antalet examinerade de två senaste läsåren.

Regiontillhörigheten för ”examinerade” bestäms av folkbokföringen vid läsårsmitt examensläsåret. För ”examinerade” läsåret 2013/14 således folkbokföring 31/12 2013.

YRKESHÖGSKOLEUTBILDNING

Antalet antagna på yrkeshögskolans olika utbildningar antas för prognosperiodens samtliga år vara lika med antalet antagna kalenderåret 2014. För beräkning av examensfrekvens har antalet antagna med de givna examensläsåren 2011/12, 2012/13 och 2013/14 ställts i relation till det faktiska antalet examinerade under dessa tre läsår. Under prognosperioden har examensfrekvensen per kön och inriktning antagits förbli densamma som ett genomsnitt för dessa tre läsår. Yrkeshögskoleutbildningar som motsvarar mindre än 1 år på heltid (200 YH-poäng) ingår inte i beräkningssunderlaget eftersom de inte ger någon examen. Vidare ska man, för att i beräkningarna räknas som examinerad, ha tagit en examen som inneburit att man höjt sin utbildningsnivå eller tagit en examen på samma nivå men med en annan inriktning än tidigare. Dessa förändringar ska samtidigt medföra att man byter utbildningsgrupp.

ÖVRIG UTBILDNING

Utöver de ovan nämnda utbildningarna omfattar beräkningarna även studier vid folkhögskola (om de leder till högskolebehörighet), utbildning vid försvårshögskolan, arbetsmarknadsutbildning samt ett antal eftergymnasiala utbildningar som inte ingår i högskolan eller i yrkeshögskolan. Här avses exempelvis utbildningar i ekonomi och marknadsföring vid privata skolor och institut samt fritidsledarutbildning vid folkhögskolorna.

För dessa utbildningar antas genomgående ingen förändring ske under prognosperioden i förhållande till läget under senare år. Det innebär att antalet examinerade per år antas vara samma som ett genomsnitt för de två–tre senaste kända läsåren, 2011/12–2013/14. De uppskattningar som görs om antalet personer som examineras vid dessa utbildningar är i allmänhet osäkra. Å andra sidan utgör de en mycket liten del av alla som utbildas, vilket gör att osäkerheten får obetydlig inverkan på beräkningen av befolkningens framtida utbildningsstruktur.

Regiontillhörigheten för examinerade bestäms av folkbokföringen vid läsårsmitt examensläsåret. För examinerade läsåret 2013/14 således folkbokföring 31/12 2013.

VIDAREUTBILDNING

När personer examineras in i en ny utbildningsgrupp måste denna person plockas bort från sin tidigare

utbildning. Detta görs med hjälp av vidareutbildningsandelar. Vidareutbildningsandelarna beräknas per kön, ålder (ettårsklass) och utbildningsgrupp.

De nyutexaminerades tidigare utbildning beräknas i två steg. Först görs antaganden om hur stor del av befolkningen i olika åldrar, fördelad efter utbildning, som kommer att ändra eller höja sin utbildning under det kommande året. Detta ger ett preliminärt antal vidareutbildade fördelade efter den utbildning de hade i utgångsläget. Detta preliminära antal räknas om till en relativ fördelning efter utbildning inom varje ettårsklass och för kvinnor och män var för sig. I nästa steg multipliceras det beräknade totala antalet nyutexaminerade med denna relativa fördelning, varigenom man som resultat får antal nyutexaminerade fördelade efter deras tidigare utbildning. I beräkningarna har andelen som vidareutbildar sig från ett år till nästa antagits bli densamma som genomsnittet för förändringarna mellan åren 2011–2012, 2012–2013 och 2013–2014.

IN- OCH UTFLYTTNING

Uppgifterna över antalet inrikes och utrikes in- och utflyttare efter kön och ålder (ettårsklass) som används i prognosberäkningarna har hämtats från den regionala befolkningsprognosen. Antaganden om inrikes och utrikes in- och utflyttares utbildning har satts var för sig, varefter ett netto beräknats.

Inrikes in- och utflyttning

Inrikes in- och utflyttares fördelning efter utbildning antas under prognosperioden vara densamma som ett vägt genomsnitt för de som flyttat åren 2012–2014.

För inrikes in- och utflyttare har de tre senaste åren använts då dessa antas spegla en så aktuell flyttstruktur som möjligt. För vissa utbildningar har andelen inrikes in- och utflyttare hämtats från de två senaste åren (2013 och 2014) i stället för de tre senaste.

Utrikes in- och utflyttning (in- och utvandring)

Invandrarnas fördelning efter utbildning antas bli densamma som ett vägt genomsnitt för åren 2004–2013. Den källa som använts är Utbildningsregistrets migrationstabeller som även omfattar utbildningsuppgifter vid in-/utvandringstillfället som inkommit efter slutdatum för den officiella versionen av det aktuella Utbildningsregistret. Utvandrnarnas fördelning efter utbildning antas bli densamma som ett vägt genomsnitt för åren 2005–2014.

För utrikes in- och utflyttare sträcker sig underla-

get över en längre tidsperiod för att i möjligaste mån undvika att specifika migrationsströmmar ska påverka utbildningsstrukturen (påverkar såväl invandrarna som utvandrarna, i det senare fallet återutvandrarna).

RELATIVA ARBETSKRAFTSTAL

Vid beräkningen av tillgången på utbildade har relativa arbetskraftstal använts baserade på uppgifter om förvärvsarbetande från SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik (RAMS) för år 2012 och 2013, i kombination med uppgifter från Arbetsförmedlingens register över arbetssökande samma år.

Med relativa arbetskraftstal avses här andelen av befolkningen 16–74 år (fördelad på kön och ålder i etårsklasser samt i olika utbildningsgrupper) som antingen förvärvsarbetade i november enligt SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik eller var inskrivna vid Arbetsförmedlingen som öppet arbetslösa eller som sökande i program med aktivitetsstöd sista dagen i mätmånaderna september, oktober och/eller november samma år.

För vissa utbildningsgrupper, främst antalsmässigt mindre grupper, har de relativa arbetskraftstalen baserats enbart på data för år 2013.

IN- OCH UTPENDLING AV ARBETSKRAFT

Antaganden om in- och utpendlars utbildning har satts var för sig, varefter ett netto beräknats. In- och utpendlarnas fördelning efter utbildning antas under prognosperioden vara densamma som ett vägt genomsnitt för åren 2011–2013.

ALTERNATIVA TILLGÅNGSBERÄKNINGAR

Alternativa tillgångsberäkningar har gjorts för utbildade förskollärare, grundskollärare, tidigare år, speciallärare/specialpedagoger, grundutbildade sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor (totalt), barnmorskor, läkare, tandsköterskor, datautbildade och gymnasieingenjörer.

Alternativen för förskollärare, grundskollärare, tidigare år, speciallärare/specialpedagoger, grundutbildade sjuksköterskor, specialistsjuksköterskor och barnmorskor visar den beräknade tillgången om den plan för utbyggnad av antalet nybörjarplatser som angavs i 2015 års budgetproposition realiseras.

Utökningen av antalet nybörjarplatser över en tvåårsperiod var för riket: förskollärarytbildningen 800 nybörjarplatser, grundskollärarytbildningen (inriktning från förskoleklass till årskurs 3) 700 nybörjarplatser, speciallärarytbildningen 300 nybörjarplatser, barnmor-

skeutbildningen 200 nybörjarplatser, sjuksköterskeutbildningen (grundutbildningen) 400 nybörjarplatser och specialistsjuksköterskeutbildningen 600 nybörjarplatser. Utbyggnaden av sjuksköterskeutbildningen omfattar även ett tredje år med 300 nybörjarplatser.

I prognosen fördelades dessa proportionellt över riket utifrån antalet nybörjare läsåret 2014/15. Även könsfördelningen görs utifrån könsfördelningen bland nybörjarna 2014/15. Därutöver måste hänsyn tas till att flera av dessa utbildningar är vidareutbildningar. Av speciallärarna beräknas cirka 45 procent sedan tidigare ha motsvarande en grundläraresexamen och cirka 20 procent motsvarande en förskolläraresexamen. Av barnmorskorna beräknas närmare 95 procent sedan tidigare ha en sjuksköterskeexamen (grundutbildning) och cirka 5 procent en specialistsjuksköterskeexamen. Av specialistsjuksköterskorna beräknas cirka 90 procent sedan tidigare ha en sjuksköterskeexamen (grundutbildning) och drygt 5 procent en annan specialistsjuksköterskeexamen.

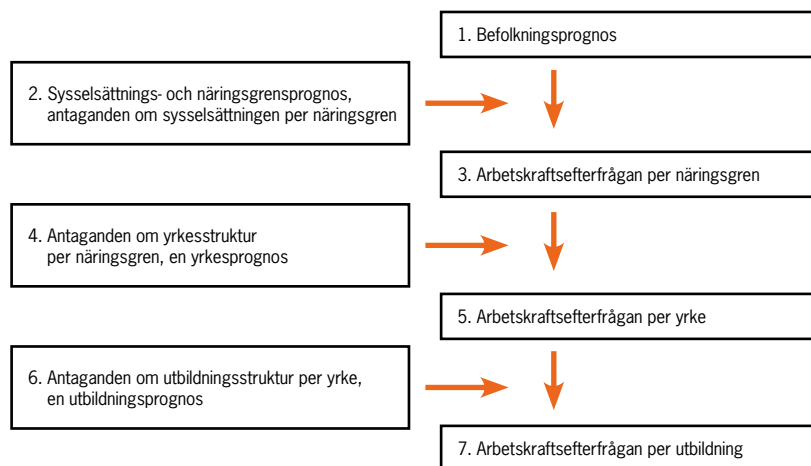
Alternativet för läkarutbildningen visar den beräknade tillgången om nettomigrationen (invandrare – utvandrare) sätts till noll och Sverige därmed skulle vara självförsörjande på läkare. Detta görs genom att både invandring och utvandring av utbildade läkare sätts till noll under prognosperioden.

Alternativet för tandsköterskeutbildningen visar den beräknade tillgången på utbildade tandsköterskor om antalet nybörjare på tandsköterskeutbildningen på yrkeshögskolan från och med 2016 återgår till samma nivå som genomsnitt för åren 2012 och 2013.

Alternativet för datautbildade på eftergymnasial nivå visar den beräknade tillgången om datautbildade framöver endast skulle utbildas på högskolan (inga nybörjare på yrkeshögskolans datautbildningar från och med 2016).

Alternativet för gymnasieingenjörsutbildningen visar den beräknade tillgången om gymnasieingenjörsutbildningen byggs ut enligt beslut om beviljat statsbidrag för läsåren 2015/16–2019/20 och därefter ligger kvar på samma nivå fram till 2025.

Efterfrågan på utbildade

EFTERFRÅGAN PÅ UTBILDADE

BERÄKNINGSMODELLEN

Beräkningarna av den framtida efterfrågan på olika utbildningsgrupper startar med en befolknings- och sysselsättningsprognos samt en prognos över den framtida efterfrågan på arbetskraft per näringsgren. Därefter görs en prognos över utvecklingen av yrkenas andel per näringsgren och även en prognos över hur utbildningarnas andel per yrke utvecklas. De olika stegen i beräkningarna framgår översiktligt av figuren nedan.

Nedan beskrivs i korthet beräkningsgången gällande efterfrågan på utbildade.

- Underlag tas fram över hur befolkningen väntas utvecklas i regionen med uppdelning på kön och ålder i ettårsklasser. Uppgifterna baserar sig på en befolkningsprognos (1) för den aktuella regionen.
- En regional sysselsättnings- och näringsgrensprognos (2) tas fram. Prognosen över den framtida sysselsättningen utgår från den regionala befolkningsprognosen och de antaganden som görs i basscenariot i 2015 års Långtidsutredning. I detta steg görs även en prognos över hur sysselsättningen

kommer att utvecklas per näringsgren.

- Resultatet av de beräkningar som görs i ovanstående steg ger ett beräknat antal förvärvsarbete i 58 olika näringsgrenar fram till år 2025 (3).
- En yrkesprognos (4) görs sedan där den framtida fördelningen av yrken per näringsgren prognostiseras utifrån förändringar i yrkesgruppernas andel per näringsgren under perioden 2009–2013.
- Resultatet av beräkningarna ovan ger ett beräknat antal förvärvsarbete fördelat på yrken för hela arbetsmarknaden fram till 2025 (5).
- Sedan görs en utbildningsprognos (6) för att avgöra vilka utbildningar som bör öka, minska eller ha oförändrad representation inom varje yrke. Utgångspunkten är att de som arbetar i framtiden ska ha en lämplig utbildningsbakgrund i förhållande till sitt yrke.
- Resultatet av beräkningarna i steget ovan ger ett beräknat antal förvärvsarbete fördelat på utbildning för hela arbetsmarknaden fram till år 2025. Detta är den framtida efterfrågan på arbetskraft per utbildning som väntas finnas på arbetsmarknaden (7).

FÖRUTSÄTTNINGAR OCH ANTAGANDEN

BEFOLKNINGSPROGNOSEN

Riksprognosen för 2014 ligger till grund för den regionala befolkningsprognosen. I befolkningsprognosen för Skåne görs följande antaganden.

Fruksamhet

Senaste observerade årets (2013) fruktsamhetstal används uppdelat efter om mamman är född i Skåne, Sverige eller utrikes född. Dessa följer sedan utvecklingen för totala fruktsamhetstalet i SCB:s riksprognos.

Dödlighet

Skillnaden i dödlighet mellan riket totalt och personer boende i Skåne län, födda i övriga riket eller utrikes födda beräknas för olika åldersgrupper. Den procentuella skillnaden följer sedan dödsriskerna i SCB:s riksprognos men en regional justering för länet har gjorts efter ålder och kön.

Invandring

Antagandet om invandring beräknas med hjälp av SCB:s riksprognos för 2014 och den andel som Skåne har haft historiskt av rikets invandring. För åren 2015–2025 görs en justering för utrikes födda genom ett glidande medelvärde, samt genom en lokal bedömning med hjälp av Migrationsverkets analysenhet i Skåne. Ålders- och könsfördelningen för invandringen baserades på 3 års observerad data (2011–2013).

Utvandring

Emigrationsrisker beräknas på ålder och kön baserat på 3 års observerade data (2011–2013) samt SCB:s riksprognos.

Inrikes inflyttning

Inrikes inflyttning beräknas utifrån folkmängden i SCB:s riksprognos exklusive Skåne. Inflyttningssannolikheten applicerat på denna befolkning som beräknats utifrån 3 års observerade data (2011–2013)

Inrikes utflyttning

Utflyttningsrisker beräknas på ålder och kön på 3 års observerade data (2011–2013).

I den riksprognos från 2014 som ligger till grund för den regionala prognosen antogs en total befolkning-

sökning ungefär i nivå med de observerade siffrorna för 2014 och 2015. För Skåne har folkökningen år 2014 och 2015 varit 14 800 respektive 14 700 personer. Det är omkring 3 500 personer fler per år än i den prognos som här används. Det är den folkbokförda befolkningen som används som population i befolkningsprognosen. Under framförallt hösten 2015 var det många som sökte asyl i Sverige. En stor del av dessa personer har, som en följd av Migrationsverkets handläggningstider, ännu inte hunnit bli folkbokförda i Sverige.

SYSSELSÄTTNINGS- OCH NÄRINGSRENS-PROGNOSEN

Utgångspunkten för syselsättnings- och näringsgrensprognosen för Skåne är Långtidsutredningens basscenario för produktion och sysselsättning per näringsgren (LU 2015). Utifrån detta nationella scenario har WSP under hösten 2014 tagit fram underlag till en bilaga⁵¹ till LU 2015 som avser den regionala utvecklingen till år 2040. Beräkningarna har genomförts av WSP med hjälp av det regionala analys- och prognosystemet rAps vilket sammanlänkar befolkning, arbetsmarknad, regional ekonomi, bostadsmarknad samt befolkningens flyttning och pendling mellan olika regioner.

I samband med arbetet att utifrån detta ta fram regionala prognoser till föreliggande rapport har sysselsättningen för de 49 branscherna i rAps kalibrerats mot basscenarioets förutsättningar i LU 2015. Prognosen har därefter anpassats dels genom att regionens egen befolkningsprognos har använts, dels genom att prognosperioden sträcker sig till 2025.

I LU-prognoserna, som utgör utgångspunkt för arbetet, beräknas den i regionen folkbokförda befolkningen (nattbefolkningen) utifrån det nationella basscenarioets utveckling av genomsnittligt antal arbetade timmar per ettårsklass och kön. Via SCB:s befolkningsprognos för riket har dessa räknats om till totalt antal arbetade timmar per ålder och kön och därefter har det beräknats hur förvärvsgraden för respektive grupp måste förändras fram till prognosens slutår för att basscenarioets förutsättning ska uppfyllas. Därefter har dessa förvärvsgrader applicerats på regionala befolkningsframskrivningar, vilket ger den totala förvärvsarbetande nattbefolkningen per region.

Vidare antas att de förvärvsarbetande inom regionen (dagbefolkningen) utvecklas i samma takt som de för-

⁵¹ SOU 2015:101, Bilaga 7 till Långtidsutredningen 2015

värvsarbetande folkbokförda i regionen (den förvärvs- arbetande nattbefolkningen).

Den totala förvärvsarbetande dagbefolkningen har därefter fördelats på branschnivå genom tillämpning av basscenariots antaganden om produktivitetstillväxt och exogen efterfrågan per bransch. För den kommunala konsumtionen, det vill säga sysselsättningen i offentliga branscher, beräknas efterfrågan med ledning av befolkningsframskrivningarna och SKL:s uppgifter angående kommunala sektorns styckkostnader per ålder och kön.

Fördelningen på branscher är densamma som i LU-prognoserna och har enbart justerats med avseende på total nivå. Undantaget är sysselsättningens utveckling inom offentlig sektor. Prognoserna har här beräknats med utgångspunkt i specifika primär- och landstingskommunala verksamheter (barnomsorg, grundskola, gymnasium, hälsovård, vård och omsorg) där arbetskraftefterfrågan för respektive verksamhet och år skrivs fram med basårets antal sysselsatta per person i relevant ålderskategori som multipliceras med antal personer i samma ålderskategori.

Antaganden avseende utvecklingen av efterfrågan inom primär- och landstingskommunala verksamheter:

Barnomsorg: Antalet förvärvsarbetande antas följa utvecklingen av antalet barn i åldern 1–5 år.

Grundskola: Antalet förvärvsarbetade antas följa utvecklingen av antalet barn i åldern 6–15 år.

Gymnasium: Antalet förvärvsarbetande antas följa utvecklingen av antalet ungdomar i åldern 16–18 år.

Hälso- och sjukvård: Antalet förvärvsarbetande antas följa den demografiska utvecklingen för hela befolkningen viktat för hur stort nyttjandet av hälso- och sjukvården är i de olika åldersgrupperna.

Äldreomsorg: Antalet förvärvsarbetande antas följa utvecklingen av den framtida befolkningen i åldrarna 65 år och uppåt viktat med hur stor kostnaden för hemtjänst och särskilt boende är i olika åldrar.

Sedan har antalet sysselsatta per bransch översatts från rAps-branscher till den branschindelning som används i denna prognos.

Slutligen har företrädare för regionen haft möjlighet att lämna synpunkter kring branschutvecklingen utifrån sin expertkunskap. Dessa synpunkter har inarbetats i den slutliga prognosen över antal sysselsatta per näringsgren.

YRKESPROGNOSEN

Översikt

Yrkesprognosen ger den framtida fördelningen av yrken per näringsgren samt för hela arbetsmarknaden. Prognosen grundar sig på yrkesandelarnas utveckling inom näringsgrenarna inom respektive region under perioden 2009–2013.

Datakällor

Underlaget till yrkesprognosen består av en sambearbetning av data från SCB:s Registerbaserade arbetsmarknadsstatistik för åren 2009–2013 och data från SCB:s Yrkesregister för samma period.

Följande specifika avgränsningar görs vad gäller yrkesuppgifterna:

- Yrkesuppgiften ska härstamma från ett år som i tid låg efter examensåret/året för högsta utbildning alternativt härstamma från samma år. I de fall examensår saknas godkänns yrkesuppgiften oavsett.
- Endast godtagbara yrkesuppgifter tas med. Med godtagbar yrkesuppgift avses en uppgift som motsvarar novembersysselsättningen eller som hör samman med den anställning som gett högst inkomst under året. Övriga personer klassificeras som egenföretagare om de är företagare och som personer utan godkänd yrkesuppgift om de har annan yrkesställning.

I de fall då yrkesuppgiften inte härstammar från novemberanställningen utan från den anställning som gett högst inkomst under året används det matchande arbetsställets näringsgrenskod.

Yrkes- och näringsgrensgruppering

I den regionala yrkesprognosen görs en indelning i 58 näringsgrenar och 165 yrkesgrupper. Indelningen i näringsgrenar är densamma som i WSP:s regionala näringsgrensprognoser.

Identifiering av yrkestrender

Grundprincipen är att en yrkestrend föreligger:

- om yrkesandelen i en näringsgren entydigt ökar eller minskar mellan samtliga årpar under perioden 2009–2013 eller
- om det föreligger ett ”hack” i yrkesandelens utveckling under endast ett av årparen. Den avvikande utvecklingen under detta årpar bör dock vara mindre

än den genomsnittliga utvecklingen under övriga årpar. Hacket får inte äga rum under det sista årparet.

I de fall en trend har observerats för utvecklingen av yrkesandelen per näringsgren har denna trend skrivits fram till 2025, i de flesta fall med halverad utvecklingstakt jämfört med iakttagen historisk trend. En reducerad utvecklingstakt har använts som försiktighetsåtgärd. En anledning till denna försiktighet är att det är svårt att bedöma hurvida förändringen i yrkesstruktur kommer att fortgå i samma takt under hela prognosperioden.

Där ingen tydlig riktning i yrkesandelarnas utveckling kunnat utläsas under perioden 2009–2013 har yrkeskategorierna behållit 2013 års andel i näringsgrenen fram till år 2025.

Alternativa utvecklingstakter

Som beskrivits ovan är grundregeln att observerade trender i yrkesandelar inom en näringsgren skrivs fram i halva den takt som observerats under åren 2009–2013. I praktiken har ett antal undantag gjorts och alternativa utvecklingstakter har då istället använts. De alternativa utvecklingstakter som har använts är främst fjärdedels takt och åttondels takt. I några enstaka fall har istället hel takt använts, vilket innebär att utvecklingen under prognosåren 2014–2025 antas fortsätta i samma takt som den som observerats 2009–2013.

I följande situationer har alternativa utvecklingstakter använts:

- I de fall då en utveckling av yrkesandelen i halvtakt under åren 2014–2025 leder till en antagen orimligt stor förändring av antalet personer inom yrket används långsammare utvecklingstakter – antingen fjärdedels takt eller åttondels takt.
- I de fall då antalet personer inom ett yrke legat konstant under åren 2009–2013 samtidigt som sysselsättningen inom branschen förändrats kraftigt, anpassas utvecklingstakten på ett sådant sätt att sysselsättningen inom yrket ligger kvar på samma nivå under prognosperioden. Branschefterfrågan på personer inom dessa yrken antas därmed vara konstant och inte hänga samman med sysselsättningen inom branschen. Man kan inte prata om yrkestrend om den enda anledningen till att yrkesandelen förändrats är att den totala sysselsättningen i branschen förändrats.
- I vissa lägen ligger yrkesandel och yrkesantal kvar på en konstant nivå under de första åren för att sedan utveckla sig i en viss riktning under efterföljande

år. I de fall då det föreligger en yrkestrend men där trenden baserar sig på att yrkesandelen utvecklats under endast några av de historiska åren 2009–2013 anpassas utvecklingstakten därefter. Om yrkestrenden baserar sig på att yrkesandelen utvecklats under enbart två av fyra sammanhängande årpar sker vanligtvis en reduktion av utvecklingstakten till åttondels takt. I de fall yrkesandelen entydigt ökat/minskat under tre sammanhängande årpar justeras utvecklingstakten vanligtvis till fjärdedels takt. En reducerad takt väljs som försiktighetsåtgärd.

- I de fall då en utveckling av yrkesandelen i halvtakt innebär att ett yrke försvinner från en bransch under prognosperioden görs en anpassning av utvecklingstakten i de fall då det bedöms att det är orimligt att yrket helt och hållet ska försvinna från branschen fram till 2025.

I följande situationer har yrkesandelen låsts vid 2013 års andel trots att en tydlig yrkestrend identifierats för åren 2009–2013:

- Vid en kraftig förändring av antalet personer som arbetar inom ett yrke under det sista året (mellan 2012 och 2013). Då det inte går att veta om det rör sig om en tillfällig eller mer permanent nivåförändring av antalet personer i yrket läses yrkets branschandel vid senast kända värde.
- I de fall då det uppstår en tydlig nivåskillnad för antalet personer inom ett visst yrke mellan två intilliggande år. Detta kan bland annat uppkomma i de fall då nya kodningsprinciper tillämpas för ett visst yrke i SCB:s yrkesregister. Det är i sådana situationer inte rimligt att dra fram denna utveckling som en trend då det rör sig om en engångsjustering av nivån på antalet personer i yrket.
- Om dataunderlaget enbart baseras på ett fåtal personer och det därmed råder ett starkt personberoende läses yrkesandelen. Detta gäller främst små yrken i mindre regioner. En förändring med någon eller ett par personer kan då leda till orimligt stora konsekvenser om yrkesandelen utvecklas.
- I de fall då det tydligt rör sig om ett bristyrke läses yrkets andel i branschen vid 2013 års andel. Om det är svårt att rekrytera personer till ett visst yrke kommer antalet (och andelen) inom yrket att gradvis minska – detta kan i yrkesprognosen felaktigen tolkas som att det väntas bli en minskad efterfrågan på personer inom det aktuella yrket under prognosperioden.

UTBILDNINGSPROGNOS

Översikt

Det sista steget i efterfrågeberäkningarna består i att göra en utbildningsprognos. Syftet med utbildningsprognosen är att beräkna efterfrågan på personer med olika utbildningar vid framtida rekrytering. Utifrån dagens fördelning av utbildningar inom yrkena har bedömningar gjorts kring vilka utbildningar som beräknas öka, vara oförändrade eller minska i storlek inom varje yrkeskategori på lång sikt. Med lång sikt avses en tidpunkt då i princip alla förvärsarbetande inom yrket har rekryterats under prognosperioden (år 2055 har här använts som horisontår). Med efterfrågad utbildning avses en utbildning som inte bara matchar arbetets krav på kompetensnivå utan även inriktningsmässigt matchar yrkesområdet.

Adekvata utbildningar

Utbildningar som accepteras inom yrken på lång sikt benämns som adekvata utbildningar, det vill säga utbildningar som är rimliga i förhållande till det arbete som ska utföras.

Alternativet till att göra en utbildningsprognos vore att acceptera den utbildningsstruktur per yrke som är aktuell idag, vilket också skulle innebära ett antagande om att det vi ser idag på arbetsmarknaden är den ideala utbildningsstrukturen. En stor andel av arbetskraften idag är antingen över- eller underutbildad och/eller har en formell kompetens som inte matchar yrkets krav på kompetens inriktningsmässigt. Även om en matchning mellan yrke och utbildning aldrig fullt ut kommer att realiseras så kommer det att fortsätta ske utbildningsväxlingar inom olika yrkesområden i samband med nyrekryteringar och pensionsavgångar. Tanken med utbildningsprognosen är därför att eftersträva en så ”riktig” utbildningsfördelning per yrke som möjligt där hänsyn tas till det utbildningsutbud som finns inom det formella utbildningsväsendet idag.

De bedömningar kring adekvat utbildning/yrke som ligger till grund för de regionala utbildningsprognoserna har i huvudsak gjorts inom ramen för rikspronosen Trender och prognoser 2014. Därutöver har ytterligare bedömningar gjorts för de yrkes- och utbildningsgrupper som har tillkommit i samband med de regionala prognoserna (specialistsjuksköterskor per inriktning samt ett urval av yrkeshögskoleutbildningar). Totalt ingår 165 yrkesgrupper i de regionala utbildningsprognoserna som tillsammans med de 134 utbildnings-

grupperna bildar flera tusen kombinationer av bedömningar. Utgångspunkten för bedömningarna har varit ett dataunderlag som för riket visar om en utbildning är representerad i högre omfattning (överrepresenterad) i en viss yrkeskategori i förhållande till dess representation inom samtliga yrkeskategorier. Samma bedömningar kring adekvat utbildning per yrke ligger till grund för samtliga regioner.

För yrken som kräver eftergymnasial kompetens (yrkesområden 2–3 enligt SSYK96) har i huvudsak överrepresentationen bland utbildade i åldersgruppen 25–54 år studerats. För yrken med normalt krav på gymnasial kompetens (yrkesområden 4–8 enligt SSYK96) är utgångspunkten den yngre åldersgruppen 25–34 år. Med åldersavgränsningarna har ambitionen varit att försöka närma sig en kompetensstruktur som speglar dagens utbildningssystem och att fånga utbildningsväxlingar inom olika yrkesområden. Detta för att undvika att göra antaganden kring adekvat utbildning/yrke där det snarare är yrkeserfarenhet än utbildning som ligger bakom att en individ är representerad inom ett visst yrke – därför är de äldsta exkluderade. Likaså exkluderas 16–24 åringar eftersom de är mer rörliga än äldre och inte lika etablerade, det vill säga kopplingen utbildning/yrke är för den gruppen inte lika stark som för de äldre grupperna.

Utifrån detta har nästa steg varit att avgöra vilka utbildningar som till sin andel bör öka, minska eller vara oförändrad inom varje yrkeskategori på lång sikt. Förutom det statistiska underlaget har också faktorer såsom förändringar i det formella utbildningsväsendet, individers förändrade utbildningsmönster och förändrade kvalifikationskrav inom yrken vägts in i bedömningarna.

Förenklat rör sig bedömningarna från fall där kopplingarna mellan yrke och utbildning är självklart adekvata, till fall där de uppenbart är mindre adekvata: En förskollärare som är förskolläraryt utbildad är en självklart adekvat kombination, medan en förskollärare med civilingenjörsutbildning är en nästan lika självklart inadekvat kombination. I det senare fallet anses en civilingenjörsutbildning, i en framtida rekrytering, inte vara efterfrågad inom förskolläraryrket och bör därför minska sin representation på sikt. Utbildade förskollärare å andra sidan bedöms på sikt istället öka sin representation inom yrket. Utrymmet för ökade andelar ges av de utbildningar som inte anses vara adekvata och som därmed minskar sina andelar. Det bör understrykas att bedömningarna enbart går ut på att värdera

utbildnings- och yrkeskombinationerna som sådana, inte enskilda individers insatser på arbetsmarknaden.

Inom yrken med tvingande utbildningskrav är det endast ett fåtal utbildningar som ansetts vara adekvata. För läraryrkena inom skolväsendet har krav på pedagogisk examen ställts. En pedagogisk examen anses vara adekvat även om lärarna saknar rätt ämneskompetens och lärarlegitimation. För flera ekonom- och samhällsvetaryrken har relativt många utbildningar bedömts lämpliga och antalet utbildningar som kan anses adekvata för administratörer i offentlig förvaltning är mycket stort. Inom ingenjörsyrkena (yrkesområde 3) har såväl civilingenjörs- som andra ingenjörsutbildningar godkänts som adekvata, dock civilingenjörsutbildningar enbart i de fall utbildningsinriktningen matchar yrkesområdet. I civilingenjörsyrken godkänns även högskoleingenjörsutbildningar men enbart i de fall utbildningsinriktningen matchar yrkesområdet. Även de med minst 180 högskolepoäng inom området Teknik och tillverkning som saknar examen godkänns inom civilingenjörsyrkena.

Inom yrkesgruppen dataspecialister har utöver eftergymnasialt datautbildade, även civil- och ingenjörsutbildningar godkänts samt några naturvetenskapliga utbildningar på eftergymnasial nivå. Även de med minst 180 högskolepoäng inom området Teknik och tillverkning som saknar examen har godkänts som dataspecialister.

Inom många yrken med krav på gymnasial kompetens har även studieförberedande gymnasiala utbildningar ansetts vara adekvata. För dessa yrken har endast undantagsvis utbildningar med akademisk examen ansetts vara lämpliga, medan de med eftergymnasial utbildning som saknar examen (de så kallade poänggrupperna) oftast ansetts ha en adekvat utbildning i yrken som endast kräver gymnasial kompetens.

Inom ledande befattningsyrken har samtliga utbildningar, med undantag för folk- och grundskoleutbildning, ansetts vara adekvata. Även för personer som saknar uppgift om yrke anses samtliga utbildningar vara adekvata.

Utbildningar som bedöms ha en stark koppling till en yrkesgrupp antas på sikt öka sin representation inom yrket på bekostnad av utbildningar som bedöms sakna koppling till yrkesgruppen och för vilka representationen inom yrket på sikt antas fasas ut. Utbildningar som bedöms ha en svagare koppling till yrket antas behålla samma andel inom yrket år 2055 som de har idag.

Antagande om snabbare utvecklingstakt för några utbildningsgrupper

För några utbildningsgrupper har det antagits att den utbildningsväxling som skrivs fram inom olika yrkesområden kommer att ske före år 2055, det vill säga i något snabbare takt. Detta gäller för utbildningsgrupperna 01Z Folkskoleutbildade, 33H Handels- och administrationsutbildade, 53A Gymnasieingenjörsutbildade (2–3 år), 53I Industriutbildade samt 93Z Gymnasialt utbildade (okänd inriktning). I dessa fall antas att de antaganden som gjorts kring adekvat utbildning/yrke istället kommer att realiseras kring år 2035. Bakgrunden till detta antagande är främst de relativt stora pensionsavgångar som väntas för dessa grupper inom den närmaste tjugofårsperioden och att dessa personer sannolikt kommer att ersättas av personal med mer matchande utbildning, såväl vad gäller nivå som inriktning, givet dagens utbildningssystem.

Även för läraryrkena inom skolväsendet har ett antagande om en snabbare utbildningsväxling gjorts, där samtliga inom dessa yrken antas ha en pedagogisk examen år 2035. Detta gäller följande läraryrken: Gymnasielärare i allmänna ämnen; Lärare i estetiska och praktiska ämnen; Grundskollärare; Speciallärare samt Förskollärare och fritidspedagoger.

BEDÖMNINGAR AV ARBETSMARKNADSLÄGET 2025

Den beräknade efterfrågan på utbildade år 2025 (slutåret) ställs slutligen i relation till den beräknade tillgången på utbildade för att avgöra om det vid denna tidpunkt totalt sett är balans, brist eller överskott på arbetskraft. Som ett första steg beräknas skillnaden mellan tillgången och efterfrågan, mätt som antal personer, för respektive utbildningsgrupp år 2025. Denna skillnad relateras därefter till efterfrågan på utbildade år 2025 för att få ett mått på den procentuella skillnaden mellan tillgång och efterfrågan för den aktuella utbildningen. Om skillnaden mellan tillgång och efterfrågan som andel av efterfrågan år 2025 ligger inom ± 8 procent bedöms arbetsmarknadsläget 2025 vara relativt balanserat för att vid större skillnader succesivt övergå till en alltmer obalanserad situation.

Bilaga 2: Utbildningsgrupper

Utbildningsgrupper

Utbildningsgrupper som används i regionala Trender och prognoser.

Grupperna har skapats utifrån Svensk utbildningsnomenklatur, SUN 2000.

För mer information om SUN2000, se www.scb.se/sun

01Z Folkskoleutbildning och motsvarande utbildning

Nivå: 1

02Z Grundskoleutbildning och motsvarande utbildning

Nivå: 2

Omfattar utbildningsgrupperna 03A, 03N, 03T, 23E och 33E.

03A Samhällsvetenskaplig och humanistisk utbildning. Utbildning inom medieproduktion, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 010a-b, 010x, 213a-b, 213x

03N Naturvetenskaplig utbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3, 413

Inriktning: 010c

03T Teknisk utbildning, gymnasial nivå

Nivå: 312, 322, 326, 332, 336

Inriktning: 520x, 521x, 523x, 529x, 541x, 581x

23E Estetisk utbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 2 (exkl. 213a-c, 213x, 214a, 215z)

33E Ekonomisk utbildning, gymnasial nivå

Nivå: 336

Inriktning: 340a

Pedagogik och lärarutbildning

13Z Pedagogisk utbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 1

14P Minst 30 högskolepoäng inom pedagogik och lärarutbildning, ej examen

Nivå: 412, 522, 532

Inriktning: 1

15B Förskolläraryt utbildning

Nivå: 527, 537, 547, 557

Inriktning: 143 (exkl. 143b)

15F Fritidspedagogutbildning

Nivå: 527, 537, 547, 557

Inriktning: 143b

15G Lärarutbildning för grundskolans tidigare år

Nivå: 527, 537, 547, 557

Inriktning: 144

15H +15P Ämnesläraryt utbildning

Nivå: 547, 557

Inriktning: 145

Nivå: 417, 527, 537, 547, 557

Inriktning: 146h-m

15S Speciallärar- och specialpedagogutbildning

Nivå: 527, 537, 547, 557

Inriktning: 149a

15V Yrkesläraryt utbildning

Nivå: 417, 527, 537, 547, 557

Inriktning: 146a-g, 146x

15X Övrig utbildning inom pedagogik och lärarutbildning, eftergymnasial nivå

Humaniora och konst

23X Utbildning inom humaniora och konst, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 214a, 215z

24P Minst 30 högskolepoäng inom humaniora och konst, ej examen

Nivå: 412, 522, 532

Inriktning: 2

25H Humanistisk utbildning, eftergymnasial nivå (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 211b, 212c, 222-229

25K Konstnärlig utbildning, eftergymnasial nivå

Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 21 (exkl. 211b, 212c, 213)

25M Utbildning inom medieproduktion, eftergymnasial nivå

Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 213

25T Teologisk utbildning, eftergymnasial nivå (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 221

25X Övrig utbildning inom humaniora och konst, eftergymnasial nivå**Samhällsvetenskap, juridik, handel, administration****33H Handel- och administrationsutbildning, gymnasial nivå**

Nivå: 3

Inriktning: 3 (exkl. 336 i kombination med 340a)

34P Minst 30 högskolepoäng inom samhällsvetenskap, juridik, handel, administration, ej examen

Nivå: 412, 522, 532

Inriktning: 3

35B Biblioteks- och informationsvetenskaplig utbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 322

35E Ekonomutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 314, 340

35F Personal- och beteendevetarutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 310a, 311x (nivå 53-55), 312 (exkl. 312c), 345 (exkl. 345b)

35J Juristutbildning

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 380a-b, 380x (nivå 6)

35M Journalistik och medievetenskaplig utbildning, eftergymnasial nivå

Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 321

35P Psykologutbildning

Nivå: 537, 547, 557, 6

Inriktning: 311a-b, 311x (nivå 6)

35S Samhällsvetar- och förvaltningsutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)

Inriktning: 310b-x, 312c, 313z, 319z, 345b

35X Övrig utbildning inom samhällsvetenskap, juridik, handel, administration, eftergymnasial nivå**Naturvetenskap, matematik, data****43Z Yrkesinriktad utbildning inom naturvetenskap, matematik, data, gymnasial nivå**

Nivå: 3

Inriktning: 4

44P Minst 30 högskolepoäng inom naturvetenskap, matematik, data, ej examen

Nivå: 412, 522, 532

Inriktning: 4

45B Biologiutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)

Inriktning: 42

45D Datautbildning, eftergymnasial nivå

Nivå: 4-6 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 48 (exkl. 481b)

45F Fysikerutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)

Inriktning: 441

45G Geovetenskaplig utbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)

Inriktning: 443

45K Kemistutbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)

Inriktning: 442, 449

45M Matematiker-, statistiker-, datavetenskaplig utbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 530, 532, 600)

Inriktning: 461, 462, 481b

45Q Övrig naturvetenskaplig utbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 469

45X Övrig utbildning inom naturvetenskap, matematik, data, eftergymnasial nivå

Teknik och tillverkning

53A Gymnasieingenjörutbildning (2-3 år)

Nivå: 326, 332, 336

Inriktning: 521b, 522b, 523b, 524b, 525b, 529b, 541b, 543b, 544b, 580b, 582b

53B Byggtutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3 (exkl. 326, 336)

Inriktning: 582 (exkl. 582f)

53E Data-, el- och energiteknisk utbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3 (exkl. 326, 336)

Inriktning: 522, 523 (exkl. 522d)

53F Fordonsutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3 (exkl. 326, 336)

Inriktning: 525

53I Industriutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3 (exkl. 326, 336)

Inriktning: 213c, 521, 524d, 542, 543c-f

53R VVS-utbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3 (exkl. 326, 336)

Inriktning: 522d, 582f

53X Övrig utbildning inom teknik och tillverkning, gymnasial nivå

54PL 30-119 högskolepoäng inom teknik och tillverkning, ej examen

Nivå: 412

Inriktning: 5

54PH Minst 120 högskolepoäng inom teknik och tillverkning, ej examen

Nivå: 522, 532

Inriktning: 5

55A Arkitektutbildning

Nivå: 547, 55

Inriktning: 581c

55B Civilingenjörutbildning; Industriell ekonomi

Nivå: 547, 55, 6

Inriktning: 526

55C Civilingenjörutbildning; väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri

Nivå: 547, 55, 6

Inriktning: 58 (exkl. 581c-d)

55D Civilingenjörutbildning; maskinteknik, fordons- och farkostteknik

Nivå: 547, 55, 6

Inriktning: 521, 525

55E Civilingenjörutbildning; teknisk fysik, elektro- och datateknik

Nivå: 547, 55, 6

Inriktning: 520, 522, 523

55F Civilingenjörutbildning; kemi- och bioteknik, material- och geoteknik

Nivå: 547, 55, 6

Inriktning: 524, 54

55G Civilingenjörutbildning; övrig/okänd inriktning

Nivå: 547, 55, 6

Inriktning: 529

55H Högskoleingenjörutbildning; väg- och vatten, byggnadsteknik, lantmäteri (inkl. brandingenjörer)

Nivå: 527, 536, 537, 546

Inriktning: 58 (exkl. 581c-d)

55I Högskoleingenjörutbildning; maskinteknik, fordons- och farkostteknik, industriell ekonomi (inkl. maskintekniker/sjöingenjörer)

Nivå: 527, 536, 537, 546

Inriktning: 521, 525, 526

55J Högskoleingenjörutbildning; teknisk fysik, elektro- och datateknik (inkl. drifttekniker)

Nivå: 527, 536, 537, 546

Inriktning: 520, 522, 523

55K Högskoleingenjörutbildning; kemi- och bioteknik, material- och geoteknik

Nivå: 527, 536, 537, 546

Inriktning: 524, 54

55L Högskoleingenjörutbildning; övrig/okänd inriktning

Nivå: 527, 536, 537, 546

Inriktning: 529

55Q Gymnasieingenjörutbildning (4 år)

Nivå: 413, 415, 417, 525, 535

Inriktning: 520b, 521b, 522b, 523b, 524b, 525b, 526b, 529b, 540b, 541b, 542b, 543b, 544b, 580b, 581b, 582b

55X Övrig utbildning i teknik och tillverkning, eftergymnasial nivå

Lant- och skogsbruk, djursjukvård

63Z Naturbruksutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 6

64P Minst 30 högskolepoäng inom lant- och skogsbruk, djursjukvård, ej examen

Nivå: 412, 522, 532

Inriktning: 6

65J Agronom- och hortonomutbildning

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 620, 621, 622

65S Skogsvetenskaplig utbildning, högskoleutbildning (minst 3 år)

Nivå: 53-55, 6 (exkl. 532)

Inriktning: 623

65V Veterinärutbildning

Nivå: 557, 6

Inriktning: 640

65X Övrig utbildning inom lant- och skogsbruk, djursjukvård, eftergymnasial nivå

Hälso- och sjukvård, social omsorg

73B Barn- och fritidsutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 761

73O Vård- och omsorgsutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 723, 762

73X Övrig utbildning inom hälso- och sjukvård, social omsorg, gymnasial nivå

73T Tandsköterskeutbildning

Nivå: 3, 415, 525

Inriktning: 724d, x

74P Minst 30 högskolepoäng inom hälso- och sjukvård, social omsorg, ej examen

Nivå: 412, 522, 532

Inriktning: 7

75A Apotekarutbildning

Nivå: 54, 55, 6

Inriktning: 727a, x

75B Arbetsterapeututbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 726b

75D Biomedicinsk analytikerutbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 725d

75F Fritidsledarutbildning, eftergymnasial nivå

Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 761c

75H Läkarutbildning

Nivå: 557, 6

Inriktning: 721

75J Receptarieutbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 727b

75L Fysioterapeuts-/sjukgymnastutbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 726a

75M Barnmorskeutbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723h

75N Sjuksköterskeutbildning, grundutbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723a

75O Social omsorgsutbildning, eftergymnasial nivå

Nivå: 4, 5 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 762a-c

75P Socionomutbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 762d-f

75SA Specialistsjuksköterskeutbildning; anestesi, intensiv, operation, ambulans

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723c

75SB Specialistsjuksköterskeutbildning; barn- och ungdom

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723d

75SD Specialistsjuksköterskeutbildning; distriktssköterska

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723g

75SG Specialistsjuksköterskeutbildning; geriatrisk vård

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723e

75SM Specialistsjuksköterskeutbildning; medicinsk/kirurgisk vård, onkologisk vård

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723b

75SP Specialistsjuksköterskeutbildning; psykiatrisk vård

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723f

75SR Röntgensjuksköterskeutbildning

Nivå: 527, 537 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 725f

75SÖ Specialistsjuksköterskeutbildning; annan specialisering

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 723j

75T Tandhygienistutbildning

Nivå: 337, 4, 5 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 724c

75V Tandläkarutbildning

Nivå: 557, 6

Inriktning: 724a-b, x

75X Övrig utbildning inom hälso- och sjukvård, social omsorg, eftergymnasial nivå**Tjänster****83H Hotell- och turismutbildning, gymnasial nivå**

Nivå: 3

Inriktning: 812z

83R Restaurang- och livsmedelsutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 811a, c-d, x, 541c-e, x

83T Transportutbildning, gymnasial nivå

Nivå: 3

Inriktning: 840 (exkl. 840e)

83X Övrig utbildning inom tjänsteområdet, gymnasial nivå**84P Minst 30 högskolepoäng inom tjänsteområdet, ej examen**

Nivå: 412, 522, 532

Inriktning: 8

85P Polisutbildning

Nivå: 5 (exkl. 522, 532)

Inriktning: 861a

85T Transportutbildning, eftergymnasial nivå

Nivå: 4-5 (exkl. 412, 522, 532)

Inriktning: 840

85X Övrig utbildning inom tjänsteområdet, eftergymnasial nivå**Okänd inriktning****93Z Gymnasial utbildning, ospecificerad**

Nivå: 3

Inriktning: 999

95Z Eftergymnasial utbildning, ospecificerad

Nivå: 4-6

Inriktning: 999

99Z Okänd utbildning

Bilaga 3: Näringsgrensindelning

NÄRINGSGRENSINDELNING SNI 2007

Näringsgren	SNI 2007		
Jordbruk, skogsbruk och fiske	01–03		
därav:			
Jordbruk	01	Detaljhandel	47
Skogsbruk	02	Transport- och magasineringsföretag	49–53
Fiske	03	därav:	
		Transport- och magasineringsföretag utom post- och kurirföretag	49–52
Gruvor och mineralutvinningsindustri	05–09	Post- och kurirföretag	53
Tillverkningsindustri	10–33	Hotell och restauranger	55–56
därav:		Informations- och kommunikationsföretag	58–63
Livsmedelsindustri	10–12	därav:	
Textil- och beklädnadsindustri	13–15	Förlag; film-, radio- och TV-bolag m.m.	58–60
Trävaruindustri	16	Telekommunikationsbolag	61
Massa- och pappersindustri	17	Programvaruproducenter och datakonsulter m.m.	62–63
Grafisk industri	18	Kreditinstitut och försäkringsbolag	64–66
Petroleumraffinaderier m.m.	19	därav:	
Kemisk industri	20	Banker och andra kreditinstitut	64
Läkemedelsindustri	21	Försäkringsbolag o.d.	65
Gummi- och plastvaruindustri	22	Serviceföretag till bank och försäkring	66
Jord- och stenvaruindustri	23	Fastighetsbolag och fastighetsförvaltare	68
Stål- och metallverk	24	Företag inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik	69–75
Metallindustri	25	därav:	
Maskinindustri	26–28	Juridiska och ekonomiska konsulter	69
Transportmedelsindustri	29–30	Företagskonsulter	70
Övrig industri	31–32	Tekniska konsulter	71
Reparationsverkstäder	33	Forsknings- och utvecklingsinstitutioner	72
El-, gas- och värmeverk	35	Reklambyråer o.d.	73
Vattenverk; reningsverk o.d., avfallsanläggningar	36–39	Andra företagstjänster inkl. veterinärkliniker	74–75
därav:		Företag inom uthyrning, fastighetsservice, resetjänster och andra stödtjänster	77–82
Vatten- och reningsverk	36–37	därav:	
Anläggningar för avfallshantering och återvinning m.m.	38–39	Uthyrningsfirmor	77
Byggindustri	41–43	Företag inom arbetsförmedling och bemanning	78
Handel; serviceverkstäder för motorfordon och motorcyklar	45–47	Resebyråer, bevakningstjänst, fastighetsservice o.d.	79–82
därav:		Civila myndigheter m.m.	84, 99
Handel med motorfordon	45	Grundskolor	85.2
Parti- och provisionshandel	46	Gymnasieskolor	85.3
		Skolor för eftergymnasial utbildning	85.4

Övriga skolor	85.5, 85.6
Hälso- och sjukvård	86
Barnomsorg	85.1, 88.910
Äldreomsorg	87.301, 88.101
Övrig vård och omsorg	87 exkl. 87.301, 88.102, 88.991– 88.995
Enheter för kultur, nöje och fritid	90–93
Personliga tjänster och annan service	94–98
Okänd bransch	

I beräkningarna och i den löpande texten används ibland en sammanslagning av näringsgrenarna.

Benämningarna och deras innehåll är som följer:

Tillverkningsindustri SNI 10-33

Övrig varuproduktion SNI 01-09, 35-37

Byggindustri SNI 41-43

Distributionstjänster SNI 45-53, 61

Producenttjänster SNI 62-82

Hushållstjänster SNI 38-39, 55-60, 84-99

Hushållstjänsterna delas i redovisningen upp i privata och offentliga tjänster. Offentliga tjänster omfattar hushållstjänster inom SNI 84-88, 99. Övriga verksamheter inom hushållstjänsterna klassas som privata tjänster. Observera beträffande privata och offentliga tjänster att de näringsgrenar som förts till respektive grupp förts dit i sin helhet. Det innebär exempelvis att hälso- och sjukvård, omsorg och utbildning som drivs i privat regi här räknas till "offentliga tjänster", liksom att offentligt driven verksamhet inom de näringsgrenar som slagits samman under beteckningen "privata tjänster" räknas dit.

Bilaga 4: Näringsgrensindelning

NÄRINGSGRENSINDELNING SNI 2007 I KAPITEL 6 YRKESHÖGSKOLAN

Näringsgren	SNI 2007
Jordbruk, skogsbruk och fiske	01-03
Tillverknings- och utvinningsindustri	05-33
Företag inom energi och miljö	35-39
Byggindustri	41-43
Handel	45-47
Transport och magasinering	49-53
Hotell och restauranger	55-56
Information och kommunikation	58-63
Finans- och försäkringsverksamhet	64-66
Fastighetsverksamhet	68
Företagstjänster	69-82
Civila myndigheter och försvaret	84
Utbildningsväsendet	85
Vård och omsorg: sociala tjänster	86-88
Personliga och kulturella tjänster m.m.	90-99
Okänt	

Bilaga 5: Yrkesklassificering

STANDARD FÖR SVENSK YRKESSKASSIFICERING (SSYK)

1 Ledande befattning

1 Ledningsarbete

11 Politiskt arbete m.m.

111 Högre ämbetsmän och politiker

112 Chefstjänstemän i intresseorganisationer

12 Ledningsarbete i stora och medelstora företag, myndigheter m.m.

121 Verkställande direktörer, verkschefer m.fl.

122 Drift- och verksamhetschefer

123 Chefer för särskilda funktioner

13 Ledningsarbete i mindre företag, myndigheter m.m.

131 Chefer för mindre företag och enheter

2-3 Eftergymnasial kompetens

2 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens

21 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens inom teknik och datavetenskap m.m.

211 Fysiker, kemister m.fl.

212 Matematiker och statistiker

213 Dataspecialister

214 Civilingenjörer, arkitekter m.fl.

22 Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens inom biologi, hälso- och sjukvård

221 Specialister inom biologi, jord- och skogsbruk m.m.

222 Hälso- och sjukvårdsspecialister

2221 Läkare

2222 Tandläkare

2223 Veterinärer

2224 Apotekare

2225 Logopedier

2229 Övriga hälso- och sjukvårdsspecialister

223 Barnmorskor; sjuksköterskor med särskild kompetens

23 Lärararbete inom universitet, gymnasium och grundskola

231 Universitets- och högskolelärare

232 Gymnasielärare m.fl.

233 Grundskollärare

234 Speciallärare

235 Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens

24 Annat arbete som kräver teoretisk specialistkompetens

241 Företagsekonomer, marknadsförare och personal-tjänstemän

242 Jurister

243 Arkivarier, bibliotekarier m.fl.

244 Samhälls- och språkvetare

245 Journalister, konstnärer, skådespelare m.fl.

246 Präster

247 Administratörer i offentlig förvaltning

248 Administratörer i intresseorganisationer

249 Psykologer, socialsekreterare m.fl.

3 Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsvarande

31 Tekniker- och ingenjörarbete m.m.

311 Ingenjörer och tekniker

312 Datatekniker och dataoperatörer

313 Fotografer; ljud- och bildtekniker, sjukhustekniker m.fl.

314 Piloter, fartygsbefäl m.fl.

315 Säkerhets- och kvalitetsinspektörer

32 Arbete inom biologi, hälso- och sjukvård som kräver kortare högskoleutbildning

321 Lantmästare, skogsmästare m.fl.

322 Sjukgymnaster, tandhygienister m.fl.

3221 Arbetsterapeuter

3222 Miljö- och hälsoskyddsinspektörer

3223 Dietister

3224 Optiker

3225 Tandhygienister

3226 Sjukgymnaster m.fl.

3227 Djursjukvårdare

- 3228 Receptarier
- 3229 Övriga terapeuter
- 323 Sjuksköterskor
- 324 Biomedicinska analytiker

- 33 Lärararbete som kräver kortare högskoleutbildning
- 331 Förskolelärare och fritidspedagoger
- 332 Andra lärare och instruktörer

- 34 Annat arbete som kräver kortare högskoleutbildning
- 341 Säljare, inköpare, mäklare m.fl.
- 342 Agenter, förmedlare m.fl.
- 343 Redovisningskonomer, administrativa assistenter m.fl.
- 344 Tull-, taxerings- och socialförsäkringstjänstemän
- 345 Poliser
- 346 Behandlingsassistenter, fritidsledare m.fl.
- 347 Tecknare, underhållare, professionella idrottsutövare m.fl.
- 348 Pastorer

4-8 Gymnasiekompetens

4 Kontors- och kundservicearbete

- 41 Kontorsarbete m.m.
- 411 Kontorssekreterare och dataregistrerare
- 412 Bokförings- och redovisningsassistenter
- 413 Lager- och transportassistenter
- 414 Biblioteksassistenter m.fl.
- 415 Brevbärare m.fl.
- 419 Övrig kontorspersonal

- 42 Kundservicearbete

- 421 Kassapersonal m.fl.
- 422 Kundinformatörer

5 Service-, omsorgs- och försäljningsarbete

- 51 Service-, omsorgs- och säkerhetsarbete
- 511 Resevärdar m.fl.
- 512 Storhushålls- och restaurangpersonal
- 513 Vård- och omsorgspersonal
  - 5131 Barnskötare m.fl.
  - 5132 Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.
  - 5133 Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl.
  - 5134 Skötare och vårdare
  - 5135 Tandsköterskor
  - 5139 Övrig vård- och omsorgspersonal
- 514 Frisörer och annan servicepersonal, personliga tjänster
- 515 Säkerhetspersonal

- 52 Försäljningsarbete inom detaljhandel m.m.
- 521 Fotomodeller m.fl.
- 522 Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.

6 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske

- 61 Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske
- 611 Växtodlare inom jordbruk och trädgård
- 612 Djuruppfödare och djurskötare
- 613 Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift
- 614 Skogsbrukare
- 615 Fiskare och Jägare

7 Hantverksarbete inom byggverksamhet och tillverkning

- 71 Gruv-, bygg- och anläggningsarbete
- 711 Gruv- och bergarbetare, stenhuggare
- 712 Byggnads- och anläggningsarbetare
- 713 Byggnadshantverkare
- 714 Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.
- 72 Metallhantverk, reparatörsarbete m.m.
- 721 Gjutare, svetsare, plåtslagare m.fl.
- 722 Smeder, verktygsmakare m.fl.
- 723 Maskin- och motorreparatörer
- 724 Elmontörer, tele- och elektronikreparatörer m.fl.
- 73 Maskin och motorreparatörer
- 731 Finmekaniker m.fl.
- 732 Drejare, glashyttarbetare, dekorationsmålare m.fl.
- 733 Konsthantverkare i trä, textil, läder m.m.
- 734 Grafiker m.fl.

- 74 Annat hantverksarbete

- 741 Slaktare, bagare, konditorer m.fl.
- 742 Möbelsnickare, modellsnickare m.fl.
- 743 Skräddare, tillskärare, tapetserare m.fl.
- 744 Garvare, skinnberedare och skomakare

- 81 Processoperatörsarbete

- 811 Malmförädlingsoperatörer, brunnborrare m.fl.
- 812 Processoperatörer vid stål- och metallverk
- 813 Processoperatörer, glas och keramiska produkter
- 814 Processoperatörer, trä- och pappersindustri
- 815 Processoperatörer, kemisk basindustri
- 816 Driftmaskinister m.fl.
- 817 Industrirobotoperatörer

- 82 Maskinoperatörs- och monteringsarbete

- 821 Maskinoperatörer, metall- och mineralbehandling

- 822 Maskinoperatörer, kemisk-teknisk industri
- 823 Maskinoperatörer, gummi- och plastindustri
- 824 Maskinoperatörer, trävaruindustri
- 825 Maskinoperatörer, grafisk industri, pappersvaruindustri
- 826 Maskinoperatörer, textil-, skinn- och läderindustri
- 827 Maskinoperatörer, livsmedelsindustri m.m.
- 828 Montörer
- 829 Övriga maskinoperatörer och montörer

- 83 Transport- och maskinförararbete
- 831 Lokförare m.fl.
- 832 Fordonsförare
- 833 Maskinförare
- 834 Däckspersonal

9 Inga utbildningskrav

9 Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning

- 91 Servicearbete utan krav på särskild yrkesutbildning
- 911 Torg- och marknadsförsäljare
- 912 Städare m.fl.
- 913 Köks- och restaurangbiträden
- 914 Tidningsdistributörer, vaktmästare m.fl.
- 915 Renhållnings- och återvinningsarbetare
- 919 Övriga servicearbetare

- 92 Arbete inom lantbruk m.m. utan krav på särskild yrkesutbildning
- 921 Medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske

- 93 Annat arbete utan krav på särskild yrkesutbildning
- 931 Grovarbetare inom bygg och anläggning
- 932 Handpaketerare och andra fabriksarbetare
- 933 Godshanterare och expressbud

0 Militärt arbete

0 Militärt arbete

- 01 Militärt arbete
  - 011 Militärer
-

Bilaga 6: Yrkesgrupper

YRKESGRUPPER SKAPADE FÖR DE REGIONALA PROGNOSENA

Yrkesgrupper som används i regionala Trender och prognoser. Grupperna har skapats utifrån Yrkesregistrets yrkesgrupper (SSYK96 på tresifternivå) och undergrupper (SSYK96 på fyrsifternivå)

För mer information om SSYK, se www.scb.se/ssyk

Benämning	SSYK96		
Ledningsarbete			
Högre ämbetsmän och politiker	111		
Chefstjänstemän/Verkställande direktörer, verkschefer m.fl./Chefer för särskilda funktioner	112, 121, 123		
Driftchefer/Chefer för mindre företag - jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	1221, 1311		
Driftchefer/Chefer för mindre företag - tillverkning, el-, värme- och vattenförsörjning m.m.	1222, 1312		
Driftchefer/Chefer för mindre företag - byggverksamhet	1223, 1313		
Driftchefer/Chefer mindre företag - handel, hotell och restaurang, transport och kommunikation	1224, 1314		
Driftchefer/Chefer för mindre företag - finansiell verksamhet, fastighetsbolag, företags-tjänster m.m.	1225, 1315		
Verksamhetschefer/Chefer för mindre enheter - offentlig förvaltning m.m.	1226, 1316		
Verksamhetschefer/Chefer för mindre enheter - utbildning	1227, 1317		
Verksamhetschefer/Chefer för mindre enheter - vård och omsorg	1228, 1318		
Övriga drifts- och verksamhetschefer/Chefer för övriga mindre företag och enheter	1229, 1319		
Arbete som kräver teoretisk specialistkompetens			
Fysiker och astronomer/Meteorologer	2111, 2112		
Kemister	2113		
Geologer, geofysiker m.fl.	2114		
Matematiker och statistiker	212		
Dataspecialister	213		
Arkitekter och stadsplanerare	2141		
Civilingenjörer m.fl., bygg och anläggning/Lantmätare	2142, 2148		
		Civilingenjörer m.fl., elkraft/Civilingenjörer m.fl., elektronik och teleteknik	2143, 2144
		Civilingenjörer m.fl., maskin	2145
		Civilingenjörer m.fl. kemi/Civilingenjörer m.fl. gruvteknik och metallurgi	2146, 2147
		Övriga civilingenjörer m.fl.	2149
		Biologer	2211
		Farmakologer m.fl.	2212
		Agronomer och hortonomer/Jägmästare m.fl.	2213, 2214
		Läkare	2221
		Tandläkare	2222
		Veterinärer	2223
		Apotekare	2224
		Logopedier	2225
		Övriga hälso- och sjukvårdsspecialister	2229
		Barnmorskor	2231
		Avdelningschefer vårdavd., mottagning/Andra sjuksköterskor med särskild kompetens	2232, 2236
		Akutsjuksköterskor m.fl./Operationssjuksköterskor	2233, 3232
		Barnsjuksköterskor	2234
		Distriktsköterskor	2235
		Universitets- och högskolelärare	231
		Gymnasielärare i allmänna ämnen	2321
		Gymnasielärare i yrkesämnen	2322
		Lärare i estetiska och praktiska ämnen	2323
		Grundskollärare	233
		Speciallärare	234
		Andra pedagoger med teoretisk specialistkompetens	235
		Revisorer m.fl./Marknadsanalytiker och marknadsförare/Övr. företagsekonomer	2411, 2413, 2419
		Personaltjänstemän och yrkesvägledare/Organisationsutvecklare	2412, 2414
		Jurister	242
		Arkivarier, bibliotekarier m.fl.	243
		Samhälls- och språkvetare	244
		Journalister, författare, informatörer m.fl.	2451

Skulptörer, målare m.fl./Kompositörer, musiker m.fl./Koreografer och dansare/Regissörer och skådespelare	2452-2455	Reseproducenter/Företagssäljare/Inköpare/Övriga säljare, inköpare, mäklare m.fl.	3414-3416, 3419
Formgivare	2456	Agenter/Speditörer	3421, 3422
Präster	246	Platsförmedlare och arbetsvägledare	3423
Administratörer i offentlig förvaltning	247	Övriga agenter m.fl.	3429
Administratörer i intresseorganisationer	248	Administrativa assistenter/Boutredare	3431, 3432
Psykologer m.fl.	2491	Redovisningsekonomer m.fl.	3433
Socialsekreterare och kuratorer	2492	Tull-, taxerings- och socialförsäkringstjänstemän	344
Arbete som kräver kortare högskoleutbildning eller motsvarande kunskaper		Poliser	345
Laboratorieingenjörer/Kemiingenjörer och kemitekniker/Ingenjörer och tekniker inom gruvteknik m.m.	3111, 3116, 3117	Behandlingsassistenter m.fl.	3461
Byggnadsingenjörer och byggnadstekniker/Kartingenjörer m.fl.	3112, 3118	Fritidsledare m.fl.	3462
Elingenjörer och eltekniker	3113	Tecknare, underhållare, professionella idrottsutövare m.fl.	347
Ingenjörer och tekniker inom elektronik och teleteknik	3114	Pastorer	348
Maskiningenjörer och maskintekniker	3115	Kontors- och kundservicearbete	
Övriga ingenjörer och tekniker	3119	Dataregistrerare	4111
Datatekniker och dataoperatörer	312	Kontorssekreterare, läkarsekreterare m.fl.	4112
Fotografer/Ljud- och bildtekniker/Kopplings-tekniker, radioassistenter m.fl.	3131-3133	Bokförings- och redovisningsassistenter	412
Sjukhusingenjörer och sjukhustekniker	3134	Lager- och transportassistenter	413
Piloter, fartygsbefäl m.fl.	314	Biblioteksassistenter m.fl.	414
Säkerhets- och kvalitetsinspektörer	315	Brevbärare m.fl.	415
Lantmästare, trädgårdsingenjörer m.fl.	3211	Övrig kontorspersonal	419
Skogsmästare m.fl.	3212	Butikskassörer, biljettförsäljare m.fl./Croupierer m.fl./Pantlånare/Inkasserare m.fl.	4211, 4213-4215
Arbetsterapeuter	3221	Bank- och postkassörer	4212
Miljö- och hälsoskyddsinspektörer m.fl./Djursjukvårdare	3222, 3227	Kundinformatörer	422
Dietister/Optiker/Övriga terapeuter	3223, 3224, 3229	Service-, omsorgs- och försäljningsarbete	
Tandhygienister	3225	Resevärdar m.fl.	511
Sjukgymnaster m.fl.	3226	Storhushålls- och restaurangpersonal	512
Receptarier	3228	Barnskötare m.fl.	5131
Sjuksköterskor, medicin/kirurgi	3231	Undersköterskor, sjukvårdsbiträden m.fl.	5132
Geriatriska sjuksköterskor	3233	Vårdbiträden, personliga assistenter m.fl./Övrig vård- och omsorgspersonal	5133, 5139
Sjuksköterskor, psykiatrisk vård	3234	Skötare och vårdare	5134
Röntgensjuksköterskor	3235	Tandsköterskor	5135
Övriga sjuksköterskor	3239	Frisörer och annan servicepersonal, personliga tjänster	514
Biomedicinska analytiker	324	Säkerhetspersonal	515
Förskollärare och fritidspedagoger	331	Fotomodeller m.fl.	521
Andra lärare och instruktörer	332	Försäljare, detaljhandel; demonstratörer m.fl.	522
Värdepappersmäklare/Banktjänstemän och kreditrådgivare	3411, 3418	Arbete inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	
Försäkringsrepresentanter/Värderare och auktionister	3412, 3417	Odlare av jordbruksväxter, frukt- och bärödlare	6111
Fastighetsmäklare, fastighetsförvaltare m.fl.	3413	Trädgårdsodlare	6112
		Trädgårdsanläggare m.fl.	6113
		Djuruppfödare och djurskötare	612
		Växtodlare och djuruppfödare, blandad drift	613

Skogsbrukare	614
Fiskare och jägare	615

Hantverksarbete inom byggverk-samhet och tillverkning

Gruv- och bergarbetare, stenhuggare	711
Byggnads- och anläggningsarbetare	712
Byggnadshantverkare exkl. fastighetsskötare	7131-7136, 7139
Fastighetsskötare	7137
Målare, lackerare, skorstensfejare m.fl.	714
Gjutare, plåtslagare m.fl. exkl. svetsare och gasskärare	7211, 7213- 7216
Svetsare och gasskärare	7212
Smeder, verktygsmakare m.fl.	722
Motorfordonsmekaniker och motorfordonsreparatörer/Flygmekaniker och flygpreparatörer	7231, 7232
Maskinmekaniker, maskinmontörer och maskinreparatörer	7233
Elmontörer och elreparatörer	7241
Tele- och elektronikreparatörer m.fl.	7242
Distributionselektriker	7243
Finmekaniker m.fl.	731
Drejare, glashytttearbetare, dekorationsmålare m.fl.	732
Konsthantverkare i trä, textil, läder m.m.	733
Grafiker m.fl.	734
Slaktare, bagare, konditorer m.fl.	741
Möbelsnickare, modellsnickare m.fl.	742
Skräddare, tillskärare, tapetserare m.fl.	743
Garvare, skinnberedare och skomakare	744

Process- och maskinoperatörsarbete, transportarbete m.m.

Processoperatörsarbete (exkl. driftmaskinister)	811-815, 817
Driftmaskinister m.fl.	816
Maskinoperatörer	821-827
Fordonsmontörer m.fl.	8281
Montörer, el- och teleutrustning	8282
Montörer, metall-, gummi- och plastprodukter/träprodukter/papp- och textilprodukter m.m.	8283-8285
Övriga maskinoperatörer och montörer	829
Lokförare m.fl.	831
Bil- och taxiförare/Buss- och spårvagnsförare	8321, 8322
Lastbils- och långtradarförare	8323
Maskinförare	833
Däckspersonal	834

Arbete utan krav på särskild yrkesutbildning

Torg- och marknadsförsäljare/Städare m.fl./Köks- och restaurangbiträden/Tidningsdistributörer, vakt mästare m.fl./Renhållnings- och återvinningsarbetare/Övriga servicearbetare	911-919
---	---------

Medhjälpare inom jordbruk, trädgård, skogsbruk och fiske	921
--	-----

Grovarbetare inom bygg och anläggning/Handpakterare och andra fabriksarbetare/Godshanterare och expressbud	931-933
--	---------

Militärt arbete

Militärt arbete	011
-----------------	-----

Förvärvsarbete utan uppgift om yrke

Egenföretagare	9998
----------------	------

Övriga förvärvsarbetande som saknar uppgift om yrke	9999
---	------

Skåne 2025 – Utbildnings- och arbetsmarknadsprognos

beskriver tillgång och efterfrågan för 60 olika utbildningsgrupper i Skåne. Rapporten ger en översikt av läget på arbetsmarknaden idag och utsikterna för framtiden.

Prognosen beskriver också hur befolkningsutvecklingen i Skåne kommer att förändras de kommande tio åren och hur det påverkar tillgången på arbetskraft och sysselsättning för de i förvärsaktiv ålder.

Den visar också hur den pågående strukturomvandlingen kan komma att påverka efterfrågan på arbetskraft inom olika sektorer och yrken.

Syftet med Region Skånes utbildnings- och arbetsmarknadsprognos är att ge ett kunskaps- och diskussionsunderlag åt utbildningsplanerare, studie- och yrkesvägledare, utredare, branschföreträdare, lärare, forskare, journalister, studerande och andra som vill orientera sig inom området.

